הארץ

640 שקל, יום א' כ"ו בחשון תשמ"ו, 10 בנובמבר 1985
Vol. 70/20220 NOVEMBER 10, 1985

ACI - 16 יעדים ישירים, 35 טיסות בשבוע

ACI מייצאת בהטסה בקונסולידציה ל־16 יעדים ישירים ב־35 טיסות ישירות בשבוע לאירופה וארה"ב, לפחות פעמיים בשבוע לכל יעד ובלוח זמנים קבוע מראש.
האם גם הקונסולידטור שלך מגיע ישירות לכל היעדים הללו, או אולי הוא מסיס מטענך למקום הרצוי לו ומשם משנע אותם הלאה?

פנה לסוכן המטען שלך. טל. ACI, Tel. 03-9712045

AIR CONSOLIDATORS ISRAEL LTD. איר קונסולידטורס ישראל בע"מ

ראש הממשלה שיבח את חוסיין על ראיונותיו בהופיעו לפני המשמרת הצעירה של העבודה:

פרס: ישראל תסכים למו"מ ישיר, גם אם יותנה בליווי בין־לאומי

"מלך ירדן מבין כיום שקבוצת ערפאת עלולה לסכן סיכויי השלום ★ לחוסיין בעיה פנים־ערבית ולכן הוא מבקש ליווי בין־לאומי" ★ ביקורת נגד הליכוד: האם אינו חבר בממשלה

מאת איל שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אמש, כי אם חוסיין מלך ירדן יסכים למו"מ ישיר עם ישראל, גם אם יתנה זאת בליווי בין־לאומי, ממשלת ישראל תסכים לכך.

פרס, שנאם בכנס לציון 20 שנה למשמרת הצעירה במפלגת העבודה, שיבח את המלך חוסיין על הראיונות שנתן בימים האחרונים ל"ניו־יורק טיימס" ולטלוויזיה הצרפתית. הוא אמר, כי ההנהגה הפלשתינית "היתה קיצונית מאז ומעולם, המכשול הגדול ביותר לפתרון מדיני באיזור". פרס גם אמר, כי אינו מבין כיום את עמדת הליכוד, שמהצהרות מנהיגיו לא ברור אם פניהם למו"מ שלום עם ירדן.

פרס אמר, שהמלך חוסיין מבין כיום בבירור את עמדתו האמיתית של אש"ף, כי אינו מעוניין כלל להגיע לפתרון מדיני באיזור. פרס ציטט קטעים מחוברת שיצאה לא מזמן לאור בעקבות ראיון ארוך שנתנו ראשי אש"ף לעיתונאים ואנשי אקדמיה בצרפת. מחוברת זאת עולה עמ"ה בהירה של אש"ף כי ההסכם שנערך עם חוסיין בא על־מנת לאפשר לאש"ף להיות 25 ק"מ בירושלים ולהימצא על אדמת ירדן.

"המסקנה המתבקשת מתוך דברים אלה היא, כי ההנהגה הפלשתינית הקיצונית, היא המכשול הגדול ביותר לפתרון מדיני — לא רק לנו גם לפלשתינאים הדבר נכון כבר מאז 1948. אף אחד לא הרס את לבנון כמו אש"ף, ולא עוזר להזיק לתוניסיה. קבוצה זו בראשותו של ערפאת עלולה לסכן כיום את סיכויי השלום. גם חוסיין מבין זאת כיום" — הדגיש פרס.

לדברי פרס יש לחוסיין בעיה פנים־ערבית ולכן הוא מבקש ליווי בין־לאומי למו"מ הישיר שלו עם ישראל, "כדי לא להימצא מבודד בעולם הערבי, כפי שהיה סאדאת.

"כי שלא רוצה שלום או הסדר עם ירדן, יגיד — לא. מי שרוצה שלום יגיד — כן. איש מאיתנו אינו מציע לנהל מו"מ בוועידה בין־לאומית במקום מו"מ ישיר. גם בליווי הבין־

(סוף בעמוד 2 טור 5)

בראיון לניו־יורק טיימס:

חוסיין: הצהרת ערפאת עדיין אינה מספקת

יהיה עליו לאמץ החלטות או"ם 242 ו־338 ולדבר ולפעול בקול אחד

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). המלך חוסיין אינו מרוצה עדיין מהצהרת ערפאת אף כי כינה אותה "צעד חיובי". הוא סבור שעל ערפאת יהיה עוד להרחיק לכת ולאמץ את החלטות או"ם 242 ו־338, כדי שיוכל להיות שותף לתהליך השלום. יתר על כן, ארגונו של ערפאת יצטרך לאחד שורותיו ו"לדבר ולפעול בקול אחד" אמר חוסיין בראיון לניו־יורק טיימס.

לדברי חוסיין יצטרך ערפאת עוד להכריז על הכרתו בזכות קיומה של ישראל ועל רצונו לשאת ולתת עמה על שלום ומ־יותר להכריז על נטישת המאבק המזוין בתוך ישראל ומחוצה לה.

(סוף בעמוד 2 טור 3)

מצרים ואש"ף מגבשים תכנית להסדר במזה"ת על בסיס הסכם חוסיין ערפאת

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

מצרים ואש"ף מגבשים תכנית חדשה להסדר במזרח התיכון, שתתבסס על הסכם חוסיין־ערפאת ותיקח בחשבון גם את היוזמה הישראלית האחרונה לשלום. לצורך זה האריך ערפאת שהותו בקאהיר לתקופה בלתי מוגבלת. כמו כן הוקמה ועדה מדינית משותפת למצרים ואש"ף שתסייע בגיבוש המהלכים הבאים של הארגון. דברים אלה אמרו אמש מקורות מצריים שצוטטו על ידי רדיו "מונטה קרלו". עבודת גיבוש מהלכים משותפים למצרים ואש"ף פורסמה על ידי ראש לשכת הנשיא מובארק, ד"ר אוסאמה אל־באז, שציין כי מצרים תילחם בכל כוחה בנסיונות להרחיק את אש"ף מהמהלכים המדיניים או לפגוע במעמדו כצד שווה לשאר הצדדים והנוגעים בדבר במשא ומתן. (ראה מאמר של עוזי זאבי בעמוד 9).

סגנו של ערפאת, אבו־איאד, אמר אתמול בראיון לעיתון מצרי כי אש"ף מתנגד להחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 משום שאינן כוללות הכרה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים ומתייחסות לבעיה הפלשתינית כאל בעיית פליטים.

סוכנות הידיעות הכוויתית מסרה אמש, כי התאורות הסוריות הפלשתינאים בתוניס גינתה את "הודעת קאהיר" ואת ביקורו של ערפאת במצרים וציינה כי הדבר נוגד את החלטות מוסדות אש"ף.

הבישואן הסורי "תשרין" תקף אתמול בחריפות את ערפאת ואמר כי "הודעת קאהיר" היא ביטוי לעמדות הכניעה המשכנת של ערפאת.

הנשיא מובארק אמר אמש שהצהרתו של יאסר ערפאת, כי הוא מגביל מעתה ואילך את התקפות הגרילה רק לאזורים הכבושים בידי ישראל, פירושה הגדה המערבית ורצועת עזה לבדן.

בשיחה עם עיתונאים בקהיר אמר מובארק: "אנו מקווים שלא יתבצעו שום מעשי טירור, וכי תהליך השלום יתקדם הלאה".

הוא הוסיף ואמר שמצרים תמשיך לסייע להיווצרותו של תהליך השלום במזה"ת, על בסיס ההסכם בין ערפאת ובין המלך חוסיין, שנחתם בפברואר השנה ברבת־עמון.

אש"ף הסכים כנראה לוותר על המפגש המוקדם עם ריצ'רד מרפי

מאת עקיבא אלדר

בשיחות שקיימו ראשי אש"ף בקהיר לא דובר על המיפגש המוקדם בין עוזר שר החוץ האמריקאי, ריצ'רד מרפי, לבין חברי המשלחת הירדנית־פלשתינית. ממקורות מערביים נודע, כי במרכז השיחות עמדה הוועידה הבין־לאומית. מניחים, כי ראשי אש"ף נתנו את הסכמתם למלך חוסיין וכן למצרים לדלג על שלב המיפגש המוקדם, שאותו תבוא, כפי שהם מקווים, הכרה אמריקאית באש"ף.

בירושלים מאמינים, כי אם ימלא אש"ף אחר התנאים להשתתפותו במשא ומתן (תנאים שעליהם חזר המלך חוסיין בראיון לניו־יורק טיימס) ניתן יהיה לפתוח במגעים בזמות בין־לאומית. עם זאת, מעריכים גורמים מדיניים, כי לא תחול התקדמות בתהליך השלום לפני פגישת הפיסגה בין רייגן לגורבצ'וב. מידיעות ראשונות על השיחות שניהל שולץ במוסקווה לקראת הפיסגה עולה, כי הסובייטים לא שינו את עמדותיהם הבסיסיות בנושא המזרח־התיכון ובעיית יהודי ברית־המועצות.

ערפאת: הסורים הציעו לקלוט את חוטפי "אכילה לאורו" ובני הערובה

קאהיר (איפי). ראש אש"ף יאסר ערפאת אמר אתמול, כי כאשר היו חוטפי "אכילה לאורו" בסמוך לחופי סוריה, הציעה להם הממשלה הסורית לקלוט אותם ואת בני הערובה האמריקאים מהספינה, מסר מקור שסירב להזדהות.

המקור אמר, כי ערפאת השמיע לעורכי עיתונים מצריים סידרי הקלטה של שיחות בין שלטונות סוריה לחוטפי הספינה.

המקור ציין, כי ערפאת רואה בסורים הכוונה למעורבות הסורית בפרשה. בבקורה מסריית והכוונה יהודית, כי סורית ליטול עימה את החוטפים ואת בני הערובה האמריקאים, כדי להביאם אל החוף הסורי, על־מנת לסיים את הפרשה בדומה לפרשת מטוס טי.וו.איי. החטוף.

ערכה את העמוד: עדה ארשטיין

היועץ המשפטי לממשלה קבע:

המאמר "בעד מלחמת אזרחים" — חשד להמרדה

עורך העיתון "חמצן" וכותב המאמר יוזמנו בימים הקרובים לחקירה במשטרה ★ זמיר חיווה דעתו למנוע הפצת הגיליון האחרון של העיתון בבתי־ספר בלבד

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, פרופסור יצחק זמיר קבע, כי פרסום המאמר "בעד מלחמת אזרחים", בעיתון לנוער "חמצן" מעורר חשד של המרדה, לפי הסעיפים 134 ו־136 לחוק העונשין. סעיפים אלה בחוק קובעים, כי חל איסור על פרסום דברים, שיש בהם משום המרדה. "להמריד" פורשו בין השאר "להביא לידי שנאה, בוז או אי־נאמנות למדינה או לרשויות השלטון שלה או להסית או לגרות את תושבי הארץ, שינסו להשיג בדרכים לא כשרות שינוין של דבר, שיסודו בדין".

במכתב ששיגר להסתדרות־הכנסת גאו־לה כהן, שפנתה אליו בעניין זה, מציין פרופסור זמיר, כי ביקש מהמשטרה לערוך חקירה לבירור חשד זה. לפיכך, יוזמנו בימים הקרובים עורך העיתון "חמצן" שמואל שם־טוב, וכותב המאמר, מאיר דורון, לחקירה במשטרה.

אלף־יוד נסגר בשל היעדר רישיון

עם זאת, דחה פרופסור זמיר את דרישתה של חברת־הכנסת כהן לפעול לסגירת העיתון ולמניעת הפצתו של הגיליון האחרון, כפי שנעשה בנושא העיתון "אלף־יוד", בעקבות פרסום מאמרו של ארם, המכנה עצמו מ. בן ישראל. לדבריו, הוא החליט לסגור את הדו־שבועון "אלף יוד", משום שהוא פעל ללא רישיון, בניגוד לצו של המפקד הצבאי, האוסר פרסום עי־תונים ביהודה ושומרון ללא קבלת רישיון ולכן עצם פרסומו מנוגד לחוק. לעומת זאת, העיתון "חמצן" מתפרסם בישראל ברישיון כדין ומבחינה מש־פטית אין מקום להורות עכשיו על הפסקת פרסומו.

פרופסור זמיר הוסיף, כי אין גם מקום למנוע הפצתו של הגיליון המכיל את המאמר "בעד מלחמת אזרחים", משום שצעד כזה מעורר בעיות משפטיות, והוא צעד חמור וקיצוני, שלא ננקט גם כלפי העיתון "אלף יוד". הוא הבהיר, כי אין הצדקה לצעד זה, בין השאר משום שהקטע מן המאמר, שכלולים בו הדברים החשודים כהמרדה, פורסם כבר בהרחבה בכלי התקשורת, לרבות העיתונות הכתובה.

עם זאת, הדגיש, כי בתשובה לשאלת ראשי משרד החינוך, הוא חיווה את דעתו, כי יש מקום לפעול למניעת הפצתו של הגיליון האחרון של "חמצן" בתוך כתלי בתי־הספר בשל החשד לביצוע עבירה של המרדה.

למנוע הפצת "חמצן" בבתי־הספר

(עש"ת). משרד החינוך והתרבות הורה אמש למנהלי בתי־הספר העל־יסודיים למנוע הפצת הגיליון האחרון של עיתון הנוער "חמצן" בתוך כתלי בתי־הספר. דובר המשרד מסר, כי המשרד פנה בעניין זה למנהלים בעק־בות המלצת היועץ המשפטי לממש־לה, הפרופסור יצחק זמיר.

שמואל שם־טוב פירסם תגובה, בה ציין, כי "חמצן" לחם בעקביות לאורך כל השנה בגילויי האלימות בישראל, וכי העיתון וכותב המאמר, מתנגדים לכל פעולה בלתי־חוקית נגד החלטות הכנסת או הממשלה.

ירושלים. (עתי"ם). המשטרה פתחה בחקירה נגד העיתון "אלף יוד" היוצא לאור באריאל, בעקבות פירסום המ־אמר בו יש קריאה למלחמת אחים.

החקירה נפתחה בעקבות פניית היועץ המשפטי לממשלה שהעביר ביום שישי לראש אגף החקירות במטה הארצי את החומר הנוגע לעיתון.

80 צעירים מינהליים הועברו מבתי כלא בשטחים לבאר־שבע

שירות בתי הסוהר: אלוף פיקוד המרכז הפעיל תקנות חירום מעבר לקו הירוק ולכן אין בהעברת העצירים פגיעה באמנת ז'נווה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

80 מבין 90 עצירים מינהליים, תושבי השטחים, הועברו באחרונה לבית־המעצר בכלא באר־שבע. קודם לכן שהו בבתי כלא בגדה המערבית.

בשבוע שעבר הגיעו כ־30 מפגינים חברי הקבוצה "הלאה הכיבוש" לשערי בית־המעצר ומחו על שהעצירים נעצרו ללא משפט. המפגינים כבלו עצמם בשרשראות לשערים ומנעו את פתיחתם. סוהרים, שסיימו את משמרתם, לא הצליחו לצאת. המשטרה הזעיקה את מכבי־האש והשרשראות הוסרו והשערים נפתחו.

אחד מהמפגינים אמר, שרוב העצירים המינהליים הועברו לכ־לא באר־שבע בניגוד לאמנת ז'נווה, שלפיה אסור למדינת ישראל להעביר לשטחה עצירים מהשטחים.

לשיפור התנאים

דובר שירות בתי־הסוהר, שמעון מלכה, מסר אמש, כי הסיבה להעברת העצירים המינהליים היא ניסיון לשפר את תנאיהם ולהת־גבר על הצפיפות בכלא. בתשובה לשאלה אם הופרה אמנת ז'נווה, אמר הדובר, כי למעשה העצירים נעצרו מכוח חוק, שמסדיר את הנושא לגבי עצירים מינהליים. אלוף פיקוד המרכז הפעיל תקנות חירום מעבר לקו הירוק ולפיכך אין, לדבריו, שום הפרה של אמנת ז'נווה בהחזקת העצירים בתחום מדינת ישראל. עוד ציין, כי היועץ המשפטי של שירות בתי־הסוהר הלל שמגר והיועץ המשפטי של יהודה שומרון ועזה, בחנו את החוק והגיעו למסקנה, שמשפחות העצירים מתכוונות להפגין שוב בשערי בית־המעצר.

עובדי הצלב האדום בבוגוטה, בירת קולומביה, מפנים חייל פצוע מתוך "ארמון הצדק", אחרי שהתפתח קרב בין חיילי הממשלה וארגון מחתרת שמאלי "מ־19", שאנשיו השתלטו על הבניין. (צילום איפי)

שופט ביהמ"ש העליון בקולומביה ל"איל טיימפו"

ממשלת בוגוטה ידעה מראש על הכוונה להשתלט על בית המשפט

אמצעי הביטחון החמורים סביב היכל המשפט הוסרו כמה שעות לפני תחילת המיתקפה ★ הצבא תקף את המורדים הנצורים בהיכל באש תותחים, טנקים, רובים, מקלעים ורימונים ★ נהרגו יותר ממאה איש

בוגוטה (איפי ורע"ד). ממשלת קולומביה ידעה מראש על כוונתם של אנשי הגרילה להשתלט על היכל המשפט — אמר שופט שהוחזק כשבוי בתוך בית־המשפט על ידי אנשי הגרילה בראיון לעיתונאי אתמול. "הסכנה הזו נודעה מראש", אמר אומברטו מורסיה, שהיה שבוי בזמן

(סוף בעמוד 2 טור 7)

הסכמה עקרונית על התנאים למימוש התפ"ס שנקנה ע"י בלס עבור הקיבוצים

דיסקונט יעמיד לרשות הקיבוצים אשראי של כ־40 מיליון דולר וישחרר את חבילות המניות של בלס

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התנועה הקיבוצית ובנק דיסקונט הגיעו להסכמה עקרונית בדבר התנאים למימוש תעודות התפ"ס של הבנק, אשר ניקנו על ידי איש העסקים דוד בלס עבור הקיבוצים. שלמה לשם, דובר התנועה הקיבוצית המאוחדת, מסר אמש ל"הארץ", כי כעת כל שנותר הוא לחתום על החוזים ולקבל את הסכמתו של דוד בלס למהלך זה.

בעבר העירו בתנועה הקיבוצית, כי בלס לא יערים מכשולים, אשר יקשו על השגת ההסדר בין בנק דיסקונט והתנועה הקיבוצית. כזכור, המעורבות של התנועה הקיבוצית בפרשת בלס נאמדת בכ־100 מיליון דולר ולפי הערכות ההפסד של הקיבוצים כתוצאה מפעילות זו הגיעו עד כדי 20 מיליון דולר. יצוין, כי בהסדר המתגבש בין התנועה הקיבוצית ובנק דיסקונט צפוי שבנק דיסקונט יעמיד לרשות הקיבוצים אשראי בסכום של קרוב ל־40 מיליון דולר לטווח של מספר שנים וישחרר את חבילות המניות של בלס המוחזקות על ידו. בתמורה יועברו לידיו תעודות תפ"ס, שהונפקו על ידי בנק דיסקונט להקפדותיו של דוד בלס.

סנאט איטליה הביע את אמונו בממשלת קראקסי

מאת הולדה ליברנטה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). ביום שישי בצהריים הביע הסנאט האיטלקי את אמונו בממשלה קראקסי ברוב של 180 קולות הקואליציה נגד 106 קולות השמאל והימין הקיצוני. בנאום המסכם את הדיון והצבעת האמון חזר הפעם ראש הממשלה כמעט מלה במלה על ההסכם הקואליציוני מ־30 באוקטובר. גם בכל הקשור למדיניות החוץ האיטלקית במזרח התיכון.

סקר מחירי דירות יולי—ספטמבר יקבע אם תהיה תוס"י לשכירים

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

סקר מחירי הדירות לחודשים יו־לי—ספטמבר הוא שיקבע למעשה אם השכירים יקבלו תוספת יוקר במש־כורת חודש נובמבר. מאינדיקציות, שפורסמה בסוף השבוע הלשכה המרכ־זית לסטטיסטיקה עולה כי המחירים של 65% מ"סל הצריכה" עלו בחצי השני של אוקטובר בכ־1.5 אחוזים, לאחר עליה של 2.5 אחוזים בחצי הראשון של אוקטובר לעומת החצי השני של ספטמבר.

מדד הדיור מהווה כרבע מהסל וב־חודשים האחרונים השתמשה הלשכה לסטטיסטיקה במדד הבניה כאומדן להתייקרות מחירי הדירות. אם יתברר, שסקר מחירי הדירות העלה, שהיתה ירידה ריאלית במחירי הדירות בחודשים יולי—ספטמבר, אזי ימשוך מדד הדיור את כל מדד המחירים לצרכן כלפי מטה והמדד יהיה פחות מ־4 אחוזים והשכירים לא יהיו זכאים לתוספת יוקר.

בחצי השני של אוקטובר התייקר בעיקר מחירי ההלבשה והנעלה ב־11.4 אחוזים, עם כניסת מוצרי החורף למדד. עליה זו באה לאחר התייקרות של 9.7 אחוזים בחצי הראשון של החודש. בשאר המוצרים היתה עליה של 2 עד 2.5 אחוזים, עלו במיוחד מחירי הבריאות בשיעור של 4.8 אחו־זים, בשל העליה במחיר ביקור אצל רופא פרטי. פירות טריים ב־3.6 אחו־זים. במחירי הירקות המשיכו העונ־תיות לעלות ב־6.1 אחוזים, הבצל עלה ב־14.8 אחוזים ומי שהתפיע לטובה היה האבוקדו, שמחירו ירד ב־25.3 אחוזים.

הערכות חדשות למדד נובמבר קובעות, שהוא יעלה בשיעור של 1.5 עד 2.5 אחוזים, בעיקר בשל התייק־רות דמי החבר בקופות־החולים. החודש התייקרויות במספר מצומצם של מוצרים.

במגעים קדחתניים בין שחל וניסים לבין ש"ס גובשה טיוטת הסכמה:

רק כ־50% מהכספים הייחודיים יחולקו על פי הקריטריונים החדשים של זמיר

את היתר ימשיכו לחלק בשיטה הפוליטית־מפלגתית ★ ייתכן כי ההצעה תובא לאישור הממשלה כבר הבוקר ★ היועץ המשפטי לממשלה העביר לשחל, נסים, בורג ופרץ את רשימת הקריטריונים האובייקטיביים להלוקת הכספים הייחודיים בסך 9 מיליון דולר ★ שביעות רצון במפד"ל

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, הפ־רופסור יצחק זמיר, העביר בסוף שבוע שעבר לשרים שחל, נסים, בורג ופרץ את רשימת הקריטריו־נים שהכין. האשר לפי דעתו ניתן יהיה לחלק לפיהם את הכספים הייחודיים בסך תשעה מיליון דולר, אשר הובטחו למפלגות הדתיות בהסכם הקואליציוני. בד־מנו הקפיא בג"ץ — בעקבות עתירה של חב"ד — את חלוקת הכספים האלה, בטענה שלא חולקו לפי קריטריונים עניניים.

למרות התנגדותו של זמיר, מנהלים בימים האחרונים השרים שחל ונסים מגעים קדחתניים, שתכליתם לרצות את אנשי ש"ס ואגודת־ישראל. אלה אינם מוכנים לקבל את הקריטריונים, שהכין זמיר. במגעים אלה גובשה טיוטת הסכמה, שייתכן, כי תובא לאישור הממשלה כבר הבוקר. ולפיה יחולקו 50־40 אחוז מהכספים הייחו־דיים לפי הקריטריונים האובייק־טיביים של זמיר והשאר — בשיטת חלוקה פוליטית מפלג־תית, לפי המלצתו של כל חבר כנסת.

כספים רבים לנוקים קטנים

בעבר פסלו בג"ץ, מבקר המדי־נה ועדת הביקורת של הכנסת את שיטת החלוקה הפוליטית, לאחר שהתגלה, כי מוסדות, בהם לומדים מעט תלמידים, ועמותות, שזה עתה הוקמו במטרה לשמש כצינור העברה של כספים למפלגות, זו־כים בסכומי עתק בהמלצת חברי הכנסת המקורבים. ישיבות גדולות ומוסדות מוכרים לעומת זאת, זכו בסכומים זעומים, בשל העדר זיקה למפלגה או לגוף פוליטי.

לפי הקריטריונים, שגיבש זמיר, יוכלו כל המוסדות הדתיים ליה־נות מהכספים הייחודיים. במפד"ל שוררת שביעות רצון מהקריטריו־נים שגיבש זמיר, שכן לפי אמות המידה אלה יזכו בכספים בעיקר מוסדות, הקשורים למפד"ל, בינ־הם ישיבות בני עקיבא, ישיבות ההסדר, הישיבות התיכוניות, אול־פנות לבנות, מוסדות בעיירי פיתוח ומכוני מחקר. מוסדות המפד"ל עונים במידה רבה יותר על כמה מהקריטריונים של זמיר כמו מספר תלמידים במוסד, הימצאות המוסדות באזורי פיתוח וסדר ובקרה בניהול חשבונות.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: שמואל שם־טוב עורך "חמצן"
על: המאמר הבעייתי וההחלטה שלא להפריך את העיתון

★

מטען חבלה נוטרל בשוק תלפיות בחיפה
כמה דקות לפני שעמד להתפוצץ
(עמ' 3)

★

הדתיים יקנו בניין האוניברסיטה המורמונית
כדי למנוע פעילות מיסיונרית
(עמ' 3)

★

קופות הגמל יוכלו להלוות לתעשייה 150 מיליון ד' בשנה
תוכנית ברוח זו מתגבשת באוצר
(עמ' 5)

★

אלי הורביץ: ללא הורדת ריבית יחולו התייקרויות
לדבריו יחול הדבר על פירמות תעשייתיות
(עמ' 5)

★

אוניברסיטת ת"א החתמה חווה בלי מכרז
לשירותי תיירות לעוברים
(עמ' 6)

★

חצר הדולפינריום דומה לחורבה
עקב המצב ניתן צרסגירה
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע.) מעונן חלקית, לפרקים יהיה מעונן, וגשם יהד מדי פעם. ירושלים 11—19, הגולן 11—19, נהריה 12—23, צפת 10—18, חיפה 17—22, טבריה 15—23, נצרת 13—22, עפולה 15—23, שומרון 14—21, תל־אביב 16—24, לוד 15—23, ים־יהו 15—27, עזה 17—26, באר־שבע 15—26, אילת 15—28.

שערי הדולר

יציג	1477.50
נוספים	1768.6
שחור	1580

בגליון זה 12 עמודים

הספריה המרכזית

ראיתי שמעתי

חזון הזאבים של ויצמן

"אם כבר הלכנו לאירופה — נשלים את התהליך". אמר בסוף השבוע השר עזר ויצמן, בעת ביקורו כאורח מועצת אום אל פאחם, בתשובה לשאלות בדבר תהליך השלום. בהביאו כעדה את אשתו ראומה, שהתלוותה אליו. אמר ויצמן שדברי ניבואין כבבים תענוג רב, אך גם כרוכים בבעיית רבות. "שלום עושים רק בין אויבים, וחזון השלום אינו בגדר וגר זאב עם כבש אלא זאב עם זאב. יש הרבה זאבים באזורה הזה־כה: בסוריה, בירדן, במצרים, וגם בישראל, ועל כולם להיות בשלום," סיים ויצמן את נשלו הציורי.

נורית כהנא

אייזיק שטרן בן 65

קונצרט חגיגי ייערך בתחילת החודש הבא באולם קארנגי שב ניו־יורק, לרגל יום הולדתו ה־65 של אייזיק שטרן. תהיה זו חגיגה אמיתית לכינור: בקונצרט ינגנו, זה בצד זה, כנרים בעולים וצעירים, בהרכבים קאמריים שונים. בין המשתתפים: יצחק פרלמן, פנחס צוקרמן, שלמה מינץ ואייזיק שטרן עצמו. סרג'יו לוקה וכריס פריה. והמתבגרים שירה רבין, תגי שהם ואיירי שילוה וכן פנטהנים וצלנים.

אייזיק שטרן, אבן ויד־יד

בקונצרט, שנועד לאסוף כסף למימון קרן המילגות של קרן תרבות אמריקה־ישראל, יחולק גם "פרס המלך שלמה", פרס המוענק למי שתרם לעשייה תרבותית בארץ. ובעבר זכו בו ג'רום רובינס, ליאונרד ברנשטיין, וכן התזמורת הפילהרמונית הישראלית. הפעם יוענק הפרס לשתי מורות ותיקות: אילונה פהר מישראל והודותי דילי, שתלמידים ישראלים רבים עברו תחת ידיה.

בקרן מקווים שההכנסות מערב זה לא תיפולנה מהכנסות ערבים דומים בעבר. שבהם נאספו כחצי מיליון דולר.

ע.ר.

במסגרת הדיונים לא הועלה, עד כמה ידוע, באופן רשמי, נושא מחלת האיידס, הגורם לדאגה רבה אצל עמיתיהם בארה"ב, שם מתו ממחלה כמה אלפי אנשים, רבים מהם במוסדות, ובעקבות נזקים כבדים לחברות הביטוח האמריקאיות.

מרדכי הרשקוביץ, מנכ"ל חברת הביטוח "הפניקס", העומד בראש אגף ביטוח החיים של החברה, אמר שגם בארץ מתחילים מנהלי חברות הביטוח להיות מודאגים מהאיידס, למרות שלפי מיטב ידיעתו לא היה אף מחולי האיידס שבתו עד כה מבוטח בביטוח חיים. עם זאת, הוסיף שלדעתו אין מנהלי חברות הביטוח הישראליות יכולים עוד להתעלם מן המחלה.

אריה לביא

עץ על כל שולחן

ראש הממשלה, שמעון פרס, הסכים להיות אורח הכבוד בסעודה הגיגית שתיערך הערב, לטובת איסוף כספים לבוזאון ישראל. הרשה לוין, הכוח המניע מאחורי האירוע, הצליחה לגייס את מלון "מוריה" בירושלים, שתרם את האולם ואת ארוחת הערב המפוארת. עדי עציון, בשיתוף עם דני הנדלסמן, הכינה תוכנית מיוחדת בנושא יהודית, המבוססת על שירי יהודה עמיחי. מנשה קדישמן, תרם רגבים מוקטנים של "העץ הכחול". כל אחד חתום על ידו, שיוצבו על השולחנות במקום זרי פרחים.

המחירים, במחיר 300 אלף שקל לזוג, נכבדו כולם, כנהוג את הערב אלכס אנסקי, אף הוא בהתנדבות, כמובן.

ניצה מליניאק

ללמוד — כן לחיות — לא אצלנו

תוכנית להבאת שלושים כסר תנכים יהודיים מאיראן ללונדון, כדי שישתלמו בלימודים תורניים וטכנולוגיים (לימודי המחשב), הוגשה לממשלה הבריטית על־ידי המכללה התורנית־טכנולוגית בלונדון.

"בתפוצות", ירחון המידע על החיים היהודיים בתפוצות, מספר כי משרד הפנים הבריטי העמיד קשיים בפני הגשת התוכנית ודרש ערובות לכך שהסטודנטים האיראניים לא ישארו באנגליה בתום לימודיהם, ולא יקימו אירגון יהודי.

מאיר שפרינגר, יו"ר המכללה, הבטיח לשלטונות הבריטיים, כי בתום לימודיהם יעזבו התלמידים...

חברות הביטוח מודאגות מהאיידס

ראשי חברות הביטוח קיימו במהלך השבוע שעבר דיון, במסגרת התאחדות לביטוח חיים.

אתמול התחיל אלוף עולם השח בשחמט — גארי קספארוב בן ה־22. הוא נולד בבאקו שבאזרבייג'אן ולמד את משחק השחמט מהוריו, כשהיה בן חמש. אמו ארמנית ואביו. מהמוצא יהודי, מת כשהיה גארי בן שבע. בתמונה: גארי אלוף העולם החדש (מימין) ואנטולי קארפוב, האלוף הקודם במשחק המכריע אמש באולם על שם צ'ייקובסקי במוסקבה

שירות הביון הקנדי הודה

נחקרים לובים בחשד רצח מתנגדי קדאפי בחוץ לארץ

"הגלוב אנד מייל" של טורונטו: החקירה החלה בעקבות פנייה של סטודנטים לובים החוששים לחייהם

מאת גלעד יהזן
כתב "הארץ" בקנדה

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). דובר שירות הביון הביטחוני הקנדי הודה, כי השירות חוקר את פעילויים של סטודנטים לוביים השוהים בקנדה והם השודים בביצוע מעשי רצח ועינויים של מתנגדיו של קדאפי. המבצעים בחו"ל.

ב"גלוב אנד מייל" של טורונטו נמסר אתמול כי סטודנטים לוביים פנו בבקשה לשירות הביטחון לחקור בעניין, מכיוון שהם חוששים לחייהם. בעיר ת'אנדר ביי זוהה על ידם סטר תנו בכם עבדול יחיא, בן 33, שנכנס לקנדה באשרת סטודנט תחת שם בדוי. יחיא האשם ב־1983 בביצוע מעשי עינויים בבני ארצו בגרמניה המערבית.

שלטונות גרמניה הוליפו אותו תמורת שמונה גרמנים שנעצרו בלוב, לאחר שהתגלה, כי נכנס לקנדה בעזרת תעודות מזויפות והוברח זהותו. החל בשבוע שעבר בקשת צעדים לגירושו.

החטופים האמריקאים בלבנון במכתב לרייגן:

"אנא, עשה שנחגוג את חג המולד בבית"

...וש את הדיפלומטיה
...שיר עם החוטפים

...ם לרייגן, כי הממשל לא נרתע ...נהל מו"מ כזה כאשר נחטף ...וס טי־ו.א. "אמרת אז, שהצלת החטופים היא העדיפות הרא... ...ה בעיניך. אנו מבקשים שתב... ...בנו על פי אותה אמת מידה". ...רבעה אינם מציינים מה קרה ...גי החטופים האחרים ואינם ...גים פרטים. מאז ...באשר ...קום הימצאם. הם מבקשים ...בי משפחותיהם ומכסורים ה... ...צגים את איוורי מגוריהם להתל... ...ע פומבי, שיביא לשחרורם.

...מכתבים פרטיים, ששלחו לבני משפחותיהם הם מציינים, כי הם עושים מאמץ להחזיק מעמד, למרות התנאים הקשים. הם מתגוררים בחדר קטן וחסר שירותים סניטאריים, סובלים מרמת תזונה נמוכה ומצב רוחם קשה.

...אים בכווית, לאחר שהורשעו בפיצוץ מתקנים אמריקאים וצרפתיים בכווית. ארה"ב הודיעה, כי איננה מוכנה לנהל מו"מ עם טרוריסטים.

ארבעת החטופים הוכירו במכ...

רייגן: אין לי אשליות ביחס לכוונות בריה"מ בוועידת הפיסגה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

הנשיא רייגן אמר אתמול, כי אין לו "אשליות"...

...לן על פגישת הפסגה שלהם עם גור... באצ'וב. הם ריווחו כי גורבאצ'וב חסר מידע והבנה בכמה מהנושאים הבסיסיים בתחום מירוץ החימוש ובאמן הכוחות הגרעיני, ומחזיק בדעה, כי ארה"ב נשלטת בידי קבוצה מצומצמת של "מנהיגים קיצוניים".

יאנוש קאדאר בביקור בלונדון:

ייתכן חידוש יחסים בין בודפשט לירושלים בקרוב

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). המנהיג ההונגרי יאנוש קאדאר אמר במהלך ביקורו הרשמי בלונדון, כי אין להוציא מכלל אפשרות, שבודאפשט וירושלים יחדשו את יחסיהן הדיפלומטיים בקרוב.

קאדאר אמר זאת בפגישה סגורה, שבה העלה על גם את מצבם של היהודים בארצו, אך נמנע בלהתייחס בצורה כלשהי לאפשרות יציאתם של יהודי בריה"מ.

בתוך כך כתב העיתונאי הסובייטי ויקטור לואיס, כי הקהילה היהודית במוסקווה נתנה בימים בהתרגשות רבה נוכח שמועות כי רכבת אורחית תפעל בקרוב בין הבירה הסובייטית לתל־אביב דרך בוקארשט.

לואיס מודה, כי לציפייה זו אין בסיס מוצק, אך סבור כי תקותם של היהודים מבוססת על העלאת המחזה "רחוב שלום עליכם 40" בתיאטרון סטאניסלאבסקי "בו נשמעת בפעם הראשונה זה 35 שנה המלה 'יהודה' ובו מוצגים היהודים באור חיובי". המחזה נכתב על ידי אריקאדי סטאווינסקי ואפילו עלייה לישראל כחוכרת בו ומפתיעה לא פחות העובדה שהוא מומלץ על ידי משרד התרבות הסובייטי.

לואיס, ברשימה ששיגר לשבועון היהודי הבריטי "ג'ואיש כרוניקל", כתב כי כאשר ראה את המחזה, ישב לא הרחק ממנו גנראל דוד דראגונסקי, העומד בראש הוועדה האנטי־ציונית "שצפה בנעשה בפנים מאד־בנות". לידו ישב יהודי אחר שאמר: "אינני מאמין למראה עיני. יהודים אביתיים על בימה סובייטית"

גביע המדינה בשחמט לאס"א תל־אביב

מאת ישראל שרנצל

מפגש גמר גביע המדינה בין אס"א תל אביב ובין הפועל הרצליה שהתקיים אתמול באוניברסיטת תל־אביב הסתיים בתיקו 2.5 — 2.5, אך בשל נצחון בלוח גבוה יותר הוענק התואר לקבוצה המארחת.

שלושה ימים לפני טכס הכרזת המועצה המקומית בעיר

משרד הפנים תבע מאום אל פחם להתנצל על כרוז מלפני חודש

בכרוז נקראו תושבי אום אל פחם על ידי ראש המועצה לשבות בשל אפליה בחלוקת התקציבים המקומיים לעומת יישובי יו"ש וצה"ל כונה צבא כיבוש

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

שלושה ימים לפני בואם של שר הפנים והמנכ"ל משרדו לאום אל פחם לטקס הכרזתה כעיר, שיגר המנכ"ל קוברסקי מכתב בהול לראש המועצה המקומית, בתגובה על כרוז שזה פירסם לפני חודש.

"בכרוז יש הצגה מעוותת של יחסה של המדינה ורשויותיה אל אום אל־פחם... התבטאות זאת אף גובלת אולי בפלילים... אני קורא לכם לחזור בכם ולהתנצל על כך באותה דרך שבה פרסמתם את הכרוז האמור", נאמר במכתב קוברסקי אל האשם מחמיד, ראש המועצה.

בכרוז שהוציא מחמיד לפני חודש הוא קרא לתושבים לשבות, בשל אפליה, בתקציבים הניתנים לאום אל פחם, לעומת המשאבים המופנים ליישובי יהודה ושומרון. בכרוז כונה צה"ל צבא הכיבוש, המשפיל, באמצעות תוקפנות, עם אחר.

"בכרוז לא התכוונתי לצאת נגד המדינה, או צה"ל, אלא להביע דיעה פוליטית נגד הכיבוש, ולהציג עובדות", אמר אמש האשם מחמיד. "אנו עומדים כרגיל על ההכנות לטכס הכרזתנו כעיר ביום שני".

חוסיין

(סוף מעמוד 1)

חוסיין סבור, כי הזמן המתאים להכרזה כזאת יהיה כאשר "ישראל תגיע למצב בו היא תהיה מוכנה להשתתף בוועידה בינלאומית. כאשר תהיה הולכה עקרונית ישראלית ואמריקאית אשר תבלול לוח זמנים".

חוסיין סיפר בראיון כי אמר לערפאת ש"אינו יכול להיות מעורב בתהליך שלום ובאלימות בעת ובעונה אחת". חוסיין הדגיש, כי הוא מצפה עדיין לתשובתו של ערפאת ביחס לביטחונות, כי ארגונו יחדל ממעשי טרור וכי יהיה מוכן להצהיר על אימוץ החלטות או"ם. "הצהרת ערפאת בקהיר איננה תחליף לתשובות לקן אני מצפה".

הסטייט־דיפרטמנט הגיב ביום שישי רשמית על הצהרת ערפאת באומרו, כי היא נובעת ממאמציהם המשותפים של חוסיין ומובארק לקדם את תהליך השלום, אך נמנע להביע דעתו ביחס לתועלתה של ההצהרה עצמה.

יואב מוקף, סופר "הארץ" בצרפת מוסר כי, המלך חוסיין שב והדגיש אתמול, כי "אש"ף הוא הסכר כמייצג העם הפלסטינאי והפלסטינאים חייבים להשתתף בכל ניסיון להסדיר את בעייתם". בראיון שהעניק ל"לה מונד" לפני צאתו מפאריס בדרך חוסיין על הצהרת ערפאת בקאהיר תאר אותה כ"תוצאה של השיחות שקיימנו (ירדן ואש"ף) ברבת עמון, ההולמת את רוח היחסים הירדניים־פלסטינאיים".

בתשובה לשאלה בדבר השיחות החשאיות המיוחסות לו ולראש הממשלה שמעון פרס, המעים המלך, כי שיחות ישירות עם ישראל יוכלו להערך "בין משלחות", במסגרת ועידה בינלאומית, "שהיא המקום הראוי למו"מ".

משנשאל המלך אם הוא צופה, במסגרת ההתקרבות שנרשמה לאחרונה בין ירדן לסוריה, פיסגה קרובה בינו לבין הנשיא אסאד, השיב: "אני מקווה שכך יהיה בקרוב".

פרס

(סוף מעמוד 1)

לאומי ישראל לא תעמוד במצב של הכתבה ופתרון כפוי".

פרס ביקר קשות את עמדת הליכוד והתייחסותו לאפשרויות של הליווי הבינלאומי: "אני שומע את הצהרות הליכוד ואינני מבין מה הם אומרים. האם להם יש בממשלה משלהם? האם הליכוד אינו חבר בממשלה? האם הם יקבלו החלטות נפרדות? הרי בגין שלח לנשיא ארצות הברית ג'ימי קארטר ב־1977 הסכמה ברורה להשתתף בפתרון בינלאומי, שיכלול את ברית־המועצות ואת ארצות־הברית. ללא תנאים ואפילו בעמדה נחותה מהדרישות שלנו כיום שבריה"מ תחדש קודם כל את היחסים הדיפלומטיים איתנו.

"כאן, הממשלה לא קיבלה החלטה אחת. יש רציפות בהחלטות ממשלה. אך אולי יש שתי תנועות "חירות". אחת זאת של בגין ואחת של היום. אולי גם מה שהחליטה ממשלת בגין לגבי מצרים לא מחייב את "חירות" של היום" — הדגיש פרס. פרס טען כי יותר מאי פעם ישראל קרובה לשלום עם ירדן.

פרס תקף את הליכוד גם בנושאי עלייה וכלכלה.

היום — דיון בשביתה המתמשכת בתחנות לטיפול באם ובילד בבת־ים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבת־ים

נציגי אגף החינוך בעיריית בת־ים, האגף שבאחריותו הטיפול בתחנות לאם ולילד, יתבעו היום לדיון במצב התחנות. מסתמן פתרון לשביתה, הנמשכת יותר משבוע.

נהג נפצע אמש מיריות אל רכבו בדרום הר חברון

(עו). נהג מכונית של היישוב בית חגי בדרום הר חברון נפצע אמש כאשר נורו לעבר הרכב בו נהג מספר יריות.

הוא הועבר למימשל חברון, ושם קיבל טיפול רפואי.

לפני כחודש התפוצץ באיזור מטען צד.

שיחות צבאיות בין מצרים ליוגוסלוויה

מאת ראובן פדהצור

משלחת של הצבא היוגוסלבי בראשות הרמטכ"ל היוגוסלבי גנרל קנאר הגיעה בשבוע שעבר לקהיר לביקור רשמי בצבא מצרים. השיחות הראשונות בין הרמטכ"ל המצרי איבר־הים אלערבי וגנרל קנאר התמקדו בשיתוף הפעולה הצבאי בין שתי המדינות. במהלך שהייתו במצרים יבקר קנאר במספר יחידות ומוסדות של הצבא המצרי.

ארקהרט ידון בארץ בעתידו של יוניפיל

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

סגן מזכיר האו"ם בראיין ארקהרט יבוא בימים הקרובים ארצה לדיונים על עתיד כוח יוניפיל בלבנון.

נודע כי שגרירים אירופים שמדינותיהם מחזיקים חיילים ביחידות יוניפיל פנו באחרונה למשרד החוץ בירושלים ודנו באפשרות הרחבת תחום הפריסה של יוניפיל. מזכירות האו"ם ובן המדינות השולחות כוחות ליוניפיל מבקשות להשפיע על ישראל שתיאות לאפשר כניסתן של יחידות יוניפיל אל אזור דרום לבנון, זאת לקראת אפשרות של יציאת צה"ל מרצועת הביטחון. בירושלים אין נטייה לקבל הצעות אלו וגורמים במשרד החוץ הציעו לדיפלומטים האירופים כי במקום זאת ירחיב יוניפיל את שליטתו באיזור ג'זין, צור וצידון.

בשבוע שעבר ביקרה באיזור משלחת צבאית נורווגית וחקרה את מערכת היחסים בין הכוח הנורווגי לבין כוחות צד"ל וצה"ל. בחודשים הא אחרונים הגישה נורווגיה תלונות רבות בעקבות תקריות בין חייליה בכוח יוניפיל לבין אנשי צד"ל.

שיחת היום / לילי גלילי

עם שמואל שם־טוב, עורך "חמצן" על: המאמר הבעייתי וההחלטה שלא להפיץ את העיתון

גאולה כהן כבר לא תלמידה אך מתעדכנת בנעשה אצלנו

המורים. זמיר המליץ במכי משרד החינוך להפסיק את הפצת גליונות "חמצן" בבתי־הספר, בטענה כי במאמר שהודפס יש אבן "הפורדה". הפתעתנו?

אני לא מבין בכלל את החלטתו של זמיר. הכותרת של המאמר היא אכן "אני בעד מלחמת אזרחים", אך הוא רק מגיב על דברי המתנחלים מהשבוע האחרון. האומר שאם ירימו נשק במאבק נגד השלום, לא יהיה שם לבו־יתייצב מולם מתנה אחר עם נשק במאבק להגן על החלטות של הממשלה החוקית. אבל אולי אחרי שמאשימים אותו ב"שמאלנות", חיפש זמיר סימטריה האיזון.

זה נשמע קצת כמו פרשנות מתחמקת מפיו של עורך.

אני מסכים שהמאמר אינו מנוסח היטב, על זה אין ויכוח: אבל בכל זאת נראה לי שצריך להיות לא אינטליגנטי כדי להבין אותו אחרת בהקשר של השבוע הזה. חמצן מוכן להבהיר למה הכוונה, וכבר בעבר הכרזנו שאנו נגד אלימות.

מערכת "חמצן" מורכבת מאנשי שמאל. כולל כותב המאמר. מאיר זוהר, שפוטר מ"במחנה גדנ"ע" בגלל מאמר נגד מלחמת לבנון. הנוער, בידוע, אינו דווקא בצד זה. איך זה מסתדר?

העיתון אינו מוחה. עובדים בו 70 כותבי נוער מ־70 בתי ספר, ואיש אינו נשאל לדעתו מראש. חלקם הגדול דווקא ימניים. אני גם לא מצנזר את מכתבי הקוראים. ש־75 אחוז מהם באים מצד ימין, וכיום זה גם מודפסים בעיתון.

באופן פרופורציוני עקינו יותר ראיונות עם אנשי ימין, מאשר עם השמאל — כולל גאולה כהן עצמה.

היא אבן הגהוה שיש לכם לשהות קוראה אתת נאמנה ועדנית לכל פרסום ב"חמצן".

זה דווקא יפה לראות, גאולה כהן כבר לא תלמידה, אבל הגעת להתעדכן בנעשה אצלנו. כעבר הגישה שאילתא על פרסום אחד שלנו, והפעם באמת סיבה אותנו קצת, אף שבאמת לא התכוונו.

אבל מעיתון נוער, מצפים באמת ליותר אודיה, מאשר מממאון עלום שם של המתנחלים.

האידיאולוגיה שלנו היא של פתיחות ודיון גם בבעיות של פוליטיקה, חברה, מין. מעבר לבידור שמקבלים מעיתונים אחרים. עובדה היא, שציבור הקוראים שלנו מגיב מאד אינטליגנטית. מן הצד השני, משרד החינוך מעולם לא הפריע לנו. אף שהיו לנו בעיות של תדמית. לא תמיד אנו מוגדרים כ"עיתון חינוכי". ולא פעם עסקנו בדברים שלא מצאו חן בעיני משרד החינוך, כולל מערכת החינוך עצמה.

כולל הענקת ציון "6" להתפקוד של שר החינוך לסיכום שנת כהונתו.

נכון, וגם הוא מעולם לא הפריע לנו, גם אם לא התלהב. דווקא בגליון שנאסר להפצה, יש תאור יפה של "הפלפל" שתרם גבן למפגש נוער יהודי־ערבי בטייבה.

מקורות בצור: ישראל הטילה מצור על הנמל

700 דייגים נפגע קשה על ידי המצור הימי.

סנ"צ זקי דנה פורש מהמשטרה

מאת ראובן שפירא

אחד מוותיקי הקצינים ביחידה המרכזית של משטרת תל־אביב, סגן ניצב יצחק (זקי) דנה, הודיע בסוף השבוע על פרישתו מהמשטרה לאחר 19 שנות שרות. סגן ניצב דנה נימק את פרישתו בסיבות אישיות. כפי שנודע הוא עומד להשתלב בחברה העוסקת בשיווק מוצרי אלקטרוניקה.

צור (עי"ר וע"צ). ספינות קרב של חיל הים הישראלי החזירו לאחור שתי אניות משא שניסו להיכנס שלשום לנמל צור בדרום לבנון. כך מסרו מקורות בנמל ועדי ראייה.

המקורות זיהו את אניות המשא כ"נדג'אנה" ו"מייקו" עם מטענים של מלט. השתיים באו מקפריסין.

שום אניה לא עגנה בצור מאז הטילו הספינות של חיל הים הישראלי את המצור על הנמל לפני שישה ימים. גם דייגים מצור לא יכלו לצאת לים.

רדיו ביירות מסר, כי הצי הישראלי החזיר לאחור לפני יומיים אניה אחרת. כן נאמר בשידור כי קיומם של

חולה איידס (40) אושפז ברמב"ם

שוהה בחדר בידוד

מאת סופר "הארץ" בחיפה

חולה במחלת איידס מאושפז זה שבוע ימים בבית"ח רמב"ם בחיפה. כפי שנודע, החולה הוא מאיזור חיפה בשנות הארבעים לחייו. מצבו הוגדר יציב, והוא שוהה בחדר בידוד.

מטעם הנהלת בית־החולים לא היו מוכנים לאשר או להכחיש ידיעה זו בטענה כי מדובר "במידע חסוי וזה עניין פרטי שבין הצוות המטפל לבין החולה".

אמש בקונצרט / נתן מישורי

מחווה חלקית לאהרון קופלנד

התזמורת הפילהרמונית בניצוח שלום רונלי־ריקליס ולהקת מחול בת שבע בקונצרט הפילהרמוני השני. סדרה 4 בהיכל התרבות בתל אביב.

בראשית כוונה, היה רעיון מחווה לאהרון קופלנד, המלחין האמריקאי־היהודי החשוב במלאת לו 85. להקת מחול בת שבע אמורה היתה לסיים קונצרט זה בביצוע הבלט רודאו של אגנס דה־מיל. שיקולי במה ותקציב מנעו את העלאת הבלט המפואר ואת מקומו תפס זר מחולות חדשים, בצעים יותר, שנוצרו במיוחד לתוכנית זו לפרקי מוסיקה אחרים מעט קופלנד. ג'נס סמית, הכוריאוגרפית האנגליה יצרה למוסיקה של "עיר שקטה" מחול לי"ג, שמגנוגו מכיר את העבר האמריקאי המפולי, שיש בו ביטוי לעירנות ורוחשי לב, שנעטלים בן כמה מבנים, ריקודים מקולשים ומרובעים יפים במיוחד ושכולל גם שימוש נרחב מידי בריצות. רוברט כהן, קלע בזר המחולות על פי המוסיקה "מחול קובני", מחול אתלטי־תתרני מבריק, לשלושה גברים (אן, אהרן, דוד) עם גוונים של "ברוזוזי" אך גם עם תנועות וניצול צורות גוף מרתקות, המיוחד וזה לו בלבד. ב"שלושה רישומים דרום אמריקאיים" הסיף הכוריאוגרף האנגלי רוברט נורת ושיחזר בשלימה כוריאוגרפית מלאה, בנעימות ובמתיקות את אווירת אמריקה הלטינית, הישנה והטובה.

אומנם, כפרסה לסוף, לא הלמו המחולות את מקצבי המוסיקה. דווקא הסיום המבריק ההורסטאונדי ב"הודאון", שוכה לתשואות רבות, הדגיש דומני את העובדה שב"זה" כולל בעודה מידה מספקת של ספונטניות ביצירה והביצוע ושגם תחומם אינטלקטואלי לא היה אלא במידה קטנה.

ביצועים תזמורתיים מהודרים המשוכללים ביותר של הסוויטה, "ויקוקין הדנר" של הנדל ושל הסימפוניה מספר 4 (האיטלקית) של מנדלסון, הגישו רונלי־ריקליס והפילהרמונית. אולם היה זה בייחוד העיסוק האמנותי המעודן והרגיש בתכנים המנדלסוניים שהוסיף כבוד למנצח שלום רונלי־ריקליס ולפילהרמוניה. בכל זאת, מן הראוי היה שהפילהרמונית תכבד את קופלנד בקונצרט שלם ולא תסתפק במחווה חלקית.

בוגוטה

(סוף מעמוד 1)

הקרב יחד עם עוד 12 שופטים אחרים, שנהרגו. דבריו באמרו ליזמון רב היוקרה "איל טיימפו".

גם שופט בית־המשפט העליון, פרננדו אוריבה, אמר בראיון ל"איל טיימפו", כי הממשלה ידעה מראש, שארגון הגרילה התכוון לבצע פעולה כלשהי נגד בית־המשפט העליון. התגות רדיו דיווחו קודם לכן, כי כוחות הביטחון תפסו לפני כחודש בפשיטה שערכו על מקום מסתור של ארגון הגרילה תיקים של הארגון אודות התקפה על בית־המשפט.

אמצעי הביטחון סביב היכל המשפט בבוגוטה התחמרו, אבל דווקא כמה שעות לפני תחילת המיתקפה הוסרו האמצעים הקפדניים. מסר "איל טיימפו" בצטטו מקורות משטרתיים.

אחרי שהבניין נתפס על ידי אנשי ארגון "מ־19", ארגון הגרילה הגדול ביותר הפועל בתחומי קולומביה, הורה הנשיא בליסאריו בטאנקור לצבא — לתקוף. אש תותחים, טנקים, רובים, מקלעים ורימונים הרסה כ־80 אחוזים מן הבניין והביאה למותם של יותר ממאה בני אדם. קולונל בצבא קולומביה אמר לאיפי כי 92 גוויות, רבות מהן שרופות עד לבלי הכר, נמצאו בבניין ההרוס והשרוף.

בקרב הקשה, שניהלו אנשי הגרילה הנצורים בבניין הסבו לכוחות הביטחון אבידות קשות. אנשים נמנו על 17 הרוגים מקרב הצבא והמשטרה.

יותר מ־3000 חיילים ושוטרים בסיוע אש תותחים ומקלעים כבדים השתתפו בהשתלטות על הבניין. פעם אחת ירדו מאות חיילים וכוחי תריסר נגמ"שים בבוקר שעה על הבניין, בלי להזהל. חיילים חדרו לבבוף להנוך הבניין אחרי 28 שעות כצור. הם השתמשו בחומרי נפץ, כדי להחדר דרך הגג. כל אנשי הגרילה — 41 כנראה, נהרגו או התאבדו.

במהלך הקרב חולצו יותר מ־200 בני אדם מתוך הבניין. שר ההגנה, גנראל מיגל וגה, אמר בראיון עיתונאי: "אנחנו לא היינו התוקפים. היינו שם כדי לחלץ בני אדם". בהודעה כתובה של "מ־19" (תנועת ה־19 באפריל), שנתחבה מתחת לדלת סוכנות איפי בבוגוטה נאמר, כי אנשי הארגון התכוונו לכפות על הנשיא לבוא לבניין בית־המשפט, כדי להציל את הלכודים האחרים. עם בואו לבניין היו אמורים אנשי הארגון להעמידו לדין על נסיגתו מהתחייבותו לדון על שלום עם ארגוני הגרילה של השמאל בקולומביה.

"תנועת ה־19 באפריל" חתמה על הסכם להפסקת אש עם כוחות הממשלה לפני שנה. אבל הודיה ביתר לבאנקר, בטענה כי הממשלה אינה עושה דבר למען העניים.

עריכת את העמוד: עדה אושפיז

דו"ח הסי.אי.איי.:

יורצ'נקו היה מבכירי הק.ג.ב. זה 25 שנה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארצות הברית

דו"ח סוכנות הביון האמריקאית מתאר את העריק הסובייטי ויטאלי יורצ'נקו כאחד הבכירים ביותר בשירות הק.ג.ב. זה 25 שנה. בתפקידו האחרון מאפריל עד יולי השנה, היה אחראי לבחירתם של סוכנים סובייטים לכשיתות ברחבי ארצות־הברית וקנדה וכמו כן אחראי על כל הפעולות המבצעים של הק.ג.ב. שנעשו בארה"ב בשיתוף עם שירותי מודיעין של הברית ברית וארשה. דו"ח הסי.אי.איי. על יורצ'נקו כולל עדות על "יחסים מתוחים", שנרקמו בינו לבין אשתו לפני העריקה.

נראה, כי המטרה העיקרית של פרסום הדו"ח היא להדוף ביקורת על טיפול כושל של סוכנות הביון בעריק ולהזים את הטענה, כי לא היה אישיות בכירה בק.ג.ב.

בדו"ח נמסרו פרטים על חייו של ויטאלי יורצ'נקו. נולד ב־1936, השתלם באקדמיה הצבאית ושירת בצי. ב־1958 נשא מהנדסת במכון התכנון במוסקווה. שנה לאחר מכן הצטרף לשירות בק.ג.ב. שירת כאחראי על הביטחון בשגרירות בריה"מ בוואשינגטון בין השנים 1975—1980, הועבר למוסקווה כאחראי על הביטחון הפנימי בתוך הק.ג.ב. מחלקה זו טיפלה בין השאר בקשר עם עריקים מן המערב. באפריל השנה הועלה לדרגת סגן הממונה על הריגול הסובייטי בארה"ב וקנדה.

3 בריטים נאשמים בהברחת נשק לעיראק דרך ירדן וסודאן

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שלושה מחברי הנהלת החברה הבריטית ליצור הנשק "סטרלינג" מואשמים, כי הבריחו אלפי מקלעים, אקדחים, מכונות ירייה ותחמושת דרך ירדן וסודאן — לעיראק. משפטם של השלושה מתברר עתה ב"אולד ביילי". הם מואשמים בכך שעברו על החוק האוסר יצוא נשק לשתי המדינות המעורבות במלחמת המפרץ.

העסקה יצאה לפועל בעקבות מגעים בין הממשלה העיראקית לבין הנהלת החברה ההברחות בוצעו בדרך האוויר משדה התעופה "היתרו" בלונדון.

המעלות של אל על

	מסט' מינימום	מכס' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	18	24	סופת חול	15	28
אתונה	12	16	גשם	14	18
בוקארשט	6	8	מעונן	—	—
רומא	14	20	מ"ח	15	23
ז'נבה	6	9	מ"ח	6	10
ציריך	5	8	מ"ח	—	—
פרנקפורט	5	9	גשם	1	8
וינה	5	10	גשם	8	11
פאריס	7	13	מ"ח	6	13
אמסטרדם	8	12	מעונן	4	11
בריסל	7	12	מעונן	0	10
מדריד	15	20	מ"ח	14	22
לונדון	9	14	גשם	9	15
קופנהאגן	3	6	גשם	4	7
שטוקהולם	4	6	גשם	5	8
ליסבון	17	21	מ"ח	19	21
ניו־יורק	10	15	מ"ח	11	12

הנוסע המאושר — אל על

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי מטה־יהודה

הודעה בדבר הפקדת תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מטה יהודה, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מפורטת מס' מי/323/א' אתר חאן, שער הגיא".

האלה השטחים הכלולים בתכנית: מדרום לכביש מס' 1 וממזרח לכביש מס' 3, סמוך לצומת שער הגיא, בין קואורדינטות האורך 1523—1529 לבין קואורדינטות הרוחב 1355—1358 הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

קביעת הוראות לבינוי, שימור ושיקום מבנה בעל ערך היסטורי — חאן שער הגיא, וקביעת השימושים למרכז מבקרים ושרותי דרך.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, מטה יהודה, דרך רד"ק 113 ירושלים.

כ' באלול תשמ"ה
12 בספטמבר 1985

ר. להי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום. החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס. 159/03/5 שכונה ז' רחוב נרב שינוי מס. 8 להבנית מפורטת.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד המגרש מסחרי למגרש מגורים א' ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש: 425 מ"ר
חלקה: 7 (חלק)
דרומה לרחוב שאול המלך

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס. 2990 ביום 4.12.83 עמוד 667

השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ש. רביבו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

חנה כספי

אנו מודים לכל מנחמינו הן בכתב והן בע"פ

המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה הפתאומית של אמנו וסבתנו היקרה

שרלוטה פקר

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ז בחשון תשמ"ו 10.11.85 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה.

נפגשים ליד הכניסה הראשית

בנותיה: מלכה יקים
אריקה אופנברג
חתנה: אריה
נכדיה: צביקה, דוד, תמי ותומר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של ראש משפחתנו

שבתי שאלתיאל

הלוויה תצא היום יום א' כ"ז חשון תשמ"ו 10.11.85 מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בחולון

אבלים: אשתו: רינה שאלתיאל לבית בורלא
בנו וכלתו: שמואל ושרה שאלתיאל
בתו וחתנה: פנינה ואברהם מרקוס
נכדותיו, ניניו
וכל בני המשפחה

בדבר מועד ההלוויה נא להתקשר לטל' 03—256026 או 08—482793

לחברתנו בעבודה
מלכה יקים ולב"ב

השתתפותנו הכנה באבלכם בהלקח מכם האם והסבתא

שרלוטה פקר

"הארץ"
עובדי סניף חיפה

בהצעה שגובשה בלובי הדתי בכנסת

הדתיים יקנו את בניין האוניברסיטה המורמונית כדי למנוע פעילות מיסיונרית

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ" בירושלים

חברי הלובי הדתי בכנסת החליטו בפגישה שקיימו בסוף השבוע שעבר כי ייפגשו בקרוב עם ראש הממשלה שמעון פרס ויציגו לפניו הצעה שתפתור את בעיית האוניברסיטה המורמונית על הר הצופים. עפ"י ההצעה יקנו גורמים דתיים את בניין האוניברסיטה ההולך ומוקם עתה על הר הצופים בסכום של מיליון דולר ובמקביל יממנו אותם גורמים הקמת מבנה תחליפי לאוניברסיטה באיזור בית לחם או באיזור שכם. הבוקר מתכוון השר חיים קורפו להעלות את הנושא בישיבת הממשלה.

קורפו הציע לממשלה לקבל החלטה על הפסקת בניית האוניברסיטה המורמונית שעל הר הצופים בירושלים לאור שלדבריו השתכנע בביקורו האחרון בארה"ב, שהמורמונים אכן מתכוונים להפעיל מהמקום פעילות מיסיונרית.

הקהילה היהודית בפרנקפורט נערכת למניעת העלאת "האשפה, העיר והמוות"

אנשי הקהילה שרכשו מספר גדול של כרטיסים יעלו על הבמה וימנעו ההופעה ★ צפויה הודעת ראש העירייה כי "מסיבות עקרוניות אינו יכול להטיל איסור על ההצגה"

מאת דניאל דגן סופר "הארץ" באירופה

פרנקפורט (מיוחד ל"הארץ"). מחאות קולניות צפויות היום בבית־הכנסת כאן, אם ראש עיריית פרנקפורט, וולטר וולמן, יודיע שוב על סירובו להטיל איסור על הצגת המחזה האנטישמי של ריינר־וורנר פאסבינדר "האשפה, העיר והמוות". הדמות העיקרית במחזה היא ספסר קרקעות מושחת, הרוצח את אהובתו הגרמניה. שמו היחיד של הספסר הוא "היהודי העשיר" ומשתתף אחר במחזה אומר עליו: "הוא מוצץ את דמנו... שכחו לשלוח אותו לתאי הגאזים".

וולמן יופיע לפני הקהילה היהודית, ולדברי מקורביו הוא יחזור על עמדתו, שהמחזה של פאסבינדר הוא אכן אנטישמי, ושאין להעלות אותו על הבמה. אולם ראש העירייה גם ידגיש, כי מסיבות עקרוניות אין הוא יכול להטיל איסור על ההצגה.

בית־משפט בפרנקפורט שמע בסוף־השבוע טענות של איש עסקים יהודי, הנרי לנרשפט, שביקש להוציא צו על תנאי, שיאסור העלאת המחזה. השופטים קבעו, שיודיעו על החלטתם ביום רביעי בצהריים, שמונה שעות לפני הבכורה המתוכננת של ההצגה.

הקהילה היהודית תורה הדריעה, כי רכשה די כרטיסים להצגת הבכורה. אם אכן ייעשה ניסיון להציג את המחזה, יעלו אנשי הקהילה שוב על הבמה וימנעו את ההופעה. בדרך זאת כבר הצליחו אנשי הקהילה למנוע את הצגת המחזה לפני שבועיים.

"מעודן" לעומת המקור

בדיון המשפטי, שנערך שלשום, אמר נציג מנהל התיאטרון של פרנקפורט, גונטר רוהלא, שיש ליישם את חופש האמנות בכל מקרה, גם כאשר הדבר מכאיב לקבוצה מסוימת של אנשים. בגרסה, שתיאטרון פרנקפורט מבקש להעלות, צומצם במידה רבה תפקידו של "היהודי העשיר", ונעשה ניסיון שקוף (אם כי לא מוצלח, כמוש של דבר), להפוך אותו לדמות כמעט משנית. השחקן המגלם את "היהודי העשיר" הוא בעל תווי פנים "אריים" והוא מופיע על הבמה כספסר "אנושי" — אדם מלאנכולי וחדור ספקות עצמיים. כמו כן הוכנסו להצגה אפקטים פארודיים ואופטיים רבים, שנועדו להקהות את הרושם, שהמחזה אכן אנטישמי. בהשוואה לטקסט של פאסבינדר (שנשמר במלואו), האופי האנטישמי של המחזה הפך ל"מעודן" יותר מאשר במקור. כן ניתן משקל גדול במיוחד ליחסים בין זוג הומוסקסואלים, שאחד מהם שוכב ערום על הבמה במשך כחצי שעה.

ראש עיריית לוס אנג'לס הגיע לביקור בארץ

מאת חיים הנדוורקר

ראש עיריית לוס אנג'לס תום ברדלי הגיע אתמול לביקור בארץ בראש משלחת של עשרה אנשי עסקים. אתמול ביקר ברדלי בתל־אביב ובין השאר השתתף בפתיחת התערוכה של אוסף קרן פרידריך ויסמן של אמנות בת זמננו במוזיאון תל־אביב.

בחמשת ימי ביקורו בארץ יבדקו אנשי המשלחת, ביניהם בנקאים ואנשי עסקים, אפשרויות להשקעות של יצוא ישראלי.

המראות ונחיתות

להלן המראות והנחיתות בנמל התעופה בן גוריון ביום ראשון 10.11.85:

המראות:

ב־0545 פאנאמריקן (אר־115) לפאריס ניו־יורק וסאן פרנציסקו, ב־0645 טי־דבליו־איי (803) לפאריס ניו יורק וסן־פרנציסקו, ב־0705 אל־על (337) ב־0705 אל־על (357) לאמסטרדם ובון, ב־0720 לופטהנזה (607) למינכן, ב־0725 בריטיש איירווס (577) ללונדון, ב־0740 (541) לאתונה, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפאריס, ב־0805 אייר פראנס (139) לפאריס, ב־0815 אל־על (385) לרומא, ב־0830 אל־על (015) ללונדון וניו יורק, ב־0845 אל־על (333) למינכן, ב־0850 אולימפיק (203) לאתונה, ב־0900 אל־על (363) לוינה ומינכן, ב־0905 אייר סיני (055) לקהיר, ב־0930 אל־על (547) לציריך, ב־1005 טי־דבליו־איי (885) לניו יורק, ב־1010 ארקיע (741) לפאריס, ב־1030 אל־על (377) לקופנהאגן, ב־1145 אל־על (315) ללונדון, ב־1205 אל־על (331) לבריסל, ב־1215 אל־על (5015) לשטוטגרט, ב־1300 קונדור (3195) למינכן, ב־1405 אל־על (321) לפאריס, ב־1420 אוסטריין איירליינס (712) לוינה, ב־1515 אירד לויד (709) לפרנקפורט, ב־1520 האפאג לויד (866) למינכן, ב־1545 אייר פראנס צ'רטר (7951) לפאריס, ב־1555 קל־ים (532) לאמסטרדם, ב־1630 לופטהנזה (605) לפרנקפורט, ב־1705 איבריה (889) לברצלונה ומדריד, ב־1710 אייר פראנס (4745) לפאריס, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1800 טראנס אירופן (2604) לבריסל, ב־1820 אל־על (1357) לפרנקפורט, ב־1825 אליטליה (747) לרומא, ב־1905 סיישופ איירוויס (429) ללרנקה, ב־1945 אל־על (443) לקהיר, ב־2255 בריטניה איירווס (659) ללוטן.

נחיתות:

ב־0405 אל־על (324) מפאריס, ב־0435 אל־על (318) מלונדון, ב־0820 אייר סיני (054) מקהיר, ב־0850 אל־על (512) מיוהנסבורג וניירובי, ב־1140 קונדור (3194) ממינכן, ב־1235 אל־על (542) מאתונה, ב־1330 אוסטריין איירליינס (711) מוינה, ב־1355 טי־דבליו־איי (880) מסנט אנטוניו ניו יורק ואתונה, ב־1400 קל־ים (531) מאמסטרדם, ב־1410 האפאג לויד (865) ממינכן, ב־1415 אירד לויד (708) מפרנקפורט, ב־1425 אייר פראנס צ'רטר (7950) מפאריס, ב־1440 אל־על (008) מניו יורק, ב־1505 אייר פראנס (4742) מפאריס, ב־1515 לופטהנזה (604) מפרנקפורט, ב־1625 טי־דבליו־איי (800) מסן פרנציסקו ניו יורק ופאריס, ב־1525 טי־דבליו־איי (812) מבוסטון ופאריס, ב־1600 פאן אמריקן (114) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1605 איבריה (888) ממדריד וברצלונה, ב־1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1630 אל־על (386) מרומא, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1750 אל־על (354) ממינכן, ב־1820 סיישופ איירוויס (428) מלרנקה, ב־1845 אל־על (324) מפאריס, ב־1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב־1910 אל־על (348) מציריך, ב־1920 איירפראנס (168) מפאריס, ב־1945 אל־על (338) מאמסטרדם ובון, ב־1955 אל־על (364) מוינה ומינכן, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2020 ארקיע (742) מפאריס, ב־2130 אל־על (5052) משטוטגרט, ב־2135 בריטניה איירווס (659א) מלוטן, ב־2155 דן אייר (1812) מלונדון, ב־2200 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־2245 אל־על (334) מבריסל, ב־2315 אל־על (316) מלונדון, ב־2315 אל־על (444) מקהיר, ב־2330 אל־על ממרסיי.

כל ההמראות והנחיתות וזמן אינו סופי, את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצוין לעיל בטלפון 03־381111.

האף־בי־אי מייחס לליגה להגנה יהודית 3 אירועי חבלה בארה"ב

מאת בני לנדאו סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס. מיוחד ל"הארץ". משרד הבולשת הפדראלית מאמין, כי "הליגה להגנה יהודית" אחראית להצבת מטען החבלה שהתפוצץ לפני כחודש בחוות משרד הועד הערבי־אמריקאי למניעת אפליה בסנטה אנה, שבדרום קליפורניה וגרם למותו של ראש הסניף המקומי אלכס עודה.

שני מקרי חבלה נוספים שאירעו בחודשים האחרונים בחוף המזרחי יוחסו אף הם על ידי הבולשת לליגה להגנה יהודית. בשלושת המקרים מולכדו הדלתות היציאות ומטעני החבלה התפוצצו עם פתיחתן. ב־15 לאוגוסט נהרג בניו־ג'רסי נאצי לשעבר בשם צדיים סובזוקב, שנחשד בביצוע פשעי מלחמה, לאחר שמטען חבלה התפוצץ כשפתח את דלת ביתו.

בתגובה הגדיר ראש הליגה להגנה יהודית, ארווין רובין, את הודעת הבולשת הפדראלית כ"אבסורד מוחלט ובלתי נסבל".

בכנס ארצי נגד הגזענות בנצרת

קריאה להתלכדות האוכלוסיה הערבית נגד מדיניות גזענית

ארז ביטון: יש לחסל השליטה על עם אחר

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

הועד נגד הפקעת קרקעות של ערבים בחסות ועד ראשי־המועצות הערביות קיים אתמול כנס ארצי נגד הגזענות בנצרת. את הכנס, בו השתתפו 300 ערבים ו־30 יהודים, ניהל הכומר האנגליקני, שחאדה שחאדה, אשר קרא להתלכדות פנימית של האוכלוסיה הערבית בארץ, שלדבריו היא הנפגעת העיקרית ממדיניות גזעניות.

ראש עיריית נצרת, חבר־הכנסת תופיק זיאד, אמר, כי המאבק לחיסול הכהניזם והגזענות מוכרח להיות משותף ליהודים ולערבים, באשר הכהניזם יפגע תחילה בערבים ואחר־כך ביהודים. המשורר ארז ביטון אמר, כי אינו משתייך לשום מפלגה, אולם לדעתו, שליטה על עם אחר היא אם הגזענות ויש לחסלה. הוא אמר עוד, כי שותפות בין יהודים לערבים היתה קיימת במשך מאות שנים וחייבת להתחדש. "אנו אנשי עדות המזרח" אמר, "נעשה הכל כדי לעקור את הגזענות. קיבלנו יפוי כוח מן הנוגים המשכילים בעדות המזרח לדבר ולתבוע שוויון זכויות לערביי ישראל והכרה בישותם הלאומית החייבת להשתקף גם בחינוך", ציין.

בעצרת דיברו גם ראש מועצת ג'ת, אבו עשבא, בשם ראשי המועצות הערביות, המשורר נתן יונתן, יושב־ראש מועצת העיתון ניראזאסלוק, שמחה פלפר, נשיא הליגה לזכויות האדם ואחרים.

יהדות ארה"ב: הידיעות על יציאה המונית מבריה"מ — "ספקולציות"

וואשינגטון (עי"ת). מנהיגי יהדות ארה"ב הטילו ספק ביום שישי בידיעות שנפוצו באירופה שלפיהם צמרת הקרמלין תאשר יציאתם של יהודים רבים מברית־המועצות ואמרו כי עדיין אין כל סימן למגמה כזאת.

סגן יו"ר המועצה למען יהודי ברית־המועצות, ג'רלד קרמט, אמר כי היה באירופה בעת שהופיעו שם ידיעות בעיתונות ולפיהן המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב עשוי לאפשר הגירתם של יותר מ־15,000 יהודים. הוא אמר כי הידיעות הללו אינן אלא ספקולציות ואמר כי גורמים ממשלתיים מהימנים בבירות אירופה אישרו לפניו כי הידיעות האלה מתבססות על שמועות בלבד.

הוא אמר עם זאת כי נאמר לו כי נשיא צרפת פרנסואה מיטראן דן עם גורבאצ'וב בבעיית יציאת היהודים בעת ביקורו של גורבאצ'וב בחודש שעבר אולם לא ידועים הפרטים של שיחה זו.

124 יהודים קיבלו אשרות לצאת מברית־המועצות באוקטובר.

הערכה: 1985 — אחת משנות השפל החמורות בעלייה לישראל

10,800 עולים הגיעו מתחילת השנה ★ אהרון: המצב הכלכלי מרתיע עולים ממדינות המערב

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

גורמי עלייה בכירים מעריכים כי אם לא ייפתחו בשבועות הקרובים שערי היציאה מבריה"מ, תירשם שנת 1985 כאחת משנות השפל החמורות ביותר במפעל העלייה לישראל מאז קום המדינה. אותם גורמים הדגישו כי ב־10 החודשים הראשונים של השנה (ינואר—אוקטובר) הגיעו ארצה רק כ־10,800 עולים. לפיכך, יש לצפות שמספר העולים השנה יסתכם בכ־13, 14 אלף איש בלבד.

מבדיקה שערך סופר "הארץ" עולה שרק ב־1953 (כשעלו ארצה 10,300 נפש) וב־1981 (21 אלף נפש) וב־1982 (עלו 13,260 נפש) היה השפל במפעל העלייה לישראל חמור יותר מאשר השנה. אשתקד עלו לישראל כ־19 אלף עולים ומהות השיעור הגבוה של עולי אתיופיה שהגיעו ארצה במסגרת "מבצע משה".

ראש מחלקת העלייה בסוכנות, חיים אהרון, אמר אמש כי השפל במספרי העלייה נבע במידה רבה מהחמרת המצב הכלכלי בארץ, המרתיע עולים ממדינות המערב לבוא לישראל. לדבריו היו ציפיות ששיעור העולים מדרום אמריקה, יהיה השנה גדול יותר, אולם מאז ראשית השנה עלו ממדינות דרום אמריקה רק 1,300 עולים. [illegible]

בחודש אוקטובר עלו ארצה 950 עולים. מרבית העולים הגיעו ממערב אירופה (282 איש), מצפון אמריקה (227) ומרומניה (195). מבריה"מ עלו בחודש שעבר 40 עולים בלבד, מתוך 124 יהודים שקיבלו היתרי יציאה. מאז ראשית השנה עלו ארצה 360 יהודים בלבד מבריה"מ.

הצהרת הרבנות הראשית בכינוסה האחרון

"זכות העם על ארץ־ישראל אינה ניתנת לשינוי ולוויתור"

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ"

"זכותו של עם ישראל על ארץ ישראל אינה ניתנת לשינוי ולא לוויתור" — בהצהרה זאת יוצאת מועצת הרבנות הראשית בישיבתה האחרונה. "יש להצטער על הצהרות, שיש בהן משום רמז לוויתורים על חלקים מארץ ישראל", נאמר בהחלטה. בתחילת השבוע שעבר מנעו הרבנים הראשיים פרסומה של הצהרה חריפה יותר בגנות עמדתו של ראש הממשלה, שמעון פרס, בנושא יהודה ושומרון. מועצת הרבנות הראשית אישרה את ההנחיות בעניין האתיופים, שהועברו בימים האחרונים לרושמי הנישואין בכל רחבי הארץ. בהנחיות נאמר שאכן יש למעשה בהסכם, שהושג עם ראשי השבטים מאתיופיה לפני כחודשיים. על פי ההנחיות שנקבעו "כל הבא להרשם לנישואין יידרש, אם לא עשה זאת, לעבור את כל התהליך ההלכתי של קבלת מצוות וטבילה".

"במקרה שיתעורר ספק הלכתי אצל הרב רושם הנישואין", נקבע, "יעביר רושם הנישואין את העניין לבירור בית־הדין האזורי. כך גם ינהג רושם הנישואין, אם יתבקש לעשות זאת על־ידי המבקש".

עזר ויצמן באום־אל־פחם

"חותרים לשלום עם כל מדינות ערב ולפתרון הבעיה הפלשתינאית"

מאת נורית כינא סופרת "הארץ"

"בהכירי את המצב אני מאמין שבמידנו אנו חותרים להסכמי שלום ברוח הסכמי קמפ דיוויד עם כל מדינות ערב ולפתרון הבעיה הפלשתינאית" — דברים אלה אמר השר עזר ויצמן בעת ביקורו ביום ו' במועצת אום אל פאחם. עוד אמר השר ויצמן כי אם לא יפשירו היחסים בין מצרים לבינינו, כל תהליך השלום ייעצר — עם כל הכבוד למלך חוסיין, לא יזוז דבר. בהקשר לסכסוך האש המסוכים למגזר אוכלוסיה ערבית (בעיה המטרידה את מועצת אום אל פחם) אמר ויצמן: "המדינה צריכה עדיין להחזיק צבא גדול, ולהתאמן". השר ויצמן הבטיח לדאוג לפתרון בעיות לוחצות במיוחד של מועצת אום אל פחם — צילום אוירי הדרוש לשם השלמת תכנית מיתאר, הקמת מגרש כדורגל, וקידום החינוך בכפר. ראש מועצת אום אל פאחם האשם מאחמיד טען לפני ויצמן כי תקציבה הרגיל של אום אל פאחם אינו ריאלי ומהווה פחות משליש מתקציבה של כל רשות יהודית דומה.

ועדה פנימית של משרד העבודה והרווחה:

כרבע מכלל המושבים שרויים במצוקה כלכלית וחברתית

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

כ־110 משקי עובדים וכפרים שיתופיים מבין כ־420 מושבים ברחבי הארץ יישארו בטיפול המוסדות המיישבים בשל מצוקה כלכלית, היעדר רמה נאותה של חיי ארגון וקהילה והיעדר חינוך נאות לעקרונות המושב — כך קובעת ועדה פנימית, שמונתה בידי שר העבודה והרווחה, משה קצב, לבדיקת הבעיות המשפטיות, הארגוניות והחברתיות, בהם נתונים כיום המושבים.

בדו"ח מפורט, שהכינה הועדה, היא מציינת, כי מצאה, שמושבים רבים סובלים ממצוקה חברתית־ארגונית כללית ופיגור משקי וכלכלי, ירידת [illegible] תוך המולתית והיעדר ניהול תקין.

לדעת הועדה, העובדה שהאגודות מנהלות כיום במסגרת משותפת לכל הענפים, מביאה במרבית המושבים, המצויים במצוקה כספית, לידי שיתוק כלכלי מבחינה משקית.

תקנונים שלא עודכנו

הועדה מצאה, כי לפי ההוראות הקיימות באגודות השיתופיות, חברי המושב צריכים להחליט באסיפה הכללית על סכום האשראי, שהאגודה רשאית לקבל על עצמה עבור חבריה למשך שנה, אולם מרבית האגודות אינן מבצעות את הנדרש מתקנה זו ולכן האשראי, הניתן לאגודות, הוא למעשה בלתי מוגבל וגורם להצטברות חובות גדולים לארגוני הקניות ולבנקים.

כן מצאה הועדה, כי תקנוני המושבים, שאושרו בידי רשם האגודות לפני 30 שנה, לא עודכנו מאז ואינם עונים לצרכי ניהול המשק בשנות השמונים.

הועדה סבורה, כי במושבי המצוקה המערכת החברתית מפולגת לקבוצות משפחתיות, עדתיות וקבוצות לחץ שונות, עד כי המושב כקהילה אינו מתפקד. רשויותיו ומסגרותיו הארגוניות והביצועיות הרוסות. במושבים רבים נאלצו למנות ועדים ממונים באמצעות רשם האגודות השיתופיות עקב כך.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, [illegible] את המלצות הועדה [illegible] בלשכה המשפטית במשרדו לפעול [illegible]

צעיר ממושב תירוש חשוד בהצתת מכונית של תושב חברון

לפני חודש בהלוויית עדנה הרדי ומרדכי סויסה ז"ל

(עו). משטרת בית שמש עצרה ביום חמישי צעיר ממושב תירוש החשוד שהצית מכונית של תושב חברון, ביום הלווייה של עדנה הרדי ומרדכי סויסה ז"ל, שנרצחו בידי מחבלים בהרי ירושלים.

המקרה אירע לפני כחודש. מכונית של תושב חברון שנסעה בכביש בית שמש — מושב תירוש הוצתה ונוסעיה נמלטו.

בעקבות חקירה מאומצת עלתה המשטרה על עקבות מאיר גבאי בן 24 ממושב תירוש אשר נעצר כחשוד בהצתה. נודע כי החשוד משתף פעולה עם חוקריו. אין לו עבר פלילי.

כהנא טוען לביזיון ביהמ"ש ע"י יו"ר הכנסת שלמה הלל

הלל: הפנייה גסה וברוטלית

(עו). בקשה לבית המשפט הגבוה לצדק הגיש היום מאיר כהנא על ביזיון בית המשפט על ידי יו"ר הכנסת שלמה הלל. העילה: הלל לא הניח על שולחן הכנסת את שתי הצעות החוק שבג"ץ פסק כי כהנא רשאי להניח על שולחן הבית. הבקשה הועברה לדיון לפני שלושה שופטים.

הבקשה הוגשה לפי סעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט, וקובע כי לכל בית משפט תהיה הסמכות לאכוף בקנס או מאסר את מי שאינו מציית לצו שניתן על ידי בית המשפט.

כהנא טען על ידי בא כוחו עו"ד מאיר שכטר כי לפני עשרה ימים ניתן פסק דין של בג"ץ המורה ליו"ר הכנסת לאפשר לח"כ כהנא להניח על שולחן הבית שתי הצעות חוק שעניינן מניעת התבוללות והגבלת זכויותיהם של מי שאינם יהודים.

נורית אמיתי סופרת "הארץ" בשרון מוסרת: יושב ראש הכנסת שלמה הלל גינה, בתשובה לשאלה, את חבר הכנסת מאיר כהנא על החלטתו לפנות לבית הדין העליון בנושא הצעותיו לסדר היום. הלל גינה את החלטת כהנא לפנות לבית המשפט העליון זאת עוד בטרם ועדת הכנסת קבעה החלטה עקרונית בנושא. הלל שהופיע במכון היהודי ערבי בבית ברל לרגל הוצאת ספרו "רוח קדים" אמר: "זו פנייה גסה וברוטאלית, וכהנא מנצל בצורה לא תרבותית את האפשרויות שניתנו לאורח שחושב שזכויותיו נפגעו".

ערכה את העמוד: אורית גלילי

הורביץ במוספשבת של "הארץ"

"לו בגין היה נותן לי רק חלק מהגיבוי שמקבל מודעי מפרס"

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל־אביב

"אם הייתי, כששימשתי שר האוצר, מקבל ממנחם בגין, 20 אחוז גיבוי מאלה שמקבל מודעי כיום מפרס, הייתי מאושר" — כך אמר השר ללא תיק, יגאל הורביץ, אתמול ב"מוספשבת", שנערך בתיאטרון הבימה בתל־אביב בשיתוף עם עיתון "הארץ".

בתשובות לשאלות, שהציג איש "הארץ", מיכאל הנדלזלץ, אמר הורביץ, כי אם מחירי הריבית במשק לא יירדו, הרי תהיה בכך סכנה נוראה לכל התכנית הכלכלית. בהתייחסו להמשך קיומה של ממשלת האחדות הלאומית אמר, כי אין כיום כל סיבה לפרקה. לדבריו, מן הראוי היה לצמצם את מספר העובדים בשירותים יותר מכפי שנעשה עד כה. הוא מצפה, כי בעתיד יגבר תהליך ההבראה במשק כאבים גדולים אפילו מאלה, שהיו עד כה.

פרופסור אמנון סלע וד"ר איתן גלבוע השתתפו במשחק "סימולציה" של פסגת רייגן־גורבצ'וב. המסר שעלה מן המשחק היה, כי אין סיכוי רב להתקדמות ביחסים בין הגושים לאחר פסגה זו. השניים דנו, במהלך "מוספשבת" בהגבלת מירוץ החימוש, במעורבות באזורי סכסוך בעולם, בזכויות סחר ובזכויות האדם. בתום הסימולציה הוצגה השאלה: מי מהשניים היה משכנע יותר, ונערכה הצבעה. גורבצ'וב (אמנון סלע) זכה ב־121 קולות ורייגן (איתן גלבוע) זכה ב־91 קולות.

אפרים קישון קבל על שספריו נמצאים על המדף כמעט בכל בית בישראל, אך הוא עצמו אינו מקובל בממסד הספרותי. לדבריו, הסיבות לכך קשורות לעובדה, שהממסד יכול לקבל הצלחה זמנית, אך אינו יכול לקבל הצלחה ממושכת ולעובדה, שדיעותיו אינן תואמות לדיעות השמאל. לדבריו, "אפשר שאחזור לכתיבה סאטירית בארץ, אם ירגיזו אותי די — אעשה זאת". עוד סיפר, כי הוא כותב בימים אלה מחזה, שיוצג בתיאטרון הבימה.

נקבעו 2 חתני פרס ישראל בעמל כפיים

יונה סעיד מלוד ואלדין חתוקאי מכפר קמא

מאת סופר "הארץ"

יונה סעיד מלוד, עובדת התעשייה האווירית, ואלדין חתוקאי מכפר קמא, עובד תעשיית הנייר בחדרה, יקבלו את פרסי ישראל ביום העצמאות תשמ"ו על שירות בעמל כפיים — זאת הודיע אתמול דובר משרד החינוך והתרבות בירושלים.

על הענקת הפרסים המליצה בפני סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון ועדת שופטים בהרכב חתן פרס ישראל חיים גבתי (יו"ר), פרופ' רבקה בר־יוסף וישראל קיסר ובהשתתפות הממונה על פרסי ישראל ד"ר משה גלבוע.

הפרס ליונה סעיד יוענק על היותה מופת בהספק, תפוקה, אמינות, יעילות, מהירות, אחריות, סדר וניקיון בעבודות הרכבה מורכבות ומתוחכמות גם מחוץ לשעות העבודה, תוך התמדה בהשתלמות, ייזום וייעול ויחסי אנוש מעולים.

הפרס לאלדין חתוקאי יוענק על היותו עובד למופת תיהול בעמל מסובך וממושך, באחריות לכל פרטיה, בתחומה, בחריצות, בדייקנות במסורה, בזריזות, בכושר אנושי חברי ביותר וזאת תוך כדי ניהול צוות עובדים המורכב מיהודים, מוסלמים, דרוזים וצ'רקסים.

נשיאות התאחדות המלונות מתכנסת לדון בפשרה בנושא פטור־מס על ציוד

מאת זוהר בלומנקרנץ

נשיאות התאחדות המלונות תתכנס ככל הנראה היום בתל־אביב, כדי לדון בהצעת הפשרה החדשה שהעלו שלשום נציגי אגף המכס והמע"מ במשרד האוצר, בנושא ביטול הפטור על מכס ומס קנייה של ציוד למלונות. נציגי ההתאחדות ואגף המכס, נפגשו בסוף השבוע בירושלים, בניסיון ליישב את המחלוקת שהתעוררה, כאשר שר האוצר יצחק מודעי ביטל מ־1 באוגוסט את הפטור ממכס ומס קנייה במגזר המלונאות.

משאיות VOLVO החדשות
מסדרת FL
מוצגות לקהל הרחב ביום חמישי, 14/11/85,
בגני התערוכה (אולם הקונגרסים) בתל אביב
בין השעות 10.00-18.00
"מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ

האגודה לזכויות האזרח בישראל
תעניק זו הפעם החמישית ביום זכויות האדם הבינלאומי 10.12.85
פרס ע"ש
אמיל גרינצוייג ז"ל
למי שלדעתה תרם בישראל רבות להגנה על חרויות האדם או למודעות אליהן.
המלצות מנומקות נא להפנות עד 20.11.85 למשרדי האגודה לזכויות האזרח רחוב טשרניחובסקי 32 ירושלים, ת.ד. 8273

חינם!
סורק מימסרים
לכל הרוכש "רב תדר" לקשר אלחוטי מעל 2 מימסרים ויותר

הקשר האלחוטי המהיר בעולם

JOHNSON רב תֶדֶר

תקשורת אלחוט ממוחשבת

חסוך היום אלפי $- ותום לעסקיך "רב תדר" - וקבל חינם סורק מימסרים ממוחשב!

הסורק האלקטרוני הממוחשב מעניק לך יתרונות יחודיים:
1. סריקה אוטומטית - עד 8 אתרי־ממסרים לטווחי קשר ארציים! (פוטר אותך מהצורך בבורר ידני).
2. גם אם שכחת לשנות - בעת הנסיעה, את כפתור התדרים, סורק המימסרים שבמכשיר, יחליף אוטומטית את התדר לפי המקום בו אתה נמצא.
3. חוסך לך את הצורך במספר מכשירים ואנטנות בתחנות הבסיס.
4. נותן לך מידע על כל כניסה ויציאה בתחומי הקליטה והשידור ומונע איבוד קריאות.
5. קריאות אישיות וקבוצתיות לפי בחירה.
6. יכולת פעולה עד 160 ערוצים (320 תדרים).
7. "רב תדר" עם סורק חינם - יש לך קשר אלחוטי ממוחשב, פרטי, בלי שותפים ובלי הפרעות, עם חסכון גדול במזומנים ובזמן!

★ הנחות גם על ציוד קשר אחר
★ לרשותך גם ציוד קשר משומש

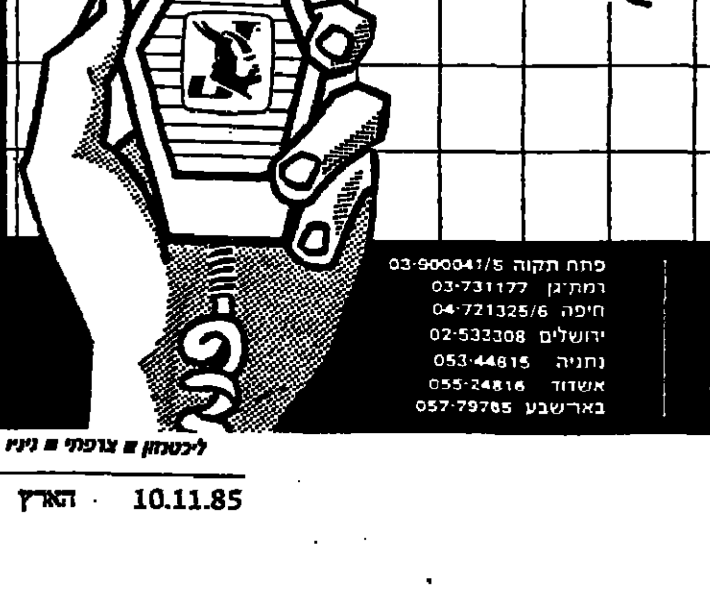

קבוצת איתורית
רוטקום בע"מ — שיווק ושירות, קשר אלחוטי, ג'ונסון - ארה"ב
איתורית בע"מ — שרותי תקשורת, שרות כל ארצי לאיתור אלחוטי, מערכות רדיו טלפון למכונית
פתח תקוה 03-900041/5
רמת־גן 03-731177
חיפה 04-721325/6
ירושלים 02-533308
נתניה 053-44615
אשדוד 055-24816
באר־שבע 057-79765

ליכטמן ■ צרפתי ■ ניני

דגמי 86 של
גסטטנר
בתשלומים ללא ריבית
נשמע טוב...

ירושלים
מלון לרום, רח' ז'בוטינסקי 3
בימים ג'-ד' 12-13 בנובמבר
בשעות 10:00-20:00

...נראה טוב
בוא לתערוכת גסטטנר. לשמוע ולראות את היתרונות הטכניים של ציוד גסטטנר.
צילום מסמכים עם אפשרויות לצבע, "זום", הקטנות והגדלות, מיון ואיסוף אוטומטיים, מכונות שיכפול ושיכפול בספירט, מכונות דפוס מהירות ומדויקות - שמינית ורבע גליון (A3), מכונות לצילום לוחות בהגדלה והקטנה... אל תוותר. בוא לתערוכה, לראות את החידושים האחרונים ולשמוע על אפשרויות הרכישה הנוחות. שי לכל מבקר.

Gestetner
שכפול ■ צילום מסמכים ■ דפוס ■ ציוד עזר

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

מה ממלמלות השפתיים שלהם

מן היציע

יהושע שגיא

בדרך רצינו להגיע לגמר הגביע העולמי במכסיקו. עשינו לשם כך הכל. השקענו בנבחרת הכדורגל כל מה שרק אפשרי: בכסף, באירגון, בזמן, ברצון טוב, בכל. לא היה גבול למה שהיינו מוכנים להשקיע.

באו הכדורגלנים וקילקלו את הכל. ב־270 דקות רשלניות ומד־כדרות ברמת־גן, במלבורן ובאוקלנד ביזבזו עבודה של שנים והד־רידו לשימיה הון עתק. בלי התלהבות ובלי נשמה צברו רק נקודה מכנגד מול שתי נבחרות אוקיאניות בינוניות, ששיחקו עם כל הלב.

עכשיו מחפשים בגללם את האשמים. עכשיו הפכו אלה, שנת־נו לכדורגלנים את הכל, ללעג ולקלס. הנרפלד אשם, מירמוביץ אשם, בנרודי אשם, כולם אשמים. והשחקנים נותנים ראיונות שכבר־ניים לעיתונות (שאגב, גם היא כמובן אשמה) העמדים בפתח של מסכבים.

אבל תארו לעצמכם מה היו אומרים, ומה היו כותבים, אילולא נתן הנרפלד את כל מה שנתנו היו כותבים אז, שבגלל עסקנות צרת אופק חסרת רצון קרה מה שקרה.

העובדה היא לגמרי באנגלית: כל איש מקצוע בינתי משמה יגיד לכם, שאנחנו טובים בכדורגל מאוסטרליה ומניו־זילנד. אחד לא־הד שחקנינו טובים יותר. גם באופן קבוצתי אנו עולים ללא ספק על שתי היריבות. אבל כדי להוכיח זאת צריך לשחק עם כל הנשמה — והשחקנים שלנו לא שיחקו. השאירו אירשם את הנשמה.

היום אחר הצהריים, ברמת־גן, ניתנת להם ההזדמנות לשחק ול־הוכיח. הגיון אומר שכדורגלנים שכל כך פגעו בהם, שכל כך הש־פילו אותם, שהפכו אותם שנואי בריגה — יעשו את הכל כדי לתקן את עצמם. אם כך יעשו, הם הדיכים לנצח היום את ניו־זילנד ובצורה משכנעת ביותר.

אבל אינני מוכן להבטיח לכם, שכך יהיה. אחרי 24 ימים במחיצת חבורה זו — מתל אביב ועד מלבורן, אוקלנד, סידני וסינגפור — אני כלל לא בטוח שלבחורים האלה כל העסק הזה בכלל מזיז. אני לא בטוח שהיום יתנו את הנשמה. בדיוק כפי שלא נתנו אותה באוסטרליה ובניו־זילנד. גם שם היו צריכים לתקן את הרושם — ולא תיקנו.

אני פוגש חובב שכדורגל כבר לא מלהיב אותם. דגל הלאום משאיר אותם אדישים גם תומכות צה"ל הבגנות את התקווה לא מיגעת אותם. גם כשהם במגרש בכדה, שהם לא חושבים איך לשחק נגד היריב, אלא על החשבון בבנק ועל ב.מ.וו. מודל 86. לא אתפלא אם זה כל מה שאיכפת להלך בהם. וזה כל מה שמעניין בהם. יש בהם כאלה שאם השפתיים שלהם נעות, זה לא מפני שהן ממלמלות את התקווה, אלא מפני שהן מחשבנות את היתרה בבנק.

נכון שכדי לנצח בכדורגל צריך כח בשרירי הרגליים — אבל כשמופיעים בנבחרת לאומית צריך גם שיהיה משהו בלב. בלי נשמה, גם בכדורגל אי אפשר לנצח.

מקנרו בגמר בשטוקהולם

טניס

שטוקהולם (שרות "ספורט הארץ"). ג'ון מקנרו מארה"ב, המדורג ראשון, העפיל כאן אמש בפעם השמינית לגמר האליפות הפתוחה של סקנ־דינביה. בחצי הגמר ניצח את הספאן אנדרס ג'ארד משבדיה 6—3, 7—5. ברבע הגמר ניצח מקנרו שוודי נוסף, פטר לונדגרן 6—1, 6—3. אנדרס גבר ברבע הגמר על הספרדי סרחיו קאסאל 6—4, 6—1.

את הפתעת רבע הגמר חולל יואכים ניסטרום, שהדיח את המדורג רביעי יאניק נואה (צרפת) 6—2, 7—5. הוא ישחק נגד אנדרס יארד שגבר על הסינייר יעקב הלאסק 6—2, 6—0.

מקנרו יתמודד השבוע בטורניר הבינל באולם ומבלי בלונדון ביחד עם עוד שבעה מבכירי הראשונים בדירוג העולמי ביניהם אלוף ווימבלדון בוריס בקר. באירוע הודיע ג'ימי קונורס על פרישתו בגלל פציעה.

בבריסבן, העפילו האוסטרלי פיטר דייוס והניו־זילנדי כריס חולין לגמר אליפות אוסטרליה על מגרשים קשים. דייוס ניצח אתמול את בן ארצו קריג ביילר 6—4, 6—4 וחולין ניצח את כריס פרידום (קנדה) 6—3, 6—3.

אלמוני איים לרצוח את בקר

דיסלדורף (א"פי). אלמוני טילפן להיכל הספורט של דיסל־דורף ואיים להרוג את בוריס בקר, במהלך מישחקו הראשון נגד איוון לנדל.

המשטרה הגבירה את אמצעי הביטחון והשוטרים במדים ובבג־דים אזרחיים התפזרו בין 4,800 הצופים. עם סיום המישחק הועבר בקר מהיכל בנהדרות לחדר ההלבשה כשהוא מלווה אנשי ביטחון.

בקר ניצח את המדורג ראשון בעולם 6—7, 6—4, 6—3.

ברבע גמר טורניר הנשים בפלורידה: גאבוטיני (ארגנטינה) — קאסאל (ארה"ב) 6—0, 6—1. באסט (קנדה) — קים (ארה"ב) 6—2, 7—5. ריס (ארה"ב) — בונדר (ארה"ב) 6—2. דוי (ארה"ב) — בורס (ארה"ב) 6—4, 6—1, 6—2.

● יהודה אפוזיו, מבכבורות, ניצח אתמול בשיוט המסורתי בגלגלי רוח לזכרו של סגן יואב שפיגל שנפל במלחמת לבנון. אפוזיו הקדים את חברו לאגודה עידן ענבר. בין הנשים ניצחה תמר ישראלי, מבכבורות. ובדגם 420 ניצחו ברעם ותחאיאס מהפועל נתניה. אביו של יואב שפיגל ז"ל העניק את הפרסים למנצחים.

מירמוביץ: לא החלטתי אם להופיע בפני הוועדה

ועדת הכנסת תדון מחרתיים בכדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, יוסף מירמוביץ, עדיין לא החליט, אם להו־פיע בפני ועדת הבדיקה שהוקמה בהתאחדות לכדורגל בעיקבות הכשלון בטורניר הקדם עולמי — כך אמר לכתבים לאחר האימון של הנבחרת באיצטדיון רמת־גן.

מירמוביץ הוזמן לישיבת העבודה הראשונה של ועדת הבדיקה — מחרתיים — עם שני מוזמנים נוספים, אברהם בנרודי מנהל הנבחרת ואבי כהן הקפטן.

"אחרי שהגשתי דו"ח מפורט של המסע לוועדה המיקצועית ולמזכירות, אינני מבין מדוע יש צורך גם בוועדת בדיקה". השיב מירמוביץ מעט מהורהר, "עד יום ג' אחליט סופית".

מחרתיים תדון ועדת הספורט של הכנסת בהופעת נבחרת הכדורגל בבית האוקיאני. יו"ר הוועדה ח"כ פנחס גולדשטיין שלח מברק לנבחרת הכדורגל ובו ביקש משחקניה לנצח את ניו זילנד ולהחזיר לעצמם את כבודם האבוד.

רובסון בשובו ממכסיקו: הגמר העולמי — כמתוכנן

הגזימו בתיאור החום ★ צפון־אירלנד תצטרך להזיע כדי להשיג תיקו עם אנגליה בוומבלי

גביע עולמי

לונדון (אי־פי). בובי רובסון, מנהל נבחרת אנגליה בכדורגל שחזר מבי־קור במכסיקו, משוכנע שמישחקי גמר הגביע העולמי יתקיימו שם בקיץ כמתוכנן. "האיצטדיונים במצב מצוין וכך גם בתי המלון. אינני צופה כל בעיות", אמר רובסון בראיון טלוויזיה. "ברור שיש חום. אבל נראה לי כי היו הגזמות רבות. נאמר לי ששלשים מהעיד מכסיקו סיטי נורא. וזה בהחלט לא מדויק".

רובסון הכחיש גם, כאילו אנגליה תסייע לצפון־אירלנד להעפיל לגמר במישחק שיהיה ביום רביעי באיצט־דיון וומבלי. האירים זקוקים לנקודה כדי לצאת ביחד עם אנגליה למכסיקו כנציגות בית 3. "צפון אירלנד תצטרך לעבוד קשה כדי להשיג את הנקודה שלה. היא ניצחה ברומניה ולכן אין סיבה שלא תשיג נקודה גם בוומבלי. נצטרך לשחק טוב כדי לנצח את האירים וכמה מהבחורים ירצו בוודאי להוכיח את עצמם כדי להימנות עם הנבחרת שתצא למכסיקו".

בילי בינגהאם, מנהל נבחרת צפון אירלנד, אומר: "אינני מעז לדבר עם רובסון מחשש שיסיקו מסקנות. מעולם לא היו עיסקות בכדורגל הבריטי, וגם הפעם לא יהיו. אנו יוצאים לוומבלי לנצח, ובמיקרה הגרוע ביותר להשיג תיקו".

ניצחון 109—97 לנבחרת על הנוער לקראת שוייץ

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראל בכדורסל גברה ביום שישי 109—97 (64—40), על נבחרת הנוער, במשחק אימון במכון וינגייט. הנבחרת הופיעה עם תשעה שחקנים כשירים בלבד, בעקבות פציעותיהם של חן ליפין, אריה רוזנברג ועמוס פרישמן ומכיוון ששני תוקעים בלבד הוחסו למישחקי גיון חוליס וסטיב שלכטר. דורון שפר קלע 22 נקודות לנבחרת, אלון אופיר 14, ניר רכלים וגזן חוליס 12 כ"א, עדי גורדון ושלכטר 10 נקודות כ"א. לנבחרת הנוער הירבה לקלוע גרג הנפלד 28 נקודות. ביום חמישי תתכנס הנבחרת בהרכבה המלא למחנה אימון לקראת המישחק נגד שוייץ, ב־21 בחודש, במוקדמות אליפות העולם. "המישחק של נבחרת הנוער איפשר לי להעניק מישחק לשחקנים הצעירים שלא משתתפים כמעט בליגה". אני מקווה שלא יהיו פצועים נוספים. לאחר שני מחזורי הליגה, תוכל להתייצב למישחק נגד שוייץ בהרכב החזק ביותר שלנו. ברור שזו נבחרת מהדרג השני או השלישי", אמר המאמן צבי שרף. אגב, בתקופת ההכנות של הנבחרת יתאמנו שחקני מכבי ת"א שאינם בנבחרת עם תכניות אימונים, שהכינו עבורם שרף ועוזרו משה ריינקרץ.

● גם בהפועל ת"א המורל גבוה. בזכות ההצלחה בגביע אירופה. העליה לשלב רבע הגמר בגביע קוראץ' והופעתו הטובה של אריל וויליאמס, הן שתיים מן הסיבות למצב הרוח המרומם. "הביטחון חזר לשח־קנים והאווירה באימונים טובה. כעת, כמה ימים לאחר הניצחון, אני רואה כמה קשה היה לנצח את סארגוסה. בסיכום שני המשחקים", אמר המאמן פנחס גרשון, "הם שיחקו הרבה יותר טוב מאשר במישחק הראשון, הקהל היה חם ותמיד עלינו מטבעות, עגבניות וביסקוטים. אינני יודע מה היינו עושים ללא אריל. הוא היה מצוין. אין לי ספק שעם הגרלה טובה אפשר יהיה להצליח במשחקי רבע הגמר". בהפועל ת"א לא הוחלט עדיין סופית, היכן תקיים הקבוצה את משחקי רבע הגמר. אם תהיה דרישה גבוהה לכרטיסים יתקיימו המישחקים באיצטדיון יד־אליהו.

● יאיר בקרמר נותר בודד. במאבקו עם הנהלת קבוצת מכבי ר"ג, לאחר שחבריו ששבתו חזרו לפעילות בקבוצה. בקרמר, שנענש לא הזמתק (קנס 2500 דולארים והשעייה לחודש) לא הופיע לאימון שהתקיים בסוף השבוע בחולון. ניר רכלים, יוזאי נעמן, עמי נאחי ודוני שוידלצקי, ששבתו בשבוע שעבר יחד עם בקרמר, חזרו לאימונים. [illegible]

● בהפועל רמת־גן אין חדש. ריק סטנסטאל, אחד משני הזרים, לא קיבל עדיין את שכרו וממשיך בסירובו לשחק. השחקן מקווה שיימצא מישהו שישלם את ההבטחות שניתנו לו. המאמן רוני דאמיקו ממתין כעת להידוס הערבות הבנקאית של שכרו, בלעדיה לא ימשיך לאמן. מועד סיום הערבות הנוספת הוא ה־20 בחודש זה.

● רגלו של ליאור שטרן, כדורסלן הפועל חולון נובסה, לאחר שנפצע במשחק מול הפועל ת"א. עדיין לא ברור כמה זמן יאלץ להיעדר מפעילות. באימון הקבוצה אתמול נטל חלק מוטי דניאל, המגור בהסגר ולומד בארצות הברית. דניאל שב לארץ בסוף השבוע, כדי שההסגר שלו לא יבוטל.

שתי נציגות אליצור הערב בחולון

מכבי רמת־גן נגד נתניה חולון מול קרית־אונו

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

הסיבוב השני בליגה הלאומית בכד־דורסל יחל הערב כאשר המוקד יהיה בהיכל הספורט החולוני. שם יתארחו בזו אחר זו שתי הנציגות של אליצור.

במישחק הראשון (19.00) יארחו מכבי רמת־גן את אליצור נתניה. הרמת־גנים הפתיעו במחזור הפתיחה כאשר ניצחו בנתניה 87—84 ומקווים לחזור על הישגם גם הערב, אם כי אליצור השתפרה בהרבה מאז. הקבוצה המתוסכלת של הפועל חולון מועמדת לנצח הערב (20.30) את אליצור קרית־אונו. כשם שעשתה בסיבוב הראשון (108—70).

לשני הנציגים שלנו באירופה צפויים ניצחונות. מכבי תל־אביב יארח בהיכל הספורט (20.00) את הפועל רמת־גן. בסיבוב הראשון ניצחו המכ־בים 133—90 אבל הערב צפוי מישחק קשה יותר מול יריב שהשתפר ללא הכר. יהיה זה מיפגש ראשון של רודי דאמיקו עם קבוצתו לשעבר. הפועל תל־אביב יוצא להיכל הספורט בכרמל (20.00) למיפגש עם האחרון בטבלה, הפועל חיפה. מייק לארג' וחבריו ניצחו בסיבוב הראשון 133—87.

המישחק החמישי יהיה באולם אוסישקין (20.30) בין הקבוצות המדורגות במקומות התשיעי והעשירי — בית"ר תל־אביב ומכבי חיפה. הבית"רים הפתיעו במחזור הפתיחה בניצחון חוץ 94—85.

מיקי חולה, בספק נגד ר"ג

מאת סופר "ספורט הארץ"

קפטן מכבי תל־אביב, מיקי ברקוביץ' חלה בשפעת ולא התאמן אתמול. קיים ספק רציני אם יוכל לשחק הערב, במישחק הליגה נגד הפועל רמת־גן. אם אכן יחמיץ את המישחק יפתח בחמישיה הראשונה האורח לאופז.

● דיטמר קלנר, ממערב־גרמניה, זכה אתמול באליפות הטניס לדיפלומטים לאחר שגבר בגמר על דאן מרפי מאוסטרליה 7—5, 3—6, 6—3. בגמר הנשים זכתה דיאן קמפל מארה"ב, לאחר שגברה על קרול האם גם היא מארה"ב 6—4, 6—1. בתום התחרויות שהתקיימו על מגרשי הדאכוביה בהרצליה העניק השגריר לשעבר של ארה"ב סם לואיס את הגביע למנצחים בנוכחות קהל רב וביניהם שגרירי אוסטרליה, קנדה והפיליפינים.

● עדי הלילי, ממגידו, ניצח בשבת במירוץ השדה המסורתי שהיה זו הפעם ה־28 לזכר יורם סגל שנפל במלחמת קדש. הלילי עבר את המסלול של 10 ק"מ ב־39.06 דקות. שני הגיע אלי רון מעין־גב 39.59 דקות. במירוצים השתתפו 2500 רצים.

ליגה א'

● מחוז הצפון: הפועל עליה כפר סבא — מכבי אחי נצרת 1—0 (1—0), בית"ר נהריה — הפועל קרית אתא 0—0, מכבי שפרעם — הפועל טירת הכרמל 5—0 (1—0), מכבי חדרה — מכבי עפולה 2—0 (1—0), הפועל רעננה — מכבי אור עקיבא 2—0 (1—0), הפועל בית־שאן — מכבי טמרה 3—1 (2—1), הפועל נצרת עי־לית — הפועל קרית שמונה 1—1 (0—0).

● מחוז הדרום: הפועל קרית מלאכי — הפועל אשקלון 1—0 (1—0), מכבי לרוס חולון — הפועל אור יהודה 2—0 (1—0), הפועל ראשון לציון — הפועל בת ים 1—3 (0—1), הפועל יהוד — הפועל אזור 0—1 (0—1), מכבי קרית גת — בית"ר באר שבע 1—1 (1—1), הפועל קרית אונו — מכבי השקמה רמת גן 1—0 (1—0). הפועל דימונה היה חופשי.

היום בר"ג (15.30) עימות ישראל — ניו־זילנד שאינו משנה דבר

אחרון אבל לא חביב

קדם עולמי

רק 14 שחקנים בסגל ★ רוזנטל, טורק, אבי כהן נפצעו ★ מירמוביץ: הטורניר הקדם עולמי הסתיים — אך לא הקאריירה של השחקנים ★ אבי כהן: "נשתדל להציל כבודה האבוד של הנבחרת"★ מלמיליאן: "עוד לא עיכלנו"

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

האימון הראשון של נבחרת ישראל מאז שובה מהמסע האוקיאני, הוכיח מכיוות חיסול. מדינה שלמה ציפתה תקופה ממושכת בכליון עיניים ל"בואר הנקודות הגדול של תת הבית האוקיאני". הכל היו סבורים, כי משהו גדול ונפלא עומד להתרחש, עד שהקנגורו מאוסטרליה טרף את הקלפים. מתוות לאפס של מהתורויי דבש את הסאווה במוזר כניאה ממש, כשהוא משתמש במידה בלתי מבוטלת של עוזמה האר־פיינית, לסחור עירומי ומסולת. עתה, כאילו לזרות מלח על הפצעים, עוד מאלצים שניים מהקנים לחזור לאולם המכירות השומם, למרות שהמדפים כבר מזמן נותרו ריקים.

האווירה שלשום לפנות ערב באיצטדיון רמת־גן הסבירה הכל. יומיים לפני המישחק הפורמלי חסר החשיבות בין ישראל וניו־זי־לנד — היום בשעה 15.30 באיצטדיון רמת־גן — שוררת דממה מוחלטת, מעיקה מאד והזוקרת כמחוסים, שאינה מאפשרת לשכוח אפילו לשניה כי נבחרת אוסט־רליה היא שתתמודד בחודש הבא עם סקוטלנד על כרטיס ההשתת־פות במכסיקו.

טורק נפצע במקלחת

חבורה קטנה של שחקנים בכחול התאמנה בשקט כמעט מוחלט. לרגע נדמה שהמאמן יוסף מירמוביץ' החליט לערוך אימון בשתי משמרות. בסך הכל הצטר־פו לסגל ל־14 שחקנים בלבד. בגלל פציעתו של רוני רוזנטל. גם ריפעת טורק וציון מרילי נעדרו מהאימון והגיעו מאוחר יותר לבית האבזה בשפיים. שישרד עתה מהנבחרת לתקופה ארוכה. "לא רציתי להזמין שחקנים שיהיו ראשים לשחק בטורניר הקדם אולימפי למישחקי סיאול ב־1988. גם ניו־זילנד הגיעה עם 14 שח־קנים בלבד", הסביר מירמוביץ'.

הוא התבונן בפליאה בפני כתב ששאל אותו לגבי ההרכב הפותח: "איזה אפשרויות כבר נותרו?" אם אכן לא יהיו שינויים של הרגע האחרון, עשרי ההרכב הפותח יהיו: בין השער: אריה חביב. הגנה: גבי לסרי, אבי כהן, שלמה קירט, ציון מרילי. קשרים: יעקב אקסוייה, ריפעת טורק, אורי מלמיליאן, משה סיני. חלוצים: זאבי ארמלי, משה סלקטר. על הספסל יישבו רק שלושה שחקנים. השוער בני גינזבורג, הבלם ניסים ברדה, הקשר ניסים כהן ואולי גם רוני רוזנטל אם יחלים. גם ריפעת טורק נפצע אתמול. במהלך מקלחת הוא החליק וקיים ספק לגיתופו.

הבעת הפנים של השחקנים רצינית וקפואה, ודאי לא מפני שמזג האויר בעצה קריר בשעות הערב. ראים שהכשלון כואב להם וגם קיתונות הביקורת ששפכו מכל עבר. קשה להבחין אפילו בצל של חיוך על השפתיים. גם כאשר כמה נערות, חינניות ועקשניות, מפצירות בשחקנים להצט־לם עימן למזכרת ומבקשות אוטוגרפים. מבחינתן כנראה גם הפסדים לאוסטרליה ולניו־זילנד לא ישחיתו מן ההערצה לאבי, לאורי, למשה, לבוני ולאחרים.

מי היה מאמין בתחילת הדרך ב־4 באוקטובר, שרק שלושה או ארבעה עיתונאים יבואו לאימון של הנבחרת ערב המישחק הבינ־לאומי נגד ניו־זילנד? גם אז היה זה ערב יום שישי, ובאותו יום הגיעה נבחרת אוסטרליה והת־אמנה במקביל לנבחרת שלנו. אלא שאיצטדיון רמת־גן נראה אז כמו כוורת דבורים. לפחות מב־חינת התקשורת. העיתונאים עטו רחולים רגליים ממגרש האימונים לאיצטדיון וחזור חלילה. האם באמת רק חמישה שבועות חלפו מאז? עתה נדמה שזה היה מזמן, מזמן. אפילו בזיכרון זה נראה כה רחוק, ממש כמו טורניר הגמר שיהיה במכסיקו ב־1986.

השחקנים רוצים בכל מאודם לסיים בצורה מכובדת את הפרק האחרון. למרות זה, למרות שלכולם ברור כי גם הניצחון הגדול והמשכנע ביותר לא יצליח להמתיק את הגלולה המרה.

טבלת הבית האוקיאני

		משח'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1.	אוסטרליה	6	4	2	—	2—20	10
2.	ניו־זילנד	5	3	1	1	4—13	7
3.	ישראל	5	2	1	2	6—14	5
4.	טאיוואן	6	—	—	6	36—1	0

עוד לא עיכלנו

"כנראה עוד לא עיכלנו את מה שקרה" מודה הקשר אורי מלמיליאן, "צריך לגמור את זה ועדיף עם ניצחון. אפילו אם המישחק אינו קובע מאומה". גם המגן גבי לסרי שחזר לסגל מקווה לגמור את זה יפה.

השוער הצעיר בוני גינזבורג הולמי יותר: "כוודאי שעדיף היה לשחק היום לפני 50 אלף צופים. גם כך אנו צריכים לעלות ולשחק ולנצח". הקפטן אבי כהן מתייחס ליוקרה הפגועה של הנבחרת: "נשתדל להציל מעט מכבודה של הנבחרת. אם נשאר בה להציל". יש לו תשובה קצרה, קולעת. גם מעט פילוסופית, לטענות הרבות שהוא וחבריו חסרו מוטיווציה: "כדורגל זה לא עניין של יותר או פחות רוח לחימה, אלא רק של כדור ברשת. כל היתר זה רק פרשנויות".

המאמן מירמוביץ' ממשיך במסורת הפגישות עם העיתונות לאחר האימון. מהבעת פניו ומטון דיבורו אפשר להבין, כי שיא ה"טייפון" כבר מאחוריו. בכלות הכל הוא לא החל אתמול גם לא שלשום בעיסוק האכזרי וכפוי הטובה ששמו אימון כדורגל. "ביקשתי לעודד את השחקנים אך מתברר שהם עודדו אותי", החל בגילוי לב. "הסברתי להם, כי אפשר לתלות את קולר האשמה רק בגורם אחד. כולנו אשמים במה שקרה. כל אחד צריך להבין את אחריותו למה שקרה. הצעתי להם לא להמשיך במסכת ההשמצות וההאשמות ההדדיות. הטורניר הקדם עולמי אמנם הסתיים אך לא הקאריירה של השחקנים. חלקם עוד יופיעו בנבחרת ישראל. הסתיימה תקופה, בעיקר עבורי. במקרה הזה מקום שני אינו נותן מאומה. אך נעשה לפחות את זה".

שומר הזמן לפקח על אימוני נבחרת הכדורגל שלשום ברמת גן. המאמן מירמוביץ' מגיע לאימון. (צילום: עודי קרן)

קווין פאלון מאמן ניו זילנד

אם לא תנצחו היום כנראה שאתם בצרות

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורגל של ניו־זילנד המשיכה בסוף השבוע בהכנותיה למישחק היום. את הימים האח־רונים ניצלו האורחים בעיקר למנוחה. במלון הקאונטרי קלאב בו הם שוהים, אם כי מאמנם קווין פאלון לא ויתר על אימון יומי. ההרכב הפותח ייקבע רק היום, סמוך למועד המישחק.

מאמן ניו־זילנד סיפר, כי ההרכב הפותח של נבחרתו יכלול חמישה שחקנים חדשים. זו אחת הסיבות שהוא אינו מצפה ליכולת יוצאת דופן של הניבה. "אין ספק שבבית אתם פייבוריטים. אם גם הפעם לא תנצחו, כנראה שבאמת משהו אינו בסדר בנבחרת שלכם".

מנקודת מבטו של מאמן האור־חים המישחק היום מהווה אבן בוחן לשחקנים העתידיים לייצג את ניו זילנד בטורניר הקדם אולימפי למישחקי סיאול ב־1988. "קשה לצפות שנשחק טוב עם הרכב חדשני כזה וגם ננצח. אך כמובן שזו מטרתנו", אמר פאלון.

ההתאחדות לכדורגל הפיצה כרטיסים מוזלים וערכה מבצע של כרטיס אחד לשני צופים. לנכים תורשה כניסה חינם. כמו גם לחיילים באכסניות יחידותיהם.

שלושה שופטים ממערב גרמניה, בראשות פאולי, ינהלו את המשחק.

דווידי ואזולאי מצטרפים היום לסגל

בגלל גל הפציעות בנבחרת

מאת סופר "ספורט הארץ"

שני שחקני ההגנה, חנן אזולאי מבית"ר ירושלים ואפרים דווידי מהפועל באר־שבע, צורפו אמש לסגל הנבחרת בגלל מכת הפציעות. הם הוזעקו לסגל לפני המישחק עם ניו־זילנד שיהיה היום ברמת־גן. השניים נכללו בסגל המורחב של הנבחרת. דווידי אף השתתף במסע לאוקיאניה, אך לא שותף במישחקים. לאחרונה שוחרר דווידי כדי שיהיה רשאי לשחק בטורניר הקדם אולימפי למישחקי סיאול 1988. ערב המישחק כוללת רשימת הפצועים את הקפטן אבי כהן, החלוץ רוני רוזנטל והקשר ריפעת טורק.

בוני גינזבורג, אורי מלמיליאן, משה סיני (מימין) שוב ביחד. שלשום באימון נבחרת הכדורגל באיצטדיון ברמת גן. בתצלום השמאלי נראה קפטן ניו זילנד אלן בואת ומאמנו קווין פאלון מתאמנים בר"ג (צילומים: עודי קרן)

בשבת הבאה

דרבי תל אביבי והאלוף נגד סגנו

אחרי פגרה כפויה, בגלל מישחקי הטורניר הקדם עולמי, יתחדשו בשבת מישחקי הליגה הלאומית בכדורגל. במחזור הרביעי יהיו המישחקים:

● מכ. תל אביב — הפ. תל אביב
● מכבי חיפה — בית"ר ירושלים
● בני יהודה — שמשון תל אביב
● מכבי נתניה — מכבי שעריים
● הפ. באר שבע — הפ. כפר סבא
● הפ. פתח תקוה — מכ. פתח תקוה
● הפועל ירושלים — הפועל חיפה
● מכבי יבנה — מכבי יפו

גביע אופ"א

גלדבאך — ריאל בשמינית הגמר

ציריך (שרות "ספורט הארץ"). מחזיקת גביע אופ"א, ריאל מדריד, הוגרלה נגד יריבה חזקה ביותר בשלב שמינית הגמר. ריאל תתארח ב־27 בחודש אצל הסגנית בבונדסליגה, בורוסיה מנשנגלאדבך. מישחק הגומלין יהיה ב־11 בדצמבר במדריד.

הנציגה השנייה של מערב־גרמניה, פ.צ. קלן של דוד פיזנטי, תתמודד נגד הקבוצה ההונגרית האמבריאר, המישחק הראשון בהונגריה. יתר המישחקים: אינטר מילאנו — לגיה וארשה, וארגם (בלגיה) — מילאן, אתלטיקו בילבאו — ספורטינג ליסבון, דנייפרופטרובסק — היידוק ספליט, דאנדי יונייטד — נשאטל השוויצית, נאנט — ספרטק מוסקווה.

התעמלות

לוי 94 בעולם

יעקב לוי דורג במקום ה־94 באליפות העולם בהתעמלות שהיתה במונטריאול, קנדה. לוי צבר בקרב 12 107.75 נקודות. אייל וייסבליט דורג במקום ה־110 בהישג של 105.65 נקודות. השתתפו 147 מתעמלים מ־24 מדינות. בין הנשים סיימה שלי סירק במקום ה־113 עם הישג של 70.70 נקודות. השתתפו 158 מתעמלות. סלי רוסטפלד אשר נפגעה בהכנות האימונים לפני האליפות לא השתתפה בה.

קורולייב — אלוף העולם בקרב־רב

מונטריאול (אי־פי). יורי קורולייב זכה כאן בפעם השניה במדליית הזהב בקרב־רב באליפות העולם בהתעמלות. העניק לברית המועצות את התואר השלישי כאן, אחרי הזכיה בתארים הקבוצתיים לגברים ולנשים.

קורולייב צבר 117.85 נקודות והקדים את בן ארצו ולאדימיר ארטמוב 117.55 נק' והמזרח־גרמני סילביו קרול 117.30. הסיני לי נינג סיים רביעי והיפאני קוג'י גושיקן, בעל מדליית הזהב בלוס־אנג'לס, דורג במקום ה־13 אחרי שנפצע בתרגילי הקרקע.

● בוני צלאת, מבאר־שבע, ניצח אתמול במרוץ אופניים שהיה בבאר־שבע ברגם בי.אם.אקס. לאחר שעבר 1600 מטר ב־3.56 דקות.

● עמוס גרי, אלוף ישראל במירוצי אופניים, מהפועל נצרת עילית, ניצח אתמול במירוץ אופניים שהיה ליד נצרת עילית, לאחר שעבר מסלול של 47 ק"מ בזמן של 1:02.27 שעה. שני הגיע ישראל מיליק אף הוא מנצרת עילית 1.04.21 שעה. השלישי באותו הזמן אריה רוזנטל מגלגלי העמק. השתתפו 130 רוכבי אופניים.

מחזור הנעילה לא שינה דבר: 4 המובילים עלו

באר שבע — מכבי ת"א, הפועל פ"ת — נתניה בחצי גמר גביע הטוטו ב־21 בינואר

גביע הטוטו

מאת משה הר־געש

מאומה לא השתנה במחזור השישי האחרון של גביע הטוטו. ארבע הקבוצות שהיו ראשונות ערב המחזור, הבטיחו רישמית את עלייתן לחצי הגמר, שיהיה ב־21 בינואר 1986.

הפועל באר־שבע שסיים ראשון בבית א' יתמודד עם מכבי תל־אביב שדורג ראשון בבית ג', הפועל פ"ת שסיים בראש בית ב' יתמודד עם מכבי נתניה שדורג ראשון בבית ד'.

חמישה מישחקים הסתיימו אתמול בלא הכרעה. בבית א' היו שני ניצחונות: הפועל באר־שבע הביס במגרשו את הפועל חיפה 3—1. מכבי חיפה גבר על הפועל תל־אביב 2—1.

הפתעת המחזור היתה בבית ד', כאשר מכבי יפו ניצח ביום שישי במישחק חוץ 2—0 את מכבי פ"ת.

הפועל באר־שבע — הפועל חיפה 3—1 (2—0)

השערים לבאר שבע: יוסי שושני (29), אלי דייצמן (37), משה אבוגוויר (75). השער לחיפה: רונן רוקמן (68).

★ המצטיין: מוטי דהאן.

הפועל באר־שבע עלה לחצי הגמר בצורה משכנעת. גם תיקו היה מספיק לאורחים, כעוד שניצחון היה מעלה את האורחים. יוסי שושני הבקיע את השער הראשון בבעיטת עונשין מ־18 מ'. אלי דייצמן העלה ל־2—0 לאחר פריצה משמאל. רונן רוקמן צימצם מקרוב לאחר השמטת כדור של זוכוביצקי. אך משה אבוגוויר העלה ל־3—1, בבעיטה מ־18 מ'. שפט יוסי גרוסמן לעיני 1,000 צופים בבאר־שבע.

יגאל טלג

מכבי שעריים — מכבי תל־אביב 2—2 (1—1)

השערים לשעריים: אורן קחת (34), יוסי שמריה (60, מ־11 מ'). השערים לתל־אביב: מוטי איניר (21, 74 מ־11 מ').

★ המצטיין: מוטי איניר.

עליונות מוחלטת של מכבי תל־אביב ויתרון של שער בכל מחצית לא הספיקו לניצחון. גם בהרכב חסר הפגינו האורחים מישחק מהיר, מדויק ומתוכנן. מוטי איניר שוב היה הבולט במגרש ואף הבקיע את שני השערים לזכות קבוצתו. שפט אריה פרוסט. 400 צופים ברחובות.

אריה גורן

הפועל ירושלים — מכבי נתניה 2—2 (2—2)

השערים לירושלים: חיים בר (עצמי, 76), יעקב בוזגלו (86). השערים לנתניה: דוד לביא (55), שמעון מנחם (90).

★ המצטיין: יעקב בוזגלו.

המחצית הראשונה היתה משעממת. אך אחריה חל שינוי והצופים זכו לפיצוי מלא. ארבעה שערים, מהפך דרמטי ופעילות רבה. הנתניינים הובילו 1—0, הירושלמים עלו ל־2—1. שמעון מנחם הישווה בדקה האחרונה. שפט חיים ליפקוביץ. 1,000 צופים בבית־שמש.

בני־יהודה — הפועל פתח־תקוה 0—0

★ המצטיין: רוני מאיר.

במחצית הראשונה היה לבני־יהודה יתרון קל, אולם החלוצים לא הצליחו להבקיע שערים. במחצית השניה התאוששו האורחים, התקפה רדפה התקפה. אולם רשלנות החלוצים ויכולת טובה של השוערים מנעו שערים. שפט יצחק בן־יצחק לעיני 400 צופים בשכונת התקוה.

אפרים יונתי

מכבי חיפה — הפועל תל־אביב 2—1 (1—2)

השערים לחיפה: שלום לוי (3, מ־11 מ', 26). השער לתל־אביב: אלי יאני (41).

★ המצטיין: שלום לוי.

האלוף ניתק אתמול שלשלת הפסדים רצופה בגביע הטוטו, כאשר ניצח 2—1 במגרשו את הפועל תל־אביב. הבולט היה שלום לוי, שהפגין יכולת מרשימה והבקיע את שני השערים לקבוצתו. האורחים היו קרובים לשיוויון בדקות הסיום, אך כדור של אביטן נעצר במשקוף. החל בדקה ה־50 שיחק הפועל בעשרה שחקנים משום שיוסי זאגה הורחק אחרי שהלם באוסמו. לאחר ששניהם נפלו על כר הדשא. שפט יהושע לוריה. 1,000 צופים בקרית־חיים.

אברהם ציבין

מכבי יפו — מכבי פתח־תקוה 2—0 (1—0)

השערים: דוד אמיגה (16), מנשה מזרחי (75).

★ המצטיין: דוד אמיגה.

שחקני יפו זכו לגמול מלא על מישחק שאפתני ורוח לחימה. הם ניצחו בחוץ את קבוצת מכבי פתח־תקוה, שהיתה הפייבוריטית. האורחים הפגינו חולשה מרתיעה. בלי מהלך מתוכנן אחד בכל מהלך המישחק. השער הראשון הובקע לאחר שפרופס לני הכשיל את צ'יפרוס סמוך לרחבה ה־16. דוד אמיגה בעט במדויק את כדור העונשין וקבע 1—0. השער השני הובקע לאחר התקפה מתוכננת של יפו, בסיומה חתם מנשה מזרחי את התוצאה. שפט יצחק אורנר. 150 צופים באיצטדיון העירוני בפתח־תקוה.

אהרון שמולביץ

בית"ר ירושלים — מכבי יבנה 0—0

★ המצטיין: שלמה שירזי.

שלושת אלפים צופים באו לדימונה לחזות בקבוצות הלאומית, שהתמודדו בגמר גביע הטוטו בעונה שעברה. הם חזו בטבלת בינונית. אך לא בשערים. מכבי יבנה, מחזיק גביע הטוטו, ייפרד מהגביע לאחר שלא עלה לחצי הגמר, כמו גם בית"ר ירושלים. בסיום המישחק התמנו שחקני שתי הקבוצות לסעודה בחסות ראש העיר. שפט יצחק יומס.

שמשון תל־אביב — הפועל כפר־סבא 1—1 (0—0)

השער לשמשון: אפרים שמעתוב (48). השער לכפר־סבא: יצחק מימוני (70).

★ המצטיין: אפרים ארביב.

במחצית הראשונה היו האורחים טובים יותר, אך לא הצליחו להבקיע שערים. במחצית השניה חל מיפנה, בעיקר בזכות יכולת טובה של הקשר אפרים ארביב. שמעתוב קבע 1—0, אך יצחק מימוני השווה. שפט יעקב שיינר. 300 צופים בבלומפילד.

טבלת בית א'

1.	באר שבע	6	7—9	12
2.	מכבי חיפה	6	9—7	9
3.	הפועל חיפה	6	7—7	7
4.	הפועל ת"א	6	6—6	7

טבלת בית ב'

1.	הפועל פ"ת	6	4—6	10
2.	מכבי יבנה	6	5—5	8
3.	בית"ר ירושלים	6	5—4	8
4.	בני־יהודה	6	4—4	6

טבלת בית ג'

1.	מכבי ת"א	6	8—12	12
2.	כפר־סבא	6	9—10	9
3.	שמשון ת"א	6	6—7	7
4.	מכבי שעריים	6	14—8	3

טבלת בית ד'

1.	מכבי נתניה	6	4—11	10
2.	מכבי יפו	6	8—6	9
3.	מכבי פ"ת	6	5—5	6
4.	הפועל ירושלים	6	11—6	4

גם ליונייטד זה קרה בשפילד

בתום 15 מישחקים נחלה הפסד ראשון (0—1) ★ ליוורפול (0—3 בקובנטרי) צימצמה הפער ל־7

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). אחרי יומבוום הגיע אתמול גם תורה של מנצ'סטר יונייטד. בתום 15 מישחקים ללא הפסד היא נוצחה לראשונה העונה בליגה, 0—1 באיצטדיון הילסבורו, על־ידי שפילד וונסדיי. מעניין שגם לפני 25 שנה היתה זו ונסדיי שהנחילה הפסד ראשון לטוטנהאם, שהציבה אז שיא של 11 ניצחונות רצופים. לי צ'פמן גבה הקומה נגח את שער הניצחון שבע דקות לסיום.

בהרכבה של יונייטד הופיע הקפטן בריאן רובסון אחרי היעדרות של כמה שבועות בגלל פציעה. אבל בדקה ה־15 נפגע שוב והוחלף על־ידי מתאושש אחר מפציעה, גורדון סטראצ'ן.

הפסד זה איפשר לליוורפול לסגור את הפער בצמרת לשבע נקודות. אחרי ניצחון חוץ בקובנטרי 3—0. המגן ג'ים בגלין והחלוצים פול וולש ואיאן ראש הבקיעו את השערים.

מנהל נבחרת אנגליה בובי רובסון ראה את קרי דיקסון מבקיע פעמיים בניצחון צ'לסי על נוטינגהאם פורסט 4—2. דיקסון מועמד לשחק בהרכב הפותח של אנגליה נגד צפון אירלנד ביום רביעי, בטורניר הקדם־עולמי, לאור פציעתו של מארק היטלי. השערים האחרים לצ'לסי: דויד ספידי ווייק האאזר (בעיטת 11 מ'), לנוטינגהאם: נייג'ל קלאף (2).

מועמד אחר לשחק בהרכב נבחרת אנגליה ביום רביעי הוא גארי לינקר שהבקיע אתמול פעמיים בניצחון המוחץ של אוורטון על ארסנל 6—1. גם אדריאן הית הבקיע פעמיים במישחק זה. טראוור סטיבן (בעיטת 11 מ') וגראהאם שארפ השלימו את המאזן. לארסנל הבקיע צ'ארלי ניקולאס.

טוטנהאם, שבראשית העונה הצביעו עליה כבעל מועמדת לתואר, ממשיכה להידרדר ואתמול נוצחה שוב בבית 1—3 על־ידי לוטון. מיק הארפורד ובריאן סטיין הבקיעו ללוטון.

לעומתה ממשיכה וסטהאם בתנופתה, ולא נוצחה בליגה מאז ה־6 באוגוסט. פראנק מקאבוני לא הבקיע אתמול אבל וסטהאם ניצחה באוקספורד 1—2 בשערים של טוני קוטי ומארק וורד. לאוכספורד — ג'ון אולדריג'.

צמרת הטבלה

(אחרי 16 מישחקים)

1.	מנצ'סטר יו.	7—35	41
2.	ליוורפול	16—35	34
3.	שפילד	23—25	31
4.	צ'לסי	17—25	30
5.	וסטהאם	17—25	29

תוצאות נוספות: ניוקאסל — בירמינגהאם 1—0. לסטר — סאותהמפטון 2—2. מנצ'סטר סיטי — איפסוויץ' 1—1. ווטפורד — אסטון וילה 1—1, קווינס־פארק ריינג'רס — ווסט ברומיץ' 1—0.

המובילה בליגה השניה פורטסמות לא שיחקה אתמול אבל יש לה עדיין יתרון של חמש נקודות על צ'רלטון, שניצחה את האדרספילד 5—0 ושש נקודות על שפילד יונייטד, שהביסה את אולדהם 5—1.

בדרבי של גלאזגו ניצחה ריינג'רס את סלטיק 3—0 ואיפשרה לאברדין לפתוח פער של שלוש נקודות בראש בניצחון 4—1 על הארטס. לאברדין 20 נק', לריינג'רס 17 ולסלטיק 16 נק'.

פאראגוואי — צ'ילי היום באסונסיון

אסונסיון (ע"ב). המישחק הראשון על הכרטיס הנוסף בדרום אמריקה בגמר הגביע העולמי במכסיקו יתקיים היום באסונסיון, בין פאראגוואי לצ'ילי. הגומלין יהיה בעוד שבוע בסנטיאגו.

הניחוש הנכון

1.	הפועל ב"ש — הפ' חיפה	1
2.	מכבי חיפה — הפועל ת"א	1
3.	בני יהודה — הפ' פ"ת	x
4.	בית"ר ירוש' — מכבי יבנה	x
5.	מכבי שעריים — מכבי ת"א	x
6.	שמשון ת"א — הפועל כ"ס	x
7.	הפועל ירוש' — מכ' נתניה	x
8.	מכבי פ"ת — מכבי יפו	2
9.	הפועל לוד — בית"ר חיפה	x
10.	הכח ר"ג — בית"ר נתניה	2
11.	בית"ר רמלה — בית"ר ת"א	1
12.	הפועל ר"ג — רמת עמידר	2
13.	הפ' חולון — הפועל עכו	1

חדשות המשק

על פי תוכנית המתגבשת במשרד האוצר, שנועדה ליישום החל בשנת התקציב הבאה:

קופות הגמל יוכלו להלוות לפירמות 150 מיליון ד' לשנה כתחליף להלוואות־פיתוח

מפעלי תעשייה קובלים על מחנק־אשראי גובר, בין היתר בשל ביטול הלוואות בהיקף 300 דולר לשנה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר מעבד בימים אלה תוכנית, לפיה החל משנת התקציב הבאה יוכלו קופות הגמל להלוות לפירמות תעשייתיות 150 מיליון דולר לשנה מכספי הצבירה הפנסיונית שלהם. הכספים יועברו תבורת אגרות־חוב מיוחדות שיונפקו לקופות הגמל ללא כל ערבות ממשלתית. אפשרות זו לפירמות לא תהיה כפויה על קופות הגמל ותישמר להן האופציה להשתמש בכספי הצבירה לרכישת אגרות ממשלתיות.

אפשרות נוספת תעמוד בפני מפעלי התעשייה והיא שימוש בהלוואות באמצעות מוסדות מימון ענפיים כמו בנקים לפיתוח תעשייה, תיירות וחקלאות. אלה האחרונים ישיגו את מקורות המימון שלהם בשוק האשראי החופשי.

מחנק אשראי

פירמות שונות מתלוננות בימים אלה על מחנק אשראי גובר והולך, בשל הסיבות הבאות: הלוואות הפיתוח לתעשייה, שהסתכמו ב־300 מיליון דולר לשנה בוטלו החל בשנת התקציב הנוכחית. אפשרויות גיוס ההון האלטרנטיביות מוגבלות: "היוק אלטנה" איפשר לגייס השנה 120 מיליון דולר בלבד ולא כל הפירמות יכלו להשתמש באפיק זה. הנפקה באמצעות מניות בבורסה אינה אפשרית בימים אלה.

במשרד האוצר מקווים, כי לאחר כל זאת כניסת קופות הגמל לשוק האשראי תקל על מצוקתן של הפירמות.

אלי הורביץ: אם הריבית לא תורד לא יהיה מנוס מהעלאת מחירים

מציע שבנק ישראל יוריד שערי הריבית על הלוואותיו והמערכת הבנקאית תצמצם פערי הריבית כדי שניתן יהיה לקיים תעשייה רווחית

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

אם הריבית הריאלית במשק לא תורד, לא יהיה מנוס מהעלאת מחירים של מוצרי התעשייה — כך אמר אלי הורביץ, נשיא התאחדות התעשיינים בשיחה עם סופר "הארץ". לדברי הורביץ, הריבית הריאלית הגיעה במשק לממדים בלתי סבירים ובתנאים הנוכחים נשחקת כל רווחיות היצרנים בשוק המקומי עקב עלויות מימון גבוהות. הוא מציין, כי המצב הופך לבלתי נסבל והממשלה — יחד עם המערכת הבנקאית — צריכים לעשות יד אחת להורדת שערי הריבית.

הורביץ: רווחיות היצוא נשמרת

הורביץ מציע, כי בנק ישראל יוריד את שערי הריבית על הלוואותיו והמערכת הבנקאית תצמצם את פערי הריבית הבסיסית ואת הריבית החריגה, כך שניתן יהיה לקיים תעשייה רווחית. בתשובה לשאלה, אמר הורביץ, כי התעשיינים אינם מתכוונים להעלות מחירים חד צדדיות, אלא לניהול מערכה ציבורית בנושא הריבית במטרה להשפיע על מקבלי ההחלטות. לגבי היצוא אמר הורביץ, כי רווחיות היצוא נשמרת, וכי אין כל סיבה לערוך שינויים בתחום זה.

כזכור, בסוף השבוע שעבר פירסמו התעשיינים סקר, שנערך בידי המחלקה הכלכלית של התאחדות התעשיינים, ממנו עולה, כי הריבית הריאלית במשק מגיעה לשיעור שיא של 226 אחוזים לשנה, כאשר מתייחסים לריבית הנומינאלית כאל הריבית הריאלית עקב הקפאת המחירים.

לורד זיו: מרכס אנד ספנסר תגביר רכישותיה בישראל בשנה הבאה

רכישות התוצרת החקלאית יעלו ב־25% לפחות

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"השנה קנינו בארץ סחורות ב־115 מיליון דולר ואנו מקווים להגביר את רכישותינו בשנה הבאה" — כך אמר לורד מרקוס זיו, יו"ר מועצת המנהלים של רשת חנויות "מרקס אנד ספנסר" בהרצאה לפני המועדון המנהלי טכנולוגי של ידידי מכון וייצמן.

לורד זיו לא נקב בשיעור הגדילה הצפוי של הרכישות בארץ, אבל הדגיש כי על פי הסכם שהושג עם חברת "אגרקסקו" בימים האחרונים, יגברו רכישות התוצרת החקלאית של "מרקס אנד ספנסר" ב־25 אחוזים לפחות.

קניות של מוצרי איכות בלבד

לורד זיו ציין, כי הרכישות של מוצרים בארץ אינן בגדר פילנטרופיה אלא קניות, הנעשות אך ורק כאשר היצרנים הישראלים עומדים בקריטריוני הטיב של רשת "מרקס אנד ספנסר". הוא אמר, כי הניסיון של כ־40 שנות פעילות בארץ הוכיח, שיש יצרנים ישראלים, המייצרים מוצרים טוב יותר מאשר מתחריהם האנגלים. לדבריו, ביקרו השנה 210 מעובדי הרשת האנגלית בארץ למטרות מסחריות.

ארתור גפני, העומד בראש המועדון המנהלי טכנולוגי, סיכם את שנת הפעילות הראשונה של המועדון באומרו, כי המועדון הצליח לגייס סכום של כ־100 אלף דולר למען מכון וייצמן, וכי מספר החברים בו הגיע ל־125 חברים קבועים.

ראשי הבנקים מתכנסים השבוע כדי להוריד הריבית

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראשי הבנקים יקיימו בראשית השבוע דיונים במטרה לקבוע כיצד יפחיתו את הריבית — כפי שהבטיחו בסוף השבוע שעבר לנגיד בנק ישראל ד"ר משה מנדלבום, שתבע מהם להפחית את הריבית האפקטיבית בשיעור של בין אחוז וחצי לשני אחוזים. ראשי הבנקים הביעו הסכמתם להפחתת הריבית בתנאי שיקבלו על כך פיצוי מבנק ישראל.

בדיונים הראשונים שהתקיימו הוחלט שהפחתת הריבית תיעשה על ידי שילוב של מספר פעולות: הפחתת עמלת הקצאת האשראי, הפחתת הפער בין הריבית הבסיסית לבין הריבית המירבית שגובים הבנקים ובמקביל — הפחתה של הריבית עצמה.

הפיצוי לבנקים עקב הפחתת הריבית ייעשה כנראה על ידי הגדלת הריבית שמשלם בנק ישראל לבנקים על הפקדות ובמקביל הפחתת הריבית בה מחוייבים הבנקים על הלוואות מוניטאריות שהם מקבלים מבנק ישראל.

שוק ההון צופים המשך הביקושים הגדולים למק"ם

מתחרה בפקדונות הג'מבו השקליים

מומחים בשוק ההון מעריכים כי גם השבוע יהיה המק"ם אפיק ההשקעה הפופולרי בבורסה, דבר שהובא לידי ביטוי במחזורי פעילות גבוהים בו. אותם מומחים מציינים, כי המק"ם הינו כיום אפיק ההשקעה הבלעדי, השומר בוודאות כמעט מלאה על הערך הריאלי של ההשקעה, כשמדובר בקרנות נאמנות. נוסף לכך גם יתרון המס. המק"ם מתחרה בצורה יעילה בפקדונות הג'מבו השקליים, והגיעו דברים לידי כך שחלק מהבנקים מעריכים לרכוש אותו על פי הפקדת עודפי המזומנים בבנק ישראל.

ביחס לשוק המניות, אותם גורמים מעריכים כי כל עוד לא ישנו המנהלים של קרני הנאמנות של הבנקים הגדולים את גישתם הבסיסית לשוק המניות, הגורסת, כי לפי שעה טרם הגיעה העת לגלות פעילות אקטיבית, לא צפוי מהפך בבורסה. יחד עם זאת לא מן הנמנע כי באחוזים מעטים צפויית עליית שערים.

הצהרות מפי גורמים רשמיים, כי יציבות שער הדולר תימשך גם בחודשים הקרובים, מעודדות את אלה הסבורים כי אפיקי ההשקעה הדולריים אינם אטרקטיביים בתקופה הנוכחית. ואכן, מדד מניות הנסחר ירד בשבוע שעבר ב־3.95 אחוז וגם שערי איגרות החוב הדולריות והדולר השחור נטו לרדת.

עצבנות בשערי החליפין בעולם על רקע התחזקות־מה של הדולר

היאן היפני הגיע לרמה הגבוהה ביותר זה חמש שנים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שוק המטבעות במדינות המערב נסגר שלשום בהתחזקות מתונה של הדולר ביחס לרוב המטבעות, למעט היאן היפני. המסחר נערך במגמות חזיות ובעצבנות בעוד הבנקים המרכזיים מתערבים במסחר לצד פעילות ספקולטיווית בולטת.

הלירה שטרלינג נחלשה בשיעור הגבוה ביותר, בירידה ב־1.7 אחוזים לעומת הדולר. הפרנק השווייצרי נחלש בשיעור של אחוז אחד, ואילו המרק הגרמני ירד בשיעור של 0.9 אחוז. לעומת זאת, היאן היפני התחזק בשיעור של 1.3 אחוזים כלפי הדולר. כך הגיע המטבע היפני לרמה הגבוהה ביותר בחמש השנים האחרונות.

תמונה מעורפלת

התחזקות המטבע היפני מקורה בהערות, שהשמיע יושב־ראש הבנק של יפן, לפיהן הרמה המיוחלת של הין היא כ־200 ין לדולר.

ביום חמישי אחר־הצהריים החלו סוחרים במטבעות למכור את המטבעות האירופאים. שלשום בבוקר שבו בנקים מרכזיים ומיתנו מגמה זו על־ידי מכירות של דולרים בשוק החופשי. במצב הנוכחי נוצרה בשוקי המטבעות תמונה מעורפלת לגמרי באשר להתפתחויות העתידיות.

חולשת הלירה־שטרלינג מוסברת על רקע דאגה גוברת לעתיד מחירי הנפט, אך בעיקר לנוכח משבר, שפקד את ארגון הבדיל הבינלאומי, שנאלץ לסגת מהודעתו, כי יתמוך במתכת זו, כאשר יהיו עודפי היצע בשוק.

ד"ר בועז ברק מציין, כי טרם נמצא פתרון למשבר זה, שהביא להפסקת המסחר בבדיל בבורסה של לונדון. הנזק שנגרם לבנקים ולברוקרים מגיע למאות מיליוני לירות שטרלינג, המאיימים על יציבות הקהילה הפיננסית בלונדון.

מחיר הזהב בלונדון הגיע שלשום ל־322 דולר לאונקיה.

סקר תיירות ייערך בין הטסים לחו"ל

יוראיינו תיירים וישראלים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

סקר ארצי שנועד לספק מידע על דעות של תיירים וישראלים היוצאים לחו"ל, ייערך בנמל התעופה בן־גוריון בלוד על ידי משרד התיירות, בשיתוף גורמי התיירות והתעופה.

נציגים של גורמי התיירות והתעופה השונים, דנו בנושא זה בסוף השבוע שעבר. בישיבה הוצגו ממצאי סקר ראשוני שנערך בידי מכון המחקר מ"א (ליד "מודיעין אזרחי"), שתוצאותיו יסייעו לעיצוב הסקר הארצי.

בניגוד לחששות — לא נאסר על משקיעים מדרא"פ להשקיע בישראל

תוך 3 שבועות נרכשו 25 דירות בידי דרום־אפריקאים ★ משקיע רכש פנטהאוז בכרמל ב־250 אלף דולר

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משקיעים מדרום אפריקה רכשו בישראל 25 דירות, תוך שלושה שבועות. הדירות נרכשו באמצעות חברת אנגלרסקסון אינטרנשיונל שמנהלה, סטנלי פינקלשטיין, שהה בדרום אפריקה. הדירות נרכשו בפרוייקט המיועד להשכרה והדרום אפריקאים השקיעו ברכישת דירות אלה כשלושה מיליון דולר.

בניגוד לחששות קודמים, לא אסרה ממשלת דרום אפריקה על אזרחיה להשקיע בפרוייקטים בישראל. ההשקעות בדירות אלה נעשו על פי ההיתר המאפשר לדרום אפריקאים להשקיע בדירות המיועדות להשכרה. הדרום אפריקאים שילמו את מחצית ההשקעה במזומן, כמקובל, ואת המחצית האחרת ישלמו על פי התקדמות הפרוייקט. התשואה שלהם נעה בין 2 ל־3 אחוזים בשנה. חוגים כלכליים אומרים שהדרום אפריקאים מסתפקים בתשואה נמוכה, מכיוון שמדובר בדירות היכולות בעתיד לשמש את המשקיעים עצמם. התשואה בפרוייקטים לתעשייה נעה בין 9 ל־12 אחוז לשנה.

סופר "הארץ" מציין, כי נמשכות השקעות לא פורמליות של משקיעים מדרום אפריקה בארץ. כך למשל נודע בסוף השבוע הסכם בו רכש משקיע מדרום אפריקה פנטהאוז בפרוייקט הפנורמה בהר הכרמל תמורת סכום של כ־250 אלף דולר

קצינים המשתחררים מצה"ל יוכשרו לעבוד בתעשייה

מסלול מיוחד להכשרה כזו יוקם תוך שיתוף בין משרדי התעשייה והביטחון

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר התעשייה והמסחר ושר הביטחון יצחק רבין, סיכמו עקרונית על תוכנית להקמת מסגרת להכשרת קצינים המשתחררים מצה"ל, אשר יופנו לעבוד בתעשייה. מדובר במסלול מיוחד שיוקם על ידי שני המשרדים, בשיתוף עם מפעלי תעשייה אשר בו יקבלו קציני צה"ל הכשרה מיוחדת לפעילות בתחום מיפעלי התעשייה האזרחיים. התוכנית נמצאת עדיין בשלב של דיונים ראשונים, אך ברור שאם תיושם, היא תדרוש לבדיקת משרד העבודה אשר ייאלץ להשתתף במימון המסלול.

את הרעיון הציע התעשיין סטף ורטהיימר מ"להבי ישקר" לשר שרון, בעת סיור של צמרת משרד התעשייה ומסחר בצפון בשבוע שעבר. ממשרד התעשייה נמסר, כי מיפעל להבי ישקר יהיה המיפעל הראשון אשר יקלוט קצינים שיוכשרו במסגרת מסלול זה.

חברה־בת של אמנונים בארה"ב הרוויחה 550 אלף ד' בחצי שנה

עדיין לא ברור אם "נים" תוכל להעביר החברה־האם מהפסד לרווח

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"נים", החברה־הבת של אמנונים הפועלת בארצות הברית הרוויחה במחצית הראשונה של השנה שהסתיימה באוקטובר 1985 — 550 אלף דולר.

חברת "נים" עוסקת בעבודות עפר בארצות הברית, והיא הספיקה להעביר לארץ כ־600 אלף דולר בעיקר בימי שביתות עבוד הציוד של חברת אמנונים. הפעילות של החברה מתרכזת בסאן אנטוניו שבטכסאס. חברת אמנונים החלה לפעול בארצות הברית לאחר ששוק עבודות העפר בארץ נכנס לשפל ולחברה נרשמו הפסדים כבדים.

באחרונה קיבלה החברה בארצות הברית עבודות בהיקף של 2.8 מיליון דולר לתקופה של שלושה חודשים, ובסך הכל מסתכמות העבודות של החברה בארצות הברית ביותר מתשעה מיליון דולר. שני שלישים מהם יתבצעו במהלך השנה הקרובה.

ההפסד המצטבר 7.2 מיליון ד'

הדו"חות הכספיים של אמנונים לסוף מארס 1985 הצביעו על הפסד של 1.3 מיליון דולר כאשר ההפסד המצטבר גדול יותר ומגיע ל־7.2 מיליון דולר.

בשלב זה עדיין לא ברור אם הדו"חות הכספיים הטובים שהושגו בארצות הברית יהיו בהם כדי להביא את החברה בארץ לרווח, בגלל הוצאות המימון הכבדות של אמנונים. עם זאת נראה שיהיה בכך כדי להביא לתפנית במצבה של החברה, שפעילותה כעת מתרכזת בעיקר בארצות הברית.

קריית התקשורת המוקמת ע"י "קנון" בנוה אילן — מפעל מאושר

תקציב הפרויקט: 24 מיליון דולר

מאת סופר "הארץ"

קריית התקשורת שאותה מקימה חברת "קנון" בנוה־אילן הוכרה כמיפעל מאושר. בבעלות החברה 206 דונם ועליהם כבר בנויים 400 חדרים וכעת מטפלת החברה מ"מ לרכישת 100 דונם נוספים מתושבי הכפר אבו־גוש. עוד נמסר כי חברת סולל־בונה היא שתבנה, כפי הנראה, את הקריה. פרטים אלה נמסרו ל"הארץ" מטעם מנחם גולן שבבעלותו ובבעלות שותפו, יורם גלובוס, 34 אחוזים ממניות החברה.

תקציב הפרויקט כולו הוא כ־24 מיליון דולר. הקריה תוקם בחמש השנים הקרובות. החברה גם התחייבה לייצא בסכום של כחמישה מיליון דולר בשנה. בתפעול הקריה יועסקו כ־600 איש ובימים אלה מתכוונים נציגי חברת קנון להיפגש עם ראשי הקהילה והאוניברסיטה ולבדוק עמם אפשרות להקים במקום מיכללה לקולנוע, שתקבל את שירותיה בקריית התקשורת.

ערך את המדור: חיים בל

וורדר ברמן ניצחה 1—6 וחזרה למקום הראשון

ליגה גרמנית

צמרת הטבלה (אחרי 14 מישחקים)

	קבוצה	שערים	נקודות
1.	ברמן	23—41	21
2.	גלאדבך	18—32	20
3.	באיירן	14—25	18
4.	האמבורג	13—25	17
5.	יורדינגן	19—29	17

פרנקפורט (אי־פי). שבוע אחרי שעלתה לראשות טבלת הבונדסליגה פינתה בורוסיה מנשנגלאדבך את מקומה למובילה הקודמת וורדר ברמן. זאת אחרי שסיימה בתיקו ביתי 2—2 עם באייר לוורקוזן, בעוד שברמן הביסה את באייר אירדינגן 6—1.

אבל ההפתעה הגדולה של המחזור ה־14 היתה הפסדה הביתי של באיירן מינכן לאחרונה בירדוג בורוסיה דורטמונד. רק 15 אלף צופים ראו את אלדריך ביצ'ל מבקיע את השער היחיד בדקה ה־18. שוערה של דורטמונד, איקה אימל, מנע מבאיירן להשוות ואיפשר לקבוצתו לנצח אחרי שמונה הפסדים רצופים.

מאידך היה שוערה של בורוסיה מנשנגלאדבך, אולי סודה, האשם בשני השערים שספגה קבוצתו. בדקה ה־39 שמט סודה כדור עונשין ותומאס זכל בעט פנימה. עשר דקות לסיום הבקיע הקוריאני של לוורקוזן צה בום־קון את שער השוויון כאשר בעט בין רגליו של סודה. השערים לגלאדבך הובקעו ע"י הנספורד ודהון (58) ותומאס הברסט (70).

מיכאל קוצפ (2 שערים בבעיטות 11 מ'), פראנק נויבארת (2), ברונו פאכאר ותיגמר הרמן הבקיעו את השערים לברמן ששחקה שוב ללא רודי פלר הפצוע.

פייר ליטברסקי הבקיע פעמיים (אחד בבעיטת 11 מ'), בניצחון פ.צ. קלן על נירנברג 3—1. נורברט דיקל הבקיע את השער השלישי.

יתר התוצאות: האמבורג — דיסלדורף 4—0, סארבריקן — מאנהיים 1—2, בוכום — האנובר 2—1, שאלקה — פרנקפורט 3—1, שטוטגארט — קייזרסלאוטרן 2—0.

פאריס סן־ז'רמן עדיין בלתי מנוצחת

פאריס (אי־פי). פאריס סן־ז'רמן היתה לקבוצה האירופית היחידה, שלא נוצחה העונה, כאשר גברה במחזור ה־19 על מץ 2—1 ושמרה על יתרון 6 הנקודות בראש הטבלה הצרפתית. האלופה בורדו זכתה בניצחון חוץ 1—0 על להאוור.

לסן־ז'רמן 33, לבורדו 27, ולנאנט 25 נק'.

מאסר עולם לאוהד בריטי שהתפרע

לונדון (אי־פי). קווין וויטון, אוהד כדורגל בריטי בן 25, ירצה מאסר עולם על התנהגות אלימה במישחק הכדורגל בין צ'לסי למנצ'סטר יונייטד ב־29 בדצמבר אשתקד. היתה זו הפעם הראשונה שבית משפט אנגלי פסק עונש כה חמור. ויטון נאבק עם השוטרים אחרי הקראת פסק הדין ובני משפחתו חוללו מהומה בבית המשפט.

ויטון נאשם שלפני המישחק נימנה עם קבוצה של תומכי מנצ'. שהתפרעו ואיימו על אוהדים שעמדו בתור לשערי המגרש. אחרי המישחק תקפו הוא וחבריו בעל בית מרזח סמוך, והיכו אותו בגסות. "סוג התנהגות זה גורם לכך, שדור שלם של בריטים קיבל בעולם תדמית של אנשים מסוכנים ופראים", אמר השופט. "איני יכול לומר מתי יהיה בטוח לשחרר אותך".

● ירון זהל, מגלגלי העץ בתל־אביב, ניצח ביום ו' במירוץ אופניים שהיה סביב כיכר המדינה בתל אביב. לאחר שעבר 10 ק"מ בסיבובים בזמן של 19.32 דקות.

בעיטה חופשית

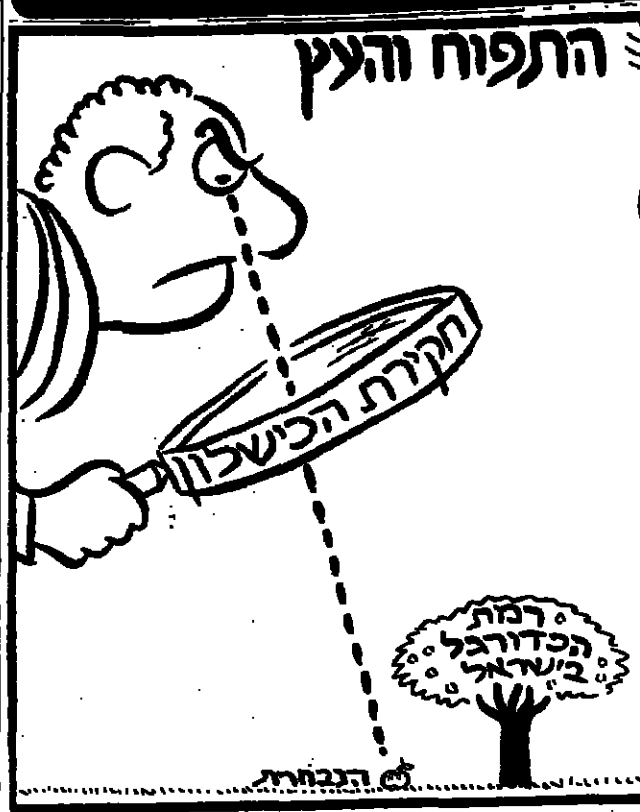

העולים החדשים של יהושע פייגנבוים עלו לפיסגה

בית"ר נתניה ועוד 15 קבוצות

מאת יצחק לביא

העולה החדש לארצית, בית"ר נתניה, ראוי לציון השליש הגבוה ביותר ולא רק בגלל מיקומו בראש הטבלה, אלא בעיקר בזכות העובדה שעדיין לא נוצחה העונה וגילה יכולת טובה בכדורת במשחקיו. חניכיו של יהושע פייגנבוים התקדמו באיטיות, אבל בביטחה, מתחילת העונה. בשבוע הקודם הם לא נבהלו מיורדי הלאומית, הכח מכבי רמת גן, וזכו בניצחון צודק — הכיבוי העונה 2—1.

היורד מהלאומית, הפועל לוד לא ניצל את מגרשו הביתי והסתפק בתיקו 0—0 מאכזב עם בית"ר חיפה ואגב כך פינה את מקומו הראשון לאחד מהעולים החדשים. מכבי רמת עמידר חזר לשלישייה המובילה לאחר ניצחון 1—0 בדרבי הרמת גני על הפועל.

הליגה הארצית תצא לפגרה של שבועיים לטובת משחקי גביע הטוטו.

בית"ר נתניה — הכח רמת גן 1—2 (1—1)

השערים לנתניה: שלמה אורי (16), אילן גולי (72), עצמית. השער להכח: משה יחיאל (34).

★ המצטיין: שלמה אורי.

בית"ר נתניה, חניכיו של יהושע פייגנבוים, המשיכו בהצלחות ולא נבהלו גם ממשחק החוץ מול הכח רמת גן. הם שלטו במחצית הראשונה וכבשו שער ע"י החלוץ המצטיין שלמה אורי. הכח הצליח להשוות משער גיחה של משה יחיאל מ־3 מ' לאחר הגבהה של אברהם לוי. במחצית השנייה התאוששו הנתנייתים. הכח יכול היה לעלות ליתרון בדקה ה־68: קובי מיכה בעט עונשין 20 מטר אלכסונית משמאל. אלא שחברו לקבוצה המגן אילן גולי סייע להגנה הנתנייתית והלך אל הכדור מקו השער בנסיון להרחיק אותו. ארבע דקות מאוחר יותר הצליח אותו גולי לדחוק לשערו הוא לאחר התקפה נאה של הנתנייתים.

שפט שבתאי רווה. 500 צופים. ורנגר.

יוסי חכם

בית"ר רמלה — בית"ר תל אביב 0—1 (0—1)

השער: אריה מוחזי (26).

★ המצטיין: יצחק בלאיש.

שבוע בלבד לאחר תבוסת הבית שהנחיל להכח רמת גן 6—2, לא הצליח בית"ר ת"א לגבור על בית"ר רמלה. במשחק הדרבי במגרש בית"ר נתניה נתנו הרמלאים כיתרון. היו ראשונים לכל כדור בזכות יכולתו של הקשר ברוך ידיד והחלוצים אריה צפניה ואריה מוחזי. במחצית השניה התעוררו בית"רי תל אביב אולם גילו עצבנות והוסיא"ו על ידי יעקב נומרד ודוני צמת.

שפט עובדיה בן יצחק, 1000 צופים. במגרש בית"ר נתניה.

שמואל קליגר

הפועל לוד — בית"ר חיפה 0—0

★ המצטיין: מיימון בן איבגי.

מי היה מאמין שהפועל לוד במגרשו הביתי לא יצליח לגבור על קבוצת התחתית של בית"ר חיפה. הלודאים אמנם תקפו ללא הרף את שער האורחים, אלא שעמידתו הבטוחה של שוער חיפה, מיימון בן איבגי (כמו בפעמים רבות העונה) מנעה מלוד ניצחון שהיתה ראויה לו.

שפט יוסי שרעי, 800 צופים, בלוד.

מכבי רמת עמידר — הפועל רמת גן 0—1 (0—0)

השער: אלי תגר (79), בבעיטת 11 מטר.

★ המצטיין: יחיאל כאלפ.

מישחק שאפשר היה לשכוח של שחקני עמידר לעומת חולשה רמת גנית. שחקני רמת עמידר שלטו ברוב דקות ההתמודדות. במחצית הראשונה בעט רחמים שלום מעמידר לקורה כדור עונשין מ־20 מטר. במחצית השנייה החטיא החלוץ אלי תגר מול שער ריק, אולם כיפר על כך בשער הניצחון 11 דקות בהמשך. יוסל נעים מהפועל עצר בידו כדור שעבר על קו השער והדפו החוצה, ואלי תגר שחזר כתחזקה בעט בהצלחה את כדור ה־11 מטר.

שפט יוסי דיאבנא, 1000 צופים. בגבעתיים.

משה קליבקי

הפועל טבריה — הפועל חדרה 0—0

★ המצטיין: מרדכי עטיה.

ליגה ארצית

הפועל טבריה הצליחה לנצל את מגרשו הביתי, כדי לצבור ניצחון נוסף ולהתקדם במעלה הטבלה. הגם שהחדרתים תקפו ולחצו על שער חדרה. עם ניצב בטוח השוער הצעיר, מרדכי עטיה.

שפט דני יעבולי, 1200 צופים. בטבריה.

הפועל רמת השרון — הפועל מרמורק 2—2 (1—0)

השערים לרמת השרון: יצחק אצלן (80), צבי צמח (85). השערים למרמורק: זרח שעובי (12), משה כהן (53).

★ המצטיין: ביאו לוי.

לאוהדי הפועל רמת השרון היתה סיבה טובה לכעוס על יכולת שחקניהם שהיו בפיגור 0—2 עד לדקה ה־80. המשחק היה המפכך. כאשר הרחובותים נתנו מיתרון ברוב הדקות והוליכו משערים של זרח שעובי ומשה כהן לאחר עירבוביה. השוער ביא לוי מנע בסיום הבקעת שערים של חלוצי רמת השרון שצרו על שערו.

שפט קלמן ציגורמן. 750 צופים. ברמת השרון.

אפריים הוזן

הפועל צפרירים חולון — הפועל עכו 0—2 (0—1)

השערים: ליאון פנסו (42), משה פרוזן (68).

★ המצטיין: גיל וייתנר.

הפועל צפרירים חולון התאושש וזכה בניצחון ביתי על הפועל עכו במשחק שהיה חלש. החולונים שלטו בכל דקות המשחק בזכות משחקם המצוין של האחים גיל ויעקב וייתנר. השער הראשון הובקע בדקה ה־42 בנגיחה יפה של ליאון פנסו לאחר הגבהה של גיל וייתנר. השער השני היה בבעיטה חזקה של המגן משה פרוזן אל בין הידפני הקורות מ־25 מטר.

שפט דויד יוסף, 200 צופים. בחולון.

מנחם כהן

הפועל בית שמש — הפועל יהוד 0—0

★ המצטיין: אברהם סקורי.

גם לאחר המחזור השמיני לא הצליח הפורוג אחרון, הפועל בית שמש, לזכות בניצחון הבכורה. למרות ששלט ברוב דקות המשחק והכתיב את הקצב. משחק הבכורה של יצחק ויסוקר, כמאמנה החדש של יהוד, לא היה מוצלח במיוחד.

שפט יצחק ברק, 300 צופים. בבית שמש.

טבלת הליגה הארצית

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	בית"ר נתניה	9	5—13	19
2.	הפועל לוד	9	5—12	18
3.	רמת עמידר	9	5—8	18
4.	בית"ר ת"א	9	10—17	16
5.	בית"ר רמלה	9	5—9	14
6.	הפועל טבריה	9	8—8	14
7.	הכח ר"ג	9	13—10	13
8.	הפועל חדרה	9	6—8	12
9.	הפועל חולון	9	10—8	12
10.	רמת השרון	9	14—10	12
11.	הפועל עכו	9	9—9	9
12.	הפועל ר"ג	9	8—5	9
13.	בית"ר חיפה	9	7—5	7
14.	הפ. מרמורק	9	12—7	7
15.	הפ. יהוד	9	8—5	6
16.	בית שמש	9	15—7	4

מכבי ת"א והיכל הספורט שוב מתמרקים לכוכבי אירופה

פטרוביץ', מנגין, קורבאלאן וסנגל חוזרים — האם יבוא גם סאבוניס?

מרטין, נייט, סאבוניס, שון, פטרוביץ'

מראה מעל לסל

מיכאל קרון

בפעם העשירית ברציפות יוחל בהיכל הספורט מכבי תל־אביב ב־5 בדצמבר את הופעתם בבית גמר בגביע אירופה לאלופות — היינו, בשום מועדון אירופי אחר אינו יכול להתמודד עימו. עד ל־13 במארס, עם שתי פגרות, יימשכו המישחקים לפני שייקבעו שתי הפינאליסטיות שיתמודדו ב־3 באפריל במקום שייקבע רק בסוף השבוע במינכן כאשר ייערך גם שיבוץ המישחקים לבית הגמר.

מבין חמש היריבות של מכבי ת"א, רק ריאל מאדריד מתקרבת בהישגיה לאלוף הישראלי. תהיה זו הופעתה השביעית בבית הגמר. לציבונה זאגרב תהיה זו הופעה שלישית. לסימאק מילאנו ולימוז' — הופעה שניה. לדאלגירים קובנה — בכורה בחברה הגבוהה של אירופה.

יהיה זה בלתי הגיוני לערוך כיום הערכת כוחות ולקבוע, כי הקבוצות שיעלו לגמר. מספקני אם היה פרשן או מאמן אחד באירופה, שהעריך אשתקד שציבונה זאגרב תשחק בגמר ותזכה בגביע. מי היה מאמין לפני פתיחת מישחקי בית הגמר בדצמבר 1984, שבנחנייה תגיע למקום האחרון ומחזיקת הגביע בנקו רומא תבוא במקום לפני האחרון? וכי יכול היה להעריך שצסק"א מוסקווה, מהמדקה בבסקאצ'קו הגדול, תזכה בארבעה ניצחונות בלבד בעשרת המישחקים בבית הגמר?

גם העונה צפוי מאבק פתוח ודחוק עם עליות וירידות של כל הקבוצות — בגלל התקופה הכבדה של המישחקים. בעיות של ירידה בכושר, פציעות של שחקנים וכל פגעי התפתחויות שאיש אינו יכול לצפות אותן מראש. נסתפק איפוא בהצגת הקבוצות כפי שהן נראות, ארבעה שבועות לפני המחזור הראשון.

● דאלגירים קובנה. מאז 1961 לא זכתה קבוצה המייצגת את הרפובליקות הבאלטיות באליפות ברית המועצות. בתום העונה שעברה הדיחה הקבוצה הליטאית דאלגירים קובנה את צסק"א מוסקווה, ששלטה באליפה 23 שנים. וכל מי שראה את ההופעה המרשימה של נבחרת ברית המועצות באליפות אירופה האחרונה, יכול היה להשתכנע במו עיניו כי האלופה החדשה הביאה סגנון מרענן לכדורסל הסובייטי. ארבעה משחקני דאלגירים היו מהבולטים בנבחרת בראשותם של שחקן הציר ארוידאס סאבוניס (21 — 2.15), אולי הכדורסלן המוכשר ביותר שנולד עד היום באירופה. זהו שחקן כלבו המסוגל לשחק מתחת לסל, לקלוע מבחוץ ולבצע דברים שרואים רק באמריקה. ואלדמאראס חומיצ'וס (26 — 1.90) הוא רכז המישחק. מהיר כשר וקלע מוסמך. רימאס קורטינאיטיס (25 — 1.95) אחת מתגליות האליפות, מהיר מאד וקלע מעולה. הוותיק מבין הבינלאומים הוא סרגיי יובאישה (30 — 1.98), קלע חוץ מעולה. את החמישיה הראשונה משלים ריימונדאס צ'יוריליס (26 — 2.05). את דאלגירים מאמן מאז 1979 ולאדאס גאראסטאס. קבוצה בעלת ניסיון מועט בגביע אירופה. בעונה שעברה נוצחה בגמר גביע המחזיקות ע"י ברצלונה 73—77.

● ציבונה זאגרב. בעונה שעברה היתה האלופה היגוסלאווית במצב נוח — לא צפו ממנה הרבה ולא הוטל עליה כל לחץ. עכשיו תצטרך להוכיח, כי זכייתה בגביע לא היתה מקרית. כמה שינויים חלו בהרכבה במהלך הקיץ. אלכסנדר פטרוביץ' גויס לצבא ואינו משחק העונה. הקפטן הוותיק אנדרו קנגו היה אמור לבוא לשחק בספרד וגם המאמן הבכיר מירקו נובוסל עזב את הקבוצה. מחליפו הוא עוזרו, ולקו פאוליצ'ביץ' שאחיו הצעיר ראדמיר (28 — 1.91) חזר להרכב אחרי שסיים את שרותו הצבאי והוא משחק כרכז. אבל כמו בעונה הקודמת, גם הפעם הכל מתחיל ונגמר אצל דראז'ן פטרוביץ' (21 — 1.97) הסופרסטאר הנפלא שמישחקו משתפר והולך. את החמישיה משלימים מיהובל נאקיץ' (30 — 2.03), זוראן צוטארה (23 — 2.02), סון אוסיץ' (27 — 2.00) או ברנקו וקיצ'ביץ' (24 — 2.12) שנימנו עם נבחרת יוגוסלוויה באליפות אירופה. המאזן נגד מכבי: 1 ניצחון, 3 הפסדים.

● סימאק מילאנו. אחת הקבוצות היותר מבוגרות והיותר מנוסות בבית הגמר. זכתה בעונה שעברה בגביע קוראץ' (ניצחה את הארזה 91—78), הפסידה בגמר למחזיקות גביע ב־1984 לריאל מאדריד 82—81 ושנה קודם לכן בגמר האלופות 68—69 לפורד קאנטו. מבין הוותיקים ממשיכים לשחק דינו מנגין (35 — 2.04), האמריקאי־איטלקי מייק דאנטוני (34 — 1.90), רנצו באריוויירה (36 — 2.00), רוברטו פרמייד (27 — 1.96) ופרנקו בוסלי (27 — 1.90). פנים חדשות: פאוסטו בארגנה (25 — 2.05) והאמריקאים סדריק הנדרסון (25 — 2.06) בעונה הראשונה שלו ודאם שון (25 — 2.08) בעונה השנית. שון, לשעבר מקבוצת אינדיאנה, היה כוכב סדרות הגמר בעונה שעברה ובגמר גביע קוראץ' קלע 33 נקודות. המאזן נגד מכבי: 3 ניצחונות — הפסד אחד.

● ריאל מאדריד. התמודדה עד היום 23 פעם עם מכבי בגביע אירופה עם 15 ניצחונות ו־8 הפסדים. השינוי המשמעותי בהשוואה לעונה שעברה — בריאן ג'קסון עזב ומחליפו הוא ליטנון כאתס (26 — 2.01), כדורסלן שחור ששיחק בקבוצות המקצועניות של פורטלנד ואינדיאנה. ריין רובינסון (27 — 2.04) ממשיך עונה נוספת וכן כל הבינלאומיים הספרדים כולל פרנאנדו מרטין (23 — 2.04) שהיה על סף הצטרפות לניו־ג'רזי נטס. פרנאנדו רומאי (26 — 2.12), חואן לופס איטוריאגה (26 — 1.95) וחואן אנטוניו קורבאלאן (31 — 1.86) בעונתו האחרונה. משלימים את הצוות עם המאמן לולו סאינו.

● ס.א.ס.פ. לימוז'. אלופת צרפת בשלוש העונות האחרונות עשתה כמה שינויים מאז ביקורה אצלנו לפני שנתיים. אד מרפי, הקלע האמריקאי שהיה כוכב הקבוצה, עזב. גם שחקני הציר ליאון דגלאס ואפולו פיי כבר אינם. המחליפים שלהם הם: בילי נייט (33 — 1.98), סגן מלך הסלים בליגת האן־בי־אי, בעונת 77/1976 בקבוצת אינדיאנה, מייק דיוויס (28 — 2.08) ששיחק בעונה שעברה בברצלונה וסטפאן אוסטרובסקי (23 — 2.04), השחקן מספר אחת של צרפת באליפות אירופה. בינלאומיים ותיקים אחרים: ז'ק־מישל סנגאל (32 — 1.84), ריצ'ארד דאקורי (26 — 1.95), ג'ורג' ברוסטרהאוז (34 — 2.05), גרגור בניל (28 — 1.90) והורד הסטרים (28 — 2.14). המאמן: פייר דאו.

● גביע קוראץ'. 16 הקבוצות שיחולקו לארבעה בתים ברבע גמר גביע קוראץ' וקבוצה אחת מכל בית תעלה לחצי הגמר נקבעו בסוף השבוע שעבר, בהן כמובן הפועל תל־אביב. בהגרלה שתהיה בשבת ייקבע שיבוץ הבתים והמישחק הראשון ב־4 בדצמבר והאחרון ב־29 בינואר. ואין כמעט ספק שיהיו באיטליה, צרפת ויוגוסלוויה. לרבע הגמר העפילו 4 קבוצות איטלקיות (טורינו, הארזה, קאנטו וזאמוס), 4 צרפתיות (וילרבאן, אנטיב, אורתז ושאלון) ו־4 יוגוסלוויות (כוכב האדום בלגראד, פרטיזן בלגראד, בוסנה סארייבו וזאדאר). שלוש הקבוצות האחרות הן הספרדיות בראנגלו וגרנולרס, וכן פאוק סלוניקי מיוון.

מצברי גולד
G.N.B.

36 חודשי אחריות פרו־רטה או 24 חודשים אחריות מלאה

7 שנים נסיון טוב בישראל! המצבר הזול ביותר כיום ביבוא.

• ללא הוספת מים
• ללא קורוזיה.
• מצבר סגור ללא טיפול

סוכנים לישראל
אחים פולק בע"מ
סוכנויות · יבוא

תל־אביב, רח' לינקולן 19 ת.ד. 884 טל. 03-284976 ,201935

בדקירות־סכין הופסקה התעמלות הסטודנט בחוף חיפה

בריונים פצעוהו מאחור ובבטנו ★ אושפז ברמב"ם

מאת ירח טל סופר "הארץ" בחיפה

צעיר בן 25, שהתעמל אתמול בחוף רוחצה עירוני בחיפה, נדקר בסכין בבטנו ובעורפו ונזקק עקב כך לאישפוז בבית־החולים רמב"ם. המתעמל — סטודנט לחינוך גופני — הגיע אתמול כהרגלו בשעות אחר־הצהריים המוקדמות, כדי לעשות את תרגיליו, בחוף שיקמונה. שני צעירים ניגשו אליו ודרשו ממנו סיגריות. הוא השיב לדבריו, כי אינו מעשן ואז תקפוהו השניים בסכין. תחילה דקרוהו מאחור ואחר־כך דקרו אותו בבטנו. הצעיר הפצוע נמלט והשניים רדפו אחריו. למרות פציעתו הצליח להגיע לכביש הראשי ועצר מונית, שהביאה אותו לבית־החולים. הוא מסר תיאור מפורט של תוקפיו והמשטרה פתחה בחיפושים אחריהם.

המשטרה לא משחררת את שמו של הצעיר הפצוע לפרסום, מטעמי חקירה.

בן 14 ירה בבטן חברו

הקליע היה של רובה־אוויר ★ מצב הפצוע קל

מאת ירח טל סופר "הארץ" בחיפה

נער בן 14 מחיפה פצע את חברו, יצחק סיליס, גם הוא בן 14, בירייה מרובה־אוויר. המקרה אירע במעלה רחוב איינשטיין בעיר. הצעיר הפצוע הוחש לבית־החולים ובניתוח הוצא קליע מרופן בטנו. מצבו הוגדר כקל.

היורה הועבר לטיפול במחלק הנוער של המשטרה.

עשור לזמרי קאמרן ■ התזמורת הקאמרית הישראלית

קונצרט חגיגי לפתיחת עונת העשור של זמרי קאמרן

עם התזמורת הקאמרית הישראלית

בהשתתפות מקהלת האיחוד

מנצח: אבנר אתי

סולנים: גילה ירון – סופרן, שרה בש – אלט, דייויד פילדסנד – טנור, יהן וינדמילר – בריטון.

בתוכנית: ויואלדי – מגניפיקט בסול מינור
יוסף טל – "חלום העיגולים" (בכורה עולמית)
בטהובן – מיסה בדו מאז'ור, אופוס 86

תל אביב: בהיכל התרבות, יום ד' 27.11.85 בשעה 20.30 ("קול המקהלות" קונצרט מס' 1 סדרות א' + ב', "קולות צעירים" קונצרט מס' 3 סדרה ג). כרטיסים: משרד זמרי קאמרן, משרד התזמורת הקאמרית, "רוקח", למנויי ת.ק.י. – ניתן להשתמש בשוברי החלפה.

באר שבע: אולם קרן, מוצ"ש 23.11.85 בשעה 20.30 ("קול המקהלות" קונצרט מס' 1). כרטיסים: קופת הקונסרבטוריון.

כפר סבא: היכל התרבות, יום א' 24.11.85 בשעה 20.30 ("קול המקהלות" קונצרט מס' 1). כרטיסים: קופת היכל התרבות.

חיפה: אודיטוריום, יום א' 1.12.85 בשעה 20.30 (למנויי ת.ק.י. – "קולות צעירים" קונצרט מס' 3). כרטיסים: קופת "חיפה", "כרטיסים".

ירושלים: תיאטרון ירושלים, יום ג' 3.12.85 בשעה 20.30 ("קול המקהלות" קונצרט מס' 1, "קולות צעירים" קונצרט מס' 3). כרטיסים: קופת תיאטרון י־ם, "קלעים", "כרטיסטודור" ובמשרדים בעיר.

הצטרף לחגיגות ב"קול המקהלות" - רכוש מנוי עוד היום ■ נותרו מספר מנויים לתזמורת הקאמרית הישראלית

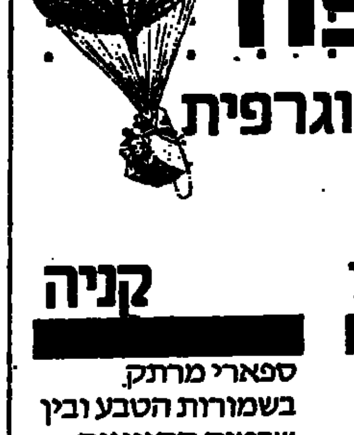

סע אל החורף היפה

עם מדריכי החברה הגאוגרפית

דרום אפריקה
עולם ומלואו בארץ אחת, שמורות הטבע, שבטי הזולו, מכרות הזהב וערים נוצצות.
22 ימים: 11.2 ,3.12

מצרים
מצרים של פעם ומצרים של היום
12,8 ימים: מדי שבוע.

קניה
ספארי מרתק. בשמורות הטבע ובין שבטים ססגוניים.
16,9 ימים: החל מ־5.12 אחת לשבועיים

דרום אמריקה
ארגנטינה, צ'ילה וברזיל. מארץ האש ועד הקרנבל בריו.
23 ימים: 13.1.

חדש! המזרח הרחוק
בורמה, תאילנד והפיליפינים: המוכר והנסתר שבנבכי המזרח.
32 ימים: תחילת פברואר

החברה הגאוגרפית - טיולים בסגנון אחר.
רח' טבריה 8 (פינת בוגרשוב 37), ת"א, טל. 03-284113 (5 קוים)

אוניברסיטת ת"א חתמה חוזה לשירותי תיירות — בלי מכרז

בסוכנות הנסיעות שזכתה שותפה דינה גולן, אשת מנכ"ל האוניברסיטה לשעבר ★ דוברת האוניברסיטה: זו היתה ההצעה הטובה ביותר

מאת זהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תיירות

אוניברסיטת תל־אביב התמה בימים אלה על חוזה חדש, מבלי שפורסם מכרז, לאספקת שירותי תיירות לעובדיה. החוזה נחתם עם סוכנות הנסיעות והתיירות "אביבים", שאחת מבעליה היא דינה גולן, אשתו של מנכ"ל האוניברסיטה לשעבר, אמנון גולן. סוכני תיירות פנו בנושא זה למבקר האוניברסיטה.

סוכנות הנסיעות "אביבים" זכתה לפני כשנה בשיתוף עם חברת "קופל" וחברת "דיזנהויז" בחוזה לאספקת שירותי תיירות ותעופה לעובדי האוניברסיטה. למעשה, היתה זו חברת "קופל", שחתמה על חוזה ההתקשרות עם שלטונות האוניברסיטה וסוכנות הנסיעות "אביבים" אמורה היתה להגיש שירותי משנה. לאחר התמוטטותה של "קופל" התמה האוניברסיטה בימים אלה על הסכם חדש עם סוכנות "אביבים", מבלי שפורסם מכרז חדש. גם לפני כשנה לא פרסמה האוניברסיטה מכרז פומבי, אלא פנתה בכתב לכמה משרדי נסיעות בבקשה לקבל הצעות למתן שירותי תיירות לעובדיה. הצעד עורר אי ביקורת ציבורית בעיקר של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות.

"ההצעה הטובה ביותר"

דוברת אוניברסיטת תל־אביב, ענת אבניאלי, אמרה בתגובה, כי "סוכנות 'אביבים' הציעה את ההצעה הטובה ביותר מכל סוכני הנסיעות". לדבריה, אין כל קשר בין בעלותה של דינה גולן במשרד שזכה במכרז, לעובדה, שהיא אשתו של המנכ"ל לשעבר של אוניברסיטת תל־אביב. אמנון גולן סיים את תפקידו לפני כשלוש שנים, ואילו הזכייה במכרז היתה לפני כשנה. לדבריה, שותפים במשרד אנשים נוספים.

יהודה רוס, אחד מבעלי סוכנות הנסיעות התיירות "אביבים", אמר בתגובה, כי מעולם לא היה קשר בין זכייתה של החברה במכרז לבין העובדה, שאחת מהבעלים היא אשתו של המנכ"ל לשעבר. לדבריו, בשל נושא זה, התחיל המשרד במיוחד לשמור על כללי אתיקה נוקשים, שגרמו לעתים אף להפסדים. הוא סירב להגיב בנושא חתימת ההתקשרות המחודשת עם האוניברסיטה מבלי שפורסם מכרז גלוי.

שיפוצים ברמה גבוהה!

צריך לשפץ בנין, משרד, דירה? פנה למישהו שאפשר לסמוך עליו, אנשי חברת ד.נ.י יבצעו בשבילך עבודות בניה, הריסה, צבע, טפטים, אינסטלציות מים וחשמל, בדיקנות ובמחיר הוגן.

ד.נ.י.
שרותי תיקונים ותחזוקה בע"מ
03-734933,734710
רח' ביאליק 59, ר"ג

תוך תקיעה בשופר נשאל פקיד שמורת הטבע:

"אינך מרגיש ברוח הנושבת את הסימן לבוא המשיח?"

שלושה חוזרים בתשובה לא יוכלו להתגורר בינתיים בעין קטלב שבהרי יהודה

מאת אלי אלעד סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

שלושה חוזרים בתשובה מבני־ברק, לא יוכלו בינתיים להתגורר בשמורת הטבע של עין־קטלב בהרי יהודה. שופט בית־המשפט העליון, אהרון ברק, דחה אתמול את בקשתם של החוזרים בתשובה להוציא צו ביניים, שיורה לרשות שמורות הטבע לאפשר להם לחזור ולהתגורר באוטובוס ישן, שהביאו לשמורה. ממנה פונו שלשום.

באמצע השבוע שעבר, גילה פקח הסיירת הירוקה, יוחנן שטון, בשמורת עין־קטלב שליד נחל שורק, אוטובוס ללא גלגלים, שהיה מוכן למגורים. היו בו מטבחון, שרותים ומיטות. באוטובוס נמצאו שלושה צעירים, שהסבירו לפקח, כי הגיעו למקום כדי לקדם את פני המשיח. הם גם תקעו בשופרות באזני הפקח ואחד מהם שאל אותו אם אינו מרגיש את הרוח המיוחדת הנושבת בשמורה, שהיא סימן לאפשרות בואו של המשיח.

הדיון בבג"ץ — במועד מאוחר יותר

בעקבות דיווחו של הפקח לרשות שמורות הטבע ולמינהל המקרקעין הוצאה התראה. המורה למתנחלים להוציא את האוטובוס מהמקום. השלושה לא נענו להוראה המפורשת, כי יש להם זכות מלאה כמטיילים להישאר במקום. נסיונות שבצעו נוספים בימים הבאים — לא שינו את המצב. שלשום הוזמן למקום גורר ובלוויית פקחי הרשות ואנשי משטרה הוצא האוטובוס מהשמורה והועבר למגרש חנייה בירושלים. גם שם נשמעו, על פי עדויות, תקיעות השופר.

השופט ברק קבע בהחלטת הביניים, כי בקשתם של החוזרים בתשובה לחזור למקום בטענה שהם מטיילים, תישמע בעת הדיון בבג"ץ, שייערך במועד מאוחר יותר.

בעקבות ראיונות לעיתונות החרדית
בהן תקף את הרב אברהם שפירא שבראשות ישיבת מרכז הרב:

בחורי ישיבה מציקים לרב שמחה מירון בשל ביקורתו

מקורבי הרב שפירא מכחישים שהוא עומד מאחורי ההטרדות

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ" בירושלים

קבוצה של בחורים מישיבת מרכז הרב בירושלים, נטפלת ומטרידה מזה שלושה ימים את הרב שמחה מירון, שכיהן עד תחילת החודש כמנהל בתי הדין הרבניים. הרב מירון תקף באחרונה בחריפות, בראיונות שהעניק לעיתונות החרדית, את הרב אברהם שפירא, העומד בראש ישיבת מרכז הרב, בטענה כי הוא הגורם לאנדרלמוסיה במערכת בתי הדין הרבניים.

המטרידים, לפעמים בודדים ולפעמים עשרות, הולכים אחר הרב מירון עם שלטים בידיהם לכל מקום, ניצבים רוב הזמן ליד ביתו, עולים אחריו לאוטובוס, ניסו להתפרץ לבית אמו בבני ברק והיום שישי האחרון אף התפתחה אתם תגרת ידיים בחצר בית כנסת בשכונת בית וגן.

מקורביו של הרב שפירא מכחישים, שהוא עומד מאחורי היוזמה והפעילות המתוארת. מקורביו של מירון אינם נוטים לקבל את ההכחשה, ואומרים, שאילו היה הרב שפירא רוצה להפסיק את המבצע, המכונה במרכז הרב — מבצע מלכה (מבצע למען כבוד התורה), היה יכול בקלות לעשות זאת.

הרב מירון שוקל להגיש הבוקר תלונה במשטרת ירושלים אם לא יפסקו ההטרדות נגדו.

בתלונה למשטרה ממשפחת אבו חביק באזור משאבי־שדה:

"איש הסיירת הירוקה תקף רועה בדוית ושיסה כלבים בעדרה"

האגודה להגנה על זכויות הבדוים תובעת לפצות המשפחה

מאת איתן רבין

בן משפחת אבו חביק מאזור משאבי שדה, התלונן במשטרה על כך שאחד מאנשי הסיירת הירוקה תקף את בת המשפחה ושיסה כלבים בעדר שרעתה. האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים תבעה אתמול משר החקלאות, לפצות את המשפחה.

יו"ר האגודה נורי אל־עוקבי, מסר כי ביום חמישי בצהריים התנפל כלבים מאומנים, שהובאו על ידי איש הסיירת הירוקה ואיש ביטחון, על עדר של כבשים של משפחת אבו חביק אשר רעה באזור משאבי שדה. לטענתו איש הסיירת הירוקה היכה בנסות את אחת הנערות הרועות, ולאחר זאת הסמו השניים את השטח. לדבריו, פעולה זאת נעשתה בניגוד לצו בית המשפט השלום בבאר שבע האוסר על הסיירת הירוקה להטריד את משפחת אבו חביק.

דובר משטרת מחוז הנגב אמר אמש כי התלונה תיבדק ותיחקר. לא ניתן היה להשיג תגובה משום גורם אחראי בסיירת הירוקה.

בנובמבר 85 נפל הפור

ארבעה נופשים מאושרים זכו בהגרלה שנערכה ברשת מלונות מוריה

בהגרלה השתתפו שמות כל הנופשים אשר נטלו חלק במבצע שנערך במלון מוריה אילת בין התאריכים 15.5.85-15.7.85.

ואלה הזוכים המאושרים:

בכרטיס טיסה לפרנקפורט הלוך ושוב, זכה מר גרוס, מושב בית זית.

בכרטיס טיסה לאילת הלוך ושוב זכו:

• גב' סקוזה, העשור 44 נס ציונה • מר עובדיה, בן יהודה 14 חולון • מר אגדוסון, אהרוני 15 רחובות

הנהלת הרשת מאחלת לזוכים המשך חופשה נעימה.
לאלו שלא זכו, תינתן הזדמנות נוספת
לנפוש בכיף ולהשתתף בהגרלה נוספת.
פרטים בעיתונים

טוב שבאת!
מלונות מוריה בע"מ

6 הרוגים ו־58 פצועים קשה בתאונות־דרכים בשבוע שחלף

(ע). שישה אנשים נספו ו־58 נפצעו קשה ב־51 תאונות חמורות, שאירעו בשבוע החולף בכבישי הארץ בין הנספים היו ארבעה הולכי רגל. בין הפצועים — 47 הולכי־רגל, מהם 19 קטינים.

על שתיים מהתאונות הקטלניות מוסרים סופרי "הארץ":

בת עשר נהרגה בתאקרינגם

איתן רבין, סופר "הארץ" מוסר, כי בתאונת דרכים קטלנית, שאירעה אתמול בתאקרינגם, נהרגה ילדה בת עשר. הילדה, רדה אבו שמילה, חצתה את הכביש ומכונית מקומית, שעברה במקום, פגעה בה, היא נהרגה מיד. דובר משטרת עזה מסר, כי נהג המכונית נעצר לחקירה ושוחרר.

בת שש נהרגה בכפר קאסם

נורית אמיתי, סופרת "הארץ", מוסרת: ילדה בת שש, מכפר קאסם נהרגה שלשום בצהריים בתאונת־דרכים בכפר. נהג הרכב, שפגע בילדה, נעצר בידי המשטרה בחשד, שנהג במהירות מופרזת.

26 נפצעו בהתנגשות בין אוטובוסים

בהתנגשות חזיתית בין שני אוטובוסים של אגד, שאירעה שלשום בבוקר בעפולה, נפצעו 26 נוסעים, רובם באורח קל. שני האוטובוסים נסעו בקווים פנימיים לשכונת גבעת המורה.

24 מהפצועים שוחררו לבתיהם לאחר טיפול ורק שניים, שנפצעו באורח בינוני, נשארו בבית־החולים. משטרת מרחב־העמקים פתחה בחקירה.

חצר הדולפינריום דומה למזבלה — קבע הווטרינר והוצא צו סגירה

נמצאו ליקויים תברואתיים חמורים

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל־אביב

עיריית תל־אביב הוציאה שלשום צו האוסר את פתיחתו של הדולפינריום לקהל, לאחר שהווטרינר העירוני, ד"ר בנימין רוזמן, ביקר במקום פעמיים ומצא בו ליקויים תברואתיים חמורים ביותר.

בבדיקת הווטרינר התברר, כי כלובי אריות־הים מוזנחים, בבריכה התרבו אצות־ים ירוקה וסכנה שמזוה ובבריכת צב־הים, שבשטח הדולפינריום נמצאו בקלי סיגריות. "החצר הפנימית דומה למזבלה בחורייה", קבע הווטרינר.

לאור ממצאי הבדיקה הוציא אגף הפיקוח בעירייה צו הפסקה ארעית של עיסוק בדולפינריום והוא ייכנס לתוקף מן היום.

את הגובתו של מנהל הדולפינריום צבי עפרון, אי אפשר היה לקבל. שכן הוא שוהה בחו"ל.

אנשי צער־בעלי־חיים קיבלו את הוצאת הצו בסיפוק־דעתן אולם הביעו, כי הוא אינו מתייחס לטיפול הלקוי בדולפינים. אנשי הצער, הביעו את הדולפינריום מורשה להמשיך להיות לקוי. וגם אנשי צער־בעלי־חיים לערוצאות. עוד אומרים אנשי האגודה, כי כן הראוי שעפרון יעבור את הדולפינים, אם אינו יכול לטפל בהם כראוי.

700 מתוך 900 המהנדסים והאקדמאים בחב' החשמל פותחים היום בעיצומים

מפסיקים לשתף פעולה עם ההנהלה ועם גורמי־חוץ שמבצעים עבודות מקצועיות בחברה

מאת אלי אלעד סופר "הארץ"

כ־700 מכלל 900 המהנדסים והאקדמאים בחברת החשמל יפסיקו היום לשתף פעולה עם ההנהלה ועם גורמי חוץ המבצעים עבודות מקצועיות בחברת החשמל. העיצומים הם בכלל תביעתם להכיר את התוספת המיפוליית — שרק מחלקה הקטן, לטענתם, הם נותנים — בתוספת שניתנה במשק.

ההנהלה הממשלתית למהנדסים האקדמאים, לפני שבועיים הבריזה הסתדרות המהנדסים על סכסוך עבודה בחברת החשמל.

200 מהנדסים האקדמאים בחברת החשמל בדרום לא נוטלים חלק בעיצומים, בעקבות התערבות ראשי העובדים שם. לא צפויה פגיעה באספקת החשמל.

באחרי הסכסוך מסתתר מאבק פנימי בתוך חברת החשמל.

במחלקה לחקירות פנים של המשטרה בודקים:

חשד כי שישה אנשי מג"ב גנבו כסף במהלך סריקות

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

המחלקה לחקירות פנים של המשטרה חוקרת חשדות כי שישה אנשי משמר הגבול גנבו כסף ותכשיטים בעת שערכו סריקות בכפר צוריף לפני כחצי שנה, לאחר רציחתו של בני הזוג מאיר בן יאיר ומיכל כהן בסביבות בית־שמש.

בני אחת המשפחות התלוננו מאוחר יותר, באמצעות פרקליטם, כי בזמן החיפושים נטלו מהם אנשי משמר הגבול כמה אלפי דולרים ודינרים וכן תכשיטים.

מאות מעובדי מספנות ישראל ילוו בהפגנה ישיבת הממשלה

מאת י. גלבוע סופר "הארץ" בחיפה

כמה מאות מעובדי "מספנות ישראל" עומדים להפגין היום בירושלים בעת ישיבת הממשלה במחאה על שטרם שולמה להם משכורת אוקטובר — כך נמסר שלשום ממועצת פועלי חיפה.

יערת הכספים של הכנסת המשירה 500 מיליון שקל עבור המספנה. ובכם זה הותרו למפעל 280 מיליון בחודש שעבר, אך שר האוצר מסרב להעביר את היתרה. שר התחבורה חיים קורפו לנציגות העובדים, כי אין הראוות לגבי התאריך, בו תשולם לעובדים משכורת אוקטובר.

משאוזמתן מתנהל בין מועצת פועלי חיפה לבין הנהלת המספנה בדבר פיטוריהם של 100 מכלל 250 עובדים, שהממשלה תובעת לפטרם מהמפעל עד סוף שנה זו כתנאי להזרמת כספים למספנה. במפעל מועסקים כיום יותר מ־700 עובדים.

15 חנויות עלו באש בשוק הפשפשים

(ע). 15 חנויות נשרפו בדליקה גדולה שפרצה במוצאי שבת בשוק הפשפשים ביפו. קיים חשד להצתה. הכבאים שהגיעו למקום בכחות מתוגברים הצליחו למנוע את התלקחות החלק המרכזי של שוק הפשפשים.

BODY WORKS STUDIO
רמת השרון
לולי ליבוביץ

מועדון בריאות "באטולוס"
הלטון ת"א
בכורה דריפוס

מגישים

ערב מרתק של ספורט וכוכבים

★ מיקי ברקוביץ' ★ אלי ישראלי
★ בוני גינסבורג ★ ג'ון סרוולטה
★ מוט'לה שפיגלר ★ בידור תצוגת אופנה והופעות ראווה

בערב גאלה באולם קלטוב "דקל" ת"א
ביום חמישי 14.11.85 בשעה 9.00 בערב

– הצגה מושלמת עם הסרט "מיטלר" בכיכובו של ג'ון טרבולטה בבכורה ארצית
– אלי ישראלי מראיין מבכירי הספורטאים.
– תצוגת אופנת ספורט של גלי – עם מיטב הדוגמניות.
– הופעות ראווה של קראטה התעמלות אירובית.

כרטיסים ניתן להשיג בכל משרדי הכרטיסים ובערב המופע בקופה.
כל הכנסות הערב קודש למען "אילך"
אגוד ישראל לילדים נפגעים

כור ישקיע חצי מיליון ד' בהקמת בריכות לשפכים רעילים ברמת־חובב

שר הביטחון הסכים לפנות השטח רק אחרי שיימצא לבסיס הצבאי שטח חילופי ומימון להעברה

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

קונצרן כור הודיע כי ישקיע חצי מיליון דולר בהקמת בריכות נוספות לקליטת שפכים רעילים ברמת חובב בנגב.

משרד הפנים התרה במפעל מכתשים ומפעל הברום וכן במפעלים נוספים המשתמשים בבריכות, שהוא יוציא צו סגירה למפעלים אם לא יוכשרו בריכות נוספות.

על השטח שנועד לבריכות הנוספות נמצא בסיס צבאי. שר הביטחון הסכים לפנות את השטח רק לאחר שיימצא לבסיס שטח חלופי והרשויות יבטיחו מימון להעברת הבסיס.

לא אושר תקציב עיריית הרצליה עקב מעבר 2 חברי חרות לאופוזיציה

ישיבת המועצה לוותה בקריאות "בוגדים" ו"עריקים"

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ" בשרון

הנהלה של עיריית הרצליה החליפה — להוציא ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו, ממלא מקומו אריה אורי־אלי (ליכוד) וסגנית ראש העירייה יונה פסל (התנועה לקידום האשה).

שינוי זה בוצע, עקב מעבר של שני חברי חרות — עמי ניסנוב ואשר שולמן — ונציג סיעת "דגל" יעקב יוסף, לאופוזיציה. צעדם זה של חברי הקואליציה לווה סערת רוחות, במהלך ישיבת מועצת עיריית הרצליה. נשמעו בה ביטויים כמו: בוגדים, עריקים ועוד.

לאחר ההצבעה על אישור הנהלה החדשה, נדחתה בקשת ראש העירייה לאישור תקציב העירייה. נודע, כי לראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, היה ברור כי התקציב הרגיל לא יאושר, ובתגובה אמר לנדאו, כי הוא אקט פוליטי ובעקבותיו יוקפאו התקציבים הנוגעים לפיתוח כבישים, מדרכות, מבני ציבור ועוד.

בינתיים יאומץ, ככל הנראה, תקציב השנה שעברה של עיריית הרצליה.

עורך את העמוד: חיים טל

למכירה מסיבות אישיות

משרד פרסום פעיל

כולל סטודיו ולקוחות קבועים.

אפשרית השתלבות כיחידת פרסום והפקה בחברה יצרנית או גוף שיווקי.

להצעות: ת.ד. 20329 תל־אביב 61202

– סודיות מובטחת –

יד חיים ויצמן

ההרצאה השנתית ע"ש חיים ויצמן במדעי הרוח — 1985

תנתן ע"י
פרופסור עמוס פונקנשטיין
מאוניברסיטת תל־אביב – אוניברסיטת קליפורניה בלוס אנג'לס
על הנושא:
ציונות ומדע: שלשה היבטים
יו"ר: ד"ר ש.ז. אברמוב
יו"ר יד חיים ויצמן

ביום חמישי, א' בכסלו תשמ"ו (14.11.85), בשעה 8.30 בערב, באולם וייס, בבית יד חיים ויצמן, הדר יוסף.

– הציבור מוזמן –

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, אשדוד
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד מופקדת תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 5160 — צבת רגבה, נספחי המבוקשים בהודעה בדרך מס' 4 ק"ב 5 237", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18135 חלקות 29—32, 6, 20—22, 24—27, 38, 52, 53.

עיקרי הוראות התכנית: בינוי צמוד שיתוף אחד לפלוגת היישוב הג"ל, וסלילת שלוחות הדרכי גישה כבפורט בשטחים.

כל המעוניין בתכנית ראשי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, הבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שהתכנון חלה בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קנת
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — נגב

הארץ: כ"ב באב התשמ"ה 9.8.1985

מתל־אביב לניו־יורק וחזרה
עם
TowerAir
החל מ־599 $*

לנוסעי טאואר איר מניו־יורק ל־52 ערים ביבשת ארה"ב
עם
NORTHWEST ORIENT
150.- $* (4 שוברי טיסה)
$33 לכל שובר נוסף (עד 4 שוברים נוספים).
* כפוף לתנאים מספר.

הארץ
מעריב
THE JERUSALEM POST
העיר
כל העיר

הארץ

יום ראשון, כ"ו בחשון, תשמ"ו 10 בנובמבר 1985

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' אלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' אלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי מגן.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – POB. 233, Tel. 824261

תזוזה בעולם הערבי

אמינותו של יאסר ערפאת מעולם היתה מוטלת בספק: ראש הממשלה פרס אומר, שרק פתאים יאמינו לו. שר הביטחון הוסיף, בראיון טלוויזיה בליל שבת, כי הבטחתו של ראש אש"ף, שלפיה, מעכשיו לא יפגעו אנשיו במטרות שמחוץ ל"אדמות הכבושות", אינה מוסיפה דבר מבחינתה של ישראל: בתוך הארץ ובשטחים נוסיף להיות קורבנות כשרים למרצחיו.

יש הסבורים, כי על ידי הגבלת תחום הפגיעה של משולחי אש"ף לשטח הנשלט על ידי ישראל, ביקש ערפאת ליצור לעצמו מעמד של צד לוחם: זה צעד לקראת הכללתו בין מי שראויים לקחת חלק במשא ומתן לשלום. אך את הצעד המדיני, שהוא התנאי האחר, הלא-צבאי, להבאתו בחשבון כמשתתף במשא ומתן, הוא מוסיף להשאיר בצד: הכרה בישראל, בין במישרין, בין על ידי הסכמתו להחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, היא לדידו עדיין בבחינת לא יישמע ולא ייזכר.

על כן, אפשר להשאיר לבעלי נטיות להפשטה את המענה לשאלה, אם הצהרות ערפאת בקהיר הן בבחינת התקדמות: כך או כך, אין זאת התקדמות מספקת לראייתו כשותף בתהליך השלום.

משהו בעל משמעות דומה צריך להיאמר לגבי המלך חוסיין. הלה השמיע במסיבת עיתונאים בפאריס דברי הערכה ליוזמת השלום של מר פרס — אגב, לא בפעם הראשונה. אך גם אצלו חסרה המלה הגואלת, היינו הודעה מפורשת על הסכמה לפתוח במגעים עם ישראל לקראת עשיית שלום. גם לגבי המלך, הגם שמבחינת כוונותיו הוא הרבה פחות חשוד מראש אש"ף, נשארת השאלה: כלום חלה כאן התקדמות או לא?

ואולם, על אף חוסר הבהירות והספקות, נדמה כי מותר לומר, כי יש סימנים לכך שהתכונה הערבית סביב תהליך השלום איננה לגמרי עקרה. עצם הדיבורים סביב נושא שמיעטו להזכירו בעבר, והניסיונות, אם כי מהוססים, ליצור סביבו אווירה שתרשים, אם לא את ישראל למודת האכזבות, הרי לפחות את אומות העולם, ואת ארה"ב בפרט, מעידים על כך, שעשיית השלום עומדת עתה על הפרק.

עדיין אין לדעת, אם ייצא מזה משהו מעשי. אך אולי לא נגזים אם נאמר, שמשהו זז אצל הערבים. הגם שאיננו יכולים לדעת, אם הדינמיקה מספקת כדי להבשיל תוצאות.

חילופים בלי שינויים

שליטה של פולין, הגנרל ירוזלסקי, הודיע במושב הראשון של הפרלמנט החדש על התפטרותו מתפקיד ראש הממשלה. יחד איתו מתפטרת הממשלה כולה. אך אין להניח, שפירוש הדבר הפחתת כוחו של ירוזלסקי או שינויים יסודיים במדיניותו, במיוחד כלפי תנועת סולידריות והכנסייה הקתולית.

ירוזלסקי שומר על מעמדו כמזכיר ראשון של המפלגה — המשרה מספר אחד במדינות קומוניסטיות — ונשאר כנראה גם המפקד העליון של הצבא, דבר המשאיר בידו את מכשיר הכוח העיקרי של השלטון. בנוסף לכך הוא יהיה יו"ר מועצת המדינה, כלומר גם נשיאה של פולין. משמעות הדבר, שמירה על היכנו הסמכויות והכוח והשתחררות מהטיפול בבעיות היום-יומיות של הממשל, כדי לעסוק בבעיות היסוד של שיקומה הפוליטי הכלכלי של פולין.

ירוזלסקי המליץ — והמלצתו נתקבלה פה אחד — שיורשו לראשות הממשלה יהיה זביגנייב מסנר, בן 56, מי ששימש עד כה אחד מארבעה סגני ראש הממשלה והיה הממונה על עניינים כלכליים. מסנר הוא פרופסור לכלכלה ויש להניח, כי מינויו מעיד הוא שהממשלה החדשה (שאותה יציג כנראה בשבוע הבא) תתמסר במיוחד להתמודדות עם שיקום כלכלתה של פולין. המרצת התפוקה והקטנת החוב החיצוני העצום יהיו בוודאי מיעדיה הראשונים.

ירוזלסקי הסביר, כי הושגה כבר "נורמליזציה בסיסית" בתחום הפנימי, כלומר כוחה של "סולידריות" ברחוב הפולני צומצם, עד שאינו מהווה עוד סכנה לממשל ולמישטר קומוניסטי. גם היחסים עם הכנסייה הגיעו למודוס־ויוונדי מתקבל על הדעת.

אש"ף בחסות מצרית

"הודעת קהיר" מהווה הכשר לחזרת מצרים לעולם הערבי ומחסום בפני ירדן להינתק מאש"ף

מאת עודד זראי

בימים אלה לפני שמונה שנים הוכה יאסר ערפאת בתדהמה, כאשר ישב בשורה הראשונה בבניין מועצת העם המצרית והאזין לנאומו ההיסטורי של הנשיא המנוח אנוואר סאדאת, שבו הודיע בעקיפין על כוונתו לבקר בירושלים. מאז לא ציפה ערפאת כי יבוא יום והוא יתקבל בבירה האהובה עליו ביותר, קהיר, בכבוד מלכים, וכי המימסד המצרי ייצא מגדרו כדי להעניק לו, באמצעות קבלת הפנים, מעמד של ראש מדינה. כל זה מתרחש בימים אלה כאשר ערפאת וארגונו נקלעו לתקופת-שפל מדינית חמורה בזירה הבין-לאומית ובעולם הערבי. מצרים, המדינה הערבית הגדולה, מעניקה לערפאת האיש ולאש"ף כארגון את חסותה, ערבותה, הכשרה ואימונה, בצורה הברורה וההחלטית ביותר.

צריך לזכור שהקלף הפלשתיני שימש בידי המשטרים הערביים, מאז ומתמיד, אמצעי מקובל ויעיל לקידום אינטרסים ולחזרה למעמד של בכורה. מכאן היה רק טבעי שאש"ף יוולד במצרים ב־1964 בראשות אישיות פלשתינית פרו-מצרית: כאחמד אל־שוקיירי. מחליפו יאסר ערפאת, שאף הוא קיבל את הכשרתו הפוליטית במצרים, ידע הסדרים ואכזבויות רבות ומנוסות בעשורים השנים האחרונות, אך תמיד שאף לשוב ולחסות בצלה של ארץ הנילוס. במקביל היה ברור שחזרת מצרים לעולם הערבי יכולה להיות אך ורק באמצעות הקלף הפלשתיני. מתן ההכשר הפלשתיני למצרים, דבר הנתון עדיין בידיו של ערפאת, מבטלת למעשה את המחסום בפני התייצבותה ההדרגתית בראש המחנה הערבי על כל המשתמע מכך.

מובאראק וערפאת: יש לדון בתוכנית מדינית משותפת

מרחב של פרשנות

אולם בנסיבות שנוצרו מאז הצטרפות מצרים להסכמי קאמפ דייוויד, אין די בהכשר הפלשתיני כדי לחולל את המפנה. היה צורך בבסיס מינימום או תבנית מדינית משותפת לאש"ף ולמצרים שתשמש כרטיס ביקור, לא רק להכשר הפלשתיני, אלא שתכוון גם כלפי ארה"ב ואירופה בכל הנוגע לקידום התהליך המדיני באיזור: תבנית מדינית שאש"ף יוכל לחיות עימה ואשר תבטא את הראייה המצרית הגוסלת כל ניסיון להרחיק את אש"ף מהתהליך המדיני הרצוף בכינון מדינה פלשתינית עצמאית בראשותו. "הודעת קהיר", שאותה הקריא ערפאת בסוף השבוע שעבר, כשהנשיא מובארק לימינו, סיפקה בכל האפשר את שהיה דרוש לאש"ף ול־מצרים. ההודעה, שבניסוחה נטל כנראה חלק יועצו של הנשיא, ד"ר אסאמה אל־באז, מאפשרת, בכל ההודעות מסוגה, תימרון רחב של פרשנות כזו או אחרת. כך למשל טוען אל־באז כי ההודעה שמה למעשה קץ למאבק המזוין של אש"ף בכל מקום, למרות שלשון ההודעה כלל אינו מצביע על כך. ערפאת מדגיש בראיון לכתבת המצרית של רדיו "מונטה־קרלו" בקהיר כי ההודעה היא למעשה בסיס לא רק ליחסים בין אש"ף למצרים אלא גם ליחסים בין מצרים לעולם הערבי, דבר שאינו מוכר כלל בסעיפיה.

עיון מדוקדק בהודעה בנוסחה הערבי שהוקרא על ידי ערפאת, אין בו כדי להצביע על שינוי מהותי בעמדות היסוד של אש"ף. ערפאת לא אמר בשום מקום כי אש"ף מתכוון להפסיק את הטרור ולו בחלק כלשהו של העולם. הוא רק חזר, אם כי במגנון שונה, על הודעת המועצה הפלשתינית משנת 1974 שנערכה בקהיר וגינה את פעולות הטרור נגד חפים מפשע, וגם זאת "על יסוד מאבק אש"ף בכל האמצעים הלגיטימיים להשבת הזכויות הלאומיות הקבועות של העם הפלשתיני". במלים אחרות, אש"ף אינו מוותר על המאבק המזוין, ואת הבהיר ערפאת בשיתוף עם עורכי העיתונים המצריים כאשר קבע כי הכיבוש הישראלי הוא פסגת הטרור ופשעי החיילים המתיישבים הציונים הם הטרור האמיתי. וכל מאבק בהם, בכל האמצעים, הוא בבחינת הגנה עצמית לגיטימית על פי מגילת או"ם. ערפאת מסכים עם העמדה המצרית הגורסת, כי פעולות טרור בחו"ל מזיקות לעניין הפלשתיני ויש להפסיקן, במיוחד אם יביא הדבר להפסקת הפעולות הישראליות נגד אש"ף, כפי ש"הודעת קהיר" תובעת.

ויתורים אחרים

אם להניח לרגע למהותה של "הודעת קהיר", אין להתעלם מהתופעות הנלוות לה, בעיקר מנקודת ראות ערבית. בכלות הכל ערפאת הקריא את הודעתו מהבירה הערבית היחידה החתומה על הסכם שלום עם ישראל, כאשר במרחק לא רב על גדות הנילוס מתנוסס הדגל הישראלי על בניין השגרירות הישראלית. העיתון הכווייתי "אל־קבס" ראה בכך אתמול ויתור נוסף מצד אש"ף, בנוסף על הוויתור המשמעותי של השמטת המלה עצמאות מהסעיף המדבר על מדינה פלשתינית ב"הודעת קהיר". חלק מאמצעי התקשורת הערביים רואים בהודעת ערפאת מקהיר צעד מקרים לוויתור אש"ף על המאבק המזוין, צעד בחסותה של מצרים, על כל מה שהיא מסמלת לגבי הסכם שלום עם ישראל. מי שקורא את המאמר הראשי של "אל־ג'מהוריה" הקהירי מסוף השבוע שעבר המדבר על "חזית אחת" של מצרים ואש"ף נגד "האויב ההיסטורי" להכרעת הבעיה הפלשתינית "בכל דרך תהיה אשר תהיה", אינו יכול להיות שותף לאופטימיות. מבחינת האווירה הפנימית במצרים, ועל רקע ההתפרצויות העוינות לארה"ב ולישראל, דומה כי השבוע האחרון שהיה מעין "שבוע אש"ף במצרים" לא תרם לצינון הרוחות כי אם להפך. והמאמר של "אל־ג'מהוריה" הוא ביטוי לכך.

ד"ר אל־באז הבהיר אתמול כי מצרים תילחם בכל כוחה נגד כל ניסיון להרחיק את אש"ף או לפגוע במעמדו כצד שווה לשאר הצדדים במשא ומתן המדיני. דבריו אלה של אל־באז מחזקים עוד יותר את מטרת "הודעת קהיר": לחסום את הדרך בפני מרחב התימרון של ירדן ואפשרויות הינתקות שלה מאש"ף במקרה של משא ומתן עם ישראל. על כך הגיב אתמול המלך חוסיין בראיון לעיתון "ניו־יורק טיימס" כאשר קבע כי "הודעת קהיר", היא צעד חיובי, אך בלתי מספיק.

לדידו של המלך ההאשמי, על אש"ף לוותר כליל על הטרור ולהכיר בישראל במסגרת ועידה בין־לאומית. תביעה ברורה כזו מצד המלך חוסיין מחייבת מתן דוגמא ירדנית לשיתוק כל הכוחות האש"פיים ברבת־עמון העוסקים בהוצאת הטרור בגדה המערבית וברצועת עזה.

כסף קל / נחמיה שטרסלר

חקלאים, יצואנים, יבואנים, מכוניות, בנקאים, ביטוח, צהריים

90 מיליון דולר — זה הסכום שקיבלו ישובים חקלאים במצוקה — על החשבון. הממשלה ישבה והחליטה ברוב קולות, שהחקלאים ראויים לעזרה.

מקובל הוא שחקלאים — כמעט בכל ארץ — זוכים לעזרה ממשלתית, כאשר היבולים לא עולים יפה, או כאשר מכת־טבע הורסת עבודה של שנה תמימה. אך אצלנו המצב הפוך. לחקלאים היתה שנה טובה. הייצוא היה רווחי וגם בשוק המקומי היו המחירים טובים. הבעיה היתה עסקי־ממון. בשנות השפע של אינפלציה בנו מושבניקים רבים טירה במקום בית, ורכשו אמצעי־ייצור, היכולים להספיק לקיבוץ שלם. עם הגידול ברווחים בא גידול טבעי גם בהתחייבויות. הבנקים העניקו אשראי מלוא־חופן והריבית הריאלית צמחה לה בבטחה. ארגוני הקניות, שהסתחררו מכוחם, ניסו להרוויח גם מגלגול כספים, אך הם דווקא הפסידו בשוק האפור.

עכשיו הם מסתדרים בשורה ארוכה ופושטים יד לעבר משלם המיסים הישראלי. שיסבירו החקלאים, מדוע אני צריך לממן את הפסדיהם בשוק הכספים? האם כאשר הרוויחו היטב באו אליי בדרישות שיחלקו אתי את הרווח?

יצואנים

היצואנים מעולם לא היו מוטרדים מאינפלציה. דווקא כאשר היא היתה גבוהה ומאיימת, הם זכו להטבות הגבוהות ביותר, בצורת ביטוח שער הון מסובסד. כל זה עלול להיגמר, אם האינפלציה תיעצר. אז הם ייאלצו להתכונן כשר תחרות אמיתי עם יצרנים בעולם — וזה יהפוך לאתגר קשה.

כדי לקדם את פני הרעה הם מפיצים השקפה חדשה, שהאינפלציה איננה הבעיה המרכזית, אלא אך ורק מאזן התשלומים. בנייר־עבודה שחילקו לעיתונות לפני זמן־מה, הם מציעים את הפיתרון החדש: ראשית, הלוואות למשקיעים, שיוחזרו למעניקים כאשר הייצוא יגדל. אחר־כך הקלות במיסוי — למי שירחיב את הייצוא, ולקינוח — הקטנת המיסוי על עבודה — כדי שאותו הנטו יעלה להם פחות ברוטו.

זהו מירשם נהדר להגדלת רווחי התעשיינים. אך עצת־אחיתופל למי שרוצה להבריא את המשק מהמחלה האמיתית שלו — האינפלציה.

יבואנים

החודש נרשמה עלייה מסחררת ביבוא מוצרים בני־קיימא. הווידאו ב־53 אחוז, המקררים ב־37 אחוז והמ־קלטיות הצבעוניות ב־60 אחוז — והכל על רקע הקיצוצים בתקציב, שחיקת השכר והפצצת העיתונות בי־דיעות על התמוטטות יבואנים, על פשיטות־רגל ועל הפסדים. איך כל זה מתיישב? אותם יבואנים, המאוגדים רובם באיגוד לשכות המסחר, אינם מפסיקים להתאונן גם על גובה הריבית.

הם טוענים, שריבית הזוועה־בבנקים תוריד את עסקיהם בינוך שאלה. אך גם במקרה זה הם רחוקים מהאמת. רובו של היבוא לארץ הוא של חומרי־גלם. עליו לא מוטל מכס. כזה הוא, למשל, היבוא שמבצע דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר. יבואנים אלו כמעט ואינם נזקקים לריבית הבנקאית היקרה. הם משתמשים באשראי־ספקים, שאותו הם מקבלים מחו"ל — האשראי זה הוא זול במיוחד, שהרי שער החליפין מוקפא זה ארבעה חודשים. כך הם נהנים ממחיר הון נמוך במיוחד. אז מי בכל זאת סובל? אלו המייבאים מוצרים עתירי־מכס כמו טלוויזיות, וידאו ומקררים. שם צריך לממן את תשלומי המכס בריבית השקלית הגבוהה — אך אם זה כל־כך נורא, מדוע גדל היבוא באוקטובר בצורה כה חדה?

מכוניות

גם יבואני המכוניות טוענים להפסדים — מאות דולרים על כל מכונית. באוקטובר הם הגדילו את היבוא ב־37 אחוז. איך זה מתיישב עם הפסדים? הפיתרון נעוץ, גם כאן, בשיטת המימון. היום, לא תוכל לקנות מכונית במזומן. היבואנים יתנו לך את המכונית בנפש חפצה — בתנאי שתחתום גם על עיסקת הלוואה. את ההלוואה אתה מקבל בגובה מחיר המכונית, בריבית סבירה במטבע אירופי כשלהו. לך זה כדאי, שהרי שער החליפין מוקפא. אך בעיקר זה כדאי ליבואן. הוא מקבל אשראי אוטומטית אשראי־ספקים נ־ב מיצרן המכוניות בחו"ל. אשראי, שאיננו עולה לו אגורה שחוקה אחת. את הכסף שקיבל הוא מלווה ללקוח — וכך מכסה על "הפסד" מאות הדולרים בתוספת הרווח הידוע מכבר. 935 המכוניות שיובאו באוקטובר מוכיחות, שהעיסקה מספיק כדאית — אפילו ועקתיהם של יבואני־הרכב פולחות את האוזן.

בנקאים

יש באיון עיתונאי אחד, שאירגנה [illegible] מכבר לשכות כששאל [illegible] מנהלים של בנק לאומי [illegible] '83, על רעשי בקשר להסדר המניות הבנקאיות, שנחתם אז בין הבנקים לאוצר, חילק יפה מהוצאות מלוא־חופן לשר האוצר דאז, יורם ארידור, על שהשכיל להגיע להסדר המוצלח. אז הם עמדו באותו הצד של המיתרס כנגד כל הציבור הישראלי — כאשר האינטרס העליון שלהם היה למנוע ועדת־חקירה, מכל סוג שהוא.

אך אפילו הענקים לא הצליחו. העיתונות והכנסת לא הירפו, ועדת החקירה קמה. בשבוע שעבר הופיעו באריכות שני האישים בפני ועדת החקירה. כל אחד טרח להחוויר לוועדה את כל חטאי השני, חורק עליו בוץ מלוא־חופן. כל אחד הטיל את האשמה בזולתו. הוא עצמו — מעשיו כשלג ילבינו.

ביטוח

לפני כשנה שלחו חברות הביטוח הודעות ללקוחותיהם, שבהן הודיעו שעל המבוטחים להשליש מיד כמה אלפי שקלים לקופות החברה, כדי שלא ייקלעו — חס וחלילה — לתת־ביטוח רכבם. הסיבה למהלך — לפי דברי חברות הביטוח — היתה שערך הרכב עלה, ולכן במקרה של נזק, לא תוכל החברה לשלם את מלוא הערך.

היו תמימים ששילמו, כי מה יעשה מבוטח, אשר קיבל לביתו הודעה שכזו, המנוסחת כחצי־איום. המפקח על הביטוח מילא פיו מים.

התמונה השתנתה ב־180 מעלות בחצי השנה האחרונה. מחירי הרכב יורדים באופן רצוף — אך חברות הביטוח שותקות. אני — למשל — לא קיבלתי כל הודעה מהחברה לגשת אליה, כדי לקבל כמה אלפי שקלים חזרה — כי הרי היום אני נמצא בעודף־ביטוח, והם חייבים לי כסף. גם הפעם ממלא יהודה דרורי, המפקח על הביטוח, את פיו מים. חוזר הגישה הרגילה, כל עוד שהמדיניות משרתת את חברות־הביטוח, תוך כדי פגיעה בלקוחות — הכל כשר.

צהריים

איך החוסילתים? שאל אותי בין שיחו ההפסקה בין מנה ראשונה לשנייה. ישבתי באחת המסעדות היותר טובות בתל־אביב. מאורח לתעשיין, המנסה לשכנע אותי מדוע כל בעיותיו נובעות ממדיניותה הכושלת של הממשלה.

אני מנסה לאכול, אך לא מרגיש בטעם. "הם הבטיחו לי הזמנות. אך לא עמדו בהבטחתם. עבור המעט שהזמינו שילמו באיחור של חצי שנה. תכתוב על זה מחר?" אני מנסה לומר לו, שצריך לבדוק. לשאול גם את הצד השני. אך הוא בשלו: "הם שונאים אותי ואת התעשייה. הם רוצים להרוס אותי". הגיעה המנה העיקרית. הוא אוכל במלוא הפה, וממשיך: "אני עומד להפסיד את כל כספי". כולל האמריקאית המהודרת שחונה בחוץ, אני שואל? "כך" הוא משיב.

אני מרגיש שכל נגיסה נוספת, מכניסה אותי עמוק יותר לקשר הנרקם בינינו. אני מכווץ בכיסא, לא מסוגל להכניס את המזלג לפה. אתה לא רעב? לא. כנראה שצדק מי שאמר — No free lunches.

קורי הרשת של קופ"ח מכבי

מכבי החליטה להקים בתי־מרקחת משלה, אך התרחקה בהדרגה מהתכנון המקורי, ככל שריח הרווחים החל לקסום לה

מאת יפעת נבו

כאשר החליטה קופ"ח מכבי להקים בתי־מרקחת משלה, היתה ראויה לצל"ש ציבורי. לא רק משום שכוונתה הוצגה כצעד ציבורי היו להשתחוות מה שהמנכ"ל שלה, רפי רותר, כינה "התאוננות של הסתדרות הרוקחים", אלא בעיקר משום שקופה קטנה זו הצליחה — כמעט — לכופף את אחת הגילדות החזקות במדינה. מכבי הביאה לכך, שהסתדרות הרוקחים, שפעלה בהצלחה לשמירת [illegible] של הרוקחים, שבמסגרתה יבוצעו מיבצעי הוזלה למכירת מוצרים חד־תוליים בכל בתי־מרקחת.

מה שקרה בארבעת החודשים, שחלפו מאז הוחלט בהנהלת מכבי על האופציה של "רשת בתי־מרקחת" התרחק, לטרבה ולצער, מן התמריס המקורי. שר הבריאות, משה גור, הי־מנת זאת כשאמר, ש"מישהו מהצדדים טיפס על עץ גבוה מדי". הוא סירב לומר אם כוונתו לקופ"ח מכבי או לרוקחים, בתקווה שהסבר מיותר.

כדי להבין כיצד התהפכו היוצרות אצל שני השותפים להתגוששות העכורה, טוב להיזכר גם במחלוקת של הסתדרות הרוקחים בפרשת מאבקה — לפני 5 שנים — של "אלבא" בים, בהנהלתו של הרוקח אבי רז, שעניינה היה מאבק להורדת מחירי התרופות.

רז הודיע אז לציבור על הורדת מחירי־תרופות ומוצרים אחרים בשיעור של 20 ל־30 אחוז. הוא טען, כי החוק מחייב אותו ליטול רווח בשיעור כ־30 אחוז, ואת זאת הוא עושה. אבל לצורך חישוב הרווח הוא מנה גם את התמריצים הכספיים, שקיבל מיצרנים ומיבואנים [illegible] כך יצא, שהוא מכר מוצרים [illegible] מחירים תלולה. רז הוזהר אז, כי אם לא יעלה מחירים — ייתבע על הפרת חוק. בלית־ברירה, הוחזר רז ורשת "אלבא" לחיק הסתדרות הרוקחים. אך הציבור נהנה עד היום משיטות המסחר שלה, המוזילות מחירים של מוצרים שאינם תרופות.

לאחר שמשבר הרוקחים עם מכבי הגיע לשבר כמעט, החליטו בעלי בתי־המרקחת לאמץ את שיטתו של רז. הם החליטו על הקמת חברת־רכש לריכוז קניות. בתחילה של מוצרים פרה־פרמצבטיים כמו קוסמטיקה, בקבוקים, מכשור רפואי וחיתולים, ולאחר מכן יוחזרו לרכש מרוכז של תרופות. כמו כן הוחלט, שכל בתי־המרקחת יהיו חברים ברשת, שבה יבוצעו מיבצעי הוזלה, כלומר: רוקחות כמסחר תוסס.

האמרות המחירים בגין האינפלציה הכניסו את קופ"ח מכבי למלכוד. הקופה השנייה בגודלה בישראל היתה היחידה ערוכה, ששירות אספקת התרופות שלה למבוטחים נעשה כולו בידי גורמים פרטיים.

הגא סביר להניח, שהנהלת מכבי החלה לחשוב על הקמת רשת־בתי־מרקחת משלה, כדי שתוכל להעניק ולספק למבוטחיה שירות תרופתי במחירים סבירים, בלי שתיפול במלכודות האמ־רות המחירים. היא הפעילה את זכותה החוקית לפתוח בתי־מרקחת משלה, כמוסד רפואי ציבורי. היא התקשרה עם חברת ק., כדי שזו תבצע רכש מרוכז של תרופות לבתי־המרקחת של הרשת. לק, הכנסה קבועה בשיעור 50 אלף דולר ועוד רבע מההכנסות, שיושגו ממכירת תרופות. רבע זה יגיע, לפי הערכת הנהלת מכבי, לכ־65 אלף דולר נוספים בחודש (לפי חיסכון של 3 מיליון דולר בשנה).

אם ניתן להתייחס בהבנה להתקשרות עם חברה חיצונית לצורך הקמת הרשת — למרות שמדובר בהתקשרות לחמש שנים — הרי עניין השיתוף ב־רווחים מעורר תמיהה, אם להשתמש בלשון המעטה. אם המהלך בתחילתו בא כדי להבטיח, שמכבי תוכל לעמוד כנגד "מחסנות בתי־מרקחת", הרי לא ברור כיצד קופה ציבורית, המוגדרת כמוסד ללא כוונות רווח, מקימה רשת בתי־מרקחת, שחייבת להיות רווחית. זו לא היתה מגמה סמויה. היא הופיעה בהסכמים שעליהם חתומה מכבי, ולא רק עם חברת ק'.

בהסכם שלה עם רשת סופרפארם, לדוגמה, התחייבה הקופה הציבורית לתת לרשת המסחרית זכות לנהל את בתי־מרקחת של הקופה, ביניהם לפתוח ארבעה בלב תל־אביב, כאשר מכבי נהנית מעמלה של 12 אחוז ממחזור המכירות של התרופות. הקוצים באליה: ראשית, בתי המרקחת של מכבי מוכרים גם מוצרים שאינם תרופות. כך יוצא, שרשת סופרפארם תעשה רווחים ממוצרים אלה, בלי לשלם למכבי אגורה אחת. כאשר כספי המבוטחים של הקופה הם שימנו את הקמת אותם בתי־מרקחת.

שנית, וחמור אף יותר: בסעיף 8 להסכם נאמר במפורש, כי מחירי התרופות לציבור חברי הקופה באותם בתי מרקחת יהיה "המחיר האחיד". כיוון שמכבי נכנסה להתקשרויות דו־מות עם עוד כמה בתי־מרקחת, מסתבר, כי ההסכמות בשיעור של כשלושה מיליון דולר לשנה, ייכנסו בחלקם לכיסן של החברות המתקשרות. מכל מקום, הם לא ישמשו להורדת מחירי התרופות לחבר הקופה.

האירוניה בכל המהלך הזה נעוצה בעובדה, שמכבי, כמוסד ללא כוונות רווח, זכאית על־פי דין למכור לחבריה תרופות שלא על־פי המחיר האחיד. קופת חולים ההסתדרותית, להשוואה, דווקא מוכרת לחבריה תרופות (שאינן חייבות במירשם רופא) במחירים זולים בהרבה מאלה של "המחיר האחיד".

המגמה: עשיית רווחים

הקופה, שעשתה חיל במתן שבנתה על שירות חופשי לחבריה ב־רופאים ובאספקת תרופות, מילכדה את עצמה לתוך מסגרת של פחות מרבע מ־400 בתי המרקחת, שעמדו לרשות חברי הקופה לפני המשבר. ובכלל הסכמיה עם סופרפארם ואחרים תוכל להגיע לכל היותר ל־200 בתי מרקחת. קרי: מחצית מהיקף השירות המקורי. התוצאה הבלתי־נמנעת היא תורים ארוכים, תרופות ש"אזלו וי־גיעו מחר".

מדוע עברה מכבי לנתיב של עשיית רווחים? בדו"ח מבקר המדינה משנת 1982 נכתב, כי באותה שנה "שינתה הקופה את אופי השקעותיה באופן מהותי לכיוון של סיכון גדול יותר". אחד מאפיקי הסיכון היו מניות בנקים, שבהן החזיקה הקופה בהיקף של 94.3 מיליון שקל. העובדה, שב־הנהלת מכבי מצדיקים את ההתקשרות המאוד יקרה עם חברת ק. משום שהפרויקט הוא "ריווחי", מחזקת את ההנחה, שריח הרווחים החל לקסום במסדרונות הקופה.

למעשה, יודעים גם בהנהלת מכבי כי כוח המשיכה של הקופה היה נעוץ במשך כל השנים בחופש הבחירה של הרופא ובית־המרקחת. כך השכילה מכבי למשוך אליה מבוטחים מקופות אחרות, בעיקר מן הקופה ההסתדרותית, שנפשם נקעה מהתורים האינסופיים לרופא ולקבלת תרופה. האנשים שעברו למכבי הם הם בעיקרם צעירים (יחסית) בעלי רמת הכנסה בינונית ומעלה. שתי תכונות, המוזילות באופן ניכר את הוצאות הביטוח.

אך נראה, כי בהנהלת מכבי מתעלמים ממאפיין אחד של אותם אנשים: עידנותם לרמת שירות, נכונותם לשלם בעדה יותר, והעזתם לשנות קופה. תכונות אלה, כך סביר היה להניח, [illegible] אלה.

הכהניזם והבטלניזם של הכנסת

מאת ד"ר זאב סגל

החלטת בג"ץ המחייבת את נשיאות הכנסת להניח על שולחן הבית את הצעות החוק הגזעניות של חה"כ כהנא מבוססת על ההסדר המשפטי הקיים. הכנסת מוסמכת וחייבת לשנות את המסגרת הנוכחית ולהתאימה לעקרונותיה שלה עצמה

בית־המשפט העליון קנה לעצמו, זה מכבר, שם כמעוזו של האזרח וכמגינם של עקרונות יסוד דמוקרטיים. על רקע זה ניתן להבין את הציפיה הציבורית לכך שבית־המשפט ימלא את שהחסיר המחוקק, ושהוא זה שיעמוד היכן שהמחוקק איננו מסוגל, או אינו רוצה, לעמוד. במקרים מסויימים היתה לציפיה זו על מה לסמוך, ובמקרים אחרים לא ראה עצמו בית־המשפט מוסמך למלא את החלל שהותיר הגוף המחוקק. גבולותיה של "החקיקה השיפוטית" נהירים למשפטנים העוסקים בכך. אך אין הם מובנים תמיד לציבור בכללו. חוסר ההבנה הציבורית לדרכה של השפיטה גדל, ככל שזו עוסקת בניגוד למוסכמה החברתית שנתגבשה בקרב הציבור בכללו.

כך אירע בעת שבית־המשפט העליון החליט להכשיר את התמודדותה בבחירות לכנסת האחת־עשרה של רשימת "כך" ואת בשעה שהמחוקק הסתפק בקביעת דרישות פורמליות בלבד בפני הרשימות המתמודדות. חברי כנסת שלא ראו חובה לעצמם להתמודד עם הנושא, בטרם הבחירות, מצאו עצמם "כופתנים" לנוכח פסיקת בית־המשפט שהופתעה במידה רבה מגישתו של המחוקק שלה כפוף גם בית־המשפט העליון. אותה גישה של ביקורת, בלתי מוצדקת ביסודה, נשמעת גם עתה מצד המתנגדים לפסיקת בג"ץ שנשיאות הכנסת איננה מוסמכת שלא להניח על שולחן הכנסת את הצעות החוק של חבר־הכנסת מאיר כהנא, שבית־המשפט ראה בהן הצעות "עוינות וזכרונות מחרידים, שיש בהן כדי לפגוע באופי הדמוקרטי של מדינת ישראל" (בג"ץ 742/84).

אין להכחיש שפרשנותו של בית־המשפט את הדין במקרה זה היא פורמליסטית משהו, אולי שלא כדרכו בהכרעות אחרות. ייתכן גם שניתן היה לנקוט פרשנות שונה, תוך היזקקות למה שקרוי בפסיקה "ערכיה המקובלים של שיטתנו המשפטית", ולהגיע לתוצאה אחרת. אולם עיון בהחלטה מראה שבית־המשפט, מפי השופט אהרן ברק, פעל על־פי אמות המידה השיפוטיות המקובלות, שלפיהן בהיות מטרת החקיקה ברורה, יש לפעול לאורה, מבלי לפגוע בעקרונות אחרים. פרשנות תקנון הכנסת, כפי שהוא, הביאה את כל השופטים למסקנה שלפיה אין לנשיאות הכנסת סמכות "שלא לאשר הצעת חוק בשל הסתייגות, ולו הגדה ביותר, מהתוכן הפוליטי־חברתי של ההצעה".

אלא שבית־המשפט ביסס את מסקנתו זו על ניתוח סמכות האישור של נשיאות הכנסת, כפי שהיא קבועה בתקנון הכנסת הנוכחי, וכפי שהיא אמורה "במסגרת המשפטית הקיימת". בניגוד למה שניתן היה להסיק מדיון חים שנים על פסק־הדין, בית־המשפט לא הצדיק את המצב הקיים בבחינת "הדין הרצוי", וביסס את גישתו על אדני "הדין המצוי", כפי שהוא. בית־המשפט הצהיר, מפורשות, והדגיש כי גישתו מבוססת על ההסדר הקיים, וכי "הכנסת רשאית לשנות הסדר זה, ובכך להצר או להרחיב את כוחו של חבר הכנסת היחיד להניע את גלגלי החקיקה של הכנסת". לגבי הגישה הרצויה, אמרו השופטים, שאין הם מביעים כל עמדה.

העובדות המצערות, לדעתי, הן שהכנסת היתה מודעת זה מכבר להצעות החוק של חבר־הכנסת כהנא, כשהיא מגלה למול הכוונים בפלגיהם פרלמנטריים. הצעותיו של כהנא הועלו עוד לפני חודשים מספר, ונשיאות הכנסת החליטה שלא להניחן על שולחן הכנסת. משהוגשה עתירה לבג"ץ, היה צריך להיות ברור לעורמי הכנסת שקבלתה היא בגדר אפשרות סבירה. הכנסת יכולה היתה לדאוג כבר מזמן לשינוי התקנון, ולו עשתה כן לא היה נחשב הדבר כפגיעה ב־רשות השופטת, אף־על־פי שהליך בעניין היה "תלוי ועומד" בפני בית־המשפט. מוסכמה כי יכולה היתה להיות בכך פגיעה בעקרון ה"סוב יודיצה", מבוססת על הבנה בלתי־ראויה של עקרון זה.

בכל מקרה: הכנסת מוסמכת וחייבת לפעול עתה בלא דיחוי. ועדת הכנסת היא הגוף המוסמך להציע לכנסת לשנות את התקנון, כך שלא תונח על שולחן הכנסת הצעת חוק שיש בה משום "שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינתו של העם היהודי, שלילת האופי הדמוקרטי של המדינה, או הסתה לגזענות". הסמכת נשיאות הכנסת שלא להניח על שולחן הכנסת הצעת חוק כאמור, תיתן ביטוי לקביעתה החוקית של הכנסת עצמה, כפי שנקבעה בחקיקה בחודש אוגוסט השנה. הכנסת, כידוע, קיבלה תיקון לחוק יסוד הכנסת שלפיו ימנע שי־תופה בבחירות של רשימת מועמדים, אם יש במטרותיה או במעשיה, במפורש או במשתמע, אחד מאלה הדברים שנימנו לעיל. השארת המצב על כנו, שבו נתקבל תיקון כאמור מצד אחד, ואילו מצד שני תדון הכנסת בהצעות חוק שיסודן בהפרת העקרונות האמורים, הינו מצב שאין הדעת סובלתו.

ייתכן שימצא מי שיטען ששינוי התקנון, ברוח האמורה, יתן בידי נשיאות הכנסת כוח רחב מדי. טיעון זה נכון גם לגבי הסמכתה של ועדת הבחירות המרכזית, שהיא גוף פוליטי, לפסול רשימת מועמדים מן הטעמים האמורים לעיל. אלא שכאמור החליטה הכנסת לשנות את החוק, שהיה קיים מאז קום המדינה, בשל תופעות שטרם ידענו כמותן. מה שחייב את שינוי הדין לגבי התמודדות בבחירות, נכון גם לגבי מה שנוגע להצעות החוק שראויות להידון בבית־הנבחרים של המדינה. כשם שהחלטת ועדת הב־חירות המרכזית נתונה לביקורתו של בית־המשפט העליון, כך תהא החלטתה של נשיאות הכנסת נתונה לפיקוחו של בית־המשפט הגבוה לצדק. לו צריך היה בית־המשפט לדון בעתירתו של כהנא, על־פי תקנון שהנו ברוח האמורה, ניתן להניח שהיה דוחה עתירה כנגד פסילת הצעות חוק, שנראו לשופטים כ"פוגעות בעקרונות יסוד של משטרנו החוקתי".

ועדת הכנסת חייבת עתה, ללא כל דיחוי, להחליט על הגשתה למליאת הכנסת של הצעה לתיקון התקנון ברוח המתחייבת מן העקרונות ש־נקבעו על־ידי הכנסת בחקיקתה. ועדת הכנסת רשאית להחליט על "צורת דיון החורגת מהוראות התקנון", ובכך "לחסוך" את תקופת הזמן של ארבעה עשר הימים שחייבים לחלוף בטרם יכולה ועדת הכנסת להניח את הצעתה להכרעה במליאת הכנסת. אפילו ייראה שתקופת זמן זו חייבת לחלוף, כדי שיוכל כל חבר־כנסת להשיג על ההחלטה, הרי שזו צריכה להיות תקופה המירבית לעיכוב אפשרי. החוק, שנתקבל בכנסת לאחר ויכוחים רבים, די בו כדי לשמש גם מסמך להודעת הכנסת בדבר הצורך הראוי לשינוי התקנון הקיים.

החלטה מיידית של ועדת הכנסת להגיש הצעת תיקון לתקנון, ואפילו תוך קשירת התקופה להגשת השגות להודעה, תוכל להועיל ליו"ר הכנסת לצאת מן המיצר שבו הוא נתון, עת אין הוא מוכן לתת ידו לאישור הצעות החוק של חה"כ כהנא, כאמור בפסיקת בית־המשפט העליון. החלטה כאמור יכולה להיות טעם מצדיק לעיכוב בביצוע החלטת בית־המשפט, מבלי לפגוע בכבודה של הערכאה העליונה. בית־המשפט לא הצהיר על חובתה של נשיאות הכנסת לאשר את ההצעות באופן מיידי, ולהניחן על שולחן הכנסת, ללא דיחוי. התקנון, אף הוא, איננו קובע מסגרות זמן נוקשות לאישורה של הצעת חוק פרטית, ויכול יו"ר הכנסת להיאחז גם בכך.

כבודה של הכנסת, וערכיה הדמוקרטיים של שיטתנו המשפטית, מחייבים שהצעותיו הגזעניות של חה"כ כהנא לא יונחו על שולחנה של כנסת ישראל. הכנסת צריכה לעשות דבר אחד: לפעול בהחלטיות ובמהירות.

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

אפרים, תבוא מחר

שוב נדחה הדיון בצנזורה ב"אפרים חוזר לצבא", באשמת הנהלת התיאטרון

מחזאי ישראלי, אם אינו הנוך לדין, לא סובל אמנם מרי, שכן כל מחזה באיכות סבירה מוצא את דרכו אל הבמה. אך כל מחזאי שמח כשהוא יודע שבתאריך מסוים המחזה שלו נכנס לחזרות. כיוון שאין הרבה מחזאים (חוץ מלוין) שחיים מכתיבת מחזות מתאם לו המחזאי חופשה ממקום עבודתו למועדי החזרות ולוקח נשימה עמוקה של תקווה.

כך עשה גם יצחק לאור, כשתיאטרון חיפה קבע שמחזהו "אפרים חוזר לצבא" ייכנס לחזרות בראשית נובמבר. אלא שאז באה המועצה לביקורת סרטים ומחזות ושיבשה את התכניות. בראשית ספטמבר פסלה המועצה את המחזה בשלמותו מסיבות פוליטיות מובהקות שנומקו במפורש בכתב. סברתי אז שתיאטרון חיפה ייצא כאן למלחמה חזיתית למען הצגת המחזה וחופש הביטוי. ויש לו תנאי פתיחה מצוינים. אמרתי אז שזהו אחד מאותם מקרים שבהם התיאטרון אינו חייב לפעול בלחץ זמן והוא יכול למצות את כל ההליכים התקינים, העשויים להגיע עד לפנייה לבג"ץ לפני תחילת החזרות, ותוך הבאת כל השיקולים בחשבון.

כשאמרתי זאת לא תארתי לעצמי שתיאטרון חיפה עצמו, שאמור להיות מעוניין גם להציג את המחזה (אם הוא מאמין באיכותו) וגם להאבק בצנזורה ינקוט בטקטיקה של כך הריפה. הנהלת התיאטרון קיבלה את הודעת הפסילה, עשתה את כל הרעשים הצפויים בכלי התקשורת. המנכ"ל נועם סמל נסע לארצות הברית בענייני התיאטרון. הוא חזר, אבל לא מיהר להגיש ערעור לצנזורה. אולי התמהמה מפני שסבר שאין טעם להגיש ערעור כל עוד יו"ר המועצה יהושע יוסטמן נמצא בחו"ל. היו גם חגים. יוסטמן חזר ב־10 באוקטובר והערעור המנומק הוגש בסופו של דבר, כנראה, ב־17 באוקטובר. מועד הדיון נקבע ל־4 בנובמבר.

אלא שאז יצא אחד המנהלים האמנותיים של תיאטרון חיפה, יהושע סובול, לחוץ לארץ, כדי לטפל בשורת בכורות מחזותיו בגרמניה. כבר כשיצא היה ידוע למתי יועד הדיון ב"אפרים חוזר לצבא", אבל שיבתו נועדה ליום לפני הדיון, וברגע האחרון (למה ברגע האחרון?) התברר שהוא חוזר ארצה רק אחרי הדיון. הדיון נדחה ל־25 בנובמבר. לאור זאת קשה לאמר שהנהלת תיאטרון חיפה עשתה את הכל כדי לשנות את הוולכת הצנזורה. היא עשתה את ... לא מה שהייתי מצפה מאנשים המאמינים בכוחו של תיאטרון.

בינתיים לא נכנס, כמובן, "אפרים חוזר לצבא" לחזרות. תיאטרון אינו יכול לחכות למחזה אחד וחודשים נמשכים הלאה. חודשים עברו בלי התקדמות מעשית בעניין. כרגע אין שום מועד ברור לתחילת העבודה על המחזה. יש כל הסיכויים שעניין זה אכן יגיע לבג"ץ, שבוודאי אינו חייב להיות קשור למועדי חזרות של תיאטרון, ובוודאי יש לו עניינים חשובים יותר על סדר היום העמוס שלו. אבל אילו הנהלת תיאטרון חיפה עשתה את כל מה שהיא יכולה מצדה לפחות היינו כבר נמצאים בשלב הזה, שבו להנהלת התיאטרון אין שליטה על לוח הזמנים.

אדם לאדם חתול

"חתול" – מחזה יחיד מאת מנחם עיני, בהשתתפותו. בימוי: אבי להיות. מוסיקה: נחום פרשקוביץ. ליווי ליד המסנתר: עופר פורטוגלי.

למנחם עיני נוכחות גמישה המאפשרת לו לעצב חתול אנושי למדי, ואולי נוכחות זו גרמה לו לכתוב מחזה יחיד על חתול אשפתות אנושי לגמרי, החי בצל ביתו של סופר המתקתק על מכונת כתיבה. החתול נושא מתלונן אהבה והופס עצמים על תשע נשמות החתול בכמה פרקים, מתאר את הרפתקאותיו עם נקבות הזכרים ומדי פעם פורץ בזמר.

הטרוניה שלו היא כמובן אל אותו סופר המתקתק במכונת כתיבה מבלי לשים לב למצוקותיו של החתול ועל חיי החתול עצמם. לא פלא שאחרי רואה בין הסופר של החתול (זה החתול אנושי בידור, הוא יודע גם סטפס) מתחיל החתול עצמו לכתוב במכונת כתיבה. נשמת הסופר מתמזגת בנשמת החתול (או אולי להיפך).

הבעיה היא שמעבר לנכונות הגמישה והסימפאטית אין לעיני הרבה מה להציע בערב יחיד זה. קולו אינו מסוג אותם קולות שהקהל יישאר דרוך זמן רב להקשיב לו בשיר, והטקסט אינו מצליח להעמיק מעבר לשבלונות מילוליות על סף הפיוט. קשה להיות חתול כשחוץ מן הגמישות אין לך מספיק טקסט שיביע משהו מרתק יותר על החתול בעל נשמת האדם או על האדם בעל נשמת החתול.

צעיר בן 77

כנר הג'ז סטפן גראפלי מגיע להופעות בארץ בסוף החודש

אחד הדברים הקשים ביותר לשינוי הם הרגלי החשיבה שלנו. כך, למשל, הג'ז הוא בתמונת העולם שלנו, המוסיקה של האנשים הצעירים. העובדה שלדור הג'ז שייכים הצעירים של שנות העשרים והשלושים של המאה הזאת לא מצליחה לשנות את תפיסתנו זו. גם כשאנו רואים גברים קשישים, עם שערות שיבה, כרסים וקרחות עומדים על הבמה ומנגנים, אנחנו ממשיכים לראות במוסיקה שהם מנגנים "מוסיקה של צעירים".

סטפן גראפלי הוא אחד המוזיקאים האחרונים של דור ראשוני הג'ז. הוא התחיל לנגן ג'ז בכינור עוד בשנות השלושים, בצרפת, שם הקים יחד עם הגיטריסט דיאנגו ריינהארט את "החמישיה החמה". צרפת — וביחוד פאריז — שבין המלחמות היתה המקום אליו ברחו אותם מוסיקאים שלא מצאו את מקומם במימסד התרבותי והמוסיקאלי של ארצות הברית. הג'ז היה שם פופולארי, ואולי אפשר לומר שהיה פופולארי ו"נחשב" יותר מאשר באמריקה שבה, בנוסף על היותו "חדשני", אולי לא מובן ובוודאי "בידור" (להבדיל מ"תרבות"), היה הג'ז גם בעיקרו של דבר מוסיקה של שחורים. בצרפת לא כל כך הבדילו בין שחור ולבן.

גם הכלי בו גראפלי מנגן קשור בדימוי שלנו במוסיקה "קלאסית". כלומר זו שאינה בידורית. לא תשנה את הדימוי שלנו העובדה שכשפגניני שבה לב בכינורו היתה זו הופעת בידור שסחפה המונים על אותו בסיס רגשי שבגללו מתעלפות ילדות למראהו של בוי ג'ורג'. לא תשנה את הדימוי גם העובדה שיש לכינור תכונות ההופכות אותו לכלי ג'ז מעולה: זהו כלי גמיש ביותר המאפשר לנגן מעולה "לעקם" טונים לרבעים ולשלישים, ליצור הרמוניות אופייניות לג'ז, והוא כמעט מזמין את העיטורים מסביב למנגינה. גם אם נדע שגראפלי לא היה האיננו כנר הג'ז היחיד (סטאף סמית' או ריי ננס ניגנו ג'ז בכינור בארצות הברית כבר בשנות הארבעים), הרי עדיין נראה הכינור בג'ז כדבר מעט יוצא דופן.

את שנות המלחמה בילה גראפלי באנגליה, שם ניגן עם הפסנתרן העיוור ג'ורג' שירינג. גראפלי מספר שבזמן האפלה (בגלל ההפצצות) היה שירינג העיוור מוביל את גראפלי ביתה. אחרי המלחמה פרץ גראפלי לכל העולם, הוא הקליט ומקליט כמעט עם כל גדולי הג'ז. הדיסקוגרפיה שלו כוללת הקלטות עם אוסקאר פיטרסון, ביל קולמן ורבים אחרים. כך הקליט אלבום עם עוד שלושה כנרי ג'ז (סטאף סמית', ג'ן ונוטי וז'אן לוק פונטי) ולמרות שהיה זקן מהם, יכול להם בחן ובקלות. בשנות השבעים הקליט שלושה אלבומים עם יהודי מנוחין. באותם אלבומים הנעימים מאוד לאוזן אפשר לשמוע שלמנוחין יש צליל יפה, אבל הוא מנגן את מה שכתוב לו בתווים, ואילו בנגינה של גראפלי "אין לדבר משמעות אלא אם כן יש לזה סווינג" — כשם הנעימה של דיוק אלינגטון. וכשגראפלי מנגן יש לזה סווינג.

לארץ הוא מגיע — זו הפעם הראשונה — עם גיטריסט ובס. להקת ג'ז ללא תופים יכולה גם היא להישמע חידוש למי שאינו אמון על המוסיקה הזאת, אבל כך ניגנו ג'ז פעם, התופים הם לא הכרח, כשיש באס שנותן את הקצב. אני יכול רק לקוות שהאמרגנים בארץ יעמידו גם פסנתר על הבמה. שכן גראפלי הוא גם מלחין וגם פסנתרן נעים מאוד לשמיעה. למרות שהג'ז הוא "מוסיקה של צעירים" יש לציין שהקהל יהיה יותר מבוגר הפעם. מה שברור שבכל קהל שהוא יהיה גראפלי בן ה־77 הצעיר ביותר ברוחו.

תזמורת ללא מנצח

מאת הרי גולדמב

התזמורת הקאמרית הקיבוצית בהדרכת יאיר קלס באולם צוותא בתל אביב. בשבת. בתכנית יצירות של מוצארט, מנדלסון ודבוז'אק.

ה"סרנאטה נוטורנה" של מוצארט היא מן המקסימות שביצירותיו המוקדמות, והמתיקות השופעת ממנה עשויה להעניק למאזינים עונג חושני ממש. בנגינת התזמורת הקאמרית נעדרו הנגאים המינימאליים להשגת מטרה זו, וכך נשלל מן היצירה עיקר קיסמה. כן נעדרה מן הביצוע התחושה הזוויתית ליצירה זו של "חוויות עשיית המוסיקה". נראה היה, שיאיר קלס אימץ לעצמו חלק מסיסמת המשחקים האולימפיים "מהר יותר, חזק יותר", וריצת האמוק, בעיקר בפרק האחרון, עוררה את הרצון לעצור ולשאול "מה בוער לכם?". אמנם יש לו יכולת לבצע ספיקאטו מהיר ונקי, והתזמורת יכולה לעמוד בהצלחה גם בטמפו המהיר ביותר, אבל כדי להוכיח זאת יש לבחור יצירה אחרת.

לעתים מתגלה הסלקציה ההיסטורית הבוררת את היצירות הפופולאריות מן הנשכחות כמוטעית. כזה הוא גם המקרה של הקונצ'רטו ברה מינור מאת מנדלסון, שאינו מצליח לתפוס את מקומו בתודעת הקהל לצד הקונצ'רטו הידוע במי מינור. האזנה חוזרת לקונצ'רטו ברה מינור אכן מגלה שהוא משעמם ומעייף. הרגעים, שבהם מתגלה מנדלסון ביכולתו המוכרת מ"חלום ליל קיץ" או השמינית, הם מעטים מדי. נגינתו של קלס היתה כמעט ללא רבב, פרט לכמה פלאז'ולטים שלא עלו יפה. אך הוא לא הצליח להפיח רוח־חיים בפעמים המתים של היצירה.

הסרנאדה מאת דבוז'אק היתה סיומו הטוב של הקונצרט. יוסיפו ליצירות הקודמות ניכרו כאן יותר נוחים תינורים בין החלקים השונים, וגם אם העצבה היתה חזקה מדי — הפריע הדבר פחות להנאה.

היתה זו למעשה נגינה ללא מנצח, שכן יאיר קלס היה עסוק רוב הזמן בנגינה, אם כבר ראשון בתזמורת ואם כסולן. ייאמר לשבח התזמורת ועבודת ההכנה, שעשה עימה קלס, שכמעט לא ניכר בנגינה היעדרו של מנצח, והדיוקים המעטים היו בכמות המטוג, שבמבצעים אפשר להתקל גם בביצועים של מנצחים מפורסמים. צלילה של התזמורת, שאין להטיל ספק במקצועיותה ובגישה, היה גדול על האולם. לצהוה ב"צוותא" הוא נשמע חזק מדי. הכינורות חדים מדי והבאסים עבותים מדי. יש להקדיש תשומת־לב לאיזון הנכון בין קבוצות הכלים השונות ה... הספיגה של האולם.

שתי שביעיות בחיפה

מאת יצחק ברום

קונצרט ראשון בסידרת קונצרטים מיוחדים של התזמורת הסימפונית חיפה, שהוקדש למוזיקה קאמרית. בתכנית שביעיה אופ' 20 מאת בטהובן ו"מעשה בחייל" מאת סטרווינסקי בהשתתפות גדעון שמר. להקת הסוליסטים של יורם בוקר והמנצח מאיר ויזל.

ביצוע השביעיה של בטהובן היה שטוח וחדגוני. כלי הנשיפה לא היו מכוונים בדיוק והסך־הכל שנתקבל היה נעדר השראה, אקדמי מדי ויבש — על אף הנגינה היפה כשלעצמה של כל אחד מבין הנגנים. ניצוחו של מאיר ויזל ביצירה זו לא תרם תרומה נראית לעין או נשמעת לאוזן, והיה מיותר.

לעומת זאת, הביצוע הבימתי המלא של "מעשה בחייל" מאת סטרווינסקי ראוי לכל שבח. המנגנון התזמורתי (אם אפשר לכנות שבעה נגנים תזמורת) פעל כאן כמכונה משומנת היטב, בדיוק כפי שסטרווינסקי רצה. ויזל שלט במוסיקה התובענית הזאת ביד בטוחה וכל אחד מבין המבצעים ניגן בווירטואוזיות ומתוך הבנה עמוקה.

האפקט הבימתי, שהושג בזכות משחקם המעולה של יורם בוקר, אורי סנבנים ומרטין פרידמן, השימוש באור אולטרה־סגול ובפעלולים בימתיים שונים, ולבסוף הטכניקה הקולית המצוינת של גדעון שמר, היקנו לביצוע רעננות אותנטית, מתח ומקוריות.

מן הראוי לציין גם את דברי ההסבר של המנצח לפני הקונצרט (נוהג מבורך, שהנהיג המנהל המוסיקלי החדש של התזמורת, סטנלי ספרבר), שהובאו בצורה אינטליגנטית תעימה, מבלי לגלוש למליציות ורבאלית אוסצאטיות מצד אחד או לניסיונות אנאליטיים פרופסיונליים מצד שני.

כשרונות קאמריים צעירים

מאת אורי אפשטיין

קונצרט קאמרי בבית הקונסרבציה הציונית בביצוע שלושה ילדים מיחודים הנגנים הצעירים של המרכז למוסיקה במשכנות שאננים: אוהד בן ארי (11) בפסנתר, מירי בן ארי (14) בכינור ואיריס יורמנר (12) בצ'לו.

כבר בפרק הראשון של השלישיה ברה מזור של היידן, שבכל פשטותה המדומה דורשת קלילות וזרמת ושקיפות קולות ברורות, הצליחו השלושה להתייחס לתוכן וצורה ביחידות נשימה מוסיקות באופן טבעי, ולהטיל הטעמות משמעותיות במקומות המתבקשים. בשלישיה ברה מינור של בטהובן, התבענית הרבה יותר, היו מרגשות גם דראמה ודינמיקה, שעל־אף נוכחות יתר המכוונת של מוסיקאי בגיר – הצ'לן אורי ורדי – נסמכו לא כמצוות אנשים מלומדה אלא כפרי של מעורבות אישית עירנית וחיה.

הרוח הקאמרית, המשקפת את חיבת המוסיקה, חזרה גם לביצוע פרקי הסולו. הפרליוד של הסויטה מס' 1 לצ'לו מאת באך נשמע בידי איריס יורמנר מהודר תיגוח כצליל מקוזל היטב, והיקודיות גמישה בלמה בביצוע הפרקים מתוך סויטה צרפתית של באך בידי אוהד בן ארי, שאפילו בטור זה פרוס של פרק הג'יג לא איבד את נשימתו. למירי בן ארי אפשר היה לאחל, שמורה לא יבחרו למענה יצירת קיטש כמו "שירים שלימטנגו" אימרי של דבוז'אק, אך אפילו בה ידעה לשמור על הבעה לא סנטימנטלית מדי מבלי להתפס לאי־פוק מופרז האריש.

מוזיאון פתוח בתפן

תעשיין ואמן מקימים גן אמנות בתפן. מה בין מוזיאון לאוסף? למי זה טוב?

מאת נילי מנדס

בתחילה היה חזונו של סטף ורטהיימר, שרצה להראות ש"בארץ זה אפשר גם אחרת". החליט להקים "קתדרלה לתעשיה". כי לדבריו תעשיה זה לא דבר שצריך להחזיק אותו "לקירבת המובלה", אלא אפשר לשלב עם מגורים ועם אמנות, וליצור משהו מעבר לכסף, עבור הנשמה. אותו משהו שימשוך אנשים לבוא ולהתיישב במקום.

לכך הצטרף רעיונו של הסופר והעיתונאי עמוס קינן, שלדעתו יש להביא חזרה לישראל מפאריז את הפסלים של אוויגם תלינגר. אם לא את הפסלים עצמם, אזי לפחות את הפסלים שלהם, שכמה מהם כבר נמצאים בדרך לישראל. הוקמה עמותה, עם מועצת מנהלים בת 11 חברים ונכתב התקנון. כמנהל אמנותי של המוזיאון החדש, שנפתח לפני כחצי שנה, נתמנה עמי שביט, שהיה בעבר מנהל מוזיאון חיפה.

כיום מוצגות במקום למעלה משלושים עבודות של אמנים כשמי תומרקין, דליה מאירי, יעקב חפץ, דניאל פראלטה, שושנה הימר ואחרים. בהכנה נמצא תיק, שיכיל מפה עם מיקום הפסלים ודף הסבר לכל אמן. החזון לעתיד רואה את המוזיאון פורץ את גן התעשיה ומתחבר עם כפר ורדים דרך העמק המפריד ביניהם, מרחק של כשני קילומטרים. בכפר ורדים אמור לקום מבנה המוזיאון עצמו.

חתן פרס ישראל לפיסול, יחיאל שמי, החי בתוך הנוף הזה בקיבוץ כברי השכן, סבור ש"פיסול המוצב בחזית הגן אינו פיסול, הצומח באופן אורגאני מתוך הנוף בצורה משוחררת לגמרי מאילוצים. זהו אובייקט פיסול שהוצב בנוף, כמו בפארק הציבורי באני, מתוך קשר למבנה ולמעט השטח הפתוח שישנו וזה אינו מספיק".

הצהרת הכוונות בכתב ובעל־פה מנסה להקיף את כל האפשרויות. בתי־מצינות מדובר על שלב ראשון של הצגת פיסול בנוף, המורכב מפיסול ישראלי עכשווי ושורשי הפיסול הישראלי בעבר. ב"שורשים" מכוון שביט לאוויגם תלינגר, שבמקרה זה מצטמצמת בזרם מסויים, במקרה זה של עבודות "כנעניות".

מגמת השלב השני תהיה להציג חתך של מה שקורה בארץ בפיסול, ובעתיד להציג חתך רוב של העשייה הישראלית באמנות, ולהיכנס גם לשטחים כמו ציור, הדפס, ווידאו ועיצוב. דברים אלה מעוררים תמיהות. אם שואפים להציג חתך של מה שקורה בארץ, הרי צריך להציג עבודה אחת של כל אמן, וזה אינו קיים כבר היום. אם המגמה היא להיכנס לשטחים נוספים במוזיאון פתוח אחד, יוזסל הדבר את ייחודו היום, המוקדש לפיסול בנוף מסויים.

אחד התפקידים המסורתיים של מוזיאון הוא לעסוק ברכישת עבודות מאמנים. הקשיים הכספיים בארץ בשנים האחרונות מצמצמים באופן ניכר את תקציב הרכישה של מוזיאונים. האמנים מוצאים עצמם "תקועים" עם פסלים גדולי־מידות. דליה מאירי אומרת: "90 אחוז מהעבודות שלנו לא נרכשות על ידי הקהל או המוזיאונים. ולכולנו אין אפשרות לעשות פרויקטים בלי מימון."

בינתיים משלם המוזיאון את ההוצאות לעבודות, העשות העבודה במיוחד עבור המקום ואת הוצאת הובלת פסלים שהובאו והתקנתם. לדברי שביט נרכשו כבר עבודות של מרקוח, של אוויגם תלינגר. בחודש הבא — מבטיח שביט — נרכש עבודות נוספת מתרומה שכבר אושרה מקרן תרבות אמריקה־ישראל, שבה הוא מבחן כיו"ר הוועדה לאמנות פלסטית. מנהל הקרן, יוסי שיפמן, מרגיש, שהתרומה, המיועדת לרכישת עבודות עבור מספר מוזיאונים בארץ, לא אושרה עד לכתיבת הדברים.

סטף ורטהיימר רואה זאת אחרת: "לנו ולאמנים יש אינטרסים משותפים. אנו נותנים להם הר עם החרמון מצד אחד וחיפה מצד שני. הם מזמנים לשים את הפסלים שלהם, בתקווה למכירה בעתיד. האינטרס שלהם הוא להציג, והאינטרס שלנו שהם יצירו". יחיאל שמי אינו מקבל את הגישה הזאת: "העבודות המוצגות כאן נתונות יוקרה למקום ולאנשי התעשיה. העובדים ומייצאים מכאן. הם צריכים לתת לאמנים יותר מאשר תצוגה. הרכישה של העבודה היא עיקרון לשמירת מעמד האמן, ועבודה תמורת מימון הפרויקט היא נסיגה."

היוזמה של ורטהיימר היא פרטית. הוא לא ביקש או קיבל עזרה ממשלתית לעניין זה. הוא הקציב 50 אלף דולאר למימון הפעילות. "אבל אני רוצה אותם בחזרה. אני לא נותן כלום לאף אחד". הוא רוצה, שאמנים — לאו דווקא מפורסמים — יבואו לגור במקום ושהוא עצמו יתחיל להחזיר כספים. ביזורייון התבקשו האמנים לשתף פעולה בהקמת המפעל. עמי שביט דיבר על גלריה שתמכור הדפסים, או אימוץ אמנים על ידי מפעלים שישתכנו בגן התעשיה החדש.

שביט מדבר על 10 מפעלים שכל אחד מהם יתרום 1000־2000 דולאר. בפועל קיימים במקום שלושה מפעלים, ושלושה בתיכנון. אודי שיין, המנהל את אחד המפעלים, אומר: "אנחנו מפעל הייטק בתחילת הדרך, ואנו בעצמנו זקוקים לעזרה כדי להתבסס. איני רואה דרך לעזור למוזיאון במכומים מעבר לכמה מאות דולארים".

עצם העובדה, שממלאים שטח ריק בפסלים ולא במתקני־שעשועים היא חשובה. אך האם זוהי עשייה מוזיאונית הכוללת איסוף, שימור, תצוגה ומחקר, או שמא מדובר כאן באוסף פסלים יפה? האם ניתן ליצור כאן אוסף רציני משוחרר מלחצים, המבוסס על מחקר אקדמי, כשברור שהמקום חייב להתפקד מבחינה מסחרית?

אמנות ומסורת על גלגלים

יהודית שחור — "מזרח". מגזרת נייר: ענף מיוחד באמנות העממית

מאת טובי ארבל

תערוכה של אמנות עממית, ששורשיה במסורת, עירונה ומפיירות על פני הארץ על ידי "אמנות לעם".

התערוכה הנוכחית, שמוליכה על גלגלים מנהלת המדור לאמנויות פלסטיות ב"אמנות לעם", הילי גוברין, תדבר בוודאי ללבם של רבים מיוצאי צפון־אפריקה בעיירות הפיתוח. תערוכת "אמנות ומסורת" עוסקת במוטיבים מסורתיים, שעברו מדור לדור בגולה והיו קשורים בדרך־כלל למנהגים מסוגנים, שיש בהם סמלים יהודיים וגם השפעה מקומית. הצופים הפוטנציאליים עשויים לגלות בתערוכה דברים שהם מכירים מבית־הכנסת, מתבי־קודש או תשמישי־קדושה שבבית.

במאה ה־19 ועוד קודם לכן היו אמנים יהודיים כפותים באיסור, המונע עשיית פסל וכל תמונה. לכן התמקדה האמנות בסמלים, הקשורים לשולחן הדתי. תשומת־הלב העיקרית ניתנה לספרי התורה או לרימונים. ענף מיוחד באמנות העממית היו מגזרות הנייר. במזרח אירופה עסקו בכך בחורי ישיבה, שהכינו קישוטים לסוכה או לחג השבועות. בצפון אפריקה כונו עבודות אלה "מנורות", משום שבדרך־כלל נגזרו דיוקנאות של מנורות שבעת הקנים. מלבד המנורה נגזרו גם מגיני־דויד, חמסות, עץ החיים, אריות ונשרים.

מסמלים אלה שאבו שלושה אמנים צעירים את השראתם. יעקב מלכה, יליד מרוקו, החל לעצב תעודות הוקרה לאישים במגזרי מסוגנן, וכיום הוא עוסק בעיצוב חלונות מעוטרים בבנייני ציבור. יהודית שחור היא ילידת ארצות־הברית, שחיתה בקיבוץ נירים והיום גרה בירושלים. היא עוסקת במגזרות, בחלונות ובשטיחי־קיר, שיש בהם אותם סמלים ומוטיבים למזרח ולאו דווקא למקורות שינקה במילוקי. רפאל אבקסיס, יליד מרוקו, מעטר במגזרי־נייר מעוטרים עבודות על קלף טבעי וגם עוסק במגזרות.

תצוגת־הבכורה היתה באולם הכניסה של תיאטרון ירושלים, שהוא אחד המקומות הכי בלתי־אפשריים לקיום תערוכות. משם נודדות 33 העבודות לגוש עציון ולאשקלון, שבקרוקה מלווית תוגתם האחרונה.

הארץ הלוח החדש מעריב

בשיתוף ג'רוסלם פוסט. העיר. כל העיר.

המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א, מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים למסירת מודעות: 371222 ורביקויין בלבד.

מודעות מילים בלוח החדש

בפחות מחצי מחיר

ביום ו' במקום 40.208 שקל עכשיו 19.800 שקל.

ביום חול במקום 30.736 שקל עכשיו 17.200 שקל

דירות למכירה

בזיל! 4½ + גג ובליה, 5' + גג, שקלית 150.000, ביבים 195.000 03-224004

הצעות עבודה

משלוחי מטען בינלאומיים

דירות בשכ"ח

מקררים

רפוי והרזיה

קבלנים מציעים

וילות ובתים

נרשמו לנשואין

המועצה הדתית בית־שאן

הלוח החדש

הארץ

מעריב

THE JERUSALEM POST

העיר

כל העיר

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
952/85	משה בריקת	6.1.80	יהודה בריקת
956/85	עישה איפרגן	5.7.84	יוסף אפרגן
960/85	מכלוף מזרחי	9.3.85	קלאודיה וגנר
961/85	אסתר מזרחי	6.3.80	שושנה כהן
962/85	אסתר מזרחי	12.1.83	אברהם מזרחי
965/85	ברכה הורוביץ	29.8.85	עמוס הורוביץ
967/85	ורדה קול	20.9.83	ציון קול
971/85	נסים שבתאי	25.3.85	שמואל שבתאי
974/85	ברוניה רוסברגר	29.7.85	אלפרד רוסברגר
977/85	ברנרד פרישברג	28.9.82	סגרדה ללזוק
978/85	יהודה גולד	3.7.85	אשר גולד
983/85	יונה שימא	2.3.85	יעקב שימא
986/85	אברהם יתנריין	23.6.85	אסתר גליקשטט
990/85	שרה סטרול	27.3.85	גוסטה לוי
991/85	חביבה סלמן	11.10.75	מרדכי סלמן
996/85	קטלין דמטר	13.2.85	אסתר דורון
997/85	ג'ורג' דמטר	15.10.85	אסתר דורון
צוואות			
963/85	אליהו מזרחי	13.2.83	אברהם מזרחי
964/85	יהושע הלנברג	11.4.85	לאה הלנברג
939/85	שלום אפרמן	25.8.85	שושנה רוזה אפרמן
968/85	אברהם משולם	2.1.84	רפאל משולם
969/85	אולגה מלץ	12.9.85	רות מרץ
972/85	דוד חרמוני	24.7.85	פניה צפורה חרמוני
975/85	פנחס ליטבינובסקי	15.9.85	טל חלויה
979/85	אילנה הרצוג	28.7.85	לאה טאלר
982/85	ד"ר קרול סגרדו	6.7.85	מרים סגרדו
984/85	רגינה קלמר	4.8.85	ד"ר ישראל הלפן
985/85	לאה שטיין	21.7.85	יהודה מאיר צמח
989/85	יחזקאל סאלח	18.7.85	אליהו כהן
992/85	וייסמן אידנה	16.10.85	עו"ד ישראל בר
1001/85	הילדה לובצ'ר	15.5.85	הרולד לובצ'ר

הועדה המקומית לתכנון ובניה עיר אילת

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת, בקשה למתן היתר להקלה חריגה מת.ב.ע. מפורטת מספר 138/03/2.

מהות הבקשה: בניית וילה בשכונת גנים רח' הברוש 26 מגרש 104, בסטיה של 1.55% קומה א', גוש 40076.

שם המבקש: ורינן דוד.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מענין החריגה, ראשי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

ההתנגדויות יש להגיש בכתב למהנדס העיר אילת ת.ד. 14 אילת.

רפי הוכמן, יו"ר הועדה

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

ת.א. 2427/85

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג – 1983

ובענין: פירוק חברת פסגיר בע"מ רח' הירש 14 ב"ב

המבקשות: פולגיר שוקן נייר מקבוצת כור סחר בע"מ ואייר גרף תעשיות בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר י. שגב ו/או א. אדרשטיין ו/או א. פרי (פירסטנברג) מרח' בני משה 17, ת"א.

נמסרת בזה הודעה כי ביום 25 ביולי 1985 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 16 בדצמבר 1985 בשעה 09.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך בכתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בזה.

אסף פרי (פירסטנברג), עו"ד
ב"כ המבקשת

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה צריך השם והמען של האיש או הפירמה והחתימתם או בחתימת בא כוחם. צריכה להמסר או להשלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר בשעה 13.00 של יום 15 בדצמבר 1985.

"שרשים" מרכז ללימודים יהודיים בשיתוף משרד החינוך והתרבות המחלקה לחינוך מבוגרים

מודיעים על סמינר בנושא

"על הטריטוריה"

שרשי המאבק הדתי על ארץ ישראל (יהדות – נצרות – אסלאם)

בצוות המרצים: פרופ' צבי ורבלובסקי, ד"ר אורה לימור, פרופ' עמנואל סיון, פרופ' יהושע פורת, הרב יוחנן פריד, ד"ר אביעזר רביצקי, פרופ' שלום רוזנברג

מועד הסמינר: ט"ז–י"ז בכסלו תשמ"ו, 29–30.11.1985

המקום: בית הארחה "מעלה החמישה", הרי יהודה
הסעה מתל־אביב הלוך ושוב מובטחת

פרטים והרשמה: משרדי אגודת "שרשים", טל' 02-699746, 02-639634
"מועדון מטיילי מעריב", טל' 03-439207, רח' קרליבך 2 תל־אביב

מספר המקומות מוגבל

קיטק
מרכז ישראלי לניהול

המרכז הישראלי לניהול

התחרות הארצית בניהול

נותרו עוד 5 ימים לסיום ההרשמה

196 פרסים אישיים לזוכים: מחשבים, מדפסות, חו"ל, חבילות תוכנה מקצועיות, ספרות ניהולית

בחסות: מטאור דיסקונט, יבם ישראל, עיתון הארץ

האם ייפתחו השערים?

ניתוח הלכי הרוח בצמרת הסובייטית והתייחסותה ל"בעיה היהודית" בוצע על ידי צוות חשיבה של מומחים לנושאים סובייטיים, שדן גם במצבה ובמאפייניה של הקהילה היהודית

מאת גדעון אלון

בכל שקרב מועד פגישת הפסגה בז'נווה בין נשיא ארה"ב רונלד רייגן ומנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב ב־19 בחודש, כן גוברת הסקרנות והציפיה גם השבועות ופיזורי הידיעות המוזלות בתקוות. בדבר האפשרות שראשי הקרמלין עשויים לפתוח את מסך הברזל ולאפשר לרבבות יהודים לצאת.

רומה שמוקדם עדיין לקבוע בצורה חד־משמעית כי אכן צפויה בקרוב תפנית במדיניות הסובייטית כלפי היהודים. קל וחומר קשה, לפי שעה, להעריך אם פגישת הפסגה בז'נווה תוליד פריצת דרך במערכת היחסים הכוללת בין בריה"מ וישראל. אפילו מומחים לנושאים סובייטיים, מתקשים לקבוע בצורה פסקנית אם אנו על סף עידן חדש ביחסי ירושלים־קרמלין.

צוות חשיבה המורכב ממומחים בעלי מוניטין, ניסה באחרונה לנתח את הלכי הרוח במערכת הפוליטית בבריה"מ ואת התייחסותה ל"בעיה היהודית". תוך ניסיון לתרום לעיצובה וגיבושה של אסטרטגיה ישראלית ביחס ליהודי בריה"מ. בתזכיר מפורט – שנוסח בתום שבע ישיבות־עבודה במסגרת קבוצות דיון, ויום עיון בו נכחו היבטים שונים של מצב הקהילה היהודית בבריה"מ וזיהוי הדרכים החלופות לפתיחת השערים – שהוגש לראש הממשלה שמעון פרס ושר החוץ יצחק שמיר, קובע אלכסנדר ליבין (בוגר אוניברסיטת מוסקווה שעלה ארצה ב־1972) כי "הדרג העליון של המערכת הפוליטית הסובייטית נמצא זה שנים מספר במצב של אי יציבות והיעדר כוח הכרעה בענייני מדיניות חוץ ופנים.

אווירה של "טרם הכרעה"

מאז 1982 מודים נציגים סובייטיים בחצי פה על קיומו של ויכוח גדול בדרג העליון. שלושה מזכירים כלליים של המפלגה הקומוניסטית התחלפו, אך ההכרעה טרם נפלה. כל הסימנים מעידים על כך ש"הבעיה היהודית" נמצאת במוקד הוויכוחים בצמרת הסובייטית כמעט 40 שנה. רק על רקע חילוקי דעות, יכול היה הלחץ הבינלאומי בתחילת שנות ה־70 להביא להחלטה לאפשר הגירה יהודית. להערכתו של ליבין, שום לחץ לא היה מועיל בנושא פנים כה רגיש, אילו הצמרת הפוליטית היתה מאוחדת ואיתנה בדעתה שלא להיכנע לגורם חוץ.

טיפול מתמיד של העיתונות הסובייטית בהגירה היהודית, מצביע על המשך הוויכוח בדרגים הגבוהים בנושא זה. למרות ההחלטה שנתקבלה ב־1979 להפסיק בהדרגה את ההגירה, מאידך ממשיכה "הבעיה היהודית" להטריד את החברה הסובייטית המשכילה. ליבין מדגיש כי תסכולה של החברה הסובייטית בעניין היהודי, הוא ביטוי לתסכולו של השלטון. צירוף של אי יציבות פוליטית בדרג העליון, חילוקי דעות בנושא היהודי והישראלי והתסכול הכללסובייטי בעניין היהודי, יוצר מצב, או לפחות אווירה של "טרם הכרעה". להערכתו קיים סיכוי לחידושה של הגירה יהודית ועל ישראל לנסות לשמש גורם כדי להוסיף את העניינים בכיוון הרצוי לה – במצב זה כל גורם נוסף עשוי לגרום לקבלת החלטה מכרעת.

ליבין מציין כי בשנים האחרונות קם בבריה"מ דור חדש של פעילי עליה, למרות הדמוראליזציה שהשתררה בעקבות הצטייה התמנית. תופעה זו מצביעה על קיום עתודה ציונית בין יהודי בריה"מ. פעילים אלה פועלים בתנאים פוליטיים ומוסריים קשים לאין שיעור מן התנאים ששררו לפני תריסר שנים.

דלדול שורות היהודים בבריה"מ

כאשר ליחסי ישראל־בריה"מ מציין ליבין, כי בזמן האחרון יש סימנים של פניה ישירה מצד בריה"מ לישראל בהצעת עיסקה טוטאלית מסוג יהודי בריה"מ תמורת מדינה פלשתינאית. לכן, על הממשלה להיערך לדעתו לאפשרות כזו בהקדם ולהכין הצעת "עיסקה גדולה" לבריה"מ ביוזמתה. כלומר הסכמת ישראל לכינוס ועידה בין־לאומית בהשתתפות בריה"מ על הסדר כללי במזרח התיכון, תמורת הסכם על חידוש היחסים ומתן היתר יציאה ליהודים. להערכתו מו"מ ישיר בין ישראל לבריה"מ יעורר זעם בארה"ב ולכן הזימור הא גדול. עם זאת הוא סבור כי קיום מו"מ בין ישראל לבריה"מ רק יעלה את קרנה של ישראל בעיני ארה"ב, שהשקיעה הון פוליטי וכספי רב בישראל ולא תוותר על ההשקעה רק בגלל הזעם. עליה של מאות אלפי יהודים תשנה גם באופן מהותי את מצבה הביטחוני והפוליטי של ישראל ותחזיב את כושר התמרון שלה.

ד"ר תיאודור פרידגוט, ראש החוג ללימודים רוסיים באוניברסיטה העברית, מדגיש כי אין לדבר כיום על קהילה יהודית בבריה"מ בצורה המקובלת של המלה, כי מספר המוסדות היהודים הרשמיים הוא דל מאוד ואף אחד מהם אינו מתיימר לאחד או לייצג את כל היהודים. הוא מצביע על כך שקיים תהליך הולך וגובר של דלדול שורות היהודים בבריה"מ. המאפיינים של האוכלוסיה היהודית (מקום מגורים בערים הגדולות של בריה"מ האירופית, מעמד חברתי ואינטליגנציה) הביאו מזמן לצמצום הריבוי הטבעי. בנוסף לשחיקה הכרוכה בגיוס קיימת הזולשה בלפלות של הדורות היהודים השורשיים ביותר. יותר ממחצית יהודי גרוזיה וליטא ושליש מיהודי לטביה, כבר עזבו את בריה"מ בשנות ה־70. כן יצאו מרבית יהודי קישינב. אודיסה ולבוב נחלש מאד הריכוז של יהודים בעלי ידיעה בלתי אמצעית בתרבות היהודית, שתרמו רבות לרוח ולהעוה של התעוררות הלאומית היהודית, ולארגון פעולות למען תנועת העליה.

פרידגוט מדגיש שעקב המבנה הדמוגרפי של הציבור היהודי, פחות יהודים צעירים נכנסים למוסדות להשכלה גבוהה ומשתלבים בעבודה מדעית כאשר בעבר. כן מופעלות הגבלות על יהודים, שדרכם לצמרת המדע וההשכלה חסומה, ולכן הם חייבים להסתפק במשרות פחות יוקרתיות ואגב כך מעמד היהודים כקבוצה נשחק. במקביל התעמולה האנטי־יהודית ואנטי־ציונית המתנהלת ביתר שאת בבריה"מ בשנים האחרונות, מגבירה את הזושר הפנימי של הציבור הכללי נגד היהודים והם הופכים לקבוצה שלילית שאין תועלת בקשרי עבודה, חברה ונישואין אתה. להערכתו המדיניות של המשטר הסובייטי היא להחזיק את היהודים בכיוונו, לנסות לנתק את קשריהם עם העולם החיצון ולנסות להחניק כל ניסיון של התארגנות עצמאית על בסיס יהודי.

פרופ' שמואל אטינגר ראש המכון לחקר ותיעוד יהדות מזרח אירופה, מצביע על שלושה גורמים המהווים מקור ללחץ מתמידים המתמידים את מצב היהודים בבריה"מ: התגברות המתחים הלאומיים, התעצמות המתחים בין האומות בתוך בריה"מ והתחזקות האופוזיציה לאידיאולוגיה הרשמית. הוא סבור כי בשל גורמים אלה אין סיכוי בתנאים הנוכחיים שהקיבוץ היהודי בבריה"מ יחולץ ממצבו כקבוצה חשודה, זרה ושפלית לרעה. סיכויי היהודים צעירים לתפוס עמדות בכירות בבריה"מ קלושים ביותר. חלקם הגדול ייאלצו להגר, כשייווצר מצב בין מעצמתי נוח ההגירים יהיו נתונים לחוי אנוסים. עם זאת כל עוד יש מידה של יציבות בשלטון הסובייטי הנוכחי, הוא לא ירשה לפגוע ביהודים פגיעה פיסית בקנה מידה גדול, משום שהוא חושש מכל התפרצות של יזמה המונית.

קבוצה בעלת איכות גבוהה

פרופ' יעקב רואי, מרצה בכיר להיסטוריה רוסית וראש המכון לחקר בריה"מ ומזרח אירופה באוניברסיטת תל־אביב, סבור כי הסיבה האמיתית לניתוק ולאי חידוש היחסים בין בריה"מ לישראל, היא הזיקה ההדדית בין יהודי בריה"מ וישראל והרצון הסובייטי למנוע מהיהודים מגע שוטף וחד עם גורמים ואישים ישראלים שכן היעדר יחסים, לא זו בלבד שאין שגרירות ישראלית במוסקווה אלא גם תיירות, קשרי תרבות וחילופי משלחות אינם קיימים. פרופ' רואי מדגיש כי בריה"מ השקיעה משאבים רבים כדי ליצור מאזן עדיני במזרח התיכון. אך את המנוף העיקרי לפעילותה המדגברת היא מצאה דווקא בסכסוכים האזוריים בכלל ובסכסוך הישראלי־ערבי בפרט. לשון אחרת, בריה"מ הרכיזה את עצמה כמורשת מלחמה ותבכים ולא היה בתפקידה זה כדי להצביע על כישוריה כבורר או כמתווך בעשיית שלום ואף בהשגת הסדר. לא רק ישראל, כי אם גם מצרים, שהיתה בעלת בריתה המרכזית באזור, נגשה בהכרה את הברית עם בריה"מ כאשר זנחה את הכיוון המלחמתי.

לדעתו ישראל איננה יכולה כיום לנהל מו"מ עם בריה"מ בנושא המזרח התיכון בלבד. "לא יעלה על הדעת" – סבור פרופ' רואי – "שגם ממשלה שתהיה משוכנעת (ולא מתוך מקח טעות) כי חייבים לכלול את בריה"מ בתהליך ההסדר, לא תעלה במניה את שאלת יהודי בריה"מ. שכן העניין שיש לישראל ביהודים אלה, הוא עקרוני, אידיאולוגי ומדיני־מעשי. הדאגה ליהודי בריה"מ והעלאתם ארצה יש בהן כדי להמחיש ולממש את מהותה הציונית של המדינה, שהיא הוכחת ההוכה להציל יהודי מצוקה באשר הם ולהוות מקלט עבורם".

פרופ' יחזקאל דרור מן האוניברסיטה העברית בירושלים, סבור כי פתיחת השערים תביא להגדלת האוכלוסיה היהודית של ישראל בקבוצה בעלת איכות גבוהה ולעובדה זו יש משמעות רבה מבחינת יכולת ההגנה הביטחונית של ישראל. כלומר גם בראיה של תורת הביטחון של ישראל. עשוי ויתור על שטחים מסוימים תמורת עליה גדולה להיות כדאי. הוא מבהיר כי אין בכך משום המלצה למסור ולהציע "תשלומים" בעלי משמעות ביטחונית תמורת עליה גדולה מבריה"מ, אך אין טעם לדבר על קדימויות מבלי להבהיר שמתן קדימות להעלאת מספר גדול של יהודי בריה"מ, פירושו להיות נכונים ל"תשלום" בנכסים יקרים, אם כי יש לעשות כל מאמץ לצמצם את התשלום ככל האפשר ולהגבילו לנכסים חשובים פחות.

צוות המומחים גם גיבש שורה ארוכה של הערכות המלצות, שהוגשו לראש הממשלה שמעון פרס, שבמרכזן ההצעות הבאות: לבחון אפשרות להידברות סובייטית־ישראלית מחוץ למסגרת הדרישה הסובייטי־אמריקאי וגם בהשלמה לו. באורח זה תפחת התלות בכוונתו של המימשל האמריקאי לשלם מחיר פוליטי עבור יציאת יהודים. להביא בחשבון מצבים בהם תידרש ישראל לתת עבור יהודים "תמורה" בזירת הסכסוך הישראלי־ערבי. לעקוב באורח שיטתי אחר התפתחויות בזירה הפנים־סובייטית בתחום המאבקים בתוך קבוצות שלטוניות שונות ולהבהיר בכל מגע עם הסובייטים כי למרות החשיבות הרבה שישראל מייחסת לחידוש היחסים הדיפלומטיים, יש עדיפות בזירה לעליה של יהודי בריה"מ לישראל. תוך הדגשה שישראל מעוניינת ומסוגלת לקלוט בתחומה תוך תקופה מוגדרת כל מספר של עולים מבריה"מ.

תיק תיירות / זוהר בלומנקרנץ

מלונות על חוף ימה של תל אביב: שירותי ייצוא לכל דבר

תיירים כיצואנים

ענף התיירות נאבק על מעמדו כענף־יצוא. בשבוע שעבר נפגשו בנפרד נציגי התאחדות המלונות ונציגי איגוד סוכני־התיירות, עם הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון, והעלו בפניו את עמדותיהם. בסוף השבוע התכנסה ועדת הכספים של הכנסת והחליטה על שורה של נושאים, הקשורים לעידוד תנועת תיירות בישראל, שבהם יהנו המלונאים וסוכני־התיירות ממעמד של יצואנים לכל דבר. נושאים אלה יובאו מחר (יום ב') לאישורה הסופי של הוועדה.

ברון מסר לחברי הוועדה, כי יכלול את המלונאים וסוכני התיירות בתקנות הרשות, שיבטלו את תשלום ההיטל בשיעור 15 אחוז על שורה של נושאים כמו תשלום עמלות לסוכני תיירות בחו"ל, הערבות ואחזקת סניפים בחו"ל. לגבי סוכנות התיירות מסר עוד הממונה על הכנסות המדינה, כי אלה המביאים להכנסה שנתית של 500 אלף דולר לתנועת תיירות נכנסת, יזכו גם כן מהפטור.

שבוע קודם לכן דנה בכך ועדת הכספים של הכנסת, שהכריעה בסוף השבוע בגורל החוק הדן בשירותים מיובאים. משרד התיירות התייצב לימינם של גורמי הענף בדרישה להחיל על ענף התיירות את "הפטור על שירותי יצוא". הפטור מפעלי יצוא מהיטל על שירותים מיובאים. במכתב ששיגר מנכ"ל משרד התיירות, רפאל פרבר, לממונה על הכנסות המדינה במשרד האוצר, דרש המנכ"ל להפסיק את "האפליה" הקיימת בהקשר זה כלפי ענף התיירות.

הוא דרש להחיל את הפטור על המגזרים העיקריים בענף, קרי: בתי מלון, כולל אכסניות־נוער וחניוני קמפינג, המומלצים לתיירים על ידי המשרד הממשלתי, סוכני נסיעות מורשים מטעם המשרד, חברות אוטובוסים וחברות להשכרת רכב לנהיגה עצמית, שהן בעלות רישיון בר־תוקף להסעת תיירים, וכן חברות לשיווק בתי־מלון, אשר ימלצו על ידי משרד התיירות. מנכ"ל משרד התיירות הציע בפנייתו להתנות את מתן הפטור לגורמי ענף התיירות במילוי כמה תנאים. ראשית – שהכנסות החברה מתיירות־נכנסת בשנה שקדמה למתן הפטור, לא תפחת מסכום, בשקלים, השווה ל־100 אלף דולר של ארה"ב. שנית – סוכני הנסיעות ימציאו אישור מרואה־חשבון על ההכנסות מתיירות־נכנסת בדולרים, אשר הומרו בבנקים או שולמו לבתי־מלון וחברות להסעת תיירים. "מבחינה טכנית לא נראית כל בעיה מיוחדת, שכן ניתן ליישם לגבי התיירות את הנהלים והטפסים, שגובשו לגבי יצואנים לשם ביצוע החזרים באמצעות תחנות הדיווח של המכס או בכל אופן אחר שיהיה מקובל", כתב פרבר.

על התחומים שבהם לא קיימת עד היום הכרה בגורמי התיירות, כמו המלונאים וסוכני התיירות, כיצואנים לכל דבר, ניתן ללמוד משני מסמכים פנימיים, שהוגשו (בנפרד) לוועדת הכספים של הכנסת על־ידי התאחדות המלונות ואיגוד סוכני התיירות, לקראת הדיון בוועדה. על פי המסמך הפנימי של התאחדות המלונות, שעליו חתום המנכ"ל משה עמיר, חל מה־13 בנובמבר 1984, היטל בשיעור 15 אחוז על כל תשלומי המלונות במט"ח לגורמים בחו"ל, לרבות הוצאות המלונות משיווק וקידום מכירות בחו"ל.

בהצעת־החוק, המונחת לפני חברי ועדת הכספים של הכנסת "אין כל התייחסות למתן פטור מלא או חלקי ליבוא שירותים הקשור במלונות". סוגי התשלומים העיקריים, המשולמים במטבע־חוץ לגורמים בחו"ל, שעליהם מוטל ההיטל, הם עמלות לסוכנות בחו"ל, תשלומים עבור מערכת הזמנות בחו"ל, אחזקת משרדי־מכירות וקידום תיירות בחו"ל, הוצאות פרסום, משכורות לעובדים זרים וישראלים בחו"ל ומשכורות לעובדים זרים בארץ, תמלוגים לחברות ניהול בין־לאומיות; השתתפות במערכות תקשורת בינלאומית של רשת מלונות; תשלום עבור מומחים ויועצים מחו"ל.

"סוגי התשלומים המפורטים הם חלק בלתי־נפרד מהמערכת המסחרית המקובלת בניהול של הגורמים השונים, המשתפים־פעולה באופן קבוע ומתמשך לצורך הבאת תיירים מארץ אחת לשנייה. בחוק המוצע קיימת פגיעה נוספת במערכות השיווק בחו"ל על ידי הטלת ההיטל על כספים המושקעים בחו"ל. אנו מעוניינים לעודד הקמת חברות ומשרדי־מכר בחו"ל, שיהוו בסיס לפעולות השיווק. אין להעלות על הדעת הגבלות כלשהן על תשלומים אלה, שהם הבסיס המוסר לכל פעולה בעלת אופי הדדי בין העוסקים בתיירות. ההיטל משבש נורמות מקובלות, מייקר את כל פעולות עידוד התיירות ושיווקה, ומונע קידום ופיתוח של התיירות לישראל", נאמר במסמך המלונאים.

לעומת זאת, עולה מהמסמך הפנימי של סוכני התיירות, שעליו חתום המנכ"ל אברהם דיים, ואשר הוגש ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ אברהם שפירא, כי "סוכני התיירות משלמים מס מעסיקים, בניגוד לכלל היצרנים־היצואנים במשק; על חלק מהכנסות התייר מוטל מע"מ. גורם יקור בסדר עולה, ככל שהחבילה עסקית יותר. פירוש החוק, שעליו מסתמכת הנהלת אגף המכס להטלת מע"מ על מוצר, הנמכר בחו"ל תמורת מט"ח – אינו הגיוני ואינו מקובל; התקנות הקיימות מאלצות את סוכני התיירות לבצע את תשלומיהם לספקים בארץ בהעברות מט"ח בין השכבות פת"ם. מלבד העיוות העקרוני (הוכחת להשתמש במטבע ישראלי) הנוגד לעיקרי המדיניות הכלכלית החדשה. גורם יקור ניכר של הוצאות ושל עמלות בנקים. הפרשי שער ההיטל של אותו אחד. מצב בלתי־נסבל זה וביטול הפעלת חשבון עו"ש־תיירות־שקלי, שהיווה עד 31 לדצמבר '84 תשובה בדוקה בנדון – מתודעים על ידי מינהל ההכנסות והפיקוח על מט"ח כבעיות טכניות. אך אלו ניתנות לפיתרון. נעתור בעבר ומתדבש של הגורמים לפתרם..." נכתב במסמך הפנימי של סוכני התיירות.

החוק החדש אמור לפגע ב־13 לחודש ואז ייכנסו לתוקפם סעיפי החוק החדש, אשר לא ברור אם יכללו בגורמי ענף התיירות.

הנהלה ויו"ר חדשים לסוכני התיירות

האסיפה הכללית השנתית של איגוד סוכני תיירות לישראל בחרה במושבה השני בשבוע שעבר הנהלה ויו"ר חדשים לכהונה בת שנתיים. כיו"ר האיגוד נבחר רודולף שמואלי. היו"ר היוצא, הרצל שלם, ימשיך לשמש כחבר ההנהלה. שאר חברי ההנהלה: [illegible] מרדכי אלמוג, בנימין ממון וסאלד שרף. אבי פרידמן נזאות לשמש כמנהליף ראשון בהתאם לתקנות. האסיפה הכללית החליטה על הגברת פעולות האיגוד לשם "הכרה בסוכן התיירות כיצואן ובחבילת התייר כמוצר יצוא לכל דבר". לצורך פעולות מתגברת זו, המליצה האסיפה הכללית בפני ההנהלה על העלאת שיעור דמי־החבר, כדי שיעמוד לרשותה תקציב פעולות נאות.

שבוע המלונאות בישראל

שבוע המלונאות, ראשון מסוגו בארץ, ייערך בשבוע הראשון של חודש דצמבר (בין התאריכים 1 עד 8 לדצמבר). במסגרת האירועים של אותו שבוע, ייעשה ניסיון לחשוף את מגזר המלונאות לקהל הרחב. במסגרת אותם אירועים ייערכו אירועים טקסיים כקבלת־פנים חגיגית אצל נשיא המדינה, חיים הרצוג באחד בדצמבר, וקבלות־פנים שונות בבתי־מלון. לצד אירועים אלה ייפתחו בתי־המלון לפני תלמידי בתי־הספר התיכוניים. במיוחד תלמידי כיתות י"א וי"ב לקוחות פוטנציאליים וכעובדים פוטנציאליים. במסגרת אותה פעילות הוצע לקיים הרצאות של מנהלי בתי־מלון בכירים בבתי־ספר תיכוניים. בהרצאות יתואר מגזר המלונאות בארץ ובעולם ויפורט מיגוון המקצועות המרכיבים את המגזר. יום הסיום הרשמי לקהל הרחב נקבע ליום ה־4 בדצמבר.

תיירות בבית ציוני אמריקה

עשרות יצרנים ואמנים הודיעו עד כה להנהלת בית ציוני־אמריקה בתל־אביב, על רצונם להשתתף ביריד מכירות של מוצרי כחול לבן לתיירים. הירידים, המאורגנים בשיתוף עם משרד התיירות, ייערכו מידי שבועיים במקום. מטרתם לאפשר ליצרנים ישראלים למכור את מוצריהם המקוריים לתיירים, במחירים מוזלים.

מנכ"ל בית ציוני אמריקה, יורם קלינר, מסר, כי ישתתפו מפעלי טקסטיל, אופנה, מפעלים לייצור תכשיטים, הפצינרי, תמונות, מתנות, קרמיקה, זכוכית, עץ ותחריטים. האירועים יכללו גם תצוגות אופנה [illegible]

מסקנדינאוויה בעקבות השמש הטוניסית

חורף חמים בטוניס. אלפי תיירים מבלים על חופיה, מתגוררים במלונות מפוארים וזולים, ונהנים מערכת קניות. טוניס נחשבת זה שנים אתר תיירות מועדף בסקנדינאוויה

מאת אליהו זהבי

טוניס, אוקטובר

בשלהי אוקטובר השמש בטוניס חמימה והשמים כחולים. ליד שפת הים החולית של העיר סוסה נופשים אלפי תיירים. החוף החולי נמשך עד הרחק לאופק. רצועת חול ברוחב 200 מטרים מאופק עד אופק. בתי המלון זכו כל אחד לחוף פרטי בלעדי לאורחי המלון. בחוף מוצבים שירותים לתייר האורח ללא תשלום: ספות מרגוע וכסאות נוח. לכל חוף פרטי שירותי מזנון ומלצר הסובב בין הנופשים ומגיש להם בקבוק בירה במחיר 0.50 דולר. משקה קל ב־0.25 דולר, כריך בשר ב־0.60 דולר, קפה בתוספת 1.00 דולר וכד'.

תושבי העיר אינם מטרידים את הנשים החושפות את שדיהן לקרני השמש. בנוסף לחוף ים המצוי במרחק עד 300 מטר מחזית בתי המלון שנבנו לאורך החוף (תוך מתן רווח בין מלון למלון) מצויה בלבו של כל מלון בריכת שחיה המהווה את מוקד החיים החברתיים של המלון. גם כאן מחירי השתיה זולים: קפה 25 סנט, בירה 50 סנט. משעות הבוקר עד שקיעת החמה סרוחות נשים בביקיני על מרצפות השיש המקיפות את אזור הבריכה.

בית המלון – 'סאמארה' – זוכה לכאורה רק לדירוג של 3 כוכבים. אך הוא מקביל ברמתו למלון 4 כוכבים באילת. בכל חדר שירותים צמודים ואמבטיה. לכל חדר מרפסת. קומת המרתף של המלון משמשת לחדרי תורבינים וכיורו. במלון 650 מיטות בבניינים בני שלוש קומות המקיפים את בריכת השחיה. מן החדרים נשקף נוף הים.

בחודש אוקטובר מחיר 'חבילה' של טיסה קופנהאגן־טוניס כולל שהייה של שבוע במלון 'סאמארה' (עם ארוחת בוקר) – 220 דולר. תוספת לחצי פנסיון (ארוחה חמה צהרים או ערב) – רק 10 דולר לכל השבוע. ארוחת הערב כוללת 3 מנות מתוך תפריט המאפשר בחירה.

במטוס "סטרלינג" הממריא מקופנהאגן ונוחת בשדה התעופה מונאסטיר ליד סוסה כל המושבים תפוסים. חברת "צ'ארבורג" מפעילת הטיסה מוכרת ברגע האחרון את חבילת הנופש לטוניס במחיר... 165 דולר. המחיר הזול מתאפשר רק בשל הסכם חכירה רב שנתי עם בית המלון, שכן במחירון הצמוד להדר שאני מקבל – מחיר הלינה ללילה: 15 דולר. טוניס הפכה ל'להיט' במערב אירופה. על דלתות הכניסה למלון סמלי חברות תיירות מסקנדינאוויה, הולנד, מערב גרמניה, אוסטריה. נראה כי תיירים מאיטליה וצרפת – המהווים את המקור הגדול ביותר לתיירות לטוניס, שוהים באזור תיירות אחר.

בסקנדינאוויה מצויה טוניס מזה שנים בין 'עשרת האתרים' המועדפים ביותר. הגם שטוניס נכנסה לשוק רק במחצית שנות ה־70 זכתה כמעט מיידית בהישג שישראל לא זכתה בו על־אף שטיסות שכר לישראל החלו בשנת 1967. מה מושך את התייר לטוניס? מה יכולה טוניס להציע לתייר?

בנוסף לאתרים היסטוריים מימי רומי (חורבות קארתגו, הקולוסיאום של דז'אם) עיקר כח המשיכה הם סיורי הסאפארי לדרום טוניס. אל נאות המדבר של נאפטה, האי ג'רבה, טיוזאר, שוכני המערות במאטמאטה. מחיר סאפארי הנמשך 2 ימים וכולל לינה וכלכלה מלאה ונסיעה בלאנד־רובר: 40 דולר; סאפארי הכולל גם את אזור מדבר סהרה הגובל בלוב־אלג'יר ונמשך 3 ימים עולה 58 דולר, או במלים אחרות: מלון – סיור – כלכלה מלאה ב־20 דולר ליום. סיורים של יום לעיר טוניס וקרתגה מחירם 14 דולר.

רוב רובם של בתי המלון באזור העיר סוסה נמצאים מחוץ למרכז העיר במרחק של 3–4 קמ'. הקשר [illegible] למרכז העיר: 0.40 דולר (מחיר התעריף של המונה – 15 סנט) לכל מונית מונה והבינוד לעיר בה חובה לעמוד המקח – פטור התייר מ'צרה' זו בכל הקשר לנסיעה במוניות – המזמין משלם בהתאם לחשבון המונה.

הקשר המהיר והזול ביותר בין ערי טוניס אינם הרכבת או אוטובוסים – כי אם מונית שירות (לואג'). בכיכרת השוק של כל עיר מצויים מגרשי חניה ונהגים המשמיעים בקול רם את שם עיר יעדם. מחיר נסיעה בין סוסה לעיר טוניס – מרחק של 140 קמ' – 2.60 דולר לנוסע.

בכל אחת מערי התיירות של טוניס מצויים זה לצד זה מסעדות אירופיות וערביות. במסעדה ערבית ניתן להשיג מנת בשר במחיר 70–80 סנט. במסעדות אירופיות תפריט של 3 מנות מחירו 3.50–5.00 דולר. 'אילת' של טוניס הוא האי ג'רבה בו שוררים גם בעיצומו של חורף מידות חום מעל ל־20 מעלות. בעיר סוסה המהווה מרכז לתיירות מרכז וצפון אירופה העונה היא בין תחילת מארס עד מחצית נובמבר.

לא פחות משיזוף ליד חוף הים ובריכת השחיה מהוות הקניות בידור לתייר. העיר העתיקה של סוסה המוקפת חומה כחומת ירושלים – במרכזה שוק כשוק בעיר העתיקה של ירושלים. התיירים משוטטים בין חנות לחנות בין דוכן לדוכן לבדוק את צלחות הנחושת המרוקעות, שטיחי הצמר, פריטי העור, עדיי כסף והזהב, שטלות צבעוניות ועבודות קרמיקה. שוק דומה מצוי גם בכל אחת מערי טוניס.

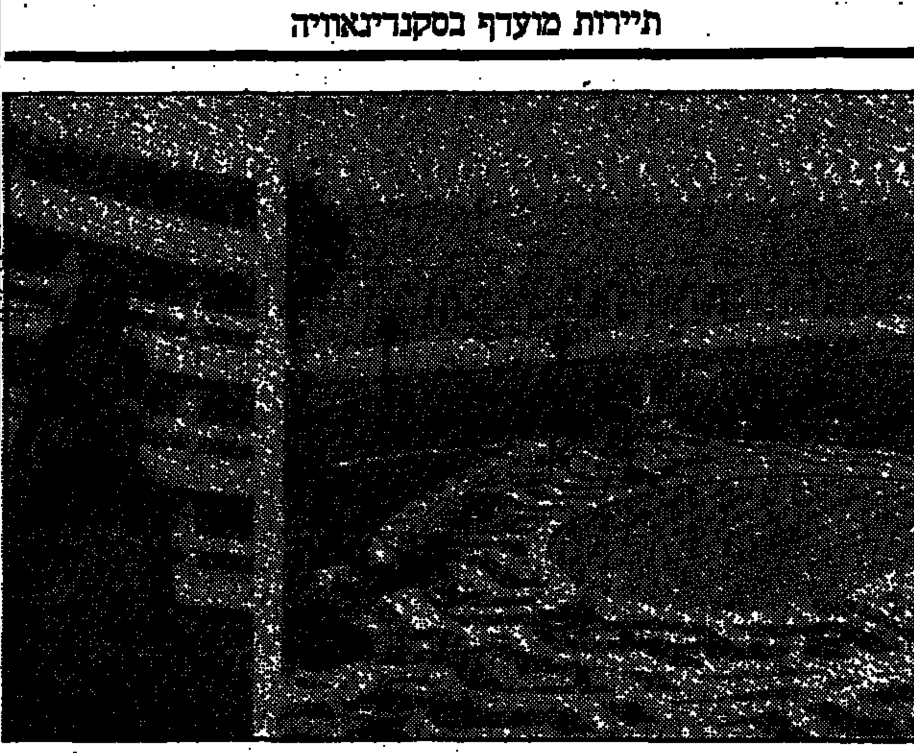

נערה בביקיני ומלונות מאר

חידוש האינפלציה בשער

סכנה צפויה למשק הישראלי אם הממשלה לא תעשה, ומהר, להורדת שערי הריבית

מאת: אסתר אלכסנדר

הכותבת היא כלכלנית, בכירה במשרד האנרגיה

גם לאחר ההורדה האחרונה מגיע גובה שער הריבית הריאלית במשק לעשרות אחוזים לשנה. שיעור זה הוא פי עשרה מן המקובל בארצות המתועשות המתוקנות, שבהן שיעור האינפלציה היום הוא חד־ספרתי בחשבון שנתי. רק באינפלציה דוהרת אפשר לקיים שער ריבית ריאלית בגובה ששורר אצלנו, בלי שהמשק יתמוטט. באינפלציה דוהרת ההכנסות השוטפות של המפעלים גדלות באופן מתמיד, דבר שמאפשר תשלומי ריבית נומינליות גבוהים, ומאפשר גם לעמוד בריבית ריאלית גבוהה. ע"י גלגול התשלומים לעתיד, תוך כדי לחיצת המחירים כלפי מעלה. אין זה טוב. אין זה רצוי, אך אפשרי בלי להתמוטט.

אין כל דרך למפעלים לעמוד בהחזרות החובות, שנלקחו בתנאים של אינפלציה דוהרת בזמנים של רגיעה או רגיעה־יחסית באינפלציה. ברגע שהממשלה מנהלת מדיניות של ייצוב מחירים, לא זו בלבד שעליה לדאוג להורדת שער הריבית לגבי ההלוואות העתידיות, אלא עליה לדאוג להסדרים, המאפשרים את הורדת שער הריבית גם לגבי הלוואות העבר, שאותן יש להחזיר בזמה. זאת, אם אינה רוצה בפשיטת־רגל המונית של מפעלים ושל בנקים, שמצפה להם גורל דומה לאחר התמוטטות לקוחותיהם.

שחיקת השכר

ממשלתנו לא עשתה לא זאת ולא זאת. אם כך, נשאלת השאלה, האם ידעה זאת? האם היתה ערה לתיאוריה הכלכלית האלמנטרית הזאת, בבואה לכבוש את האינפלציה? לדעתי, התשובה היא חיובית. ממשלת ישראל, כולל בנק ישראל, ידעו ויודעים היטב את הקשיים העצומים בחזור והבחתינו הזיצונים, רק בשל הירידה באינפלציה של הדולר. אלא מה כיוון שממשלתנו – מסיבות השמורות עמה – בשום אופן אינה מוכנה להוריד את הריבית בשום צורה משמעותית, ואת הריבית הריאלית היא אינה מוכנה להוריד כלל, היא מוצאה דרך לקיים שער ריבית גבוה גם בתנאים של אינפלציה יורדת ומחירים יציבים־יחסית, כך שהמשק, גם אם בצליעה, בכל זאת ימשיך ללכת.

הממשלה פשוט הורידה את השכר, מעל ומעבר, במקום להוריד את הריבית. בצורה זאת היא "אפשרה" למפעלים לשלם לבנקים את תשלומי הריבית, ההולכים ומכבידים עליהם, מתוך "החיסכון" "שנוסכו" על עלות השכר. שחיקת השכר לא הורידה, ולא מורידה, את עלות הייצור. היא לא תורמת דבר להורדת האינפלציה. פשוט משום שלתוך שטח ההפקר של עלות הייצור, שפונה מן השכר, נכנסו תשלומי הריבית הגבוהים, שלא ירדו בקצב האינפלציה. מאותה סיבה לא שיפרה גם הורדת השכר את התחרותיות של המוצר הישראלי בשוקי העולם. כל מה שקרה הוא, שאת הסכום שאותו שילם היצואן קודם לפועלים, הוא משלם עכשיו לבנקים. אין יצואן או יצרן, המייצר היום יותר בזול. לא גדל עלות הייצור השתנה עבודה, אלא הרכבו בלבד, בשל שחיקת־השכר. התפקיד היחיד של שחיקת השכר ממלאת היום הוא לאפשר את קיומו של שער ריבית גבוה, בלי שהדבר ימוטט את המשק. אין כל ספק בכך, כי בזה, שאם השכר לא היה נשחק הריבית היתה חייבת לרדת, ומצד שני, אם הריבית היתה יורדת, אפשר היה לבלום את האינפלציה ברמת העלויות הנוכחית, כפי שנעשה היום גם ללא שחיקת שכר.

גם צד הביקושים של האינפלציה לא חייב שחיקת־שכר, שכן גם באוצר מכירים בזה היום, שחלקו של השכר בביקושים כבר מזמן אינו משמעותי. אין כל הצדקה לדרוס קודם כל את השכירים למען רווחת הבנקים. אין אנו אוהדי הבנקים. מעניין למה ההסתדרות מסכימה לסטטוס מוזר זה של חבריה.

הממשלה גם יודעת, שאין המצב שונה לגבי המפעלים בעת הירידה באינפלציה הפנימית. בנק ישראל אומנם טוען, שהריבית הגבוהה מגבילה את כמות האשראי ולכן היא דרושה באינפלציה. אין זאת אלא טענה מופרכת. באינפלציה כמו שלנו, עם שערי ריבית כמו שלנו, לא שולטים יותר חוקי הריבית הנורמליים, אלא "חוקי ריבית הנשך". שלפיהם כמות האשראי גדלה דווקא יותר עם הגידול בשערי הריבית. אלה חתקים את המפעלים, המחפשים הלוואות בכל מקום אפשרי, כולל השוק האפור, כדי להינצל.

תפקידה של השחיקה העמוקה בשכר, כפיתרון ממשלתי לאי־הורדת הריבית הריאלית בעת הירידה באינפלציה, מגיע לקיצו בימים אלה. את השכר אין יותר לשחוק, אך תשלומי הריבית המצטברת הולכים וגדלים, ואין ממה לשלם אותם. משקי החקלאות מתמוטטים בקצב מהיר, מפעלי תעשיה ומפעלי בנייה מתמוטטים במספרים הולכים וגדלים. מפעלים רבים, שממשיכים לפעול, נאבקים עם "קשיי נזילות" – כפי שקוראים לחוסר היכולת להחזיר חוב לבנקים. הסוס – ההורדה העמוקה של השכר, שעל גבו נשמרה הריבית הגבוהה – נגמר, ואין סוס אחר למטרה זאת, וזולת חידוש האינפלציה.

פרשת־דרכים

המשק הגיע אל פרשת־דרכים. או שהממשלה תוריד את הריבית ירידה משמעותית ביותר, לכ־3־4 אחוזים מעל שיעור האינפלציה לחודש, או שהיא תחדש את האינפלציה. אם אף אחד מן השניים לא ייעשה, מפעלים וגם בנקים במשק יתמוטטו בהמוניהם. הממשלה ודאי אינה רוצה בהתמוטטות כזאת, בשל כוחם של הבנקים במשק תבחר הממשלה, בין הבחירה להוריד את הריבית או לחדש את האינפלציה, בחידוש האינפלציה. אשמח אם אתבדה. אך אם וכאשר זה יקרה, הממשלה תעשה פחות ותבטל סובסידיות, ואנו נמצא את עצמנו בסטגפלציה עמוקה של אינפלציה דוהרת והאבטלה הגוברת. או שהמצב שיהיה ברזה, שאין הדבר קורה בשל פיחות הדולר בחו"ל או בשל איזושהי תוספת־יוקר אפשרית, אלא בשל השמירה על אינטרס הבנקים. על־ידי הורדה מהירה ומשמעותית של הריבית אפשר למנוע כל זאת, ולהמשיך ולהוריד את האינפלציה גם ללא שחיקה בשכר.

המראה החדש של האנוי

בצפון וייטנאם חשים אווירה של נינוחות ונראים סימנים של רווחה כלכלית

מאת ברברה קרוסאט

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

האנוי

שגריר המתגורר במקום מכנה זאת "העונה היפה, פשוט יפה" של האנוי, השבועות שבין חודשי הקיץ המתישים והקור העז והקודרני של החורף. השמיים כחולים, האוויר צח ותקי הרחובות מלאי פעילות. בבוקר, אנשים רצים ומתעמלים בפארקים ובכיכרות ונראים נינוחים כמי שאינו חייב למהר לעבודה. בערב אפשר לראות קוסם על המדרגות המובילות לבנק המלכותי, שם גם מגבנת להקה במרץ את "באסאמה מוצ'ה". זוגות בצמדים פוסעים עם רדת הערב. "דתנגת מאד אופניים", אומר בעליצות, באנגלית עילגת, נהג רחפנית המופעלת ברגליו כאשר הוא הגה כדי שלא להיתקל בנער הרוכב על אופניים, לבוש חולצת "טי" שעליה כתוב "צ'יץ אנד צ'ונג". בפינת המרכז המסחרי מוכר רוכל השוקי בכמה עשרות ספלים בירה מתבית.

אפשר שהשינוי המורגש באוויר אינו רק שינוי עונתי, אומרים כמה תושבים ותיקים בעיר. עדיין אפשר לראות עגלות רתומות לשוורים במקום המכוניות הדוהרות בערים אחרות באסיה, אך יש גם אופנועים, צעירים הלבושים בצורה אופנתית יותר ונשים רבות יותר, הלובשות טוניקות ומכנסים וייטנאמים מסורתיים, אך בשלל צבעים: לא עוד בגדים דמויי פיג'מות שחורות, שדומה כי הכל לבשו אותם בתקופת המלחמה. שפתון ותכשיטים חוזרים גם הם. חלק מהמראה החדש של האנוי גם נובע מהכנות שנערכו בספטמבר השנה לציון יום השנה ה־40 להכרזת העצמאות. כיכרות רוצפו מחדש. בניינים נצבעו ושרשרות של נורות אבוקיות מסביב לאגם המרכזי בעיר, מבנים שמנו לעיפול, נהרסו כדי לפנות מקום לדשא ולספסלי פארק. שינויים אחרים מקורם במדיניות הכלכלית החדשה הנראית כמתחשבת, לפחות לפי שעה, בתלונות וברטינות של האוכלוסיה ידועת־הסבל הזוהה במחסור מתמיד. בעשור האחרון נסעו דרומה צפון וייטנאמים רבים כדי להעיף מבט בהו צ'י מין סיטי, סייגון לשעבר, וחזרו מוקסמים מצורת החיים המורכבת יותר, החופשיה יותר והדאוירה יותר.

אנשים רבים, אומרים דיפלומטים, גם עוקבים בעניין אחר תהליך המודרניזציה בסין. לעיתים קרובות הם שואלים מבקרים זרים פרטים לגבי המתרחש שם ותוהים אם החיים שם באמת טובים יותר מכפי שהיו.

הלהיט בתיאטראות האנוי הוא "אני ואנחנו", סאטירה על ביורוקרטים קטנוניים העומדים בדרכה של הקידמה. כרטיסים, כמו כל דבר אחר, אפשר לקנות בשוק השחור. ויש שמועות כי להפקת התיאטרון מופשת אולם גדול יותר. המחזה, מאת לו צ'ואנג יו, הצליח לעבור בשלום את מסננת הצנזורה, אומרים יודעי הדבר כיוון שבמהותו הוא תואם כעת את קו הביקורת שמנהיגים "הפרגמטיים הכלכליים" של האנוי המוזקים ברסן מאז קונגרס המפלגה ביוני. המחזה, שנכתב והוצג במקורו בהו צ'י מין סיטי, שם זכה לפרס הוקרן בהלוויה הארצית. מלגלג על התרפסותם של פקידי מפלגה, על מקומות עבודה פיקטיביים, אסיפות פוליטיות אינסופיות והאלדנן הסכסכי חסר־החיים. נראה שהצופים חשים אהדה לגיבור הטרגי המעוך על ידי השיטה. כפי שנאמר במחזה הוא "טעה בכך שנדרק מקודם מדי".

באנוי יש כעת שגשוג מסויים בענף הבניין. דיפלומט אומר כי הוא נובע מהחלטת הממשלה להקל על ההגבלות שהוטלו על חומרי בנייה, ולהתיר רכישה פרטית של לבנים ופריטים אחרים שזה מכבר לא היה אפשר להשיגם. בכמה רחובות עתידות ערימות הלבנים והמלט ליהפך למסעדות, אומרים הפועלים. באיזורי הכפר בונים האיכרים בתים גדולים יותר. שחרור חומרי הבניין בא בזמן שבו החליטה הממשלה להכניס שינויים קיצוניים בצורת התשלום לעובדי המדינה המהווים שיעור גבוה בכוח העבודה בארץ זו. תלושי הקיצוב בוטלו והשכר עלה, לפחות מבחינה תיאורטית. עובדי מדינה מתייחסים לפעמים בחשדנות לשינויים כאלה המצטיירים במבטיק פינג־פונג בבורי והפוליגם בשאלה אם אכן יפעלו. היו שאמרו שיש להם כעת כסף רב יותר והם מעריכים את חופש הבחירה הרב יותר ברכישת מוצרים. אחרים אומרים כי אינם מצפים לשיפור משמעותי בחייהם. "כולנו עדיין צריכים לעבוד בשני מקומות עבודה", אמר מתורגמן ממשלתי.

ממשלת האנוי עדיין עוטפת עצמה בסודיות ומתחרין אל מול העם הסקרן. בוקר אחד התלווה רוכב אופניים לשני אמריקאים שנסעו בהד פינת ההול לשאול את השאלות הרגילות: מניין אתם? רוסים? שוודיה? בוזמיה? אמריקה "לימדתי כומגו פוסיקה בניוארק שבניו־ג'רסי", אמר באנגלית, "חזרתי הביתה ב־1971". הוא החל להעלות בעיונות וכוונות על ניו־יורק ואז נעצר באמצע דבריו ונעלם מן המקום. פניו הסורות. הבעה ועיניו ניבטות היישר קדימה כאילו מעולם לא ראה את הזרים. בצילו של עץ בסמוך עמד שוטר.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

"והכנעני אז בארץ"

גילויים של קברי־פיר רבים מה תקופה הכנענית הביא חוקרים למסקנה שהכנענים היו עם של נודדים. פרט לידיה, מגידו ותל בית־מרסים, שבהם נמצאו שרידי בתים מהתקופה הכנענית התיכונה (האלף השני לפני הספירה), אין עדויות ליישובי קבע כנעניים והדבר חיזק את ההנחה כי דובר בנודדים. באחרונה, בעקבות גילויים ארכיאולוגים באזור ירושלים, השתנתה התמונה המקובלת. גרשון אדלשטיין, העוסק זה שנים בסקר חפירות באזור ירושלים, בעיקר בעמק רפאים, גילה במקרה, ליד מסילת הברזל בעמק רפאים, שרידים של חרסים מאותה תקופה. הממצא נראה מוזר בעיניו. שכן לא נודע עד כה על קבר כנעניים בסביבה זו. מתברר שהחרסים נתגלו בשעה שדחפור הכשיר שטח להצבת עמוד חשמל למתח גבוה.

לחפירות באתר, שתגליותיה הלא צפויות משנות את התמונה ההיסטוריה־ארכיאולוגית באופן מהותי, צורף הארכיאולוג עמנואל אייזנברג. לאחר שתי עונות חפירה הוברר שעל מדרגת הסלע מעל לנחל רפאים, לאורך שני קילומטרים, מצויים שרידי מבנים רבים. אולם רק במקום אחד, מתחת לגבעת משואה, נתגלו בתים שהפתיעו את החוקרים והביאו לתפיסה חדשה ובהירה יותר של התקופה שבין 2200–1900 לפני הספירה.

בגבעת משואה נחצבו קברי־פיר בקבוצה. אין ספק שמדובר בבית קברות ולא בקברים בודדים. הייתכן שהכנעניים הנודדים ריכזו את קברי מתיהם בגבעה אחת באיזור זה הייתכן שנודד ישקיע עבודה כה מרובה בחציבת קבר־פיר? גילוי החרסים הכנעניים, גילויים אחרים נוספים וחפירה בשטח, הביאו לגילוי היישוב הכנעני שאליו משתייכים הקברים. אייזנברג מתארך את בתי היישוב המיוחדים לימים שבין התקופה הכנענית הקדומה ד' לתקופה הכנענית התיכונה א'.

אדלשטיין מדגיש כי בתקופה זו כבר היתה ירושלים עיר, כמסופר בבראשית י"ד י"ח: "מלכי־צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון". במקום שיש מלך, יש מדרך הטבע עיר או לפחות מבצר. בית המלך ועיר זקוקים למזון ולשירותים – ואלה סופקו לדעת אדלשטיין מעמק רפאים ומיישובים הסמוכים לירושלים. החידוש הוא בגילוי שהכנעני אז בארץ, לא רק בעמק, אלא גם בהר. חידוש נוסף: הכנעני אינו נודד אלא יושב על אדמתו.

בחפירות האתר היו הפתעות נוספות. יסודות הבתים נבנו מאבן מקומית, אולם הקירות נבנו מלבנים. וכל זה באיזור שהאבן מצויה בו לרוב. כלומר, מדובר בתרבות דיור מתקדמת ולא נודעת עד כה. זאת ועוד, בכל האתר לא נמצאו פסלונים ואלילים. גם לא בקברי־הפיר מאותה תקופה. בקברי־הפיר בגבעת משואה, המשה היו שרידים מאז שבו שלם. גם בו לא נתגלו בין הממצאים פסלונים או אלילים. האם מפני שאתר זה משתייך לעורף הישיר של ירושלים, שבה נהוג פולחן לאל עליון שהשפעתו מגיעה ליישובים ולחוות החקלאיות בכל האיזור ולכן אין בהם עבודה אלילית?

אייזנברג אומר כי בשנים האחרונות התגלו יישובים חקלאיים כנעניים מאותה תקופה, שהמאפיין שלהם הוא בנייה לא צפופה, קרובה למקום אספקת מים, וקרובה לאדמת עיבוד. יישובים כאלה נחשפו בשער הגולן, בגבעת שרת בבית־שמש וקרוב לודאי שעוד יתגלו רבים כמוהם בשכבות שלא נבדקו.

מהיישוב הכנעני בעמק רפאים נחשפו מבנים בודדים שקירותיהם נבנו מלבנים מחומר מקומי, על גבי יסוד אבן. על רצפת הבתים נמצאו כלי חרס רבים, בעיקר קנקנים בגובה 60–80 ס"מ, כלי שחיקה מקומיים, להבי צור וחלקי אבנים.

על גבי היישוב הקדום, נבנה כעבור 200–300 שנה יישוב כנעני נוסף מתקופת הכנענית התיכונה ב', ושרידי בתיו בלטו על פני השטח עד ימינו. היו אלה הבתים ששימשו כנראה את בני ישראל כאשר באו לאיזור ההר, כאלמנטים לבניית מדרגי ההר. החוקרים אומרים, שקשה לעמוד על תוכנית אורכה של הבתים שנתגלו, אבל הבנייה טובה ומעידה על רמה מכובדת בית גבוהה.

אדלשטיין, המתמחה בתחום החקלאות הקדומה, העלה כבר לפני שנים את עניין הטרסות הישראליות. אותם מדרגי הר שבנו לדבבבותיהם לפני בוא בני־ישראל לא היו מעבדים את ההר, הכנעני ישב בעיקר בעמק. מי שפיתחו את חקלאות ההר הוו הישראלים, והדבר הוכח עתה מחדש עם גילוי שילוב הבתים הכנעניים בחומות המדרגים. אמנם מוצאים מדרגי הר גם ביוון, אך ייתכן מאד שהישראלים היו הראשונים שהמציאו שיטה זו ופיתחוה בהיותם דוחקים אל ההר.

לדעת אדלשטיין, ניכר בשטח שבני ישראל ישבו בחוות לפי בתי־אב. אפשר אפילו לשחזר חווה כזו בעמק רפאים. בבית ששטחו 120 מ"ר התגוררו בני משפחה עיקית שמנתה שניים ושלושה דורות. שטח העיבוד היה כ־20 דונם, וייצרו בו שמן ויין לצריכה עצמית ולמכירה. לכל חווה היתה הגת שלה. עדות לכך שהתוצרת החקלאית נמכרה היא החותמת "למלך" על גבי הכדים.

הטרסות הישראליות נשמרו על ידי החקלאים שבאו במקום הישראלים לאחר גירושם בידי הרומאים, עד התקופה הביזנטית. אחר שכן לא עשה עוד איש לשימור מדרגי ההר.

שחזור נוף פרהיסטורי

במוזיאון לפרהיסטוריה בחיפה נפתחה בימים אלה תערוכה יחידה מסוגה בארץ, המשחזרת את נופו הקדום של נחל המערות בתקופות השונות שלפני 150 אלף שנה ועד לפני 40 אלף שנה. נחל המערות נמצא כ־20 ק"מ מדרום לחיפה ויורד באיזור מערות האדם הקדמון, הכולל את מערת הטאבון, מערת הגמל ומערת הגדי. החפירות הראשונות נערכו שם לפני יותר מיובל שנים בידי הבריטים. משנות השישים ואילך נערכו שם חפירות בידי הפרופ' אברהם רונן מאוניברסיטת חיפה. התצוגה במוזיאון בחיפה תגזה את הצופה לראות את השינויים שחלו במקום, לפי שרידי קרקע, בעלי־חיים הצומח והעצות ציורים, בתוך המערות והמוצה להן.

שלושה מחשבים מדברים בישראל

"דיקטוק", המחשב המדבר של דיי־גיטל, מאפשר לקרוא בקול אדם הו־דעות דואר אלקטרוני ומידע המו־פיעים על צג המחשב. יישום־זה של הדואר האלקטרוני במשרד הממוחשב הוצג ביום־עיון שנערך למנהלים בכירים מטעם מיט"ם (מרכז יישומי טכנולוגיות מידע בניהול), שעל־יד המרכז הישראלי לניהול, בשיתוף חברת דיגיטל ישראל, רשת זהב וקונתהל.

יוסף דרובסקי, מ"רשת זהב", הציג ביום־העיון את האפשרויות הגלומות בדואר האלקטרוני לייעול עסקים, במיוחד על־ידי הזלת תהליכי התק־שורת בתוך החברה, בארץ ובעולם.

הדואר האלקטרוני מאפשר העברת הודעות וקבלתן, כתיבת מיסמך אלקטרונית ועוד — לרבות החידוש הטרי ביותר: קריאת הודעות־דואר אלקטרוני בקול־אדם.

מי שמעוניין לשמוע קול אדם במ־חשב, יכול לטלפן לחברת "אלקסיס" (03-7518121) ולבקש הדגמה בקול נשי (של רות סידקים) או בקול גברי (של אמנון מסקין). הדגמה זו נעשית במחשב אישי של יבם, באמצעות מערכת שפותחה על־ידי חברת ספייך פלאס האמריקאית ו"אלקסיס", נצי־גתה בישראל.

ספייך פלאס, מקליפורניה, חתמה הסכם עם יבם העולמית, לשיווק המערכת. המאפשרת "תרגום" של מלל מודפס לקול־אדם. קית פלאגס, נשיא ספייך פלאס, מסביר, ששילוב הטכנולוגיה החדשה עם הטלפון מאפשר לקבל תשובות בקול־אדם בנושאים כגון שערי מניות בבורסה, ביצוע הזמנות וקבלת דואר אלקטרוני או הודעות של חברת־כריזה. "משיגים שיפור רב בדיוק ובאמינות על־ידי קבלת מידע בלי התערבות אדם", אומר פלאגס, המוסיף כי בפיתוח הורש השקיעה חברתו 50 שנות־אדם.

בחברת מ.ל.ל אפשר לקבל הדגמה של שימוש בקול־אדם להפעלת מערכת ממוחשבת על מחשב טקסס אינסטרומנטס, שמייק תוכנה לניהול בית־מלון. המפעיל־התורן מקליט בת־חילת משמרתו פקודות מספר בקולו שלו. המחשב מזהה פקודות אלה בקולו של המפעיל־התורן. עם חילוף המשמרות צריך המפעיל־המחליף ל־הקליט מחדש את הפקודות־למחשב, בקול־שלו.

חברת תים, נציגת דטה ג'נרל בישראל, הצטרפה לרשימה בהכרזיה על מסמיך־דבר כאפציה למשרד האלקטרוני הממוחשב שלה. אופציית הדיבור מאפשרת לעקוף את הצורך בהקלדת נתונים. מעתה ניתן להזין מידע למחשב בדיבור בעברית, באנג־לית או בכל שפה אחרת.

מצג פלסמה דק גזרה

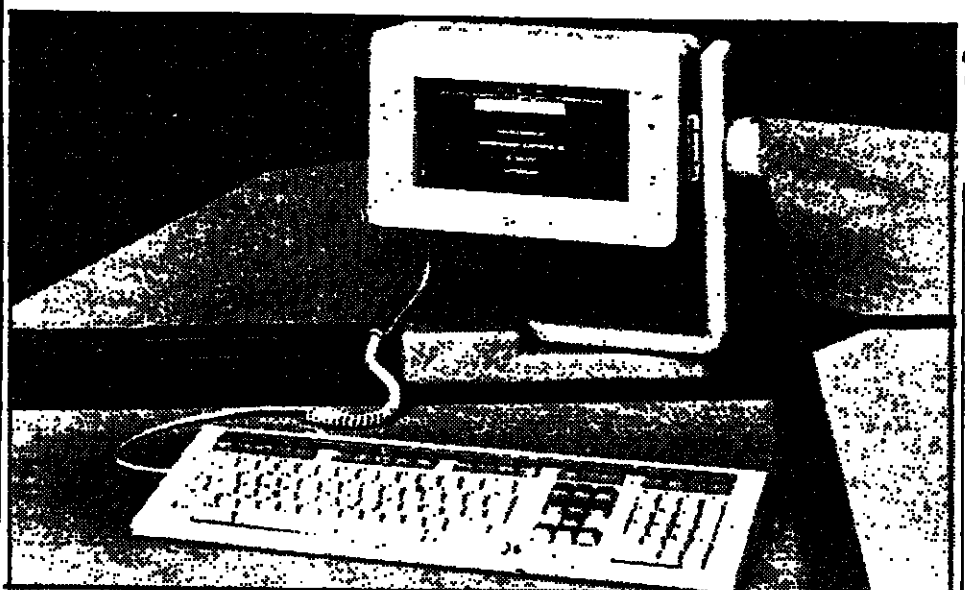

מצג פלסמה של "גרוסנבבר", המשווק בישראל על־ידי "אנגטק". מציע פיתרון לסביבה מוגבלת מבחינת הכירוב וההגנה: ניתן לנסור אותו לפי מידה ולהתקינו ברכבות, אוטובוסים, מגרל־סיקה, חדרי־בקרה של תחנות־כוח וכו'.

מערכת התראה ממוחשבת תותקן בכלא המרכזי איילון ברמלה

"כור תקשורת והתראה" זכתה במכרז לביצוע מערכת התראה ממו־חשבת בכלא המרכזי של שירות בתי־הסוהר — כלא איילון ברמלה. הדברים אמורים במערכת מורכבת ומתוחכמת ביותר, המיועדת להגן על התשלובת הכוללת את כלא תרצה, את בית־המעצר ואת מחנה מעשיהו, בנוסף לכלא המרכזי.

המערכת כוללת מחשב מרכזי, שנכתבה לו תוכנה מיוחדת, המסוגלת לפקח על כל הפקודות הביטחוניות בכלא. במקביל, מותקנות בכלא מערכות תקשורת חדישות ומערכת מעקב וצפייה משוכללת, הראשונה מסוגה בארץ.

"כור תקשורת והתראה" סיימה באחרונה שלושה פרויקטים דומים בכלא המרכזי ביהודה ושומרון, בשכם, בכלא צבא גדול ובכלא המרכזי של סינגפור, בצ'נגי. כל אחד מן המית־קנים הללו מתמודד עם בעיות ספצי־פיות למקום התקנתו, ו"כור תקשורת והתראה" פיתחה לכל אחד מהם מערכת מותאמת במיוחד.

הנהלת החברה מקיימת מגעים בדבר הגדלת היצוא של המערכת הידע שהצטבר אצלה בנושא זה.

מערכת בקרה ופיקוח באמצעות טלוויזיה בכבלים לבתי־כלא, פותחה בחברת "אלישראל". מערכת זו מיועדת לפתור את בעיית המחסור בכוח־אדם וגם לשפר את נושא הליווד בכלא.

מערכת "אלישראל" מאפשרת לפקח ביעילות על אסירים באמצעות מצל־מות־משגות. הפועלות בין כותלי הכלא ומחוצה לו. הן מעבירות תמונות למוקד ומאפשרות העברת אזעקות ממוקד־מצוקה בתאים.

במקביל מאפשרת המערכת לקיים שיחות בין המוקד לתאים, להעביר לוחות לתאים, להעביר הודעות מטעם הנהלת הכלא ועוד.

שבב "חזק ללא תקדים" פותח בהרצליה פיתוח

חברת "נשיונל סמיקונדקטור" הכ־ריזה בשבוע שעבר על מיקרו־מעבד חדש, שסימונו 32332, אשר פותח במרכז הפיתוח של החברה בהרצליה־פיתוח, ונאמר עליו שהוא בעל עוצמת עיבוד ללא תקדים בתעשייה האלקטרונית. בעוד חודשים מספר יוחל בייצורו של השבב החדש בישראל, במפעל שהקימה החברה במגדל־העמק.

לשבב החדש קדם דגם 16032, שאף הוא פותח על־ידי הצוות הישראלי של "נשיונל סמיקונדקטור". ושזכה להערכה רבה בעולם האלק־טרוניקה והמחשבים.

המפעל החדש והחדשני של "נשיונל סמיקונדקטור" במגדל־העמק, ומפעל מתקדם שמקימה יצרנית השבבים המתחרה "אינטל" בירושלים, יעסיקו כאלף עובדים, רובם מהנדסים, טכנ־אים ואקדמאים מתחומים אחרים.

עלייה ב־53 אחוז בביקוש בענף המחשבים נרשמה באוקטובר

באוקטובר חלה עלייה בשיעור 53 אחוז בביקוש לכוח־אדם בענף המח־שבים באמצעות מודעות "דרושים". זאת עולה מסקר שערכה "לין סקרים בענף המחשבים".

בחודש שעבר הוצעו באמצעות שני העיתונים הגדולים 367 משרות בענף המחשבים, לעומת 260 בספטמבר.

למעשה, מציינים אנשי לין, התייצבה רמת הביקוש באוקטובר לרמת או־גוסט.

הממצאים הבולטים לגבי אוקטובר כוללים חידוש בביקוש למתכנתי ומנ־ אמת הכפלת הביקוש לקלדניות ול־סוכני־מכירות.

בשבעה מתוך עשרת המקצועות שנסקרו, חלו עליות בביקוש בין 31.8 אחוז (מפעילי מחשב) ל־140 אחוז (סו־כני מכירות). בשלושה מקצועות חלו ירידות בביקוש, בין 21.5 אחוז (כותבים טכניים) ל־45.5 אחוז (מנתחי מערכות בכירים).

מרכז מידע בקיבוץ עין־השופט משרת את ענפי התעשיה והחקלאות

מרכז מידע שהוקם בקיבוץ עין־השופט, נותן שירותי מחשב לקיבוץ, לענפי החקלאות ולמפעלי התעשייה שלו. האחראי למחשב בקיבוץ הוא עמוס נבו, מהנדס מכונות ובעל תואר שני במינהל עסקים. בעין־השופט 440 חברים, שני מפעלים, חברת־הובלה וענפי חקלאות. כל אלה נעזרים במח־שב יבם 36, שאליו מחוברים 13 מסופים ושתי מדפסות.

נבו אומר, שבשאי המחשב חברי הקיבוץ פיתחו הכלית תוכנה מקור־יות לנושאים כמו תקציב חברים, מידשם אוכלוסיה, סידור עבודה, נסיעות ברכב הקיבוץ, ניתוח סטטיס־טי של יבולי האבוקדו לפי זנים, דיוו־חים תיפעולי מידע, שנאספו במפעלים ועיבוד נתוני מרכזת הטלפון.

המחשב של עין־השופט מנהל גם את שני מפעלי הקיבוץ, "מבריג" (המייצר 4,000 סוגי ברגים) ו"אביזרי חשמל", מפעל למשנקים. היקף המכירות של המפעלים האלה, 6 מי־ליון דולר בשנה, מזה 40 אחוז ליצוא.

עמוס נבו, איש המחשבים של קיבוץ עין־השופט.

יצוא: מחולל־לומדה, מעבד־תמלילים ומוצרי תקשורת מתוצרת כחול־לבן

הוצאת "מסדה" וחברת "עיין מער־כות חינוך" מכרו למוללים בגרמניה. הולנד וספרד מחולל־לומדה בשם "לומדנית", המותאם למחשבי "אפל" ו"קומודור 64". מתנהל מו"מ עם מו־לים בארה"ב, בצרפת ובאנגליה בדבר רכישתה של מערכת זו, שבקרוב תהיה לה גם גירסה עבור המחשב האישי של יבם.

"לומדנית" מאפשר למורים ולמוד־ריכים שאינם אנשי־מחשבים, לכתוב שיעורים משולבים בגראפיקה ובהנ־פשה.

שני הסכמים חדשים נחתמו באחרו־נה בין "פיברוניקס" הישראלית לבין איי־טי־טי וג'י־טי־אי, בדבר שיווק מוצריה של "פיברוניקס" באמצעות רשתות־השיווק הענקיות שלהן.

ל"פיברוניקס" יש כבר הסכם דומה עם קונצרן הענק איי־טי־אנד־טי. לדברי יוסף מעיין, נשיא "פיברוניקס", עשויים הסכמים אלה להביא מכירות בסך כמיליון דולר כל אחד.

"פיברוניקס" מעסיקה 400 עובדים, מזם 80 בארה"ב. היא נחשבת ליצרן הגדול בעולם לציוד תקשורת־מחשבים בסיבים אופטיים. ציוד זה מציע פיתרונות להעברת נתונים, אותות שמע וגרפיקה במהירות רבה ברשתות תקשורת מקומיות.

חברת "איי־סי־איי טלקום" קיבלה הזמנה בהיקף של 2.5 מיליון מרקים גרמניים למוצר חדשני שפיתחה. זו מערכת ספרתית. ההופכת קו־טלפון רגיל (זוג חוטי־נחושת תקניים), בין המנוי לבין המרכזת, לקו־טלפון שמ־סוגל להעביר בו־זמנית שתי שיחות־טלפון נפרדות או תקשורת־מחשבים, באיכות גבוהה.

לדברי מאיר לייזר, מנכ"ל החברה הישראלית, ביקרו מהנדסי משרד־התקשורת המערב־גרמני במפעל, בדי־קו את המערכת ואישרו שהיא מקדימה את כל התעשיות האחרות שבהן ביקרו מהנדסים אלה.

המתמליכן הישראלי הדו־לשוני "אי־ריטקסט" הוצג בבריטניה, וזכה לשב־חים בעיתונות המקצועית ובבוי החזל בשיווקו באמצעות חברת "אקסטט" הבריטית. חברת איאס, בעלת התמ־לילן (מלל־תוכנות הכולל יותר מ־30 מוצרים נוספים) משווקת באנגליה גם כחולל־מרבקות בשם "אידימייל". "פיננשל־טיימס" סקר במדור המח־שבים שלו את חברת איאס וציין שהיא חברה עולה בשוק מוצרי־המח־.

מטבח ישראלי בסין

חברת "דגש", שפיתחה תוכנה קוי־הול מטבחים מוסדיים — ניהול מלאי ותיכון מתכונים ותפריטים — מכרה תוכנה זו לסין, אחרי שהתקינה את התוכנה במלון "גולדן טוליפ" בשדה התעופה הבינלאומי של הולנד.

שמואל פיש, מנכ"ל "דגש" מסביר, כי תוכנת "לה שף" עוקבת אחר המלאי, קולטת הזמנות, מתכננת מתכונים ותפריטים ומחשבת את עלויותיהן. בעזרת "לה שף" ניתן לגוון תפריטים תוך שמירה על מסגרת תקציבית, במטבחים מוסדיים של קיבוצים, מסעדות, בתי־מלון, מפעלים גדולים וכו"ב.

תוכנת "לה שף" נכתבה בסיועו של איש־המטבח חיים כהן, איש קיבוץ נען.

מיחשוב בישיבת "מרכז הרב"

ישיבת "מרכז הרב" בירושלים הזמינה מערכת מחשב לניהול הספריה שלה, הכוללת כ־20 אלף ספרים הנ־חשבת אחת הספריות המובילות בעולם התורני.

עם התקנת המערכת, הכוללת מחשב אישי של יבם ותוכנת "ספריה", שפותחה על־ידי "תו־פ מערכות ומו־יפל די, יוכל כל תלמיד או חוקר לקבל סיוע מהיר מן המחשב. המערכת מקטלגת את הספרים לפי נושאים, מחברים ועוד.

"ספריה" כבר הותקנה בעשרות ספריות בארץ, אך "מרכז הרב" היא הישיבה הראשונה, הרו־כשת מערכת מחשב לניהול ספרייתה. רכישת המערכת נתאפשרה הודות לתרומה נדיבה.

מה חדש בחומרה ובתוכנה

ימי עיון של "דקוס"

איגוד המשתמשים במחשבי דיגיטל בישראל, "דקוס", יערוך בחודשים הקרובים מספר ימי־עיון. ב־26 בנוב־מבר ירצה דני גן מ"דיגיטל" על תפישת החברה בנושאי תיכנון בעזרת מחשב. ב־23 בדצמבר ירצה עמיחי סוכל מ"דיגיטל" על רשתות תקשו־רת מקומיות. ב־15 בינואר ירצה עזי ליפשיץ מ"דיגיטל" על ארכיטקטורה של רשת מקומית מורחבת. ב־29 בינואר ירצה מנחם כהן מ"דיגיטל" על מוצרי החברה ותפישתה בתחום הבינה המלאכותית.

הפגישות ייערכו במלון "דן אב־ויה".

קול קורא למרצים

מארגני הכנס השנתי ה־17 של איגוד מנתחי מערכות לעיבוד נתונים אוטומטי בישראל (שייערך במלון "הילטון תל־אביב" ב־17־18 ביוני 1986) מזמינים הצעות להרצאות בכנס זה. הנושאים שיידונו בקבוצות־הדיון בכנס כוללים את שילובו של המחשב האישי במערכות מחשב מרכזיות והשפעתו על ניהול הארגון; הנדסת תוכנה — מתודולוגיות לניתוח ותיכון מערכות; מערכות תקשורת נתונים; מרכזי מידע ושירותי מידע בארגון; מסדי נתונים; יישומי מחשב בתעשייה; מערכות מומחה; הנדסת אנוש בפיתוח מערכות; מיחשוב ענף הדפוס והעי־תונות; לקחי יישום של שפות הדור הרביעי; אבטחת איכות מערכות ובטי־חות נתונים; מערכות תוכנה מוכנות מספקים.

לכל הרצאה יוקדשו 30־45 דקות. המעוניינים יגישו הצעותיהם בכתב, בצירוף ראשי־פרקים או תקציר, לאי־גוד מנתחי מערכות, שד' יהודית 30, ת"א 67016, עד 31 בדצמבר השנה.

בית־תוכנה בעיר

ילן משקי תנועת המושבים תנכה בית־תוכנה בעיר: ראובן קושניר, מנכ"ל ילן מציין, שהתוכביתנים המועסקים בבית־התוכנה בעיר, הם בוגרי קורס התיכנות שקיימה ילן במ־קום בשיתוף עם "סיון מחשבים" וב־סיוע מועצת עיר.

זכו במיכרז החשב הכללי

חברת איי־איאס זכתה במכרז החשב הכללי לאספקת ציוד תואם יבם 3270 ו־5250 (למחשבי יבם 34, 36, 38) למשרדי הממשלה ומוסדותיה הח־שיות המקומיות.

במכרז החשב הכללי למיקרו מחשבים למשרדי הממשלה היחידות המוסמכת לה זכה "מקינטוש" של "אפל" לצד המחשב האישי של יבם.

הסרטים החדשים של "קונטרול דאטה", מרגם ב"סי־אר נבחרו פעם נוספת על־ידי החשב הכללי לאספקה למשרדי הממשלה בשנת 1986. סרטים מגנטיים אלה, מתוצרת ברי־טניה, הם בני הדור החדש. הם עמידים במיוחד והחברה נותנת להם אחריות ל־25 שנה להבדיל מסרטים תקניים אחרים. חיבה "קונטרול דאטה" לבקש רישיון־יצוא מיוחד לכל מש־לוח של סרטים אלה.

מינויים

★ במלאות 13 שנה לחברת "תים מחשבים ומערכות", נציגת "דטה ג'נרל" בישראל, הורחבה הנהלת החברה והיא מונה עכשיו שישה אנשים: שלושת המייסדים — יגאל ידין (מנכ"ל ואחראי לנושא כוח־אדם), תומס גרנות (מנכ"ל בנושאי כספים) ואמיר ליפשיץ (מנכ"ל בנושאי מכי־רות ושיווק), והשלושה חדשים: מיקי סקולסקי (מנהל שיווק), רמי צבעוני (מנהל מכירות) ושלמה תמרי (מנהל ה/ירותים טכניים).

★ מיקי סקולסקי (40) הוא מוסמך מתימטיקה ופיסיקה באוניברסיטה העברית בירושלים.

★ רמי צבעוני (35) הוא מהנדס אלקטרוניקה ומחשבים ובעל תואר שני (בהצטיינות) במינהל עסקים במגמת מערכות מבר־אילן.

★ שלמה תמרי (34) הוא בוגר בי"ס הטכני של חיל־האוויר המרכז להשת־תלמות בניהול בבר־אילן.

★ שלמה הלוי, יו"ר הדירקטוריון של מלם מערכות, צורף כחבר למועצת העיר ירושלים. הוא יהיה נציג הליכוד בוועדה לבניין ערים ויהיה פעיל בת־חומי כלכלה. שלמה הלוי הוא חבר הנהלת לשכת המסחר ישראל־אמריקה, חבר בהנהלת התאחדות התעשיינים וחבר בוועדות ציבוריות שונות בנושאי כלכלה.

★ דוד אלפרט מונה למנהל מחלקת הארכיטקטורה במרכז התיכון של "נשיונל סמיקונדקטור" בהרצליה. דוד (32) הוא עולה חדש מארה"ב. בעל חמש שנות ניסיון כמתכנן רכיבים בחברת "זילוג" מעמק הסיליקון. הוא בעל תואר שלישי בהנדסת אלקטרו־ניקה מאוניברסיטת סטנפורד. בתפ־קידו החדש יעסוק בתיכון פרויקטים הקשורים בפיתוח דור העתיד של מיקרו־מעבדים.

שלמה הלוי

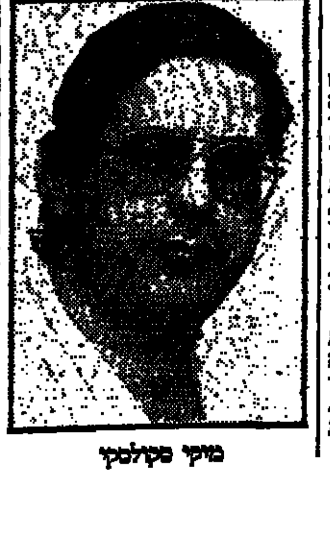

מיקי סקולסקי

רמי צבעוני

שלמה תמרי

אנו משתתפים באבלם של
יעקב שמשון שפירא וב"ב
במות עליהם
הרעיה והאם
ברוך גייכמן · דוד ליבאי
אליהו גיצלטר · נפתלי ליפשיץ
אהרון חוטר־ישי · חיים צדוק
יצחק טוניק · יצחק שבו
יהושע רוטנשטרייך

המפלגה הליברלית העצמאית
תנועת העבודה הליברלית
המרכז וסניף רמת־גן
"משואה" — יד לחברי "הנוער הציוני"
המדרשה הליברלית ע"ש י. פודהר
"יסודות" — ארגון מוסדות חינוך של "הנוער הציוני"
אזכרה
במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
שמואל מאירי ז"ל
נתכנס להעלות את זכרו, מחר יום שני, כ"ז בכסלו תשמ"ו, 11.11.85 בשעה 17.00, בבית המפלגה הליברלית העצמאית (אולם הישיבות), קומה א', רח' המלך ג'ורג' 48, תל־אביב.
מוקירי זכרו מוזמנים

בצער רב הננו מודיעים על פטירת חברתנו
גיטקה ברנע
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ז בחשון תשמ"ו 10.11.85 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין ביגור
המשפחה
ובית יגור

למשפחת בלטמן
אתכם אנו באבלכם הכבד בהלקח מכם
ראש משפחתכם וחברנו היקר
חיים צבי בלטמן ז"ל
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

לאחים משה וארתור צפלר
השתתפותנו בצערכם על מות
אביכם ז"ל
בית אליאנס — שמשון
תעשית הצמיגים הישראלית

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
יוסף נשיבירסקי (נשיב) ז"ל
נעלה לקיברו לאזכרה וגילוי מצבה מחר, יום שני כ"ז בחשון תשמ"ו (11.11.85) בשעה 16.00 אחה"צ, בבית העלמין קרית טבעון
המשפחה

לחברנו גפן נתן
(מסניף רמלה)
אתך באבלך בהילקח האם
קלרה ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לחברנו לעבודה
דוד שפירא
משתתפים באבלך במות
אמך ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
מבית קבוצת הברום

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
חברנו הגימלאי היקר
(מסניף חדרה)
קונשטוק עמנואל ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
אגד — ההנהלה החברים והשכירים
קרן הגימלאות של חברי אגד בע"מ
ארגון גימלאי אגד

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
סביח אהרון והמשפחה
במות
האם ז"ל

לחברנו עמנואל בראון
ובני משפחתו
אתכם באבלכם במות
תרצה ז"ל
סוכנות "ברונפמן"
ההנהלה והעובדים

אתך באבלך על פטירת
האם ז"ל
הנהלת משרד האנרגיה
והתשתית ועובדיו

ליגאל ארד ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות האם
חדוה איצקוביץ ז"ל
צמיתות 81 בע"מ

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
סא"ל (מיל.)
איזי גילעם (גולדשטיין)
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ז בחשון תשמ"ו 10.11.85 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים.
אוטובוס יצא בשעה 1.30 אחה"צ מבית המנוח רח' פילון 3 ת"א
אבלים: אשתו: מיקי
בנו וכלתו: רון וניצה
נכדותיו: אורית ומיכל
וכל בני המשפחה

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־
הארץ
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב... דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 239952, 248518
הארץ · מעריב · THE JERUSALEM POST · העיר · כל העיר

מלאו ארבע שנים לפטירתה של יקירתנו
לאה לביא
נתייחד עם זכרה
ביום ג', כ"ח חשון תשמ"ו, 12.11.85, בשעה 15.00
בבית העלמין בקרית שאול
ישעיהו לביא

כלכלה ועסקים

דו"ח של חברת תה"ל קובע:

הקמת נמל הפחם באשקלון זולה ב־88 מ' ד' מאשר הקמתו באשדוד

מאת אריה לביא

דו"ח שנערך על ידי חברת תה"ל קבע שהקמת נמל הפחם באשקלון באתר של קו צינור הנפט אילת־אשקלון תחסוך 88.2 מיליון דולר, לעומת האלטרנטיבה שעליה החליט — להקים את הנמל באשדוד. הדו"ח של תה"ל הוגש באוגוסט 1985 למשרד האנרגיה אך עד כה לא פורסם, אף כי היה ידוע על קיומו.

יצויין שהממשלה כבר קיבלה החלטה על הקמת נמל הפחם באשדוד, ובשבוע שעבר הסתיים המועד שבו נתבקשו הקבלנים למסור לרשות מסמכים המוכיחים את יכולתם ה כספית לבצע את העבודה.

הדו"ח של תה"ל קבע שעלות הקמת הנמל באשדוד עשויה להגיע ל־195.6 מיליון דולר בעוד שהקמת הנמל באשקלון עשויה לעלות 107.4 מיליון דולר. לפי חישובי תה"ל עלות ההקמה תורכב באופן הבא (במיליוני דולר)

אבזר עלות	באשדוד	באשקלון
מבנים ימיים	116.7	64.7
מבנים יבשתיים	10.0	3.8
ציוד	38.0	26.2
סה"כ	164.7	94.7
רכבת — תשתית	11.5	7.0
רכבת — ציוד	8.9	3.1
השקעות באתר	10.5	2.6
סך העלויות	195.6	107.4

בחברת תה"ל גם בדקו את מרכיב הוצאות מטבע החוץ של שני הפרוי־קטים והתברר שההשקעה במט"ח בעת הקמת הנמל באשדוד עשויה להגיע ל־60 אחוז מהעלות אך בהקמת הנמל באשקלון מרכיב המט"ח גבוה יותר — 74.4 אחוז.

לגבי הוצאות התפעול והאחזקה הרי שבהקמת הנמל באשדוד תגיע ההוצאה ל־1.6 דולר לטון בעוד שבנמל באשקלון תגיע העלות ל־1.77 דולר לטון. החישוב מבוסס על 2.5 מיליון טון פחם לאתר חברת החשמל ועל 700 אלף טון נוספים לתעשיה.

הדו"ח של תה"ל קובע שקיימת תחזית של חברת הפחם לפיה התפתחות משק הפחם לקראת שנת 2000 תהיה מואצת ועשויה להביא לצריכה של 11"14 מיליון טון פחם לשנה כאשר צי האניות יפקוד את נמלי הארץ יהיה מעל ל־100 בשנה. אם אכן תתממש תחזית זו, קובעים מומחי תה"ל, אין ספק שיהיה צורך להבטיח בעשור הבא מערכת פריקה והובלה יבשתית תואמת היקפים אלה ולא ניתן יהיה להתבסס על פתרונות הביניים המוצעים כעת.

"מוטורולה" העולמית זכתה בתואר החברה המנוהלת הטוב ביותר

חברת "מוטורולה" זכתה בתואר החברה המנוהלת טוב ביותר בשנת 1984/5 מטעם השבועון האמריקאי היוקרתי "ביז מנאג'מנט". פרס זה מוענק מידי שנה לחברה מובילה בארה"ב אשר הוכיחה מאמץ מירבי לקידום איכות המוצר, יוזם ללקוח פתיחות יצירתית במוצרים חדשים ושיפור המוצר.

חברת "מוטורולה" זכתה לשבחים גם על התנהגותה בתקופת המשבר בענף המוליכים ועל כן ציין השבועון, כי הוא צופה שהיא תיחלץ מהר יותר מהמשבר בענף המוליכים למחצה. חברת "מוטורולה" היא חברה מובילה בתחום המערכות, רכיבים וציוד אלקטרוני הדיש ולה חברה בת בישראל אשר מעורבת בתוכה תחומי פעילות שונים

אי.סי.איי. זכתה בהזמנה שניה ממשרד התקשורת הגרמני

מאת יונתן שרמן

חברת אי.סי.איי. טלקום זכתה באחרונה בהזמנה שניה של מיליון דולר ממשרד התקשורת הגרמני לייצור מערכות אס.אל.די. המכפילות את כושר הייצור של קווי הטלפון הסטנדרטיים מנחושת ומאפשרות הי עברת שתי שיחות על אותו קו בעת ובעונה אחת. ההזמנה הראשונה של משרד התקשורת הגרמני התקבלה בחודש אוגוסט, אף היא במיליון דולר. מאיר לייזר, מנכ"ל החברה מסר ל"הארץ", כי מומחי משרד התקשורת הגרמנים ביקרו במפעל בישראל

בחודש מאי האחרון התלהבו מאוד מהפיתוח הישראלי, תוך שהם קובעים כי חברת אי.סי.איי. מקדימה טכנולו גית את כל מתחריה בכשנה.

70 מיליארד שקל הועברו לתכניות החסכון של דיסקונט, המזרחי והבינלאומי

מאת יהודה שרוני

הבנק הבינלאומי, המזרחי ובנק דיסקונט גייסו עד כה 70 מיליארד שקל בתכניות החסכון המדדיות הב־ תשואה, שמרבית הבינוי להן הוא באגרות החוב נסחרות בבורסה. בנק דיסקונט גייס 30 מיליארד שקל, הבינלאומי והמזרחי 20 מיליארד שקל כל אחד. שני האחרונים הציעו בימים לה תכניות שלהם עם תשואה נמוכה מזו שהוצעה על ידם בתחילה.

ההצלחה של תכניות אלה הינה מפתיעה משום שציבור החוסכים לא נהה עד לאחרונה אחר תכניות החסכון המדדיות אלא אחר התכניות הדול־ ריות בלבד. למרות זאת, בנק הפועלים ובנק לאומי אינם מעוניינים לפתוח לפי שעה תכניות חסכון דומות, משום שהם התנגדו מלכתחילה לתכניות חסכון אלה. לטענתם, תכניות אלה אינן פותרות את בעית עודפי הכיסוי מהם סבלו עד לאחרונה.

ציבור המשקיעים הסולידי יכול לרכוש בבנקים אלה תכניות חסכון מדדיות מסוג למתמיד או רציף. תוקפן של תכניות אלה אמור לפוג בסוף השנה. והירושן דורש את אישור ועדת הכספים. לא ברור אם האוצר יבקש מוועדת הכספים לאשר את הארכת תוקפן, ואם אכן לא יבקש, כי אז לבנקים הגדולים תיווצר בעיה חמורה, מכיוון שלא יהיה ברשותם להציע למשקיעים כל תכנית חסכון מדדית אלטרנטיבית. הבנקים המו־ דעים לבעיה זו, קיימו בירורן שיחות ראשונות עם משרד האוצר.

תוצאות דיוני ועדת המשמעת של הבורסה — יפורסמו ברבים

מאת יהודה שרוני

שינוי שהוכנס בתקנון הבורסה קובע כי תוצאות הדיונים של הוועדה לרבות שמו של המשיב יפורסמו, ואולם, ועדת המשמעת תוכל להחליט על אי פרסום שמו של המשיב, אם לדעתה יש נסיבות מיוחדות המצ־ דיקות זאת. עם זאת נקבע כי ועדת המשמעת תקיים את דיוניה בדל־ תיים סגורות.

ההחלטה על מתן פומביות לתוצאות ועדת המשמעת בבורסה הינה מהפכנית, מכיוון שעד כה נמנעה הבורסה מלפרסם בפומבי את תוצאות הדיונים, וכך יצא שבחלק מהמקרים שנבדקו, דלפה לא אחת לעיתונות אינפורמציה לא מדוייקת.

השינוי המוצע לא התקבל בשמחה על ידי כל חברי האסיפה הכללית של הבורסה. בהצבעה שנערכה התפלגו הדעות בצורה הבאה: כל נציגי הבנקים הצביעו בעד השינוי המוצע, בעוד שנציגי חברות הברוקרים הצביעו נגד השינוי. לדעת חלק מנציגי חברות הברוקרים, פרסום תוצאות דיוניה של ועדת המשמעת הגם שהמשיב יצא זכאי, עלול לעודד בציבור רושם שלילי על אותו משיב. הברוקרים דרשו לחזור למצב הישן שלפיו תוצאות דיוני ועדת המשמעת יהיו חסויות. אלא אם יוחלט אחרת. האסיפה הכללית של הבורסה אישרה גידול מספרם של חברי ועדת המשמעת ל־5—9 חברים.

נחושתן — עיקר הפעילות בענף המעליות אך עיקר הרווח — ממסחר במתכות

החברה עברה ב־1984/5 מהפסד לרווח, אך מצוקת האשראי במשק גרמה לגידול משמעותי בחייבים

עיקר עיסוקה של נחושתן חברה להשקעות בע"מ הוא החזקה והשקעה בחברות בנות וקשורות הפועלות בת־ חומי ייצור, התקנה ושירות למעליות, מסחר במתכות ומוצרים טכניים, ייצוג בארץ של ספקים מחוץ לארץ והחזקת מקרקעין.

הדו"ח הכספי של החברה ליום 31.3.85 פורסם חצי שנה לאחר תום

דו"ח על דו"ח / נח סופר

בענף הבנייה שהחריפה בתקופה שלאחר סיום השנה. כתוצאה מכך הצטמצם תיק ההזמנות לתקנת מעליות. החברה צופה פעילות מצומ־ צמת עוד כשנה. תערכת לקראתה.

עוד כותבת ההנהלה בדו"ח לבעלי המניות כי היא מודאגת מאוד מהמצב במשק ובמיוחד מהריבית הריאלית הגבוהה בצורה בלתי סבירה ומי השפעתה האפשרית על לקוחותיה.

גידול במכירות וברווחיות

מכירות הקבוצה בשנת הדו"ח הגיעו לכ־13 מיליון דולר בהשוואה לכ־9 מיליון דולר בשנה שקדמה לה. זהו גידול של 44% במכירות. הרווח לפני מס הגיע ל־546 אלף דולר בהשוואה ל־81 אלף ב־1983/4. שיעור הרווח לפני מס מהמכירות עלה מכ־1% בשנה קודמת לכ־4% בשנת הדו"ח.

מיסים על ההכנסה עלו על הרווח שלפני מס והגיעו לשיעור אבסורדי של 107% מהרווח. נחמה מעטה אפשר למצוא בעובדה ששנה קודם לכן הגיע המס לכדי 160% מהרווח שלפני מס. מאידך נזקפו לזכות הרווח הטבות מס בסך 550 אלף דולר. משנים קודמות שמומשו בשנת הדו"ח וגם השפעה מצטברת של שינוי הטיפול במלאי (מפריט כספי לפריט לא כספי) בסך 130 אלף דולר. כך נשאר רווח נקי של 646 אלף דולר בשנת הדו"ח לעומת הפסד נקי של 50 אלף דולר אשתקד.

עיקר הרווח — ממסחר

מן הביאור על מגזרי הפעילות תוך שמוש בהנחות ובאומדנות, ניתן ללמוד על יחידות הרווח הפעלות בקבוצה.

עיקר המכירות של הקבוצה הוא בענף המעליות, בעוד שעיקר הרווח נובע ממסחר במתכות ובמוצרים טכניים. הקבוצה רגישה במידה רבה להאטה בפעילות הכלכלית במשק, אולם עומדת לצידה העובדה שהכנ־ סות משירות למעליות הן הכנסות קבועות במידה רבה ואינן תלויות בפ־ עילויות הכלכליות במשק. תקופת ביצוע עבודות מעליות הן ארוכות למדי. כך עשוי לקרות שעבודות מתקבלות בתקופת שפל ומבוצעות בתקופת גיאות ולהיפך. עבודות אלה אינן מקבילות איפוא למגמה הכללית במשק, לפחות לא מבחינת העיתוי.

נזילות

המצב הכלכלי הקשה השפיע על פעילות החברה. תיק ההזמנות לבצוע הצטמק והדבר יבוא לידי ביטוי בדוח"ת רווח והפסד הבאים. מצוקת האשראי השוררת במשק התחרות בענף הן כנראה הסיבות שהביאו להגדלת האשראי ללקוחות מ־1.07 מ' ב־31.3.84 ל־2.48 מיליון דולר ב־31.3.85 — אשראי ממוצע של 3 חודשים. אם נזכור כי בענף זה מקובל לקבל מקדמות מלקוחות נמצא כי להלק מהלקוחות ניתן אשראי ארוך־ טווח יחסית. הגדיל לעשות לקוח שקיבל אשראי ארוך־טווח במיחוד בשל חוב של 157 אלף דולר. החוב עמד לפרעון ב־10 תשלומים תלת־ חודשים שווים החל ביום 1 באפריל 1986. החוב צמוד לשער הדולר של הדולר ונושא ריבית בשיעור 7.5% לשנה.

היחס השוטף של החברה עומד ביום המאזן על 1.1 לעומת 1.06 שנה קודם לכן. לחברה מזומנים בסך של 742 אלף דולר והלוואה לזמן קצר שניתנה בסך 102 אלף דולר. רזרווה נוספת לשעת הדוחק יכולה לשמש אולי לחברה קרקע פנויה בהרצליה שע־ לותה המותאמת שווה ל־275 אלף דולר. מבחינת השקעות הונית בקבוצה הוב־ רה בתקופת השקיעה 73 אלף דולר במכונות ו־52 אלף דולר בריהוט וציוד משרדי. במכונות וציוד כלל לא היו השקעות חדשות.

שמועות על מכירת החברה מנדנדות את מחיר המניה

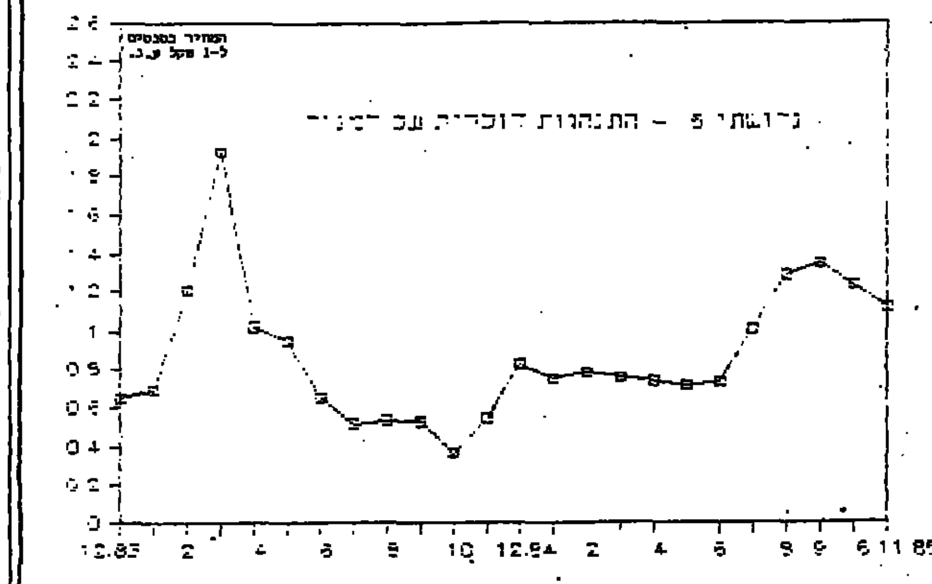

מאת יהודה שרוני

מניות נחושתן מוחזקות עד לעת האחרונה בעיקר על ידי בעלי עניין. בעל העניין הבולט והעיקרי בחברה היה מיקי אלבין, שהחזיק בה את השליטה. בתשובה לשאלה ששאל כמה שבועות לפני מותו האם בכוונתו למכור את חברת נחושתן, הכחיש אלבין כוונה זו מכל וכל. בדיעבד מתברר כי היו מגעים למכירת נחושתן לקונצרן כלל.

גליה אלבין, מחזיקת המניות העיקרית בחברה, אינה מתכוונת לפי שעה למכור אותה. בתשובה לשאלתי אמרה, כי החברה מנוהלת על ידי עמיהוד רבין בצורה הטובה האפשרית.

הפעילות הבורסאית במניות נחושתן הגיעה לשיא בחודש מארס 1984. באותה עת התכוונה החברה לבצע הנפקה, ומחיר המניה עלה לשיא של 2.0 סנט, כפי שמראה הגרף שהוכן על ידי מיטב. דחיית ההנפקה, והפירוד הסופי בין אלבין לקבוצת אייזנברג הביאו לירידת שער המניה לשפל של 0.4 סנט. המגעים למכירת החברה שהתנהלו מאוחר יותר העלו במקביל את שער המניה, עד למחירה העכשווי: 1.2 סנט.

	ייצור, שיווק ושירות למעליות	מסחר במתכות ובמוצרים טכניים	פעילות חברת האם	סה"כ הקבוצה
	א'ש	א'ש	א'ש	א'ש
סך נכסים	3,989	802	2,637	7,428
הון עצמי	784	203	1,597	2,584
מכירות	9,005	3,400	458	12,863
רווח לפני מסים	235	516	(203)	546
רווח לפני מסים [illegible]				
מהמכירות	2.6%	15.2%	(44.3%)	4.2%
רווח לפני מסים כאחוז מהנכסים	5.8%	64.3%	(7.7%)	7.3%
רווח לפני מסים כאחוז מההון העצמי	29.7%	254.2%	(12.7%)	21.1%

התקופה המדווחת, עובדה ההופכת את הדו"ח למיושן עוד בטרם יצא לאוויר העולם. פיגור כזה בפרסום דו־ ח"ת כספיים של חברות שמניותיהן נסחרות בבורסה, בייחוד בתנאי כלכ־ לה משתנים כמו בישראל, איננו מתקבל על הדעת.

בתקופה המדווחת נרשם שפור בתוצאות הפעילות של החברה. לדברי ההנהלה נובע עיקר השיפור מפעילות חברת הבת נחושתן תעשיות בע"מ, אשר ביצעה בשנה המדווחת כמות גדולה של פרויקטים בהמשך לפעי־ לות מכירות אינטנסיווית בשנים קודמות.

בשנת הדו"ח היתה ירידה כללית

משלחת מהשוק האירופי המשותף ביקרה במפעלים לייצור ציוד בטיחות

מאת יונתן שרמן

משלחת בת שני אנשים סיימה בשבוע שעבר סיור בכעשרים מפעלים שונים בארץ, המייצרים ציוד בטיחות ואבטחה. נציגים אלו נשלחו על ידי הנהלת השוק האירופי המשותף על מנת לנסות ולהגביר את קשרי המסחר בין ישראל והשוק על ידי בחינת התעשיה הישראלית ומציאת דרכים לקשר בין יצרנים ישראלים ואנשי שיווק בארצות אירופה, אשר יסייעו לישראלים לייצא את תוצרתם.

הביקור נערך בחסות מכון הייצוא ובסיומו אמרו הנציגים מהשוק כי בכל מפעל ומפעל ישראלי שביקרו מצאו לפחות פרויקט אחד אשר לדעתם יצ־ ליח בקנה מידה מסחרי באירופה. ביקור זה בא אחרי ביקור דומה של נציגי השוק האירופי המשותף בארץ לפני כחודש, שבמהלכו נסקרה התעשיה הביוטכנולוגית מתוך מגמה דומה.

יצויין, כי כיום עוסקים כשבעים מפעלים בייצור ציוד בטיחות ואבטחה בארץ והמחזור השנתי בשנת 84' היה 150 מיליון דולר, מזה 30 לייצוא. בענף מועסקים כ— 2500 איש כיום.

שערים יציגים של מטבע חוץ

10.11.85

המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1477.5
בריטניה	לירה	2091.4
גרמניה	מע' מרק	563.55
צרפת	פרנק	184.92
הולנד	גילדן	499.92
שוויץ	פרנק	685.61
שוודיה	כתר	187.44
נורווגיה	כתר	187.20
דנמרק	כתר	155.69
פינלנד	מרק	262.67
קנדה	דולר	1073.8

המטבע		שער
אוסטרליה	דולר	999.53
דר"א	רנד	553.62
בלגיה	10 פרנק	278.38
אוסטריה	10 שילינג	801.08
איטליה	1000 לירה	834.75
יפן	100 ין	716.89
אירלנד	פאונד	1741.8
ספרד	100 פזו	916.25
ירדן	דינר	3863.7
לבנון	לירה	84.550
מצרים	לירה	851.04

שערי מטבע־חוץ

בנק לאומי

10.11.85

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1467.8426	1486.1574	1443.77	1508.74
1 לישט"ש	2077.7312	2103.6558	2038.55	2130.28
1 מארק גרמני	559.8179	566.8030	550.64	575.42
1 פרנק צרפתי	183.7100	186.0022	177.99	188.83
1 גילדן הולנדי	496.6478	502.8447	488.50	510.49
1 פרנק שוויצרי	681.0702	689.5682	669.90	700.05
1 כתר שוודי	186.7484	189.0785	183.69	191.95
1 כתר נורווגי	186.4519	188.7783	183.39	191.65
1 כתר דני	154.8357	156.7677	152.30	159.15
1 מרק פיני	261.2982	264.5585	257.01	268.58
1 דולר קנדי	1066.7461	1080.0563	1049.25	1096.47
1 דולר אוסטרלי	994.4634	1006.8716	946.81	1041.49
1 ראנד דרא"פ	548.9731	555.8229	481.39	529.53
10 פרנק בלגיים	275.2635	278.6981	270.75	282.93
10 שילינג אוסטרי	796.0101	805.9422	782.96	818.19
1000 לירטי איט'	829.5239	839.6742	811.84	856.90
100 ינים יפן	712.8910	721.7860	701.20	732.75
1 דינר ירדני			3810.96	4046.68
1 לירה מצרית			815.49	866.21

אקרשטיין צבי בע"מ

משרד ראשי והנהלה: אזור התעשיה הרצליה, טלפון 052-556666
מפעלים: הרצליה, אזור התעשיה ת"ד 132, טלפון 052-556666
ירוחם, אזור התעשיה ת.ד 257, טלפון: 057-89211

הודעה

על קיום אסיפה כללית שנתית ואסיפה שלא מן המניין של בעלי המניות של אקרשטיין צבי בע"מ

ניתנת בזה הודעה שאסיפה כללית שנתית ואסיפה שלא מן המניין של אקרשטיין צבי בע"מ, תתקיימנה במשרדי החברה בהרצליה ביום א', 1 בדצמבר 1985. האסיפה הכללית תתקיים בשעה 15:00 וידונו בה בנושאים הבאים:
א. אישור הדוחות הכספיים לתאריך 31.3.85
ב. מינוי רואי חשבון
ג. בחירת מנהלים
ד. כל עניין אחר שניתן לעסוק בו באסיפה כללית רגילה.

האסיפה של מן המניין תתקיים בשעה 15:30 וידונו בה הנושאים הבאים:
א. אישור הגדלת ההון של החברה ב־2,450 מיליוני שקלים ולהעמידו על־סך 2,800 מיליוני שקלים
ב. אישור חלוקת מניות הטבה בשיעור 1,000%.

אם כעבור חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפות הנ"ל, לא ימצא המניין החוקי, תידחנה האסיפות מאליהן בשבוע אחד לאותה שעה ולאותו מקום, ובאסיפות שנדחו כאמור ידונו בעניינים שלשמם נקראו האסיפות המקוריות.
לא נמצא מניין חוקי באסיפות שנדחו כאמור, יהיו שני חברים הנוכחים בעצמם או על־ידי בא כוחם — מניין חוקי.
כל בעל מניות יהיה זכאי להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמו או על־ידי בא־כוח ובלבד שכתב המינוי של בא הכוח יופקד במשרדי החברה לא יאוחר מ־48 שעות לפני המועד הקובע לפתיחת האסיפה.

בפקודת מועצת המנהלים,
מזכירות החברה
לאה

אוניברסיטת חיפה

טקס פתיחת שנת הלימודים
של
החטיבה ללימודי האשה

ייערך ביום שני, כ"ו בחשון תשמ"ו, 11.11.85, בשעה 15.00, באולם 612, הבנין הראשי, אוניברסיטת חיפה.

יו"ר — ד"ר מרילין ספר, ראש החטיבה ללימודי האשה
דברי ברכה — פרופ' בני ברנר, דיקן הפקולטה למדעי החברה והמתמטיקה
גב' מאשה לובלסקי, מזכירת נעמ"ת — ישראל
גב' חוה קופלביץ, מזכירת נעמ"ת — חיפה
גב' פיליס טאטקר, נשיאת נעמ"ת — ארה"ב
הרצאה — ד"ר ניצה ליבאי־שפירא, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה: חיוב נשים בפרישה מוקדמת מן העבודה.

הציבור מוזמן

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

עכשיו מולרם מרימה גם עם "שטאל"

STAHL

אלו הן חדשות טובות לכל מי שצריך להרים ולשנע משקלים בין 50 ק"ג ל־100 טון. בקו היצור, במוסך, במחסן או בשטחי הטעינה והפריקה.
ציוד ההרמה המגוון של "שטאל", אשר הפך בעשרית שנות לשם נרדף לאיכות טכנולוגית ולאמינות, נותן לך פתרון לכל בעיה של הנעה תלת־מימדית.
ועכשיו, עם התכנון, הביצוע והשרות של מהנדסי מולרם — מובטחת לך מערכת הרמה ושינוע יעילה ובטוחה, העונה לכל צרכיך. לאורך, לרוחב ולגובה.
"שטאל" ומולרם. הציוד הטוב ביותר עם היכולת הטכנית הגבוהה ביותר — שילוב שהוא מעל לתחרות.
לכן, לפני שאתה מרים משהו, כדאי לך להרים טלפון למחלקת השיווק של מולרם, בטלפון 31151 או 065־31733.
מולדם מערכות שינוע והרמה
מושב מולדת, ד.נ. גלבוע 19130. טל. 31151, 065־31733. פקס. 065־31151.

לונדון:
רק 309$ הלוך וחזור
בתי מלון: החל ב־10£ ללילה

עכשיו, עם הזולת מס הנסיעות, וכשמחיר הטיסה הוא 309 $ בלבד, הפכה לונדון למושכת עוד יותר.
אנשי העסקים בלונדון מצפים לבואך, עונת התיאטרון היא במלוא תנופתה והחנויות המפורסמות כבר מתוכננות למכירת סוף העונה.
עכשיו הזמן לטוס ללונדון בבריטיש איירוויס ולצאת לצייד־מציאות, כי אין כמותו המטיבים להכיר את לונדון.

בריטיש איירוויס ללונדון שלוש פעמים בשבוע: ממריאים ב־7.25 בבוקר ונוחתים ב־10.30. ובחזרה: ממריאים מלונדון ב־14.00 ונוחתים בתל־אביב ב־20.30. שעות נחות לכל הדעות.
הזמנות אצל סוכני הנסיעות ובמשרדי בריטיש איירוויס: תל־אביב, בן יהודה 59 טל. 03—229251; חיפה, דרך העצמאות 84 טל. 04—670756; ירושלים, דרך יפו 33 טל. 02—233111.

BRITISH AIRWAYS
חברת התעופה החביבה בעולם

* כפוף לתנאים הרגילים של טיסה קבוצתית.

מכתבים למערכת הארץ

ומה עם החלטה 242?

מרכז חירות חזר על עמדתו הידועה ושוב קבע בקטנה וקופה וברוב הדר שאין למסור ולוא שעל אחד, של יהודה ושומרון תמורת שלום.

למרכז חירות אין, מן הסתם, ולא כלום, עם אותו שבאלון יפהנפש מנחם בגין, אשר לפני כשבע שנים הצהיר בקאמפ דייוויד, בשם מדינת ישראל, כי הצדדים "נחושים בדעתם להשיג הסדר צודק, מקיף ובר־קיימא של הסכסוך במזרח התיכון בדרך של כריתת הסכמי שלום המבוססים על החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338".

החלטה 242 קובעת, כידוע, שיש להשתית שלום במזרח התיכון ־בין היתר על נסיגת צה"ל משטחים.

עוד הוסכם בקאמפ דייוויד על ידי מנהיג חירות בגין והנשיאים סאדאת וקארטר, כי יגוהל מו"מ בין מצרים, ישראל, ירדן והנציגים הנבחרים של תושבי הגדה המערבית ועזה, אשר "יושתת על כל ההוראות והעקרונות של החלטה 242 של מועצת הביטחון. במו"מ זה ייקבע בין היתר מיקום הגבולות (...) הפתרון שיושג במו"מ יכיר גם בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי ובצרכיו הצודקים".

כעת זועמים ראשי הליכוד על שבי־עון פרס מפני שהעז לרמוז על אפשרות שהמהלכים לקראת שלום לא יתבססו דווקא על הסכם זה.

מיכאל י' ברנר
ירושלים

בייקון וחמאה — תועבה

חג החנוכה, המסמל את גבורת העם, מתקרב ובא. כזכור, הציג "שרים רשע אנטיוכוס אפיפנס (...) לחלל שבתות וחגים (...) ולהקריב חזירים (...) (מקבים א א').

במשך הדורות נהפך החזיר לסמל התועבה. והנה בליל שבת פתחתי את "מוסף הארץ" לעיין בסודות המטבח של נירה רוסו. הצעתה היתה "לחגוג אירוח (...) עם התפקרות כללית (בייקון וחמאה)".
לאן הגענו?
ירושלים

יהודית קאופמן

★

מזעזעת המהומה כולסת לקוטביות החברתית והרוחנית שהציבור הישראלי נתון בה עכשיו. ולמרבה הפליאה בפינה שלא היית מצפה לה.

במדור "סודות המטבח" אנו מוצאים סידרת מרשמים להכנת מטעמים מבשר חזיר (וכנראה אין עוד צורך בשקר המוסכם של "בשר לבן"), ובראש המאמר ציור של חזיר שמן החייכני. בעלת המאמר מורות אותנו באותה הרשימה להכין את המטעמים מהר מהר "לפני שהרב כהנא ייסר בבול (?!) את מדינת הולכה שלו".

אכן, שני קצוות של קטסטרופות אשר שניהם — כל אחד מסיבות שונות — מערער את יסוד הווייתנו.

החזיר אינו אלא אחד המאכלות הטמאים והאסורים, לא יותר מאשר הגמל והארנבת. אך עם הזמן נודעה לו משמעות לאומית דווקא, החורגת הרבה מעבר למשמעותו הדתית. אויבי ישראל הם שהפכו אותו לסמל לטשטש את יהדותנו הלאומית: הסלבקים על ארץ ישראל מבית סלבקוס לא מצאו אמצעי מובהק יותר מאשר הקרבת חזיר כדי לסמל את יהודה של המפלגה היהודית המתבוללת האנטי־לאומית, ועליו פרץ מרד החשמונאים; השליטים הרומיים אחריהם אסרו להנהיג את קורבן החזיר בבית המקדש כדי לשבור סופית את ההתנגדות הלאומית העיקשת של תושבי הארץ הכבושה, שקיסוס לועג ליהודי רומא "הנבערים מדעת" הדבקים בעקשנות במנהגים לאומיים משונים ומואסים במטעמי החזיר; האינקוויזיציה הקתולית דרשה מיהודים מתנצרים לבשל חזיר בכיכרות הערים בפומבי: חזיר ולא מאכל אסור אחר — כדי להוכיח שניתקו לחלוטין את הקשר עם עמם. ואגב, הקהילה היהודית הנידחת בסין העממית שנתגלתה לאחרונה קרואה בפי שכניהם הסינים: הקבוצה שאינה אוכלת חזיר.

ומהקצה השני — הרב כהנא, המוזכר באותה פינת מטבח. תורתו הגזענית זרה לרוח ישראל לא פחות ממאכלי החזיר. המשפטיו הגזעניים נוגדות את צווי התורה לסובלנות כלפי הזר הגר בתוכנו ורוצה להשליט משטר של שנאה ועריצות במקום שנצטווינו "לואהבת לרעך כמוך".

אכן, קואליציה מבהילה מקיר לקיר של "מהרסיך ומחריביך ממך יצאו".

אפרים מרון
רמת אביב

מאין נולד השם "הסתדרות"

הסתדרות הכללית מציינת עתה מלאות 65 שנה לייסודה. המלה הסתדרות, שהיא מלה חדשה, נולדה לפני 82 שנה. מציע המלה הזאת, או מפרסמה הראשון, היה המנהיג הציוני הקנאי והעקשן, אבי המימרה אין לך דבר העומד בפני הרצון, מנחם אוסישקין. הוא השתמש במלה הזאת כשביקש לכנס את נציגי היישוב העברי לאסיפה בזכרון יעקב, כדי לארגנו. זה היה בסוף תרס"ג (1903). באותו זמן השתמשו בפועל להסתדר במובן להתארגן (המלים ארגון, לארגן, על פי אורגניזציה, נולדו קצת אחר כך).

אוסישקין פרסם בעיתונים העברים בארץ ובגולה כרוז המסתיים בקריאה: ועתה הנה קוראים אליכם, אחים, את הקריאה הזאת: מי אשר יישובנו והסתדרותנו בארץ אבותינו יקרים בעיניו יבוא לעזרתנו לעשות את האסיפה הכללית גדולה וחשובה, גם בכמותה וגם באיכותה, למען תהיה ראויה להניח את אבן הפינה של האורגניזציה המקפת העתידה, שבה גורל יישובנו ועתידנו תלויים. הסתדרו אחים ואלוהי ציון יהיה בעזרנו.

"הסתדרות היישוב", שנוסדה אז בזכרון יעקב, לא הוציאה אפילו את שנתה. עם זאת נוסדו באותו מעמד הסתדרות המורים, וכן הסתדרות הפועלים החקלאים, ובמהרה איבדה את השם הזה גם ה"אורגניזציה" הציונית, והמתנגדים להצעת אוגנדה ולתנועה הטריטוריאליסטית כינו את עצמם "מגיני ההסתדרות". כ־17 שנה אחר כך, בחנוכה תרפ"א (1920), נוסדה גם הסתדרות העובדים העברים בארץ ישראל.

ד"ר ראובן סיוון
ירושלים

דמי מפתח למולך

ב־18.10 פורסמה ב"הארץ" ידיעה בעניין העלאת שכר דירה בדירות מוגנות ב־360 אחוזים, ובבתי עסק ב־52 אחוזים. הזעקה גדולה ורמה: איך ייתכן להעלות שכר דירה בתקופת הקפאה בשיעורים כאלה?

מה שלא פורסם הוא כי ההעלאה של 360 אחוזים היא העלאה המצטברת לתקופה שבה הוקפא שכר הדירה במשך שנה תמימה. זו העלאה של 80 אחוזים מהמחיר. שכר הדירה בשני חדרים ברחוב ביאליק ברמת גן היה 4,988 שקלים, ואחרי ההעלאה "הנוראה" של 360 אחוזים יהיה 22,945 שקלים.

אחרי העלאה של 52 אחוזים תשלם חנות ברחוב ביאליק ברמת גן 71,442 שקלים בחודש.

אולי יוסר אחת ולתמיד אות קין שהוטבע בבעלי הבתים בארץ ולא ייצא שמם כעושקים וגוזלים. חוק דמי־מפתח עושק את בעלי הבתים כבר עשרות שנים. בגלל שיקולים פוליטיים הם מעלים קורבן למולך המפלגתי.

דליה בריימן
רמת גן

לא ערקתי

במודעה מטעם הרשימה המתקדמת לשלום שהתפרסמה ב"הארץ" מופיע שמי ברשימת 22 חברי הכנסת שערקו מן המערכה והפקירו את ח"כ מיעארי.

אכן לא השתתפתי בהצבעה, אבל לא מתוך "עריקה פרלמנטרית" אלא בגלל שהייה בחו"ל.

אילו הייתי בארץ, הייתי מצביע בלב שקט נגד כל הגבלה של חסינות. מסרתי זאת בשיחה גם לח"כ מוחמד מיעארי.

ח"כ יצחק ארצי
ירושלים

שרה'לה שרון ואוווי הבר

ביום שישי האחרון, לא סעדתי במסעדה ולא רעננתי את עיני בסרטים החדשים של קלינט איסטווד או וודי אלן. ולכן בדרך טעות מצאתי את עצמי יושב נכלם וחפוי ראש מול אמא טלוויזיה, המאכילה אותי במצח נחושה ובחוצפה שאין לה גבול, את תוכניתה של "הזמרת המחוננת" שרה'לה שרון, וחבורת אוווי הבר שלה.

רגש המזוכיזם הטמון, מסתבר, אי שם בתוך תוכי, מנע ממני ללחוץ על הכפתור והשרה'לה הזאת המשיכה לקרוע את שלוותי, ולא הרפתה ממני.

יש בארצנו זמרים ואנשי שיר למכביר. אנחנו אוהבים אותם ואוהבים לשיר יחד אתם.

למה הטלוויזיה עושה לנו את זה? מה ראו בה? האם אין כבר כבוד לתווים ושירי מולדת?

אני רוצה להאמין ששייקה פייקוב לא ידע מראש איך תישמע התוכנית שהוקדשה לו. ושהמנחה לא היתה התלמידה הטובה ביותר שלו.

ועוד ברעם האם הכל נעשה למען רקת מסך?

דניאל בלומנטל
תל אביב

האקדמיה ללשון — בלי נשים

חברי האקדמיה ללשון העברית, המוסד העליון לשפה העברית על פי חוק (1953), יוכלו, מן הסתם, בשיחם הרם ותוכם בינם לבין עצמם לשכוח את השימוש במין נקבה בדקדוק העברי. זאת משום מה? משום שבבחירות האחרונות, שאת תוצאותיהן פרסם יהושע בלאו, נשיא האקדמיה ללשון העברית, בילקוט הפרסומים מיום 21 באוקטובר 1985, נבחרו 33 חברים — כולם גברים.

הגוף הנכבד והחשוב הנ"ל בחר לעצמו גם 16 חברים "יועצים", בין אלה מצליחה את המצב אחת — שולמית הראבן.

האומנם צריך לשאול אם נשים בינתן קטנה מלהימנות עם חברי האקדמיה ללשון העברית? וכי אין נשים סופרות, משוררות, מורות, עיתונאיות ואחרות היודעות את שפת עבר על בוריה ועושות למענה ולתפארתה כל אחת בדרכה? מדוע נעדר מקומן של נשים מן המוסד העליון ללשון העברית?

הדעת של כותבת שורות אלה ושל רבות אחרות — וגם אחרים — אינה סובלת הרכב כזה של מוסד חינוכי מעיקרי בימים האלה בזמן הזה.

אסתר הרליץ
תל אביב

פרס ישראל — לא לעידוד

ברשימתו "הפרס הגדול" ("הארץ" 25.10) תוהה נתן דונביץ בצדק, אם נועד פרס ישראל לעידוד או להוקרה. ואכן הוא נועד לפי קביעתו ותקנותיו להביע הוקרה למי "שהוי והרגשה שלו — מ"ט) למופת בכללותם והצטיינו" במקצוע מסוים או ב"שירות ישראל בכללה". הכסף והעידוד אינם עיקר כאן, בדומה לאות לגיון הכבוד בצרפת. אמנם עשויה להופיע יצירת מופת של ביאליק חדש או תרופה לסרטן הראויים להוקרה יהודית, אך כבר ניתנו פרסים על הישגים חלקיים, ולימים נתברר, לעתים במחקר נוסף, שאין ההישג למופת, ולעתים היה הפרס לרועץ למקבל. ולהיפך — רבים הם אלה שגדולתם הושגה או הוכרה בהגיעם לגבורות (אגב, הפרסים השנה כולם לאישים בעדך בגבורות, זבדד כם לבני ששים ומטה).

כדי לשמור על יוקרת פרסי ישראל, הם חולקו ל־50 מקצועות בודדים מישה תחומים, כך שכל מקצוע זוכה לפרס בממוצע אחת לעשר שנים (פרס לשנות יובלו), ולכן על אדם דגול להמתין בדרך כלל שנים מספר להוקרתו.

"לעידוד", יש בישראל פרסים רבים — ממשלתיים, מקומיים, איגודיים ופרטיים, אך אצל בתיה לישנסקי, הזוכה ביצירות הלוצית למופת, הפרס הוא גם עידוד, שכן היא ממשיכה ליצור בגבורות, במיטב האמנות האקספרסיבית. רק באחרונה הוסר הלוט מאנדרטת ההעפלה בגלאון, וכן היא באמצע עיצוב פרוטומה מופתית.

ד"ר משה גלברט
הממונה על פרסי ישראל
תל אביב

קולנוע / רחל גורדין

תמונה יום־יומית מחיי בית הכלא, בסרטו של אילמז גינאי "בין החומות"

סרט שהוא בית־סוהר

בין החומות, קולנוע דקל, ת"א

אירוע אמנותי, ויהיה קשה ככל שיהיה, הוא בעל ערך אם ניתן ללמוד ממנו משהו. "לימוד" זה אינו חייב להיות מוגדר במונחים מילוליים — הוא יכול להיות נחווה בתחום הרגש, או אפילו הגוף. אבל בדרך כלשהי הוא מעשיר את הקיום ומאפשר להיות בעולם פתוח יותר. "בין החומות", סרטו האחרון של הבימאי התורכי יילמאז גינאי ("יול", "העדר"), עושה את ההיפך. זה סרט על החיים בבית־סוהר. שהינו בעצמו כמו בית־סוהר.

גינאי מביא ב"בין החומות" שפע של פרטים יום־יומיים משיגרת הכלא (הוא עצמו בילה בכלא התורכי למעלה מ־12 שנים), אך כולם נתונים בכיוון אחד, בחד־ממדיות מעייפת. אותותיה של חד־ממדיות זו ניכרו כבר בסרטים קודמים של גינאי, ומחציתו השנייה של "העדר" נבנתה כולה על פי ההיגיון האריסטי של קטסטרופה הרודפת קטסטרופה, עד שבסופם נסגר העולם כליל, ואין שום תקווה.

אך בסרטים הקודמים של גינאי שראינו — גם ב"יול" וגם במחציתו הראשונה של "העדר" — נתן גינאי (או באי־כוחו, שביימו סרטים אלה בהיותו בכלא) את זכות הדיבור לנופים של תורכיה, לפניהם של האנשים, ולמסורת שצמחה מחיים קשים, קרוב לאדמה. בכך הוא פתח את הסרט למציאות. המציאות לעולם איננה חד־ממדית. רק עיניו של מסתכל שסוי יכולות לסתום את הרבגוניות שבה. גינאי ב"בין החומות" הוא מסתכל כזה.

ב"בין החומות" מתאר גינאי עולם הרמטי, שבו עינוי רודף עינוי, בתוך תפאורה מלאכותית של בית־סוהר. אונס, מכות, התעללות פיסית ורוחנית, הם דבר של יום ביומו. כל רמז של תקווה מופיע רק כדי שיתנפץ בדרך האכזרית ביותר. הסרט כולו הוא עינוי איטי. אין הוא מצליח לבצע את הנס של האמנות, ועל־ידי חוויה של הדברים ברובד יותר עמוק — לפתוח לצופים משהו חדש. הכל נשאר ברמה של קלישאות.

במידה מרובה השגיאה היא במבנה הדרמטי. כשמתחילים סרט בטונים גבוהים כל־כך, קשה לשמור על מתח. כל מכה היא איומה בדיוק כמו זו שהקדימה אותה, והצופה נעשה קהה מבחינה רגשית. העובדה, שהקורבנות העיקריים בסרט הם ילדים (בכלא יש אגף של ילדים ונוער) תובעת זהירות יתר, מאחר שכל צופה מזדהה בקלות עם ילד־קורבן. אך גינאי אינו מתאפק, ואינו חס על הצופים. הוא משמיע ברמקול של הכלא את זעקת היתום של הילדים, שהסוהרים כמעט הורגים בעינויים ובמלקות.

לזכותו ייאמר, שיש הרבה מקומות שבהם הוא אינו מושך לכיוון המלודרמה. אלא להיפך: ילד קטן, לאחר שנאנס, מניח בדממה את ראשו על ידיו, נשען על השולחן שלפניו. והנה לא. כמה וכמה קטעי אלימות (וגם הנאהבים המוצא להורג, למשל) נחסכים לנו. רק נרמזים (זר פרחים רמוס מונח על רצפת הכלא, במקום שבו עמדה הכלה). אך התסריט כולו, שנכתב על ידי גינאי, בנוי על־פי אותה תוקיות של סרטי־הכלא האמריקאיים. רק השחקנים הם תורכיים, על אף השפה הצרפתית בפיהם, שאף היא מרחיקה אותם משורשיהם. וכך — אפילו אם הסרט אכן מתאר מציאות כפי שהיא, יש בו משהו לא־אמיתי.

האם ביקש גינאי לעשות סרט מחאה, העוסק בהצגת המצב בבתי־הכלא התורכיים בימים של אטאטורק או בכלל (מרד ילדים בבית־כלא באנקרה אכן אירע במציאות, במרץ 1976)? האם הוא מנסה להציג, באמצעות הכלא, בבואה של החיים בתורכיה? או שמא זוהי מטפורה למצב האנושי, שבו כולנו מצויים בבית־כלא מסוג זה או אחר, ללא כל תקווה, וכל מה שנדרש מאיתנו הוא "תרומת הדם" (והעולם החיצוני מגיע לכלא בסרט רק ברמות האישיות החשובות, הבאה לביקור ואינה מוכנה להקשיב לתלונות האסירים, וברמות האחיות הלוקחות את תרומת הדם "ההתנדבותית"). בנושא של "תרומת הדם" אין אסירים ואין סוהרים, אין מענים ואין מעונים — כולם חייבים לתרום מדמם לעולם החיצוני, שמטעמו הכלא קיים).

לא נראה, כי יילמז גינאי ביקש ליצור מטפורה או לומר דברים כלליים על האדם בעולם. סרטו — הבנוי כתיאור מפורט, יומיומי, של שיגרת הכלא — נראה יותר כסרט מגמתי, הלוחם נגד תופעה מקומית. בגבולות אלה, הוא אינו מצליח לעשות הרבה.

הארץ ממליץ

תל אביב

בירדי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחוזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

זרים (תמוז) — סרט אמריקאי מיוחד ומעניין של ג'ים ג'רמוש, שנעשה בתקציב דל, והעוסק בחמקנות של הקשרים האנושיים, וב"בלות" של אדם מעצמו. מסך שחור בין תמונה לתמונה גורם לקצב מיוחד, שקצת קשה להתרגל אליו.

עדות אירית (סינמה 2) — מהתלה קלילה על חילוף הזהות בין עקרת־בית ישראלית מרובעת ועורכת־דין מתפרפרת. עידית ואירית מוצאות עצמן בשכנות, מעורבות האחת בחייה של האחרת. במאי נפתלי אלטר. השחקנים: ליאורה גרוסמן, אירית אלטר וחנן גולדבלט.

רומן במשכבים (לב 1) — סיפורו של יצחק בן־נר "רומן זעיר" פוגש את התסריט שלו, את הבימוי של עודד קוטלר ואת משחקו המשכנע של חיים טופול. סיפור הגעגועים של גבר ישראלי מצליח, המקורב לשלטון, אל אשתו ואל החיים היפים של פעם. מעורב בסיפור התמוטטות מפלגת השלטון וראשיה לקראת חילופי מאורות פוליטיים בסוף 1977.

אמדיאוס (לב 2) — מחזהו של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בתבנים חזותיים ובמוסיקה, על גאוניותו של מוצארט כפי שהיא נראית דרך עיני המלחין הבינוני סאליירי. עבודת בימוי יפה מאד של מילוש פורמן, ומשחק מעולה של פ. מארי אברהם בתפקיד סאליירי וטום הולסי כמוצארט.

קולונל רדל (אורלי) — אנטומיה של קונספירציות פוליטית, ערב מלחמת העולם הראשונה, ושל התפוררות הקיסרות. זו. אישטוואן סאבו ("התמודדות", "מפיסטו") ביים סרט זה, על־פי מחזה של אוסבורן בליהוק מצוין של שחקנים גרמניים.

שושנת קהיר הסגולה (שחף) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבמאי ותסריטאי. המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרים ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

קאל (רב חן) — סרט אירי קטן ויפה, על צעיר קתולי (ג'ון לינץ') המנסה לחיות בעיר קטנה בצפון אירלנד, הקרוע בין המאבק של המחתרת האירית ובין אהבתו לאלמנה צעירה, שבעלה נטל חלק.

היימאט (מיום ששי, בלב 2) — הסידרה בת 16 השעות תוקרן 5 פעמים, ברצף של שלושה ימים רצופים.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) — ראה שחף ת"א.
רומן במשכבים (חן) — ראה לב 1, ת"א.

ירושלים

קולונל רדל (בנייני האומה) — ראה אורלי ת"א
בירדי (אורגיל) — ראה פריס ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) ראה שחף ת"א
אמדיאוס (אורלי) — ראה לב 2 ת"א
עדות אירית (מוריה) — ראה סינמה 2 ת"א

מדריך הארץ

משנה יומית	פרק יומי
עירובין ה, ב־ג	שמואל א' כ"ט
הלכה יומית	**דף יומי**
מכות נג, יא"ג	נדרים נ"ו ב

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים:
מ־8 בערב עד לפתיחת ב"ח בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 923333
רחובות 084-51333
בת־ים 585555
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00–8.00
בימי ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03-453300, 03-453500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 053-35516
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר יעקב, 08-223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למבוגרי לוחן ממוסד "מעגלים"
א' ו־ה' 11.00-13.00
ב' ו־ד' 16.00-18.00
טל: 220031
רח' מאז"ה 13 תל־אביב

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, רוטשילד מגור שער 3 (ליד המכבייה) טל: 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' מס' 04-523-566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00–23.00.
שרי"ן — שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום 660585, 669551
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 651011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים, פנימית, עיניים, אא"ג)
הדסה ה"צ — (עיניים)
שערי צדק — (כירורגית, אורטופדית)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב
לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אבטבודים 7 225142
רמת גן
רמב"ם 13 790971
פתח תקוה
הירקון ששמטבע 24 909030
חולון
אהרון הפרי"ן 52 889153
בת־ים
בלפור בלפור 90 583448
נתניה
פורת פ"ת 76 40967
ירושלים
אבו־טבוג המלך ג'ורג' 22 224972
חיפה
יפה אבן סינא 7 672288
הקריות
הרמן מכסם גורקי קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' וד' — 17.00-21.00
יום ג' — 18.00-21.00
בוגרשוב 66 ת"א טל' 281228
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00-19.00 רח' הסטודיו 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 ילדי הגלא — סדרה
18.20 יש לי סיפור — "הרב" מאת מרים ילן־שטקליס
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) "צ'יג"י" — סדרה
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פוס — עם הזמר חנן יובל
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 תצפית
22.15 בתו של מיסטרל — דראמה
23.05 מה השאלה — שאלות מענייני דיומא
23.45 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 כסף לספרות
09.00 אנגלית ו'
09.20 אבא אף־רגליים
10.10 אנגלית ז'
10.30 פרש נחמד
11.00 הכסון ה'
11.15 צרפתית
11.30 גאוגרפיה ה־ו'
12.00 ספרות נחמדים
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
14.00 בה נצא אמנות — פריון עבודה
14.30 עולם הכנות של האסלאם
15.00 האורטוריה המחוזה בימי שאה ופי קוה: מוסיקה כתזאתן
16.00 רחוב סומסום
16.30 הרפתקאות באר הבזים
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אבנים באלפא: 1. איזנה שחסטר — פסנתר. באך: פארטיטה במול מאג'ור; מוצארט: פרלוד ופוגה במי מינור; בטהובן: "סונטה אלבצ'י". 2. גילה אבוכסון — סופרן/גלוק שרקובסקי — קרן/אסתר לינקסול — פסנתר. שירים מאת שפוהר, קוק ועוד
13.00 קונצרט צהרים — ורדי: מארש מתוך "אאידה" (הסימפ' י־ם, רשה"ש/ג' בר תיני); רייך: קטע קונצרטי כפה מינור אופ' 33 (היינץ הולינגר — אבוב/תז' רדיו פרנקפורט/אליהו ענבל); סקריאבין: סונאטה מס' 4 במה דיאז מינור אופ' 30 (אנדרה גברילוב — פסנתר); צ'ייקובסקי: נוקטורן אופ' 19 (רפאל ואלפיש — צ'לו/הקאמרית האנגלית/ג'פרי סיימון); אבירום: "אניגמה" (ח' תלאחין — חליל/א' אביחיל — אבוב/א' צ'ייקב — קלרנית/ל' זוננבליק — באסון/י' מישורי — קרן/ח' ישראלי — פסנתר); בארטוק: 2 תמונות (שלמה מינץ — כינור); סמטאנה: "וישהראד" (הפיל' הישראלית/האלטר ולרג); גלאזונוב: אידיליה, אופ' 103 (סלמה גלאזונוב — פסנתר); איבר: ריבוטיסמנטו (סינפוניטה/בזיל מאיינר)
15.05 הדיון המוסיקאלי
16.00 קונצרט כבהה — בתוכנה: שליכייה בסי במול מאג'ור לפסנתר, כינור וצ'לו, "ארכידוכס" (ג'ורג' פאק/ראלף קירשבאום/פיטר פרנקל); ברהמס: וואריאציות על נושא של היידן (הפיל' של ניו־יורק/לנארד ברנשטיין); דבוז'אק: קונצ' במי מינור לצ'לו ותז' (לין הארל/פילהרמוניה/ולאדימיר אשכנזי); בכר התוכן: המוסיקה ל"תרבות אתונה" (ג' זהן/ר' הפרנס/מ' קוק/המק' הפיל' של ת"א/הסימפ' י־ם, רשה"ש/גרי רוזן)
18.30 מוסיקה ליום ראשון — באך: קנטאטה מס' 140 (א. ברגיוס — סופראן/ק. אק ווילה — טנור/ת. הפמק — באס/כק' הנערים בטלץ/קונצנטוס מוסיקוס מ' וינה/נ. הארנונקורט); בראהמס: 2 שירים אופ' 74 (מונטבקדי "לה האפל רד יאל" מפאריס/קולגיום ווקאלה בגנט/פיליפ הרבגה); סטראווינסקי: הסימפוניה "תהלים" (המק' והתז' הסימפ' של קונסטנטאר/גארי ברתיני); מוצארט: 3 אנטיפונות: ק' 22, ק' 277 וק' 110 (מק' הנערים בטלץ/אנסמבל האוויק האנגלי/ג'רארד שביטנארי)
20.05 ערב טוב — בתוכנית: סונאטה מס' 2 במול מינור לחליל ולצ'מבלו אופ' 91 (ולוק אורכין/פראנקאופ); באך: קונצ' ביה מינור לשני צ'מבלי ותז' כלי קשת (אורנה פינטו/וריק גילטרק); פינק: ... אילריק כורבטן/הקנטרים האנגלי; טרמנר פינטק
20.30 הקונצרט הקאמרי. יאיר קלס — כינור. גד לברטוס — חליל/עמנואל גיזבר —

צ'לו/מלכה ליסט — פסנתר. מוצארט: רביעייה במי במול מאג'ור ק' 493; אביב: "מעבר לפרעוני", רביעייה; בראהמס: רביעייה במול מינור אופ' 25
22.30 בנחרות מוסיקאליות בארץ — חג הקציר בכנסיה המזרחית. [illegible]
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

15.30 עולם הבריא
16.05 שעה הפנאי — ענייני דיומא
17.20 האנדיבידואל המחזה — "יהודה הלוי"
18.06 בנתיה"ע — חדי יומי ומסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 המשמם העברי
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ — בהשבת הילד [illegible]

רשת ב'

18.06 זרקור — עם נשיא המדינה חיים הרצוג על "ציונות־גלות"
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עכשיו־ארצ' — בשאלת עשר שנים [illegible] רוח הארם על הציונות כגזענות
20.05 נאום הנשיא חיים הרצוג בעצרת [illegible]
20.30 אומר בבמה — פרקי [illegible]
22.05 [illegible]
23.05 "צינור שלישי" — שבתון לאוכלוסייה

רשת ג'

18.06 בכנף המוסיקה הלועזית
21.05 [illegible]
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

17.30 [illegible]
17.50 יומן [illegible]
18.05 הדיסקופדיה
19.05 [illegible]
20.05 [illegible]
21.00 [illegible]
21.30 [illegible]
22.05 [illegible]
23.05 [illegible]
23.50 [illegible]
24.05 [illegible]

שידורים קבועים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.30 שחרית מוסיקלית	08.05 בקו לשלום	06.11 בוחרה לאוהד	06.10 צלילי בוקר
09.30 במגים	09.05 ביקור בית	07.07 שיר בבוקר בבוקר	06.30 [illegible]
10.30 הדי קל	10.10 כל צבעי הקשת	09.05 [illegible]	07.07 [illegible]
11.10 שירים עבריים	12.10 גל פתוח חדשות ומבזקים	10.05 [illegible]	08.05 [illegible]
11.30 [illegible]	13.00 [illegible]	11.05 [illegible]	09.05 [illegible]
12.05 [illegible]	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 [illegible]
13.00 שירים באנגלית	15.05 רגעי קסם — שירים	13.05 [illegible]	12.05 [illegible]
13.30 שידורים בצרפתית	16.10 בקו לשלום	14.06 [illegible]	13.00 [illegible]
14.00 [illegible]	17.10 יומן בלבלה	15.05 [illegible]	13.15 [illegible]
	17.30 על בספרים ואנשים	16.05 מוזיקה לכניין	15.05 [illegible]
		17.05 [illegible]	16.05 [illegible]

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קולונל רדל 6.00, 9.00
אלנבי — הבלונדינית בעקבות אוצר הזהב 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — בי"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — אפוקליפסה עכשיו 11.00 בלילה
בן יהודה — הבו ואיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — רציחות פשוטות (שבוע אהרון) 4.30, 7.30, 9.30
גת — אהבתו של סוואן 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בין החומות 7.15, 9.30
דיזנגוף אין — מסיכה 7.15, 9.30
בלוזות לאשה אהבת 12.00
הוד — חף מפשע 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — הנוקם 5, 7.30, 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 5, 7.20, 9.40
חן 3 — קאל 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — נשים בעורף 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — השוטר בגנב פטור 10.30, 1.30, 5.00, 7.35, 9.45
לימור — אמריקאית בפריז 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — רומן במשכבים 2.00, 5.00, 7.40, 9.45
לב 2 — אמדיאוס 3.30, 6.30, 9.30
לימיד — קולנוע קפה — אמדיאוס גלגם 10.30
מוגרבי — המזבח הגדול 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — לרקוד עם זר 7.15, 9.30
מקסים — רמבו 4.30, 7.15, 9.30
מרכז ההדרה הישראלית — תערוכה הישראלית (בעברית) 10.00, 5.00 (באנגלית) 9.00, 12.00, 2.00 (בגרמנית) 8.00, 6.00, 7.00, דיבוב של שתיקה 10.50
משחיר — הגרים 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — לב על כלב 5.00
כרם גרבני 7.00 עיר כן העתיד 9.30
סינמה 1 — העד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — עדות אירית 4.30, 7.15, 9.30
פאר — בגידות בדיאכמה 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בירדי 11.30, 2.00, 4.15, 7.15, 9.30, בפסל הקולנוע של חקי 11.45 בלילה
צוותא — התמסר 8.00
צפון — הבן שהל בגלהמה 4.30, 7.15, 9.30
שחף — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — אל נדהמה 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המגדלים) רמת אביב — זרים 7.30, 9.30
תל־אביב — הניגה'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — הניגה'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — בירדי 4.30, 7.00, 9.00
אורנע — הנוקם 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — 20,000 מיל מתחת למים 4.00, הרומן שלי עם אנני 6.15, להתאהב 8.00, משנה מקום כשנה מזל 10.00, הרומן שלי עם אנני 12.00 חצות
בנייני האומה — קולונל רדל 6.00, 9.00
הבירה — בי"ס לעבודות תנועה 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — המזבח הגדול 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — הבו ואיש השלג 6.45, 9.00
סינמה 1 — הגרים צמודים 4.30 העד 7.00, 9.00
עדן — מרדף מתוכנה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — רמצות של שתיקה 8.30
רון — תקוה לעניים 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — בי"ס לעבודות תנועה 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — הניגה'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
אלמון — הנוקם 5.00, 7.30, 9.40
הדר — העד 7.15, 9.30
לילי — רמבו ג'ייבס 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — השוטר בגנב פטור 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — בירדי 5.00, 7.15, 9.45
גן 3 — יער האיזמרגד 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — נשים בעורף 5.00, 7.15, 9.40
רמת גן — רמבו 7.15, 9.30
שבעת — אירית עידית 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — אירית עידית 7.00, 9.15
עמל — מסכה 7.00, 9.15

חולון

ארמון המגדלים — האימפריה מכה שנית 5.00, רציחות פשוטות 7.15, 9.30
מגדל — השוטר בגנב פטור 5.00, 7.15, 9.30
מרכז קרית שרת — הביצה האדום 4.00, 7.00, 9.00
סביון — הניגה'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
ריגה — כלבת חיב המוהבת 4.30, גלדשטן נוסה הליווד 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — המזבח הגדול 4.30, 5.45, 9.00
אורלי — אמדיאוס 6.00, 9.00
אמפיתיאטרון — שבע שנים בבה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — הנוקם 4.30, 6.45, 9.00
חן — רומן במשכבים 4.30, 6.45, 9.00
מוריה — העד 7.15, אירית עידית 9.15
סינמטק — הירבם — חלק שלישי 8.30
עצמון — אל נדהמה 7.00, 9.00
עצמון — קהל הטירונים 4.30, 7, 9.15
פאר — בית כפר לאסירים מתחילים 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המגדלים — הדבר ג'ייבס 4.30, 7.30, 9.30
רון — חף מפשע 4.00, 6.45, 9.00
שביט — שושנת קהיר הסגולה 7

קריות (חיפה)

אורות — אירית עידית 7.00, 9.15 בערב
בית העם — סתן מתן 7.00 בלב קיר 9.15
גלבוע — גידרים נוסה הליווד 7.00, 9.15
כפיר — היבו במשכבים 7.00, 9.15
כפיר — בי"ס לעבודת תנועה 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — מסכה 7.15, 9.30
עצמאות — הניגה'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — המעבר להודו 6.00, 9.00
חיכל — הניגה'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — יער האיזמרגד 7.15, 9.15

נתניה

סבידור — קמילה 5.00, 7.00, 9.15
שרון — יער האיזמרגד 5.00, 7.00, 9.15

חדרה

חדרה — קרון נגלם באריכים 4.30
העד 7.00, 9.15
חוף — מטשה לאסירים מתחילים 4.15, 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — לה בחוראבה 8.30

רמת השרון

כוכב — בראון כוכב עידן 7.00, 9.30

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 2
שלום רונלי־ריקליס
מנצח
להקת מחול "בת שבע"
סדרה 5: הערב — 10.11.85
סדרה 6: יום ב', 11.11.85
סדרה 7: יום ג', 12.11.85
סדרה 8: יום ד', 13.11.85
תל־אביב, היכל התרבות יום ה', 14.11.85, 5.00 אחה"צ
קונצרט לנוער מס' 2
שלום רונלי־ריקליס
מנצח
להקת מחול "בת שבע"
שמואל סגל
מספר
יצחק מרקובצקי
כנר
תל־אביב, היכל התרבות מוצ"ש, 16.11.85, 8.30 בערב
מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 2
שלום רונלי־ריקליס
מנצח
להקת מחול "בת שבע"
החזרת אבידה
במחלקת המנויים שלנו נמצא צמיד זהב.
נשמח להשיבו לבעליו כנגד סימנים מזהים.

מכון ון ליר בירושלים
"שורשים" מרכז ללימודים מתקדמים
מזמינים את הציבור לסדרה שניה של כנסים על הנושא:
יהדות — מדרש חדש
המפגש הראשון: יהדות משפט ומדינה
משתתפים: השופט מנחם אלון
השופט חיים כהן
יו"ר: עו"ד יעקב רובין
ביום רביעי, כ"ט בחשון תשמ"ו, 13 בנובמבר 1985, בשעה 8.00 בערב
במכון ון ליר בירושלים, כיכר אלברט איינשטיין

התזמורת הקאמרית הישראלית
"קולות וגוונים" מס' 3א'
מיצירות אהרון קופלנד
במלאת לו 85 שנים
בחסות שגריר ארה"ב
מר תומס ר. פיקרינג
מנצח: סטנלי ספרבר
סולן: אלי הפץ קלרניתן
בהשתתפות:
המקהלה הלאומית "רנת"
"אביב בהרי האפאלצ'ים"
קונצ'רטו לקלרנית ולתזמורת
שני קטעים לתזמורת כלי קשת
"עיר שקטה" לקרן אנגלית, חצוצרה וכלי קשת
שירים אמריקניים עתיקים למקהלה ולתזמורת
תל־אביב, מוזיאון תל־אביב
סדרה: 1 יום א' 10.11.85, 20:30
סדרה: 2 יום ב' 11.11.85 20:30
כרטיסים להשיג בקופת מוזיאון ת"א ובמשרדי התזמורת.
חיפה, אודיטוריום חיפה
יום ג' 12.11.85, 20:30
כרטיסים בקופת חיפה
רח' ברנולד 11, במשרד "גרבר" ובערב הקונצרט באודיטוריום.

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 10.11
תיאטרון הבימה
גמר הברבורות: 20.30
פירוד זמני 20.30
תיאטרון הקאמרי
פלשתינאית: 20.30
קידוש בצוותא: 20.30

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, ת"א. טל. 200911, 282949
בשיתוף מרכז באך, ת"א והתזמורת הפילהרמונית
מפגש — שיחה
עם רוזלין טורק
ביום ששי, 15.11.85, בשעה 14.00 בבית ההארחה של התזמורת הפילהרמונית, רח' עגנון 28, ת"א
* * *
תא התנועה בירושלים: דויד בלוך: קופלנד — נושא ואריאציות לפסנתר יום ד' 13.11.85, 17.30, בבית הקונפדרציה הציונית.
* * *
לחברי תנועת הנוער המוסיקלי הכניסה למקהלות חופשית. לקהל הרחב — כרטיסים בכניסה.

צ'ינה דיזנ'
הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "סופרי" רמת השרון
(ליד הכפר הירוק) טל. 491873 (03)
חתוך את הפינה ועגל את המחיר
ישראכרט אלא מה.
תפריט קבוע ל־2 סועדים
מחיר רגיל 15,956
מעוגל ל־13,000 ליחיד
תפריט קבוע ל־3 סועדים
מחיר רגיל 20,846
מעוגל ל־15,000 ליחיד
לא כולל שרות
הצג פינה זו למלצר.
צ'ינה דיזנ'
הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "סופרי" רמת השרון
(ליד הכפר הירוק) טל. 491873 (03)
(ה)